ROMAN

MAURO (MEVLUD) MARTINO

Lokman Hekim Sokağı

ANATOLIA

LOKMAN HEKİM SOKAĞI

MAURO (MEVLUD) MARTİNO

Çev: Zeynep Apaydın

LOKMAN HEKİM SOKAĞI

MAURO (MEVLUD) MARTİNO

genel yayın yönetmeni: Şeref Yılmaz

editörü: Hatice Eğilmez Kaya

kapak tasarımı: Hüseyin Özkan

iç düzeni: Burhan Maden

yayıncılık sertifika numarası: 17463

ısbn: 978-605-4447-62-6

yayın numarası: 21

roman: 6

Kasım 2012

Erkam Matbaası
İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Turgut Özal Cad. 117/4
Küçükçekmece-İstanbul
Tel: 0212 671 07 00

ANATOLİA KİTAP
Alemdar mah. Alayköşkü Cad.
Hasoğlu İşhanı, 2B K: 3
Cağaloğlu/İstanbul
Tel: (0212) 512 88 77 / 526 04 30
www.anatoliakitap.com
facebook//anatolia.kitap

Bu eserin bütün hakları anlaşmalı olarak Anatolia Yayınlarına aittir.
İzinsiz tamamı veya bir kısmı hiçbir ortamda kopyalanamaz,
Kaynak göstermek şartıyla eğitim amaçlı alıntı yapılabilir.

Anatolia Yayınları, Ferfir Yayın Grubunun alt yayın kuruluşudur.

LOKMAN HEKİM SOKAĞI

MAURO (MEVLUD) MARTİNO

Çeviren

Zeynep Apaydın

ANATOLIA
KİTAP

www.anatoliakitap.com

MAURO (MEVLUD) MARTİNO

29 Mart 1953'te Calabria'da (İtalya) dünyaya geldi. Bir yıl sonra ailesiyle Kanada Toronto'ya yerleşti. Bu ilkede farklı kültürler içinde yaşamayı öğrendi. Evlendi. İki çocuğu oldu. 25 yıl İngilizce öğretmenliği yaptı. Türk vatandaşı olan yazar, 2004 yılından beri İstanbul'da yaşıyor. Yazarın daha önce *Aşka Dönüş* isimli bir romanı yayımlandı.

Zubeyr'e değerli dostluğu için…

Gecenin gücü ve üzerimde yarattığı etki beni her zaman büyülemiştir. Onun şiirsel çekiciliğini günlük aktiviteye tercih ederim. İlginçtir, aslında gecenin durgunluğu ve istikrarı gibi görünenden daha durağandır günlük hayat. Gündüz üzerime çöken kasvet, özlemler ve sevgi yoksunluğu geceleyin daha da yoğun hissettirir kendini, can bulur adeta ve üzerimda sabah kahvesinden daha güçlü bir etki yaratabilecek bir eylem arayışı sabırsızlıkla dürter beni. Sabah kahvesindeki kafeinin etkisi giderek hafiflerken, yerini karanlığın içinden çıkagelen ve ışığın izini sürerek, etkisini yavaşça gösteren kafeine bırakırken, izleri de hayatın yazı tahtasından nihayet tamamen silinir. İşte bu yüzdendir ki geceleyin yalnızlığıma, kendim olmaya, özlemlerime, o büyük aşk hikâyesine duyduğum gereksinimime yakınlaşmaya çalışırım. Bunu yapmazsam eğer, uykuya teslim olmaktan ya da uykuya bir kaybeden olarak direnmekten başka çarem kalmamış demektir.

Ne var ki, karanlığın içinde bir kahraman olmaya gayretim yüzünden bu kurban sendromuna takılı kalamam. Bu nedenle hiçbir şey yapmadan, öylece oturur, olup biteni izlemeye geçer, beklerim. Hatta mesafelerin bile beni korkutmadığını açık yüreklilikle söyleyebilirim.

Ertesi gün, geceyi uykusuz geçirmiş olduğum için vakitsiz kalkar, dişlerimi fırçalar, duş alır, tıraş olur, günlük işlere dalarım. Beni gerçekten kurban eden ve olabildiğince kaçındığım tek bir şey vardır. Bu da kalabalık bir metroda, günün getireceklerine çıkılan

yolculukta yanımda ayakta duran ve gazetesini okumaya çalışan birinin ağzından gelen diş macunu kokusudur. Ancak, gece geç saatlere kadar uyanık kalıp, ertesi gün geç kalkmak beni bu tür durumlardan çoğu zaman kurtarsa da öğleden sonraları metroda daha az kadınla karşılaşmak mümkün oluyor.

Yığınla düşünce arasında eninde sonunda, aynı iki konuya gelir, çatarım: Kadınlar ve Tanrı. Gece, bir kadınla ilgili bir aşk hikâyesi yaratır çoğu zaman. Bazen de, gençlik yıllarıma oranla daha fazla sıklıkta, diğer konuya kaptırmış bulurum kendimi: Tanrı.

İşte, gördüğünüz gibi durum -işin aslı benim durumum- bu. Şimdi, şunu kesin olarak kabul edebiliriz: Ben, kadınlar ve Tanrı arasında kalmış bir adamım.

Hayatımda elbette başka şeyler de var. Çok iyi bir hokey oyuncusu olduktan sonra büyük, profesyonel bir takımın sahibi ya da ünlü bir pop şarkıcısı; hatta bir rahip, Montmartre'da bir sokak süpürücüsü veya şirin bir Yunan köyünde bir buzuki ustası olmak fırsatını elinden kaçırmış biri olarak, aniden üzerime çöken ve kendimi yetersiz hissettiren gerçekleşmemiş kaderim yüzünden zaman zaman acı çektiğim olur.

Ama mademki gerçekler ortaya döküldü bir kere, çoğunlukla kadınları, sonra da Allah'ı düşündüğümü söyleyebilirim. Deprem ya da gökyüzünden üzerime doğru düşmekte olan bir roket gibi bir şey olmadıkça, zihnimin bir köşesinde Tanrı, vaktimi kadınları düşünerek geçiririm. Orada sabırla, kadınları ait oldukları yere, arka plana çekip, kendisini öne çıkartmamı beklediğinde, O'nun beni belki de gerçekten sevdiğini düşünmeye başlarım. Bu düşünce tüylerimi diken diken eder. Bir kadına ikinci planda olduğunu söylediğimi hayal edin bir. Ayrıca, kadınlar arkamda, Tanrı önümde olduğu sürece büyük aşk hikâyesini hakkıyla nasıl yaşayabilecektim?

Seneler böylece seneleri kovaladı. Şimdi buradayım ve işte yine gece. Artık, karanlıkta her neyle meşgul olursam olayım, sonuçta bir yetersizlik duygusunun tüm benliğimi sardığının farkındayım.

O halde, kadınlar ve Tanrı ve bu iki mesele arasında kalan diğer her şeyde yetersiz olduğumu da farz edebiliriz.

Farkındalık beni giderek bunaltmış, geceyi evde geçiremeyeceğimi hissetmiştim. Şehrin merkezinde sayılabilecek bir yerde oturduğum için kendimi gecenin hummalı akışının içinde bulmam birkaç dakikamı almıştı. O sırada bir fare yanımdan hızla geçerek, çöp kutularından gelen kokunun içine daldı. Kabul etmeliydim ki bu yer, bir fare için tam bir cennetti.

Sarhoşluktan yalpalayarak yürüyen bir adam ve tipik sokak kadını görünümlü bir kadın, kol kola yanımdan geçip arkalarında alkol ve ucuz parfüm kokusu bıraktılar. Çöplüğe dalan bir kedi, teneke varillerin arasında mırıldanarak, alelacele yiyecek aramaya başladı. Cennetin huzuru kaçıverdi bir anda.

Kaldırımda, bir kartonun üstüne tünemiş, derisinin gözeneklerine kadar kir pas işlemiş bir adam oturduğu yerden gözlerini üzerime dikmiş, bana bakıyordu. Sıcak bir yaz gecesi ve oldukça ağır bir hava olmasına rağmen, üzerine yer yer lime lime olmuş, o kadar çok kat giysi geçirmişti ki adeta canlı bir korkuluğu andırıyordu. Birdenbire, bu katlardan birini çıkartıverdi; ancak kumaş, daha onu bana uzatırken parçalara ayrılmıştı. Üşüdüğümü düşünüyor olmalıydı.

'Ayın bana güldüğünü görüyor musun? Nasıl da dalga geçiyor benimle.'

Gökyüzünde umarsızca parıldayan aya baktım. Karanlığı dağıtırken, sanki içime bir nevi umut ışığı serpiştirmişti ay.

'Birader, güldüğü falan yok. Yalnızca nefes alıp veriyor. Senin gördüğün, nefesinin hareketi. Gülmesi değil.'

'Sen ne garip, ne saçma bir âlemde yaşıyorsun be adam. Yüzüne gülseler, seninle dalga geçseler, tutup başka bir şeye yoruyorsun.'

Orada kalıp onunla konuşmaya devam etmek istesem de kıvrılıp, aniden ölmüş gibi uykuya dalıvermişti.

Açlık iyice bastırmaya başlayınca köşeyi döndüm. Alt sokaktaki Mama Bella Pizzeria'ya kadar yürümeye karar verdim. Mama Bella öleli birkaç yıl geçmiş olsa da, oğlu Gaetano Christiano burayı hâlâ işletmekteydi. Bu pizzacı kırk yıldır hâlâ aynı yerdeydi ve ayakta kalmayı başarmıştı. Vito Christiano bu dünyadan on bir on iki sene önce göçtüğünden beri, başka bir işten anlamayan eşi ve tek oğulları yaşamları boyunca bu pizzacı dükkânını işletip, dükkânın üstündeki dairelerinde yaşamlarını sürdürmüşlerdi.

Dıştan, önlerinde ikişer bankın bulunduğu iki pencerenin tam ortasından yola açılan bir girişi vardı bu lokantanın. Hava sıcak olduğu için, müşteriler dışarıdaki banklarda oturmuş, kâğıt tabaklardan pizza dilimleri yemekteydiler.

İçerideyse, yalnızca tek bir masa iki delikanlı tarafından işgal edilmişti. İkisinin de siyah t-shirtlerinin altından kollarındaki dövmeler göze çarpıyordu, ikisinin de ayağında siyah botlar vardı ve yemeklerini yerlerken ağızlarını timsah gibi açıp kapatıyorlardı.

'Aman be, def et! Kadını da! Hepsini def et!'

'Evet, evet, hepsini def et.'

Gaetano, dükkânın arka tarafından, üzeri domates lekeli beyaz önlüğü göbeğinin üzerinde katlanmış bir halde, sıcaktan bıyıklarından ter damlayarak çıkarken bu iki timsaha kayıtsızca baktı, omuz silkti. O anda göz göze geldiğimizde beni gördüğüne memnun olduğunu bakışlarından anladım.

'Lanet herifler, nereden anlayacaklar ki zaten?'

'Ha... Lanet herifler, ne anlayacaklar ki.'

Nihayet, kızgınlıktan ziyade sevecenlikle sesini yükselterek, onlara şu sözlerle komut verdi, 'Pekâlâ çocuklar, bu kadar yeter. Bitirin yemeğinizi bakalım! Kapatıyoruz. Fenalık geldi şu konuşma tarzınızdan.'

'Lanet olsun, haklısın adamım. Lanet olsun, haklısın. Af edersin.'

Gaetano'ya iyi geceler dileyip, kalan pizza dilimlerini de alarak çıktılar.

'Bazen, hiç evlenmediğim ve çocuğum olmadığı için Tanrı'ya şükrediyorum.'

Bir elimde bir dilim pizza, diğerinde gazozlu bir içecekle yoluma devam ederken tanıdığım bir kişi vardı aklımda.

Hâkim Lukman.

'Hey, ne işin var buralarda?'

Gözlerimi kısarak baktığımda, bir ağacın altında, bir işçi ailesinin mutfağında olabilecek türden plastik kaplı sandalyelerden birinde oturan yaşlı adamı seçebildim. Adam sokağın bir köşesinde, küçücük bir alanda öylece tek başına sanki kendi verandasında ya da arka bahçesindeymiş gibi oturuyordu. Ayışığının ya da ayın müstehzi gülüşünün yanı sıra, tek bir sokak lambası etrafını aydınlatmaya yetiyordu.

Erkeklerin vaktiyle köyün terzisine bir adet düzgün bir takım elbise diktirdiği bir zamandan kalma, öyle alelade değil, kaliteli kumaştan dokunmuş, en az kırk senelik bir takım elbise vardı üzerinde.

'Geç, otur yanıma. Bu gece konuşmaya ihtiyacım var.'

Geçtim, oturdum yanına.

'Tanrı beni seviyor mu? Bir dinle. Sonra da cevap ver. Bu ülkeye kırklı yılların sonlarında geldim. Muharebede savaştım, hatta esir düştüm. Hele bir dinle. Bir gece, altı asker bir tilki inindeydik, o sırada birisi içeriye biz uyurken el bombasını gönderiverdi. Gözümü açtığımda her yanım sıçramış insan eti, kan ve saç içindeydi. Birimizden iz yoktu, ikimiz ölmüştü, diğerimizin omurgası feci biçimde kırılmış, yardım isteyen gözlerle bize bakıyordu. Ne gelirdi ki elden? Sonra, kurtulan diğer kişiyle beraber yola koyulmuştuk. Onun bir yerde durup ihtiyaç gidermek istediğini hatırlıyorum. Neyse, bir ağacın gölgesine geçmiş, onu

orada beklemeye başlamıştım. Ağacın altına çömelip, omzumu gövdesine dayamamla birlikte kulağımı bir kurşun yalayıp, geçtiydi. Bundan sonra üç gün boyunca işitme duyumu tamamen yitirmiştim, tek duyduğum çınlamaydı.'

Bir başka sefer, kamp ateşinin etrafında yemek pişiriyorduk. İki yanımda da arkadaşlarım vardı. O sırada üzerimize yine bir el bombası atıldı. Bomba tam önümde v-şeklinde patlayınca, şarapnel iki yanımdan fırladı. İki arkadaşım da oracıkta öldüler. Bense sapasağlamdım. Başka bir sefer de dağdaydık. Rüyamda, yıllar önce kaybettiğim kız kardeşim bana, 'Sabahleyin dağa tırman; aşağıya inme,' demişti. Ve o sabah, ilginçtir, bizim bölük ikiye ayrılmaya karar vermiş, bazılarımız dağdan aşağı inmeyi, bazılarımız da tırmanmayı tercih etmişti. Dağa tırmananlarımız, çok geçmeden aşağıdan bombalama ve yaylım ateşi sesleri duyduk. Sonradan öğrendik ki aşağıya inenlerden hayatta kalan olmamış. Yakalanıp esir düştüğüm zaman, gemiyle hapishaneye götürülürken, yolda açlıktan neredeyse ölmek üzereydik. Bazı arkadaşlarımız açlığa dayanamadılar, düşman askerleri kendi yemek artıklarını gemiden dışarı fırlattıkları sırada o artıklardan yiyebilmek için kendilerini denize attılar. Sonra hepsi, bu artıklarla birlikte çekiç kafalı köpekbalıklarına yem oldular.

Bu kadarla kalsa yine iyi. Bir gece, artık dayanacak gücü kalmayan bir esir, kendisini kazdığımız dört metre derinliğindeki tuvalet çukuruna boğulup ölmek umuduyla atıvermişti. O pisliğin bir kısmı düşmana, bir kısmı da bize aitti. Buna rağmen bazılarımız onu kurtarabilmek için çukura peşi sıra atlamıştık. Tüm bunlardan sonra savaş sona erdi, serbest bırakıldıktan sonra eşimin ve iki çocuğumun yanına dönmek yerine, yabancıları yol inşasında işe aldıklarını duyup çalışmak için Kenya'ya gittim. Zaten bizim köy bir imkân sunamayacak kadar fakirdi. Orada geçirdiğim yılların ardından eve, vefakâr karıma para gönderdiğim yıllarda, bu para, iki ev veya genişçe bir arsası olan bir ev almaya yetebilecek miktarda olduğu için, kendisine bir arsa veya mülk satın almasını

tembihlemiştim. Ama öyle iyi kadındı ki, evle arsayı nasılsa beraber alabileceğimizi düşünüp bu parayı biriktirmiş meğer. Sonra da yurda geri döndüğüm yıllarda, paramız o kadar çok değer kaybetmişti ki bize ve birkaç tanıdığa yetecek kadar buğday alıp kışı kıt kanaat geçirmemize ancak yetmişti. Bu ülkeye geldiğimde kırk iki yaşındaydım, canımdan başka bir şeyim yoktu, hâlâ da buradayım ve şimdi sorarım sana, Tanrı beni seviyor mu?'

Caddenin karşısına baktığımda bir verandanın altında oturmuş, sıkıntıyla sigara içen bir adam gözüme çarptı.

'Bak, şurada gördüğün, oğlumdur. Bu ülkede dünyaya gelen tek evladımız. Oğullarımdan biri tıpkı eskiden benim yaptığım gibi inşaat işinde çalışıyor. Hele bak şu ellere bir. Çalışıp didinmeyle geçen bir ömrün izleri değil mi bunlar? Peki ya şu karşındakine ne demeli, bilmem ki… İyi de okudu… Üniversiteye de gitti. Gel gör ki bütün gece uyumaz, sigara içer, kahve içer, sonra da… Ne diyeyim. Allah'a şükür ki anası hâlâ hayatta.'

Havada zigzaglar çizen yarasaları az çok seçebiliyordum, sivrisinekler de kendilerini hissettirmeye başlamıştı fakat yaşlı adam bunların farkında değil gibiydi. Yoluma devam etmeden önce karşısına geçip ona veda ettiğimde beni unutmuştu bile.

Anlattıklarını düşündüğüm sırada, arkamdan gelen bir sesle irkildim, 'Sana savaş mucizelerini, tuvalet çukurunu, heba olan parayı anlattı değil mi? Başka bir şeyden bahsettiği duyulmamıştır da.'

Sıkıntılı bir tavırla sigara içen adam yanı başımdaydı. Lafını bitirdiği anda, kim olduğunu anladım. O esnada sokağın köşesinden bir yerlerden 'Lanet olsun, kim, ne bilecek' ve 'öyle ya lanet olsun, kim, ne bilecek,' yanıtı kulağıma çalındı.

Çok geçmeden, az ileride görünmüşlerdi. Bulunduğumuz tarafa doğru yürüyorlardı.

Yanımızdan geçtiklerinde, hâlâ çiğnemekte oldukları pizza dilimlerinin arasından, 'Def et gitsin, oğlum,' O kadını da def et

gitsin! Topunu def et gitsin!' denildiğini ve ardından, 'Evet ya, def et gitsin!' cevabını işittim.

Yolda hiç konuşmadan birkaç dakika ilerlemiştik ki, yeni edindiğim sigaralı arkadaş kolumu dürttü. Başıyla arkamızda kalan yaşlı adama doğru işaret ettiğinde, siyah t-shirtlü ve siyah deri botlu o iki gencin, bir ağacın altında, bir işçi ailesinin mutfağında olabilecek türden, plastik kaplı sandalyelerden birinde oturan o yaşlı adamın karşısında, anlattıklarına kulak kesilmiş bir halde dikildiklerini gördüm.

Arkadaşım adımlarını hızlandırdığında bana da onu takip etmek düştü. O iki gencin geldiği köşeden döndüğümüzde, karşımıza bir çöp kutusuna çıkmayı başarmış bir rakun çıktı. Rakunun yanından geçmenin pek akıllıca olmayacağına hükmederek, karşı tarafa geçtiğimizde, rakunun yeşil plastik çöp torbasının kenarından açmış olduğu delikten yere saçılmış olan hayvan kemikleri, sosa bulanmış makarna bulamacı, kahve granülleri ve yumurta kabuklarını görebildim.

Bir adam evinin penceresinden bağırarak ve ellerini çırparak rakunu korkutup, kaçırmak istedi, rakun oralı bile olmadığı için rahatsız edici bir tantana çıkardığıyla kaldı.

Önüme uzatılan sigara paketini, sigara içmediğim için nazikçe geri çevirdim. Çakan kibritin alev alışını ve arkadaşımın, 'Belki de şu çocuklar haklı. Kim bilir belki her şeyin canı cehenneme,' derken üflediği sigarasının dumanını gözlerimle takip ettim.

Konuşmak, bir şeyler söylemek istiyordum ama ne diyeceğimi bilemiyordum. 'Öyle ya, def et gitsin!' gibi bir şey söyleyebilirdim, fakat her nedense bu cevap uygun gelmemişti. Benimle nihayet tekrar konuşana ve bu kez ona, 'İsmim Frank. Ya senin?' diye sorabilene dek kendimi içimi kaplayan bu tuhaf huzursuzluğun etkisinden kurtaramadım.

Yeni arkadaşım, sigarasından derin bir nefes çekti. Sigarasının ucu parlak bir kora dönüştü. Yeniden konuşmaya başlamıştı ki

tutulduğu öksürük krizinden nefesi aniden kesildi. Simsiyah bir balgam tükürüp tutan sara kriziyle kaldırıma yığılıverdi.

Bu sahnenin bir parçası olmaya meraklı olmadığı belli olan rakun oradan kaçıverdi. O sırada penceredeki adamın 'Aman Allah'ım, aşağıda adamın biri resmen ölüyor,' diye bağırdığı duyuldu.

Derken, adamı gözden kaybettim. Ne yapacağımı şaşırmış, kriz geçiren adamın yanında öylece kalakaldığım sırada aynı adam, bir dakika içinde yanıma gelmişti, yanında da bir kadın vardı.

'Endişelenme! Karım hemşiredir!'

Kadın, beyaz hırkası ve ayaklarındaki beyaz kumaş terlikleriyle gerçekten de tam bir hemşireye benziyordu. Ne çirkin, ne de güzel denebilecek, bir kız kardeşinkinden daha çok annemsi, büyük, yuvarlak bir suratı vardı. Hemşirelerin ve hatta kadın doktorların ortalama kilo aralığında olsa da benzerlerinden biraz daha kilolu sayılabilecek bu kadın, görev başında olmaktan memnun görünüyordu.

Adeta aklımı okuyan eşi kulağıma fısıldadı, 'Ne düşündüğünü biliyorum ama unutmamak lazım ki çok çalışan kişiler iyi beslenebilirler, beslenmelidirler de.'

Fakat bu sözleri düşünerek kaybedecek zamanım yoktu. Yanındaki eşi üzerine spot ışıkları tutulmuş, karartılmış bir sahnede bir monoloğu okuyabilecek tek aktrismiş gibi duran şu alelade adamın kalabalığın içinde odak noktası haline gelişine dikkat kesildim.

Kadın, ellerini kriz geçiren adamın göğsünün üzerine koymuş; devamlı, 'Merak etmeyin. Sertifikalı hemşireyim ve size yardım etmek için buradayım,' sözlerini tekrarlıyordu. Bakışları artık donuklaşmış olan adamın ağzının iki kenarından yanaklarına tükürüğü akıyordu. Kadın, buna rağmen ellerini aynı yerde tutmaya devam etti. Sürekli tekrarladığı sözleri sanki bir duaya dönüşmüştü. Adam gerçekten de on, on beş dakika daha yerde debelendikten sonra, geçirdiği kriz her nasılsa sona erdi, ayağa

kalktı. Kendisine evine gitmesini söyleyen hemşireyi, tıpkı bir çocuğun itaatkârlığıyla dinleyip, evinin yolunu tuttu.

Onu köşe başına kadar takip edip, sokağa tekrar göz attığımda aynı gençlerin hâlâ aynı yerde yaşlı adamı dinlemeye devam ettiklerini gördüm. Bu arada genç adam biraz daha güçlü sayılabilecek adımlarla gerisin geriye yokuşu tırmandı, ancak öncesinde durdu, bir sigara daha yaktı.

Sokağın köşesinden geri dönüp, o çiftle tekrar karşılaştığımda, bu kez gözlerinde karısının başarısından ötürü övünç ve gurur okunan adamın bakışlarında ayrıca, 'bir kitabı kapağına bakarak değerlendirme' demeye gelebilecek, imalı bir parıltı sezdim.

Hemşire bana bakıp rapor verirmiş gibi, 'Arkadaşınız şanslıymış. Atlattığı nöbet güçlü bir nöbet değildi. Bu durumlarda, kriz atlatılana kadar elin kalbin üzerindeki yatıştırıcı etkisi yeterlidir, bu sürede kriz gerçekten ölür ve geldiği yere kendi kendisini gömer. Ne yazık ki bu, hakkında hâlâ fazlaca bir şey bilmediğimiz bir alan. Ancak, daha fazla yatırım ve araştırmayla inşallah o da olur bir gün. İyi geceler!'dedi.

Onlar evlerine döndüler. Ben de gece hayatının hareketliliğinden, gündüzün sakinliğine ani geçiş yapmış bir sokağın ortasında, beynimde dolaşan kahvenin de etkisiyle gece modunda kaldım. Böylelikle yoluma devam ederken Hâkim Lukman'ı düşünmeye devam ediyordum.

Şehrin liman bölgesine yaklaştıkça okyanusun serin esintisi ve rutubetli kokusu kendisini aynı anda hissettirmişti. Ardından, kulağıma gelen telaşlı koşuşma, bağrışma ve yumruklaşma seslerinden birilerinin dövüldüğüne kanaat getirdim.

Karşımda, depo, ithalat ve ihracat ofisleri, gümrük muayenesi komisyoncu firmaları ve nakliye taşıtlarının bir arada bulunduğu geniş bir alan uzanıyordu. Bunların arasında, yanan tek ampulün altında, üzerinde 'HAŞERE KONTROL' ve hemen altında, o yazının ortasına gelecek biçimde, küçük harflerle Hâkim Lukman

yazılı bir tabela olan bir ofis vardı. Burnumu tırmalayan keskin idrar kokusunun yanı sıra, yere baktığımda her yerde kırık cam parçaları, taş döşemeye geçmiş, kurumuş kan ve tükürük lekeleri, kedi ve köpek dışkıları olduğunu gördüm.

Oradan hızla uzaklaştım. Üzerine zincirli bir kilit vurulmuş, demir kapılı bir binanın önüne geldim. Kapısında 'HAŞERE KONTROL' yazılı tabelanın bulunduğu binanın içerisinde yanmakta olan bir başka ampul içeriyi aydınlatıyordu.

Orada ne yapmam gerektiğini düşünürken çiti tırmanmak aklımdan geçse de, birkaç yıl önce burayı son ziyaretimde duyduğum havlama seslerini hatırlayınca bu fikirden vazgeçtim. Bir pitbul veya binanın köşesinden fırlayıp, koşarak üzerime atlayabilecek bir Alman kurduyla karşılaşmak fikri fazla ürkütücüydü ve zincirli demir kapının ardındaki bu olasılık, o tarafa atlayarak geçme niyetimden beni anında caydırdı.

Orada çaresizlik içinde dururken, kulağıma bazı sesler çalındı. Fakat yol boyunca sıralanmış büyük nakliye tırlarından etrafta kimseyi göremedim.

'Aman be, boş ver! Kadını da! Hepsini de def et!'

'Evet, evet, hepsini def et!'

Sesler uzaklaştıkça, umudum da tükenmişti. Eve kestirmeden dönmek üzere gerisin geriye yürümeye başlamıştım. Bu kısa yol pek tekin olmasa da kendimi yorgun hissediyordum ve bir an önce eve gitmenin yapılacak en iyi iş olduğuna karar verdim.

'Ah, unuttun işte. Öyle değil mi?'

Arkamı döndüğümde Hâkim Lukman demir kapının arkasında duruyordu.

O anda hatırlamıştım. Altında, ortalanmış olarak daha küçük harflerle Hâkim Lukman yazılı 'HAŞERE KONTROL' tabelasının olduğu kapının ardındaki mekânında onu ilk ve son ziyaretimde sarf ettiği son sözler bir bir gelmişti hatırıma.

Konuşur konuşmaz, olaylar da gelişmeye başladı. O kocaman, paslı kilidi tutup, onu düşünerek üç kez sıktığımda kilit, şaşılacak biçimde kendiliğinden açılmış, ardından kilidi çekip, yerinden çıkartmış, Hâkim Lukman'la yüz yüze gelmiştim. Onda dikkatimi çeken ilk şey, ilk karşılaşmamızda hissettiğim şeyin aynısıydı: Burnuma çarpan ve yüzümü tokat yemişçesine bir yana çevirmeme neden olan, gül yağı ve sarımsağın birbirine karışmış kokusu.

'Kimileri, bir bukalemunu takip edip, kıymetli taşlara ulaştıklarında mutlu olacaklarına inanır. Ancak, son görüşmemizden beri kendi zihninin bukalemununu takip etmenin ardından, görüyorum ki işte yine buradayız, oğlum. İnsan biçimindeki tilkiler, köpekler, akrepler ve hayaletler seni şaşırtmaya hâlâ devam ediyor olsa gerek. Gel. Gel, içeri gir.'

Hiçbir şey değişmemişti. İçeriye girer girmez odanın köşesindeki, üzerinde hâlâ aynı komutların yazılı olduğu portatif karatahta gözüme ilişti: Fareleri ve sıçanları öldür. Hamamböceklerini imha et. Yılanları def et. Hayaletleri, şeytanları ve kaplanları bir üfleyişle ait oldukları yere gönder.

İki sandalye, bir mutfak masası, bir kanepe, bir gazoz sandığı üzerine yerleştirilmiş bir televizyon ve odanın karşı tarafında da portatif karatahtanın yanında küçük boy bir buzdolabı, ikili elektrik ocağı, üstüne bir dolap yerleştirilmiş bir tezgâh ve bu dolabın altında küçük bir lavabo içerideki tüm alanı neredeyse kapladı. Ocaklardan birinin üzerinde bir çaydanlık, 31 Aralık tarihini gösteren on beş yıllık bir takvim ve üzerinde, içinde kurutulmuş otlar bulunan kavanozlarla dolu bir raf ve odanın köşesinde, içerideki odalara açılan bir kapının bitişiğinde, yerde, yanında bir tespih duran bir seccade vardı.

O kapı kapalıydı.

Bir erkek çocuğu kâh ortaya çıkıyor, kâh kayboluyordu. Aynı oğlanı son gelişimde de görmüştüm. O zaman kim olduğunu sormamış olsam da bu sefer merakıma yenik düştüm.

'Oğlum. Uganda'da bulunduğumuz yıllarda, on üç yaşındayken öldü. Araba kazası. Zeki, cıva gibi çocuktu.'

İkimiz için ne olduğunu çıkartamadığım birtakım otlardan çay yaptı. Kanepenin bir tarafına ben, diğer tarafına da o geçti. Çayımızdan birkaç yudum aldık. Çayın şaşırtıcı etkisi ile rahatlamıştık. Etrafı, serin göllerin huzur verdiği, karaca ve geyiklerin şenlendirdiği bir çam ormanında olabilecek bir dinginlik kapladı.

'Seni insanlıktan uzaklaştıran kedi, köpek, kertenkele, aslan, ayı, fil ve bunun gibi diğer şeyler biçiminde tezahür eden sayısız spritüel enerjinin hiçbirini öldürmemişsin. Hayat yolunda insan suretinde dolaşıp, hayvansal arzular ve içimizde barındırdığımız diğer hislerle ısırıyor, tırmalıyor ve tıslıyor olmamız pek üzücü. Döndün demek. Bana geri döndün şimdi. Son görüşmemizde sana gerçeğin birebir kendisini anlattığımda, buna hürmet edeceğin yerde, huzuru ve mutluluğu illüzyon ustaları tarafından yazılmış sokak panolarında bulmayı tercih ettin.'

Haklıydı ve utanç içindeydim.

'Bir kadının sana huzur ve güven verebileceğini sandın. Ama, işte buradasın. Arabanın, üniversitedeki görevinin, ofisinin hayatına huzur ve güven getireceğine inanmıştın. Gel, gör ki, yine buradasın. Bütün bu şeylerden kendini soyutlayıp, neredeyse inziva hayatı yaşarsan huzur ve güven bulacağını sandın. Ama olmadı. Şimdiyse bu inandıklarından utanç duyarak ve aslında kendinden iğrenerek bana geliyorsun; sana yardım etmemi bekliyorsun. Geçen sefer yapamadığın şeyi bu sefer yapabileceğini düşünüyorsun.'

Beni geldiğim gibi geri göndermesinden, kendimi kapının öbür tarafında buluvermekten korkmaya başladım.

Konuşurken yüzüme bakmadı, pencereden dışarıya, dantel perdelerin ardından, sokak lambasının flüoresan ışığının aydınlattığı zincirli demir kapının üst tarafına bakmayı tercih etti.

Nihayet, kendimi tamamen mağlup edilmiş hissetmiştim. Bana tekrar dönüp baktı ve 'Beni affet. Benim için dua et. Daha sabırlı olmam için dua et. Pekâlâ, senin için ne yapabilirim?' diye sordu.

'Ben… Şey için gelmiştim…'

'Demek bir şeyler öğrendiğini düşündün, öyle mi oğlum? Şimdi dinlemek için kendini hazır mı hissediyorsun? Baktın ki hayat verdiği sözleri tutmuyor, bana geri gelip, benden medet umuyorsun. Doğru mu, evlat?'

'Siz…'

'Ben ne olduğumu biliyorum. Söylemek istediğin bir şey mi var?'

'Evet. Ben…'

'Pekâlâ, buna hiç başlama bile. İkimiz de Tanrı'nın affedici olduğunu bilsek de özür dilemeye girme.'

'Sen hiç…'

'Elbette, ne sandın. Yapmasaydım, burada olur muydum sanıyorsun?'

Sonra, tekrar çıkagelen oğluna bakarak, sevecenlik dolu bir sesle konuştu, 'Seninle sonra ilgileneceğim. Git! Dinlen veya oyna. Şimdi biraz meşgulüm.' Çocuk, gülümseyerek ve itaatkâr bir tavırla denileni yaptı.

Birkaç çay daha içip, sohbet ettikten sonra uzattığı kâğıdı katladım, cüzdanıma yerleştirdim. Hâkim Lukman'ın oğlu tekrar belirdiğinde artık ayrılma zamanım gelmişti.

Ancak benden söz alıp, yemin ettirdikten sonra o kâğıdı cüzdanımda güvenle saklamam koşuluyla bana teslim etti.

99 gün boyunca sözümü tutmamın ardından, dondurucu soğukların çok geçmeden kendisini civarda hissettireceği, havaların artık serinlemeye başladığı bir gece bir mum yaktım, alevine dalıp, kalbimi dinledim. Hâkim Lukman'ın bana verdiği kâğıdı aldım, şimdi içimde olan o mumun parıltısı ile, mumun alevinin

kağıdın köşesine değmesine izin verdim. 99 gece boyunca, aralıksız olarak gözlerimi kapatmış, Hâkim Lukman'ın verdiği seccadenin üzerinde diz çöküp, her gece, o kâğıtta yazılı olan ve artık ezberlemiş olduğum sözcükleri 99 defa tekrarlamıştım:

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.
Hamd, Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.
O, Rahmândır ve Rahîmdir.
Ceza gününün mâlikidir.
Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.
Bize doğru yolu göster.
Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu;
Gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil.

Geçen bu süre boyunca, Hâkim Lukman'ın öğretisine sadık kalarak dışarıya hiç çıkmamıştım. Süre dolduğunda hayata geri dönmeye çoktan hazırdım. Karanlık erkenden çökmüş, ortalık ince bir kar tabakası ile kaplanmış; yerler, karla beraber düşen son yapraklarla bezenmişti.

Sırtında ve kollarının kenarlarında saçakları olan güderi ceketimi dolabımdan çıkardım. Onu giydiğim yıllarda bana güven duygusu veren ve kimlik bağı kurduğum bu ceketi yirmili yaşlarımda sırtımdan çıkarmazdım. Aslında hayatımın başka bir dönemine ait olsa da hatırası vardı.

Uzun zamandır yemediğim için olsa gerek, canım pizza çekmişti. Mama Bella Pizzera'ya gitmeye karar verdim.

Tıraş oldum, tıraş losyonumun serinletici etkisinin cildimde yarattığı hassasiyetle, yürüdükçe yüzüme çarpan ve yaşadığımı bir nebze daha duyumsatan serin havayı hissetmek hoşuma gitmişti.

Yakında yeni yıla girilecekti. Kurtuluş Ordusu korosu bir köşede Sessiz Gece'yi söylüyor, gelip geçenlerin birçoğu ise önlerindeki desteğe asılı cam küreye gönülden bağışta bulunu-

yordu. Yakındaki kestane satıcısının önünde duranlar karınlarını doyurmakla kalmayıp, aynı zamanda kalplerini de ısıtacak bir kese kestane almanın sevinciyle yollarına devam etmişlerdi.

Hong'un Dim Sum Lokantası, yemek çubukları ve büyük porselen kaşıklarıyla yemeklerini keyifle yemeye koyulmuş her milletten iş insanlarıyla doluydu. Luigi'nin Spagetti Evi'nde çatallar domates soslu makarnaların içinde döndürülmekteydi. Village Cafe'deki espresso makinesi, sahibi John tarafından ciddiyet ve maharetle çalıştırılmaktaydı.

Charlie'nin Tütün Dükkânı'ndan Dave yazar kasasının arkasında oturmuştu, Vincenzo'ysa dükkânının içinde kumaş keserken görülebiliyordu. Şimdi de ufak tefek bir Çinli Hong'un Dim Sum Evi'nden yürüyerek çıkmış, lokantanın girişindeki hafif, tozumsu kar tabakasını süpürmekteydi.

Luigi'nin Spagetti Evi'nin kapıda duran görevlisi müşterileri daima yüzünde bir gülümseme ile karşılardı. John'un şimdi de kalp ağrısını çağrıştıran o meşhur Italyan opera parçalarından birini söylediği duyulabiliyordu.

Dave bir Macanudo yaktı, Vincenzo da yeniden kesip, biçmeye koyulmadan evvel espressosundan bir yudum aldı. Bir adam kıyafetinin ön ve sırt kısmını kaplayan bir tabelayla yolda telaşsızca ileri geri volta atmaya başlamıştı. Tabelanın iki tarafında da aynı az ve öz mesaj yazılıydı: İsa Seni Seviyor.

Konuşmamalarından ve yüzlerindeki tebessümden her şeyin yolunda olduğu anlaşılan, kol kola girmiş bir çift geçti yanımdan. Aradan uzun bir zamanın geçtiği, eskiden Dan'in Bisikletçisi'nin bulunduğu yerde, Yalnızca Sabun isminde yeni bir dükkânın açılmış olmasından anlaşılıyordu. Dükkânın içine baktığımda, kapıdaki tabelayı 'Kapalı' yazan tarafa çevirmekte olan bir kadınla göz göze geldim. Gözlerimizi birbirimizden kaçırmadığımız o an, bakışı zihnime yer etti.

Onu görür görmez benimle göz teması kurmasını istedim. Kurdu da. Bakışlarını kaçırmamasını diledim. Kaçırmadı. Güzelliğini fark ettiğimi belli ettim. Uzun siyah saçları, üzerindeki mavi çiçek desenli elbisesinin üzerinde mükemmel duran beyaz hırkasına döküldü.

Geri dönüp, dükkânının dışında bekleyecek ya da tanışmamıza vesile olabilecek bir konu açabilecek cesarete ya da cürete sahip biri değildim. Hatta günün birinde dükkânına uğrayıp, sabun alacak cesaretim olup olmadığını bile bilmiyordum.

Bu düşüncelere dalmışken, eskiden Mama Bella'nın Pizzacısı'nın olduğu yerde Memo'nun Döner ve Lahmacun Lokantası'nın olduğunu görmek beni şaşırttı.

Benimle aynı yaşta gibi görünen, gür saçları alnına bukleler halinde düşen ve dudağının üstünde titizlikle düzeltilmiş, kalın, siyah bir bıyığı olan biri tarafından samimi bir tavırla karşılandım. Yüz hatları keskindi; belirgin, hatta dikkat çekici bir burnu vardı. Boyu hemen hemen benim kadardı ve bariz bir yabancı havası vardı. Bana tüm hayatını bu ülkede geçirmiş veya gelişinden itibaren on ya da daha fazla sene geçmiş de olsa, bu ülkede yabancı kalacak biri gibi geldi.

Tezgâhın arkasındaki duvardaki panoya asılı menüye göz atmam için bekledi. Yumuşak bir ses tonuyla, alçak bir sesle, 'Yardımcı olabilir miyim?' diye sordu. Sorusuna hemen cevap vermedim. Duvarda, menünün yanı başında, üzerinde altın işlemeli tuhaf bir yazı olan siyah renkli, bayrağa benzer bir şeye takıldı gözüm.

İlgimi çekmekle beraber bir anlam veremediğimi fark etti.

'Arapça yazı.'

'Öyle mi? Merak etmiştim. Bu, çok… Çok güzel. Sanki dans eden dalgalara ya da dalgalanan bir bayrağa, rüzgârda uçuşan bir şeye benziyor.'

'Enteresan. Aslına bakarsanız, ben Arapça okuyamam. Ben Türk'üm ve bizim alfabemiz İngilizceninkinin hemen hemen aynısıdır.'

'Madem okuyamıyorsunuz, sakıncası yoksa onu duvarınıza neden astığınızı öğrenebilir miyim?'

'Duya duya öğrendiğim için ezberden okuyabiliyorum, manasını da biliyorum. Bu, kutsal kitabımız Kur'an'ın İlk suresi, Fatiha Suresi'dir.'

'Kitabınız hakkında bir bilgim yok, okumuş değilim fakat Müslümanların dua ederken yüzlerini doğuya çevirdiklerini, peygamberinizin isminin Muhammed olduğunu ve Orta Doğu ülkelerinin genel çoğunluğunun Müslüman olduğunu biliyorum.'

'Evet. Hepsi doğrudur.'

Biraz daha lafladık. Orayı Gaetano'nun işlettiği günlerde, salam, yeşilbiber, soğan ve ekstra peynirli olmak üzere, daima aynı pizzayı istediğimi söyledim. Küçük bir pizza sipariş ettiğimde, salamlı pizzada domuz eti kullanmadığını belirtti, 'helal'in manasını açıkladı.

Koluma sıkıştırdığım küçük pizza kutusuyla evin yolunu tuttuğumda, Yalnızca Sabun dükkânındaki hanımın The Village Cafe'de, pencere kenarı masalardan birinde oturmuş, elindeki bir kupadan bir şey içmekte olduğunu görmek beni sevindirdi.

Adımlarımı yavaşlatıp, karşı kaldırımdan göz göze geldiğimiz zaman bakışlarını kaçırmamakla kalmayıp, bana kalbimden vuran bir tebessümle baktı. Bu bakışıyla beni bir kez daha şaşırttı.

Birden çekingenliğe kapıldım. Bunu fark ettiğinde yüzü sanki 'Daha ne yapmalıyım?' der gibi bir ifadeye bürünmüştü.

Olduğu tarafa, karşıya geçmek için vücudumu sola doğru çevirmeye çalıştıysam da kasılıp kaldım, caddeyi geçemedim.

Televizyonun karşısında, kanepemde oturmuş, bir yandan pizzamı yerken izlemeye koyulduğum hokey maçının başlama

anonsunu duyduğum esnada kendimi bozguna uğramış, keyifsiz ve mahcup hissediyor, kendimden düpedüz tiksiniyordum. Maç bittiğinde ne skorun farkındaydım ne de tamamını bitirdiğim pizzanın tadına varabiliyordum.

Bütün cesaretimi toplayarak, tekrar ceketimi giydim. Hızlı adımlarla cadde boyunca yürüdüm. Daha önce oturduğu kafede, birkaç ay önce karşılaştığım çocuklar vardı bu kez. Konuşmalarına çeki düzen verip vermediklerini bir an için merak etsem de konuşmalarını bulunduğum yerden duyamıyor olmaktan şikâyetçi değildim.

Hüsran, utanç, moral bozukluğu ve kendinden nefret duyguları ile evin yolunu tuttum. Onun Luigi'nin Spagetti Evi'ne doğru yürüdüğünü gördüğümde iyice şaşırdım. Aksi istikametlerden geliyorduk ve lokantanın kapısına eşit mesafedeydik.

Luigi'nin Spagetti Evi'nin girişinde kaçınılmaz olarak karşılaştık. Ben durunca o da durdu. Omuzlarına ve paltosuna dökülen gür siyah saçlarıyla hoş bir tezat oluşturan kenarsız siyah şapkası ve siyah paltodan ibaret kıyafetini, siyah deri botlar ve siyah deri eldivenlerle tamamlamıştı.

Ne diyeceğimi düşünürken ceplerimi karıştırmaya başladım. Gözlerinin içine bakarak karşılaşmaktan duyduğum memnuniyeti belirtsem de sözlerim bozuk paraların çıkardığı sese karıştı, söylediklerimden hiçbir şey anlaşılmadı.

Yüzüme sevecenlikle, çekinmeden baktı. İsteseydi konuşarak sessizliği bozabileceğini biliyordum ama bunu yapmamıştı. Bu ilk karşılaşmamızdaki fena halde beceriksiz halimi sessizce izlemek adeta hoşuna gitmişti. Öte yandan, konuşmadan geçirdiğimiz bu sürede bakışları güven vericiydi. Sonunda, deneyimli bir çiftlik sahibinin vahşi bir atı sadece bakışlarıyla ve dizginleri tutarak, sabırla kontrol altına aldığı gibi yatıştırdı beni.

Paralarla oynamayı bıraktım. Sırtımı dikleştirip sakinleştiğimde ve çekingenliğim geçtiğinde ona sordum, 'Birlikte yemek yiyebilir miyiz?'

Luigi'nin Spagetti Evi'nin kapısındaki görevliye konuşmadan bakıp, kendinden emin bir duruşla, önünde açılan kapıdan içeri girdiğinde onu takip ettim. Baş başa kalabileceğimiz iki kişilik köşe masalardan birine yöneldik. Kırmızı ve beyaz dama desenli bir örtüyle kaplanmış olan masanın üzerine yerleştirilmiş boş bir Chianti şişesinin içinde rengârenk, güzel bir mum ortamı hafifçe aydınlatıyordu. Hem yemek listesi, hem de içecekler için menüler önümüze bırakılmıştı bile.

Bir şey söylemek istiyordum, en azından aramızdaki bu sessizliğe son verecek bir şey söylemem gerektiği duygusuna kapılmıştım ama tek kelime edemiyordum. İşin doğrusu ve ilginç tarafı, birbirimize 'ne iş yapıyorsunuz', 'isminiz nedir', 'hiç evlendiniz mi, çocuğunuz var mı' gibi sohbete yönelik sorular sormadığımız ve konuşmadığımız için memnundum. Sipariş vermek için zorunlu olarak konuşmamız dışında yemeğimizi yerken rahatımız yerinde ve mutluyduk. Parmakları ince ve uzundu, kısa ve düzgün kesilmiş tırnaklarında renksiz bir oje vardı, yeşil gözleri ise kirpiklerine sürdüğü koyu renk rimelle daha da belirgin görünüyordu.

Dişleri muntazam ve beyazdı, dudakları da herhangi bir sentetik enjeksiyona gerek bırakmayacak dolgunluktaydı. Belirgin elmacık kemikleri, düzgün burnu yüzüne kişilik ve çekicilik veriyordu. Bu karizmatik yüzle bana bakarken, bir dilim pizza yerken veya planlarlar kurarken olsun.

Sanki daha önce söylemiş olduğu bir şeyi onaylamak istermiş gibi uzanıp, elime dokunduğu bile olmuştu. Yine de bir şey söylemediği için bu dokunuşun sadece anı paylaşmamızdan mı yoksa duyduğu şefkatten mi kaynaklandığını kestirmeye çalışmış, içten içe bana giderek âşık olup olmadığını merak etmiştim.

Bana âşık olmasını istiyordum. O zaman ben de ona âşık olabilirdim.

Tanrı'ya yakınlaştığımı düşündüğüm bu dönemin, bir kadınla tanışıp, ona âşık olmak için uygun bir zaman olduğunu geçirdim

aklımdan. Hayalimin neredeyse gerçekleşmek üzere olduğunu hissediyordum. Düşüncelerim, o sırada masamızın yanında bitip, akordiyonuyla şarkı söyleyen bir adamın 'aşk budur' nakaratıyla bölündü.

Şarkıcı bize sürekli gülümsüyor, arada sırada da göz kırpıyordu. Bu sırada iyice sarhoş olmuş olan patronlardan biri, dudaklarına kıpkırmızı ruj sürmüş yuvarlak hatlı bir kadınla onun karşısında oturan ve coşkusunu belli etmemeye çalışan tombulca adama eliyle işaret ederek 'İşte, Luigi, aşk budur,' diye bağırdı.

Dışarıya çıktığımızda, yanımdaki güzeller güzeli kadın şaşırmama bile fırsat vermeden yanağıma bir öpücük kondurdu, sonra da beni olduğum yerde bırakıp, dükkânına doğru arkasına bakmadan yürüdü. Evimin yolunu tuttuğumda, ani şaşkınlık ve iyimser bir sarhoşluk hali arasında bocalamaktaydım.

Evde, pencere kenarında bir sandalyede oturdum, havada uçuşan tek tük kar tanelerini izledim. Cadde boyunca arabalar park edilmişti, lambaların flüoresan ışığı etrafı hafifçe aydınlatıyordu. Gökyüzünde, çatılardaki panoların meydana getirdiği siluet, doğan günle birlikte yeni bir hayatın başlangıcının habercisiydi.

Ne karşı apartmanda bir ışık vardı ne de sokakta tek bir kul. 'Geçmişimden bahsetseydik eğer, nasıl olurdu' diye düşünmeden edemiyordum, diğer yandan da, onun geçmişini merak ediyordum.

Vermiş olduğu 99 gecelik tekrarların ardından kendisini vakit geçirmeden ziyaret etmemi tembihlemiş olan Hâkim Lukman'a uğramanın zamanı artık gelmişti belki de. Hâkim Lukman'la tanıştığımız anı hatırlamaya çalışsam da eninde sonunda Yalnızca Sabun'un sahibesini düşünürken buluyordum kendimi.

Neden sonra Hâkim Lukman aklıma tekrar düştüğünde, hayatı hakkında ne kadar az şey bildiğimi fark ettim. Hakkında pek çok söylenti vardı. Bu söylentilere göre Hindistan'da, bir Müslüman olarak doğmuştu. Hindistan'ın, kendileri bunu her ne kadar

inkâr etse de, gaddar İngilizlerin boyunduruğundan kurtulmasının ardından Pakistan'la bağlantı kurmuş, Gandhi'yle tanışmıştı. Dahası, 40'lı yılların sonlarında veya 50'lerin başlarında Uganda'ya nasıl geldiğine, o vakitler bitkisel şifacılık konusunda kendisini geliştirmiş olmasına, ardından, zalim bir diktatör olan bir politik liderin şahsi şifacılığını yaptığına dair birtakım söylentiler de vardı. Bu diktatör, çok sevdiği Doğu Afrika'sındaki Hintlilere yeterince katlandığına hüküm kıldıktan sonra onları ülke dışına sürmüştü. Hâkim Lukman'ın o ülkede yaşadığı dönemde on üç yaşındaki oğlunun ölümüne ilişkin söylentiler de kulağıma çalınmıştı.

Eşi hakkında bildiğim bir şey olup olmadığını şöyle bir düşünsem de hatırıma bir şey gelmemişti. Sadece bir kızının olduğunu, kızının eşinin hâlâ hayatta olduğunu, bir de çocukları olduğunu biliyordum, o kadar. Hâkim Lukman'la tanıştığımız günü düşünmeye başlasam da kendimi bir kez daha Yalnızca Sabun dükkânındaki kadının hayaline kaptırdım. Luigi'nin Spagetti Evi'nde baş başa yemek yerken yüzüne yansıyan mum ışığıyla ve mavi çiçek desenli elbisesinin üstünde mükemmel duran kırık beyaz hırkasıyla ne kadar güzel göründüğünü düşünmekten kendimi alıkoyamadım.

İşin doğrusu, o gün Luigi'nin söylediği 'That's Amore' adlı şarkının melodisinden nefret etmiş olsam da şarkının sözlerinin anlamını bildiğim için bu anı, hafızamda hoş bir iz bıraktı. Ayrıca, tekrar düşündüğümde, o akşam, önce tadının farkına bile varmadan yediğim küçük pizzanın üzerine bir de onunla ayrıca akşam yemeği yemiş olmaktan memnundum. Sessizlik içinde yemeğimizi yememizin sebebi makarnanın lezzetiydi belki de, çünkü tadı takdire şayan derecede mükemmeldi.

Memo'nun Döner ve Pizzacısı'na tekrar uğramayı aklımda not ettim, belki de günün birinde oranın müdavimi olacaktım. Ama Memo'nun Dönercisini tekrar hatırlamamdaki gerçek sebebin, aynı yolun üzerinde Yalnızca Sabun dükkânının olmasından başka bir şey olmadığını biliyordum.

Aniden ve kararlılıkla, çok önemli bir amacım varmış gibi yerimden hızlıca kalktım. Hazırlayıp sonradan tamamen unutmuş olduğum kahvemi, daha bir yudum almaya fırsat kalmadan, devirdim. Ceketimi üzerime geçirip, ayakkabılarımı aceleyle giyip dışarıya çıktım.

Kurtuluş Ordusu topluluğunun ve kestane satıcısının olduğu yeri, civardaki tüm detaylarıyla hatırlıyordum. Ne Hong'un Dim Sum Evi'nde, ne Luigi'nin Spaghetti Lokantası'nda, ne Village Kafe'de, ne de Charlie'nin Tütün Dükkânı, ya da Vincenzo'nun dükkânında tek bir ışık vardı, tümü kepenklerini çoktan kapatmıştı. Önünde ve sırtında 'İsa Seni Seviyor' yazısıyla yürüyen adam bile gitmişti. Şimdi, kapısı kapalı ve içerisi karanlık olan Yalnızca Sabun dükkânının karşısında ayakta dikilmekteydim.

Merakıma hâkim olamayarak karşıya geçtim. Bir yandan da beni oraya getiren sebebi içten içe merak ederek dükkânın penceresinden içeriyi görmeye çalıştım. Alnımı cama bastırdığımda; çam ağacından yapılmış, camdan tabanları olan raflar, pek çok farklı boyda sabun, onların üzerine yerleştirilmiş sıvı sabunlar ve sabun yapımıyla ilgili olduğunu tahmin ettiğim setlerle dolu bir raf gözüme ilişti.

Bir antikacı dükkânından edinilmiş gibi duran, meşe ağacından yapılmış tezgâhın üzerine para kasası yerleştirilmişti. Tezgâhın arkasında döner bir sandalye, üzerinde bir çaydanlık, içinde çay poşetleri, kahverengi şeker küpleri ve bal içeren kavanozlarla donatılmış bir raf görebiliyordum. Bu rafın yan tarafında da kapalı duran bir kapı vardı.

'Aman be, boş ver! Kadını da! Hepsini de def et!'

'Evet, evet, hepsini def et.'

Karşıdan bulunduğum tarafa doğru geliyorlardı.

'Evet, ne bilecekler ki?'

Yanımdan, sanki ben yokmuşum gibi geçmişlerdi. 'Konuşmaya o kadar dalmışlardı ki beni fark etmemişlerdir bile' diye düşünüyordum.

Fakat tam o sırada tepemde bir ışık yandığında birisi tarafından fark edildiğimi anladım. Başımı kaldırıp, ışığın geldiği yöne baktığımda ışığın Yalnızca Sabun'un üst katındaki daireden geldiğini ve onun pencerede durup, yukarıdan bana baktığını gördüm.

Başımı çevirmeye, yüzümü saklamaya ya da oradan uzaklaşmaya fırsatım olmadığı için kaçınılmaz olarak göz göze geldik. Ne yapmam, nasıl hissetmem gerektiği konusunda tereddütler içinde kalmışken ışık sönmüş, ben de olanları mantık süzgecinden geçirip, eve doğru yürümeye başlamıştım.

'Yanlış tarafa yürüyorsun.'

Yalnızca Sabun'un kapısı açıktı, pijamasının üzerine geçirdiği sabahlığıyla karşımda duruyordu. Yalınayak olduğu ve üşütmesini istemediğim için gerisin geriye ona doğru yürüdüm. İçeriye girdi ve kapıyı kapatmadan önce aynı şeyi yapmam için bekledi. Çayların bulunduğu rafın yanındaki, şimdi açık duran kapıya doğru bana yolu gösterdi. Arkasına bakmadan konuştu, 'İsmim Leyla.'

'Ben de Frank.'

Üniversiteye bir sene ara verdikten sonra işe dönmeye kendimi henüz hazır hissetmemiş, iznimi bir sene daha uzatmıştım. Romanımın satışı beklediğim gibi gitmiyordu ama birinci romanım, 'Hayat Devam Ediyor' ikinci baskısındaydı. İlk romanımın telif hakkı, ikinci romanım için yapılan ön ödeme ve seneler içinde yapmış olduğum birikimler sayesinde kendime zaman ayırabilme lüksüne sahiptim. Üstelik maaş almadığım için ve akademik çalışmalarıma odaklanmam koşuluyla, üniversite üçüncü kez derslerime ara verme hakkını da tanıyabilirdi. Bir edebiyat profesörü olarak, bir roman üzerinde çalışmak yeterince kayda değer bir faaliyet sayılıyordu.

Dükkânının üst katında bulunan dairesindeki kitaplığın raflarından birinde 'Hayat Devam Ediyor'un bir kopyasının yanı sıra, kurgudan, psikoloji, biyografi, sabun yapımı, yoga, tai chi, doğu dinleri, sanat ve senaryo yazarlığına kadar en az yüz kitap vardı.

'Beni hatırlamadın, değil mi?'

'Hayır. Hatırlamalı mıydım?'

'O gece tanıştığımızda beş, altı kişiydik. İhtiyar Cevher'in etrafında toplanmıştık.'

'Yoksa…'

'Evet. Artık biliyorsun. 'HAŞERE KONTROL'ün binasında Hâkim Lukman'ın yanındakilerden biriydim, sen de oradaydın.'

'Buna inanamıyorum. Yani, nasıl olur da seni daha önce şu anda fark ettiğim gibi fark etmemiş olabilirim?'

'Konuşurken, devamlı sana baktığını hatırlıyorum. Sanki bizler orada değildik ve yalnızca sana hitap ediyordu. İşte bu yüzden seni hatırlayabiliyorum, çünkü gözleriniz birbirine kenetlenmişti. Onun, içinde gizli bir hayat barındıran gizli bir kalpten bahsettiğini; bu hayatın içinde gizli bir ruh, bu ruhun içinde gizli bir ışık bulunduğunu söylediğini hatırlıyorum. Doğru sır ile bu kalbin içinde muhteşem bir bahçenin yeşerebileceğini ve o zaman 3000 faydalı özelliğin ve 99 ilahi tesirin, içimizdeki, fare, köpek, cır cır böceği, aslan, horoz, fil, domuz gibi, bin bir biçimde tezahür eden ve bizlere işkence eden tüm musibetleri bertaraf edebileceğini anlattığını hatırlıyorum.

'İnanılmaz! Hafızan müthiş. Peki, ona tekrar ziyarette bulundun mu hiç?'

'Hayır. Hatırlarsan eğer, onunla beraber çalışmamıza, kendisi bizleri aramadıkça devam edemeyeceğimizi ve bu çağrının gizli bir biçimde yapılacağını söylemişti. Peki ya sen çağrıldın mı?'

'Evet. Yakınlarda diyebilirim.'

'O mu seni aradı?'

'Aslında… Telefonla veya öyle bir şekilde değil. Bir gece kendimi orada buldum. Beni bekliyor gibiydi.'

'Ve…'

'Benden, kimseye anlatmamam gereken bir şey yapmamı, sonra da ona tekrar dönmemi istedi. Aslında, şu sıralarda ona gitmem gerekiyor.'

'Çok enteresan. Pek çok kez dönmek istesem de ondan çağrı gelmesini istediğim için kendime engel oldum.'

'Peki o gece oraya her nasılsa gitmene sebep neydi?'

'Arayış içindeydim. Eşimi vakitsiz kaybedeli beridir, diyebilirim. Sonra günün birinde üzerinde onun yüzünün resmi ve HAŞERE KONTROL yazısı olan o tuhaf postere rastladım, bir de o yazıya… Gizli Bahçeye Gelin… Fakat giriş yalnızca ve yalnızca O'na bağlıydı. Tarihi ve yeri ezberlerken, oraya gerçekten gidip gitmeyeceğimi merak ettiğimi hatırlıyorum. 'HAŞERE KONTROL'e gidebileceğimiz gün gelip çattığında, yüzü gözümün önünden gitmemişti ve o yüzü gerçek yaşamda görme fırsatını kaçırmak istememiştim. Ya sen?'

'Hemen, hemen aynı. O yüz ve beraberindeki o tuhaf mesaj. O gün, psikoterapistimle görüşmelerimizde bir içgörü elde edemediğime kanaat getirdiğim ve bir daha görüşmemeye karar verdiğim gündü. Bir de bizlerle vedalaştığında bir daha ancak kendisi ararsa onu tekrar görmemizin mümkün olabileceğini söylediğinde ne kadar hayal kırıklığına uğradığımı hatırlıyorum. Ve tabi ki kaftanından yayılan gül yağı ve sarımsak kokusunu, boynuna, bileklerine doladığı, ayrıca elinden düşürmediği tespihi.'

'Fakat beni hatırlamadın demek.'

'Hayır. Ve bunun için gerçekten üzgünüm. Sen… Yani…'

Tekrar sokağa çıktığımda, sanki bir şeyler tarif edemediğim bir biçimde değişmişti. Ortalık hâlâ karanlıktı fakat sanki artık o denli yalnız değildim ve hayatım zenginleşmişti. Eve doğru yürümeye başlamıştım ki ani bir kararla geriye dönüp, aksi istikamete yöneldim.

İleriye doğru baktığımda o ağacın altında, bir işçi ailesinin evinde olabilecek türden plastik kaplı sandalyelerden birinde

oturan o yaşlı adamın hayali gözümün önüne geldi. Etraftaki tek sokak lambası çevreyi ancak aydınlatmıştı. Caddenin karşı tarafına baktığımda, verandada gergin bir tavırla sigarasını tüttüren oğlunun hayali gözümde canlandı bu kez.

Daha ileride, o adamla, hemşire karısının yaşadığı eve yaklaştığımda üst kata bir göz atıp yoluma devam ettim. Nihayet, demirden, yüksek bir çitle çevrilmiş olan büyük kapılı binaya vardım. Binanın içinde, 'HAŞERE KONTROL' tabelasının olduğu yerde tek bir ampul yanmaktaydı.

Kapıyı sıkı sıkıya kapalı tutan büyük, paslı kilide elimi uzatmıştım, onu üç kez sıktıktan sonra altında, ortalanmış halde daha küçük harflerle Hâkim Lukman yazısı bulunan 'HAŞERE KONTROL' tabelasının altında durdum.

Kapıyı tam çalmak üzereydim ki kapı açılıverdi. Karşımda Hâkim Lukman'ı görmemle, sarımsak ve gül yağı kokusunu almam bir olmuştu. Tespihini çevirmeyi bırakmadan sağ elini kaldırıp, içeri girmemi işaret etti.

'Demek geri dönmeye karar verdin! Bukalemunu takibi bırakmış olmaktan memnunsun. Ama görüyorum da, oğlum, zihninin bukalemununu bu kadar uzun zaman izledikten sonra, al işte, tekrar buradayız. Sanırım henüz icabına bakılacak insan biçimindeki tilkiler, köpekler, akrepler, hayaletler ve yılanlar hâlâ yerli yerinde duruyorlar. Otur. Gel, otur şöyle.'

Bize daha önce kullandığı bitkilerden çay yaptıktan sonra kanepenin bir tarafına ben, diğer tarafına da o geçti. Çayımızdan birkaç yudum alıp, rahatladıktan sonra etrafı, serin göllerin huzur verdiği, karaca ve geyiklerin şenlendirdiği bir çam ormanında olabilecek bir dinginlik kapladı.

'Seni insanlıktan uzaklaştıran kedi, köpek, kertenkele, aslan, ayı, fil ve bunun gibi diğer şeyler biçiminde tezahür eden sayısız spritüel enerjiyi yok etmeye başlamışsın. Hayat yolunda, insan formunda dolaşıp, hayvansal arzular ve içimizde barındırdığımız diğer hislerle

mütemadiyen ısırıyor, tırmalıyor ve tıslıyor olmamız pek yazık. Demek, geri döndün. Bana döndün. Sana hakikati ilk defa anlattığım zaman olmasa da sonuncusunda saygı gösteriyor, illüzyon ustaları tarafından yazılmış dev panoların yerine huzuru ve mutluluğu burada, 'HAŞERE KONTROL'de bulmayı tercih ediyorsun.'

'Evet. Haklısın, Hâkim Lukman.'

'Fakat senin hâlâ anladığın yok. Senden istediğim şeye hâlâ tam olarak saygı gösteriyor değilsin.'

'Ama tekrarları yerine getirdim. Elimden geleni yaptım.'

'Eşek kafalı. Ben bunu bilmiyor muyum sanıyorsun? İyi de, o nerede?'

'O mu? Kim?'

'Senin hayatında birden fazla kadın mı var? Seni onunla tanıştıranın kim olduğunu sandın?'

'Ama kim, Hâkim Lukman?'

'Leyla, kaz kafalı! Bu gece onu da davet edip, yanında getirmen çok mu zordu?'

'Ama ben buraya birinin gelmesi için onu senin çağırman gerektiğini sanıyordum.'

'Onca işaret vardı. Çağrı yapılmıştı. Fakat sen anıran zihnini dinlemekle o kadar meşguldün ki çağrımı duymadın bile. Anladın mı şimdi?'

Gerçekten de bir şey anlamamıştım ama Hâkim Lukman'ın hiddetini daha fazla körüklemek istemediğimden anlamış gibi yapmanın kafasını dağıtabileceğini ve başka bir konudan bahsedebileceğimizi düşündüm.

'İyi. Hele şükür anladığına memnun oldum. Yanlış anlaman yüzünden şimdi o hassas hanımın burada, 'HAŞERE KONTROL'de bizimle beraber, dostlar arasında çay içiyor olabilecekken, şu anda Yalnızca Sabun'daki evinde yapayalnız olduğunu nihayet anladığına sevindim. Kim istemez ki dostlar arasında olmayı?

Artık içindeki, insancıllaşmanı engelleyen kediler ve köpekler, kertenkeleler ve aslanlar, ayılar ve filler ve bunun gibi diğer şeyler biçiminde tezahür eden sayısız spritüel enerjinin etkisi altında yaşamanın ne kadar Allah'ın cezası bir şey olduğunu artık biliyorsun. Ve hayat yolunda ortalıkta insan suretinde dolaşıp, hayvanlara özgü özlemler, tutkular ve içimizde barındırdığımız diğer şeylerle ısırıp, tırmalayıp, tıslıyor olmamız pek üzücü. Çünkü sana bahşedilen yardımların aynısından yardım görmekten mutlu olacak olan başkalarından yardımını esirgediğin zaman yaşadığın kötü hissi şimdi muhtemelen daha da iyi anlıyorsun. Sahip olduğun zenginliği başkalarıyla paylaşmayı ve onları evlerinde yapayalnız bırakmamayı yani. Her neyse, artık anladığına göre, seni buraya tekrar çağırdığımda insanı yalnız başına kaldığında ısırmaya başlayan kediler, kertenkeleler ve buna benzer başka varlıkların saldırısına maruz kalmaktan alıkoyabilecek bir sohbete bu hanımı da davet etmeyi ihmal etmezsin artık.'

'Anladım, Hâkim Lukman. Anladım.'

'Aman ha, anlamadan bir şey yapayım deme! Memo'nun Pizza'sının lezzetinden hâlâ bir şey anlamış değilsin. O pizzayı idrak ile yemelisin. Ne yapıyorsan anlamalı ve anladığın şeyi yapmalısın; hata yapsan bile anlamaya ve uygulamaya devam etmelisin. Leyla'yı bu sefer yanında getirmemiş olsan da artık bildiğine göre bir dahaki sefere onu da yanında getirerek hatalarını azaltmaya bakabilirsin.'

'Tamam, Hâkim Lukman. Anlıyorum.'

Dışarıya çıktığımda eve gidip, tüm bunları düşünmeye ihtiyacım vardı.

Evime girer girmez, ceketimi ve ayakkabılarımı çıkarmış, elimi, yüzümü yıkamış, üstümü değiştirmiştim. Yeniden başlayabilmek, olup biteni anlamaya hazır hissetmek için yapabileceğim en iyi şey zihnimin tüm bilinçli aktivitesine bir süre son verip, iyi bir uyku çekmek olacaktı.

Fakat uykuya henüz dalmıştım ki rüyamda kendimi bir ağacın altında, bir işçi ailesinin evinde olabilecek türden plastik kaplı sandalyelerden birinde otururken gördüğümde şaşkınlıkla yataktan fırladım. Rüyamda sanki kendi ön veya arka bahçemdeymişim gibi, dar bir alanda oturuyordum ve etrafımda hiç kimse yoktu. Ayın pırıltılı ışığı ya da alaylı gülümseyişinin yanı sıra tek bir sokak lambası etrafı aydınlatıyordu. Sonra aniden bazı insanlar önümde sıraya dizilmişler ve tek, tek karşıma çıkıp, benimle konuşmaya başlamışlardı:

Selam… Ben ayyaş Mac, bu da sokak kadını Madge.

Selam… Madge… Anlarsın ya… Kaldırım serçesi.

Selam… Jake… Evsiz Jake… Sokakların adamı.

Selam… Gaetano… Mama Bella ve Vito Christiano'nun oğlu.

Selam… Ben… Şey… Boş ver!

Selam… Ben de… Hepsini boş ver!

Selam… Umarım Nicola'nın gördüğü gibi bir tuvalet çukuru asla görmem.

Selam… Şu halime bak, titremeyen yerim yok, Nicola'nın oğluyum ben.

Selam… Ben Bill, bu da karım Kate, hemşirelerin alası.

Selam… Ben Kate ve bu cüsseli adamla evli olduğum için mutluyum.

Selam… Bizler Kurtuluş Ordusu'ndan Peter, Paul ve Mary.

Selam… Benim adım Hong Wong. Dim Sum Evi'nin Hong Wong'uyum.

Luigi Bellisimo.

Selam… John. Village Cafe'den.

Selam… Charlie'nin Tütün Dükkânı'ndan Dave.

Selam… Ben terzi Vincenzo.

Selam… Charlie ve İsa seni seviyor.

Selam… Dan. Aklında olsun, Dan'in Bisiklet ve Tamir Dükkânı'nı başka yere taşındı.

Selam… Leyla ve ne demek istediğimi biliyorsun.

Yasin Lukman… Bir var bir yoğum… Hâkim Lukman'ın oğluyum.

Uykum kaçmıştı bir kere ama hâlâ kafamı dağıtmaya ihtiyacım olduğundan 'Ya Sonra' adlı yeni romanımın üzerinde çalışmaya başladım.

'Fani ve kırılgan olsa da gizli aydınlanma ve ölümsüzlük âleminden kuşkusu olmayan biri olarak 2. Mevlud, babası, 1. Mevlud'un izinden yürümüş ve insan yüreğinin atışlarında saklı o ismi bilmekten gelen mucizeyle ismi telaffuz ettiğinde arkasında toplanmış, korkuyla titreyenlerin gözlerinin önünde, ormanın kuytularından kaçmış olan aslanı, boynundan kavrayıp, kuyruğundan tuttuğu gibi, döndürerek, fırlatmış, aslan, doğruca şehirli ziyaretçilerine hizmet etmek için yeni açılmış olan bir şehir hayvanat bahçesine, oradakilerin hayret içindeki bakışları arasında inivermişti…'

Son sözcük, 'inivermişti'yi yazdığımda bir kahve molası vermeye karar verdim. Ayağa kalktım. Ocağa doğru gittim. Kahvenin pişmesini ayakta bekledim. O sırada gelen bir beyin fırtınasıyla masama döndüm. Yeniden yazmaya koyuldum.

'2. Mevlud, ormanın kendisine tekrar ihanet edeceğini bilincinde olarak, babasının krallığını eline dolar ve içinde sayısız hayvanı barındıran ormanın karşısına dikilip, onunla yüzleşerek, ormanda hiçbir canlı kalmayana kadar kollarını önce bir yana, sonra diğer yana savurur. Yenilgiyi kabullenen bu hayvanlar 2. Mevlud'un daha bilinçli, enerjik, aydınlanmış ve kendinden emin oluşuna şahit olmalarıyla, bir zamanlar kendi yuvaları olan yerde telaş ve korkuyla kaçmaktan başka çare bulamazlar.

Derken, 2. Mevlud, olup bitenin ardından bir huzur ve sakinlik abidesi olarak, artık korkudan titremeyi bırakmış olanlara

geri döner, onlarla bir arada oturur ve omzuna astığı bir çıkında taşıdığı bir somun ekmek ve biraz konserve balığı çıkartıp, eline dolamış olduğu babasının krallığını çözer, hepsinin içeriye girmesini bekleyip, akşam yemeğini onlarla paylaşır…'

Ama kısmet bu ya, yanık kahve kokusu burnuma geldiğinde yerimden fırladım. Mutfağa koştum. Ocağı kapatıp aşırı yanmış kahve artıklarını hayal kırıklığı içinde çöpe attım. Ardından ocağı ve yanındaki duvarı temizledim.

Yeni bir kahve hazırlayıp, 'Ya Sonra'ya devam etmeyi aklımdan geçirsem de kendimi birden öylesine bitkin hissettim ki amansız bir kâbusun pençesine düşsem bile vız gelecek kadar derin bir uykunun beni beklediğini bilerek yatmaya gittim.

Bir süre sonra uyanıp, olanların bir rüyadan ibaret olup olmadığını düşündüğüm sırada kapının çalındığını fark ettim. Kapının otomatiğine bastığımda Leyla'nın sesinin 'Selam. Benim. Bize kahvaltı getirdim. Gelebilir miyim?' dediğini duymak beni hem şaşırttı hem de sevindirdi.

The Village Cafe'den almış olduğu, kâğıt bardaklarda iki kahve, yabanmersinli çörekler, tereyağlı tartlar ve Italyanların sevdiği, bugünlerde her yerde popüler olmuş olan, sert kahve bisküvilerinden ibaret yiyecekleri masaya bıraktı.

'Az kaygılanmadım!'

'Neden?'

'Dükkânında sadece çay poşetleri bulunduğunu gördüm de. Pek çay içen biri değilimdir.'

'Tahmin etmiştim. Bu yüzden şimdi seninle kahve zamanı.'

'Nasıl tahmin ettin ki bunu?'

'Dün akşam senin için yaptığım çaydan hiç içmedin.'

'Peki nerede yaşadığımı nereden biliyorsun?'

'Şey…'

'Haydi. Çıkar baklayı.'

'Şey, yürüyüşe çıktığım bir gün seni görmüş ve hatırlamıştım. Apartmanına girerken zihnimde bu adresi not etmiştim.'

'Ne zamandı bu?'

'Sanırım bir buçuk yıl önceydi.'

'Hayatlarımızın böyle kesişmesi enteresan. Peki ya dükkânın? Saati bilmiyorum ama bu saatlerde açman gerekmiyor mu?'

'Hımmm… Pazar günü de çalışmamı istiyorsun galiba.'

'Doğru ya. Pardon. Günleri karıştırdım iyice.'

'Romanın Hayat Devam Ediyor'u okudum. Seni 'HAŞERE KONTROL'de gördükten bir hafta sonra romanını duyunca, sonra da kitabın kapağının içinde de resmini görünce çok şaşırmıştım.'

'Ve?'

'Bundan daha sonra bahsedeceğim. Bugün beraber bir yerlere gideriz, günü beraber geçiririz diye düşünmüştüm.'

'Memnuniyetle, Leyla. Yıkanıp hazırlanmak için bana biraz zaman ver.'

Güzel bir sonbahar günüydü. Ağaçlardaki tüm yapraklar renk değiştirmiş, çoğu düşmeye başlamış; büyük havuzlu, büyük park, parlak yaprak yığınlarının yumuşak ışığıyla kaplanmıştı.

Etrafta bir ellerinde plastik torba, diğerinde tasma, köpeklerini dolaştıranlar, eşleri yanlarında, bebek arabalarını iten genç babalar, kulaklıklarından dinledikleri müziğin ritmine kaptırmış, koşu yapanlar, yalnız kalmanın ve manzaranın tadını çıkartanlar vardı. Leyla'yla bana gelince, göle bakan bir banka gelene kadar sessizce yürüyorduk.

'Seninle olmaktan mutluyum. Garip bir his ama aynı zamanda hoşuma gidiyor. Doğrusunu istersen, çekingenliğe de kapılıyorum biraz.'

Hiçbir şey söylemeden elimi tutmuş, göle bakmaya devam etti. Kendimi ona yakın, güvende ve müteşekkir hissettim.

'Eşim 'HAŞERE KONTROL'de tanışmamızdan yaklaşık bir yıl sonra vefat etti. İyi bir adamdı. Onunla tanışmakla ne kadar talihli olduğumu ancak o öldükten sonra iyiliğin ne demek olduğunu kavradığımda anladım. Öyle bir insandı. Onu kaybettikten sonra dünya bana huzursuz ve ürkütücü gelmeye başladı. Seni 'HAŞERE KONTROL'de gördüğümde sanki içimde bir kıpırtı oldu ve Hâkim Lukman konuştukça seni izlerken kendimi rahat ve güvende hissettiğimi fark ettim.'

'O histen biraz daha söz edebilir misin?'

'Romanın Hayat Devam Ediyor'da Umay'ın Cem'e isminin Jimmy yerine bu Türk ismini benimsemesinin ardından ona döndüğü kısmı hatırlıyor musun? Bir gece İstanbul'da ikisinin de rol aldığı filmin galasında onun yanında durduğu kısım. Orada şöyle diyordu… Sinemaya yanımda birisiyle girdiğim şu an, hayal ürünü bir hikâyenin sonunun başlangıcını işaret eden ve uzun zamandır hayal ettiğim şeyin birebir gerçekleştiği an.'

'Evet, çok iyi hatırlıyorum o kısmı.'

'Ona çok rahatlıkla 'Seni seviyorum,' ya da 'vay canına, hayatlarımız nasıl da değişti,' gibi bir şey de söyletmek yerine, gerçek sevginin hissiyatını, ruh eşini arayan bir zihnin özlemlerini çağrıştıran ve onunla karşılaşmasıyla, gerçek sevginin, geçmişinin hayalini silebileceğini idrak eden birinin kullanacağı türden, daha belirsiz bir dil kullanmışsın. Ne demek istediğimi anlıyor musun?'

'Anlıyorum.'

'Hayatımı eşim olmadan devam ettirdiğim ve kendi içime yöneldiğim o süreçte, dış dünya oyunlarını üzerimde bin bir biçimde oynarken seni orada ilk defa görene kadar hiç hissetmediğim biçimde… Bir bütünlük hissetmiştim. Yeni bir hayatın başlayabileceği hissine kapılmıştım, sanki kendime ve kaderime yeni bir sayfadan, başka bir zaman diliminden, başka bir bilinç düzeyinden bakıyordum… Bunun gibi bir şey. Anlatabiliyor muyum?'

'Anlıyorum. En azından anladığımı sanıyorum. Boşanmanın etkisinden kurtulmam uzun zamanımı aldı, sanki ıssız bir çölün içinde kaybolmuştum. Ayrıldıktan sonra hissettiğim boşluk, tam Hâkim Lukman'ı 'HAŞERE KONTROL' denilen o yerde ziyaret ettiğim sıralarda etkisini yitirmeye başlamıştı.'

'Nasıl bir şeydi bu boşluk?'

'Artık sevilmediğimi hissediyordum. Ve artık sevmediğimi. Sonra da insan sevgisinin sonunun olmadığı önsezisiyle ruhani sevgi konusuna merak salmıştım. Kendimi anlamaya, kadınlardan uzak durmaya çalışsam da bir kadının varlığını özlediğim gibi yalnızca içimdeki ruhani aşkla aydınlanma mertebesine ulaştığımı da görmüyordum. Aslında, ne anlatmaya çalıştığımdan pek emin değilim. Hâlâ tam anlamış değilim bu konuyu.'

Oturduğu yerden hafifçe dönerek yanağıma bir öpücük kondurdu, ardından, 'Nasıl desem… Frank, sana giderek âşık oluyorum… Şöyle ifade edeyim… Bir gün başka bir romanını okumak isterim.'

'Hayat Devam Ediyor'dan sonra bir bocalama geçirdim. Ya Sonra'nın üzerinde çalışırken hâlâ çabalıyorum. Ama eğer Ya Sonra'yı günün birinde toparlayıp, bitirebilirsem, ilk okuyan kişi olmanı isterim.'

'Sonra ona yaklaşıp, gülümsedim ve şöyle devam ettim, 'Seni tanıdıkça aslında belki de Ya Sonra'ya ait pek çok şey bulacağım.'

'Nasıl yani?'

'Hâkim Lukman bunu benden rica etmişti, yani, 'HAŞERE KONTROL'e tekrar gittiğimde seni de yanımda getirmemi istedi benden.'

Elimi hafifçe sıktı. Sonra ayağa kalktı, benim de ayağa kalmamı bekledi. Kollarını boynuma dolayıp, beni hoş bir sevecenlikle öptü. Kısa sayılabilecek, tek bir öpücüktü bu. Ama onunla tekrar aramızda bir mum ışığıyla, Luigi'nin Spagetti Evi'ne gitmeyi,

Hong'un Dim Sum Evi'ndeki sulu erişte yemeklerinden yemeyi ya da John's Village Cafe'de bir kahve içmeyi istemem için yetti.

Fakat bunların yerine, o gece sinemada bir film izledik. Büyük Park'ta fayton turu yaptıktan, ardından da oturduğumuz semtte kavrulmuş kestanelerimizi atıştırarak yürüyüş yaptıktan sonra Memo'nun Döner ve Pizzacı'sından büyük boy bir pizza alıp, onun evine gitmeye karar verdik.

Pizzacıya girdiğimizde fırından gelen sıcaklık, pizzaların ve dikey bir şişte dönerek pişmekte olan dönerin kokusu güven vericiydi. Leyla'nın da yanımda oluşu bana hayatın ne kadar muhteşem, gizemli ve en beklemediğiniz anda sanki tabiatları zıtmış gibi görünen varoluş halleriyle ne kadar değişken olduğunu düşündürmüştü. Tıpkı umutsuzluktan umuda, yalnızlıktan birlikteliğe ya da Memo'nun pizzacısında öncekine göre bambaşka koşullar içinde bulunduğum şu ana geçmiş olduğum gibi...

'Merhaba. Sizi yeniden görmek ne güzel. Müşterilerin geri gelmesi beni memnun ediyor.'

'Ben de seni tekrar gördüğüme sevindim. Tanıştırayım, Leyla. Geçen defa ismen tanışmamıştık. Ben Frank.'

'Doğru, ben de Memo. Türk'üm, Malatyalıyım. Türk Memo da derler. Ama ülkemi ve insanlarımı çok sevsem de sigara kullanmıyorum. Bu yüzden bana 'bir Türk gibi sigara içiyorsun' geyiği işlemez, ona göre.'

Leyla, bu kişiyle tanışmış olmaktan memnun, nazikçe ve yumuşak bir ses tonuyla yanıtladı, 'Pekâlâ, Türk Memo. Ama en azından yıkanıyorsundur, değil mi?'

'Yıkanmak mı?'

'Evet. Yıkanmak. Türklerin temiz insanlar olduklarını duymuştum.'

Memo bıyığını parmaklarının arasında burdu. Bir kaşını kaldırdı ve gizemli ama dostça ve muzip bir bakışla, 'Bu bir şaka mı, yoksa benimle dalga mı geçiyorsun?' diye sordu.

'Tabi ki hayır. Ne şaka yapmak ne de dalga geçmek değildi amacım. En azından şimdilik. Ama gerçekten yıkanıyorsun, değil mi?'

'Hanımefendi, eğer yıkanmasaydım, eşim bütün gün üzerime sinmiş bu pizza ve döner kokularıyla beni yatağa biraz zor alırdı.'

'İyi. Ben de bunu duymak istemiştim. Benim dükkânım da birkaç dükkân ileride bulunuyor, ama birbirimizi daha önce fark etmemişiz. Yalnızca Sabun.'

'Ah, tamam! Doğru ya. Sabunlarınız çok güzel. Ve sen de çok iyi bir hanımsın. Eşim senden bahsetmişti. Sık sık alışveriş yapar o dükkândan.'

'Eşin kim?'

'İsmi Burcu... Burcu… Biraz gelebilir misin?'

Dükkânın arka tarafından başörtülü, yaklaşık 1.67 metre boyunda, iri, yeşil, badem biçimli gözleri olan bir kadın belirdi. Yüzü kalp biçiminde, dudakları dolgun ve iddiasızdı. Burnu, iddiasız, elmacık kemiklerinin yüksekliği iddiasızdı. Aslında onunla ilgili tek düşünebildiğim ve hissettiğim beni derinden etkileyen mütevazı haliydi.

'Tabi ya! İki, üç defa karşılaştık ama ismen tanışmamıştık.'

Leyla ve Burcu birbirlerine gülümserken, Burcu, 'Sizin dükkâna ne zaman gelsem çok mutlu oluyorum. Dükkânınızda her şey çok güzel,' diye cevap verdi.

'Ben Leyla, bu da Frank.'

Derken Memo araya girmişti, 'Bu adamı son gördüğümde hiç de öyle mutlu bir evliliği olan birine benzemiyordu.'

'Ah, yok. Değiliz. Sadece arkadaşız. Hepsi bu.'

'Öyle mi? Kusura bakmayın. Türkiye'de sizin gibi görünen insanlar evlidirler de. Uzun yıllardır buradayız ama insan ne de olsa… Ah… Nasıl diyorsunuz? Kocamış köpeğe yeni numara öğretilmez.'

Hepimiz güldük, o sırada Memo gözümün duvarda, menünün yanında asılı, üstünde tuhaf altın renkli yazıları olan siyah keçeden panoya takıldığını fark etti.

'Fatiha'yı beğendin galiba.'

'Aslında, çok güzel görünüyor. Ne yazıyor?'

Bunun üzerine Memo, Fatiha'yı ezberden okudu. İşittiklerim kalbimde tuhaf bir his yaratmıştı. Kulaklarımdan ve tam gözlerimin arasında, alnımın ortasından içeriye doğru bir elektrik akımı hissetmiştim, okumayı bitirdiğindeyse artık bir şey duyamaz haldeydim. Üçü de gözlerini bana dikmiş, şaşkınlık içinde bakıyorlardı. Leyla ve Burcu iyi olup olmadığımı sordular bir ağızdan. İyi olduğumu söylediğimde bu kez Memo emin olabilmek için aynı soruyu sordu.

'Bu satırlarda İngilizce olarak ne diyor?'

'Hımmm… Bir düşüneyim… Şöyle bir şey… Allah ya da Tanrı'nın iyi olduğunu ve esirgeyen olduğunu… Allah'ı ya da Tanrı'yı bütün âlemlerin Tanrısı olarak tanıdıklarını… Sonra tekrar O'nun iyi ve esirgeyen olduğunu… Sonra O'nun Kıyamet Günü'nün Sahibi ya da Hâkimi mi demeli, Hâkimi olduğunu… Yalnızca O'nun tapılmaya layık olduğunu ve yalnızca O'ndan yardım istenmesi gerektiği… Doğru yolun, Allah'ın sevdiklerinin yolunun bizlere gösterilmesinin istendiği, bunun, doğru yoldan sapanların ve O'nun hiddetine maruz kalanların yolu olmadığı. Aşağı yukarı bunun gibi bir şey.'

Nutkum tutulmuştu. Sersemlemiş gibiydim, gözlerim yaşlarla dolmuştu. Hislerimi anladılar ve beni sessizce, kendi halime bıraktılar.

Bir süre sonra Leyla'nın kolu benimkine dolanmış, yüreğimiz sevgi dolu, yeni insanlar, yeniden görmek isteyeceğimiz insanlar tanımış olmanın sevinciyle ve hayatın ne kadar mucizevi olabileceğinin bilinciyle, Leyla'nın evine doğru yola koyulduk.

Ertesi sabah, bilgisayarımın başında, kahvemle, 'Ya Sonra' üzerinde çalışırken tek düşünebildiğim Leyla'ydı. Dükkânının içinde neyle meşgul olduğunu hayal etmeye çalıştım. Pizzanın lezzeti damağımda kalmıştı ve ne kadar çok düşünürsem düşüneyim, Memo'nun Döner ve Pizzacısı'nın Mama Bella'nın Pizzacısı'ndan daha iyi pizza yaptığı için mi yoksa pizzaların helal, yani domuz etsiz olmasından mı veya Leyla'yla paylaştığımız için mi bu kadar lezzetli olduğunu kestiremedim.

Leyla'nın, 'Burcu ne kadar harika bir kadın', 'onlar birbirlerine gerçekten âşık', 'Memo adam olmanın ne demek olduğunu biliyor', ve 'bütün Türklerin onlar gibi harika insanlar olup olmadıklarını merak ediyorum' ve bunun gibi sözleri hâlâ kulaklarımdaydı.

Ancak, en çok 'Memo adam olmanın ne demek olduğunu biliyor,' cümlesine takılmıştım. Bunu çözsem, Leyla'nın nasıl bir kadın olduğunu ve bir ilişkiden ne beklediğini de çözebilirdim. Sonra, asıl 'Burcu ne kadar harika bir kadın' cümlesini anlamak gerektiğini düşünmeye başladım. Ancak sezgilerim beni tekrar Memo'yu düşünmeye sevk etti. Sırrı bıyığında mı saklıydı? O dostça, samimi tavrında mıydı? Türk olduğunu göğsünü gere gere söyleyişinde miydi? Yoksa kendisinin önde; kadını, Burcu'nun arka planda oluşunda mıydı? Yoksa eşinin dışarıya çıkıp, Yalnızca Sabun gibi hoş dükkânlardan alışveriş yapmasına izin verirken kendisinin idareyi kaybetmemesindeki maharetinde miydi? Çaydanlık kaynamaya başladığında kapağı tam zamanında aralamayı bilmesinde miydi? O halde Leyla'nın harika çaydanlığı için mükemmel bir kapak mıydı? Yoksa duvarda, menüye yakın bir yerde asılı olan, üzeri altın yaldızlı tuhaf bir yazıyla süslü o siyah panoda mıydı bunun sırrı? Ya da Memo'nun panonun üzerindeki yazıyı derin bir hissiyatla ve saygıyla açıklamasında mıydı? İşte en çok bu ağır basıyordu. Bunun Tanrı'yla bir ilgisi olabilir miydi?

Kendimi çalışmama veremiyordum. Ya Sonra'yı bir kenara bırakmış, pencerenin kenarına geçtim, dışarıyı seyretmeye koyuldum.

Dışarıda sokaklar ortalığa dingin bir hava veren, tüy gibi kar taneciklerden örülmüş ince bir kar tabakasıyla bezenmişti. Çılgın fikirleri olan bir kız arkadaşımın bir gün yağan bu şeyin kar taneleri mi yoksa mısır gevreği mi olduğundan hiçbir zaman emin olamadığını söylediğini hatırladım. Böylece evimde mısır gevreği/kar tanesi kıvamında bir atmosfer içinde oturdum, bir süre pencereden görebildiğim kadarıyla sokağı seyrettim.

'İsa Seni Seviyor' pankartıyla yürüyen adamı, Kurtuluş Ordusu grubunun konser için hazırlık yaptığını, köşedeki 'yılbaşı ağacı' satıcısını; yeni kesilmiş çam ve ladin ağaçları arasında, yanı başındaki kestane satıcısından aldığı kestaneleri atıştırırken izlemek keyif veriyordu insana.

Elinde alışveriş torbasıyla, iki büklüm yürüyen, ufak tefek, yaşlı bir kadın ağaç satıcısının yanından ağır adımlarla geçmeden onunla iki çift laf edecek kadar bir süre yanında oyalandı, kestane satıcısıyla kısa bir muhabbet ettikten sonra, standının önünde asılı duran cam kâsenin içine biraz bozukluk attı, yoluna devam etti.

Yılbaşı yaklaştığı için Leyla'nın bu tatilde ne yaptığını merak ediyordum. Geçmişi hakkında, eşiyle ilgili anlattıklarından başka bir şey bilmiyordum. Gerçi o da boşanmış olmam dışında benimle ilgili hiçbir şey bilmiyordu. Hayatlarımızın olumlu, olumsuz, pek çok sebepten ötürü bürokratların dosyalarda kaydını tutmak zorunda olduğu detaylarla ilgili alanına girmemiştik hiç. Daha ziyade, küçük detayların, bir sonraki merhalenin en tatminkâr biçimde gerçekleştirilebilmesiyle meşgul olduğumuz o harikalar ülkesinde kalmıştık çoğu zaman. Bu adım, bir başkasıyla birlikte atıldığında, yalnızca tatminkârlığı değil, müteşekkir olma duygusunu da beraberinde getiriyordu. Kendimi onunlayken giderek daha iyi hissediyordum ve daha da iyi olmak, müteşekkir olmak istiyordum.

Neden sonra, anlamıştım. Memo faziletli biriydi. Burcu, keza öyleydi. Onların beraberliğinde lütuf vardı. İşte bundan dolayı, 'Memo adam olmanın ne demek olduğunu biliyor,' dedi. Faziletli

bir birliktelik yaşamak istiyordu demek. Bu aşikârdı. Peki ya ben Memo olabilir miydim? Biz, Burcu ve Memo olabilir miydik?

Tam bu esnada, Hâkim Lukman'ın, kapıları boydan boya kaplayan 'HAŞERE KONTROL' ibaresinin, tam altında Hâkim Lukman ve 876 Ocean Drive ve (212) 678 – 1786 yazısının olduğu küçük ve temiz kamyonetini ağaç satıcısının yanında park edip, araçtan indiğini gördüğümde, işin aslına vakıf olduğum o muhteşem an, ani ve sıradışı bir biçimde son buldu.

Üzerine geçirmiş olduğu ağır paltosunun altından kaftanını, şehir kanalizasyon işlerinde çalışan birinin giyebileceği türden işçi botlarına benzer, sarı, plastik botlarının üzerinden sarktığı için görebiliyordum. Başına da beyaz, yünden, kalın ve kenarsız bir şapka geçirmişti.

Şoför koltuğundan, kaldırıma yaşından beklenmeyecek bir atiklikle atladı. Caddenin yukarısına doğru, bir tavşan çevikliğiyle, hızla yol aldığında, onu bir süre sonra gözden kaybettim. Fakat çok geçmeden geri döndü, 'HAŞERE KONTROL' aracına bindi, ağaç ve kestane satıcılarını, Kurtuluş Ordusu topluluğundakileri tekerleklerden çıkan sesle afallattı.

Onları izlerken, dil becerileri oldukça kıt o ikiliye gözüm ilişti. Ne söylediklerini ancak hayal edebilsem de hayal gücümün beni yanıltmadığından kuşkum yoktu. Bir kâğıda baktıklarını gayri ihtiyari fark etmem, Hâkim Lukman'ı ve işlerini merak etmeme neden oldu. Ardından, ikiliden dilbilimin üstadı olanı o kâğıdı dörde katlayıp, deri ceketinin cebine yerleştirdi.

O günü ve 'Ya Sonra'nın devamı üzerine çalışmalarımı anlatmaya günlerce devam edebilirim ancak beni asıl heyecanlandıran kısma, Leyla'nın güzelliğinin, düşündüğümün ötesinde olduğunun farkına vardığım ve daha önce güzelliği üzerine fazla kafa yormamış olmamın tek sebebinin o güzelliğin gücünden korktuğumu anladığım güne, Yalnızca Sabun'a iki gün sonra gidişime gelmek istiyorum.

Leyla, nasıl desem, inanılmaz derecede güzeldi. Fakat… Bunu kabullenmekte her ne kadar zorlansam da Burcu'da Leyla'da olmayan bir şey vardı ve bu, fiziksel güzellikle doğrudan ilgisi olmasa da fiziksel güzelliği daha belirgin, daha şeffaf hale getiren bir şeydi. İlahi bir ışık gibiydi bu. Evet, artık emindim bundan. Burcu, güzelliğinin yanı sıra, ilahi bir ışığa sahipken, Leyla yalnızca güzeldi. Ancak, bu kutsiyet meselesini ve içimdeki Memo'yu tam olarak çözümleyemediğim için Leyla'nın güzelliğine Frank'ın gözleriyle bakmaktan memnundum. Dükkânının penceresinin arkasından onu izledikçe bana hediye ettiği o öpücüklerin tanıdığım en güzel kadından verildiği sonucuna varıyordum. Tam tanımlayamasam da onunla olmak, eski eşimle olmaktan farklıydı. Bu düşüncenin kendisi bile bana Leyla'nın ne kadar güzel olduğunu düşündürüyordu. Beni fark edip, eliyle yanına gitmemi işaret edene kadar gözlerimi ondan ayırmadım.

Dükkânında mutluydum. Hatta onunla birlikte bir bardak çay bile içtim. Raflarını düzenlemesine, farklı sabunları hoş görünecek biçimde dizmesine yardım ettim, tezgâhı sildim, yeni gelen sabunları yerlerine yerleştirdim, boşalan karton kutuları kesip, katladım ve arka kapıdan çıkıp, bir geri dönüşüm bidonuna attım.

Dar yolda Hong'u fark edince ona el salladım, ne de olsa Çin lokantasına birkaç kez gitmişliğim vardı. Beni fark edince o da bana el salladı. Luigi Bellisimo dışarıya elinde, içindeki domates sosu boşalmış, büyükçe bir konserve kutusuyla çıktı. Konserve kutusunu geri dönüşüm torbasına attığı sırada bizi gördü, selam verdi.

İçeriye döndüğümde biraz daha toz aldım. Leyla'nın kendisinin pişirdiğini söylediği bir kurabiyeyle beraber bir fincan çay içtim. Yerleri süpürdüm daha sonra da biriken ince kar tabakasını süpürmek için dışarıya çıktım.

John, Vincenzo ve Dave'ı dükkânlarında görebilmek hoşuma gitti. Sokağın Memo'nun Döner ve Pizzacısı'nın olduğu tarafında

bulunduğum için ne Memo'yu ne de Burcu'yu görebilsem de onların da bu toplumun bir parçası olduğunu bilmekten mutluydum.

Tekrar içeriye girdiğimde kasanın yanındaki taburede oturan Leyla'nın yanında durmak istedim fakat Leyla ayağa kalkıp oturmamı rica etti. Onun ısrarına dayanamadım, yanına oturdum.

'Geçen gün çok tuhaf bir şey oldu.'

'Ne oldu?'

'Tam çocuklarına ve ailelerine sabun almaya gelmiş birkaç yaşlı hanımla meşgul oluyordum ki o sırada Hâkim Lukman'ı Cadde boyunca, nerdeyse hoplaya zıplaya ahşap sokak lambalarına bazı ilanlar asarken gördüm. Kadınlar gittikten ve işlerimi bitirdikten bir süre sonra, sokak lambalarına ne iliştirdiğini görmek için dışarıya çıktığım zaman bir de baktım ki Hâkim Lukman'ın astığı ilanların tümü yırtılıp, kopartılmış. Ah, dükkândaki iki kadın da onu görünce, kıyafetinden ve ikisinden de yaşlı olmasına rağmen şahit oldukları coşkulu enerjisinden ötürü öyle şaşırmışlardı ki arkasından bakakalmışlardı!'

'Enteresan. Ona ben de rastladım. Her neyse, bu yüzden buradayım ya. İstersen bu akşam onu görmeye gidebiliriz, diye düşünmüştüm. Ama önce benimle akşam yemeği yersen.'

'Anlaştık o zaman. Ama tek şartım var. Bu semtin dışına, ikimizin de daha önce gitmediği bir taraflara gidelim.'

Ve aynen öyle yaptık. Büyük parkın karşı tarafına geçtik. Taksiden çıkıp biraz yürüdükten sonra karşımıza çıkan bir lokantaya girdik. Eski tip bir Rum tavernasıydı burası. Yemeklerin önceden pişirildiği, tencerelerde buharının tüttüğü, insanların mutfağına girip istediği yemeğe işaret ettiği; Yunan şarabı, retsina veya uzo eşliğinde yemek yediği türden bir lokanta. İkimiz de nedense alkollü içki içmeyi düşünmedik. Diyet kolalarımızla kızarmış incik etinin, pilavın, patatesin, domates soslu iri Lima fasulyelerinin, köy salatasının ve ardından Yunan kahvesinin ve baklavanın tadını çıkardık.

Theodorakis, Mouskouri, Farantouri, Hatzigiannis, Vissi, Dalaras, Hadjidaki ve diğerlerine ait melodiler eşliğinde yemeğimizi yedik. Yıllar önce, henüz boşanmamdan pek çok yıl evvel, evli olduğum dönemde Yunanistan'da bulunmuştum ve bu melodilerin bende iyi kötü, pek çok anısı vardı. Fakat bu akşam Leyla'nın gözlerine bakarak dinlediğim bu şarkılar ilham verici geliyor, iyi veya kötü bütün eski anıların izleri siliniyordu. Zorba'nın müziği kulaklarımda, Leyla'nın gözlerine dalarken, o gözler Yunan adalarına dönüşüyordu. Theodorakis, Mouskouri, Farantouri, Hatzigiannis, Vissi, Dalaras, Hadjidakis ve diğerlerini çağrıştıran sularda yüzüyordum.

Leyla'yla yalnızca gölün öteki yakasına giderek farklı bir mekâna, atmosfere, gerçekliğe veya her neyse, o yere gittim, yalnızca bulunduğumuz yerdi farklı olan ve bakışlarından bana âşık olduğunu görebiliyordum. Elimi ona doğru uzattım, eline dokundum, ağzımdan şu sözler döküldü, 'Leyla, seni seviyorum.'

'Neden bu kadar uzun sürdü?'

Gece, Aşk Tanrısı'na büründü birden. Tüm cesaretimi topladım, tereddütler eski çağların Yunan adasından çıkıp, bana ulaşmadan kelimeleri toparladım, 'Leyla, benimle evlenir misin?'

'Neden bu kadar uzun sürdü?'

Mükemmel cevabını düşünürken gözlerim yaşardı. Ona gözlerimde yaşlarla bakarken elimi tuttu ve öptü. Kalbimin içindeki telefon kulübesinden telefon açıp herkesin duyduğundan emin bir şekilde konuştum:

'Teşekkürler, Tanrı'm. Anne ve babacığım, dünyanın en güzel insanıyla evleniyorum. Herkes, beni sevmiş olan herkes, lütfen annemin ve babamın etrafında toplanın, lütfen Tanrı'nın huzurunda bir araya gelin, bu ahizeden kalbimin sesine kulak verin. Karşımda oturan bu kadını seviyorum. Leyla'yı seviyorum. Biliyorum, biraz ani oldu ama aşk böyledir bazen. Lütfen bu sözlere

şahitlik edin, lütfen bilsem de bilmesem de dilekleriniz, dualarınız ve rehberliğinizle iyi bir eş olmama yardımcı olun.'

Telefon kulübesinden çıktım. Leyla'ya baktığımda, beni anladığını hissediyordum. Sevdiklerimizi içimizden aramıştık ikimiz de ve ikimiz de bunu biliyorduk.

Nasıl başardık bilmiyorum ama o Yunan tavernasından 'HAŞERE KONTROL'e kadar yürüdük. Menzilimize vardığımızda sanki aradan en fazla bir iki dakika geçmiş gibiydi, en ufak bir yorgunluk hissetmiyorduk.

Kilidin ve zincirli kapının ardına kadar açık olmasını beklemiyordum. İçeriye girdiğimizde 'HAŞERE KONTROL'ün de kapısının açık olduğunu görünce iyice şaşırdım. Yaklaştıkça içerideki kalabalığı fark ettik.

Gaetano, dilbilimci iki arkadaş, Luigi, Hong, Dave, Vincenzo, Yasin, Peter, Paul, Mary, Bill, Kate, Mac, Madge, Jake, Nicola, titreyen oğlu, Dan, Charlie, kestaneci ve ağaç satıcısı, ve iki yaşlı hanım iki sandalyenin, kanepenin ve gazoz sandığının üzerinde Hâkim Lukman'ın karşısına geçmiş, oturmaktaydılar.

İçeriye girdiğimizde Hâkim Lukman elindeki silgiyle ayaklı karatahtada bir şey siliyordu: Fare ve sıçanları öldür. Hamamböceklerini imha et. Yılanları kovala. Hayalet, şeytan ve kaplanları bir üfleyişle ait oldukları yere gönder.

Derken, beyaz tebeşirle şöyle yazdı: Bu gece neden burada benimle berabersiniz? Sonra ekledi: 'Lütfen konuşmayın, gözlerinizi kapatın, dikkatinizi bu soruya verin, birazdan döneceğim.'

Önceden kapalı olan kapıdan çıkıp, kapıyı arkasından çabucak kapattı. Sonra gittiği gibi aniden geri döndü, kapıyı arkasından tekrar hızlıca kapattı. Bir elinde tespihi, diğerinde içinde bir nevi bitki karışımı olan kupası, sarımsak ve gül yağı kokusuyla, karatahtanın önüne geçti.

'Madge, soruya sen cevap verebilir misin?'

'Canı istediği yerde ve istediği zaman bir bacağını kaldırıp, oraya pisleyen arzu köpeğini durdurmak için buradayım.'

'Ya sen, Mac?'

'Şey, ne zaman, ne istediğimi bildiklerinde bacaklarını kaldırıp, bana baktıkları zaman arzu köpeklerine kapılmayı engellemek için buradayım.'

'Sen, Hong?'

'Ben lokantada fare, sıçan, hamamböcek imha etmek öğrenmek istiyor.'

'Luigi?'

'Bir iş gününün ardından sessiz, sakin ve huzur içinde makarnamı yemeye çalışırken beni dürtmeye başlayan o düşmanı nasıl yenebileceğimi ve nasıl huzur bulacağımı öğrenmeyi umuyordum.'

Hâkim Lukman her birimize gözlerini kısarak neredeyse ürkütücü bir şekilde baktı, ardından söze başladı.

'Sizi eşek kızları ve oğulları. Buraya fare, sıçan ve hamamböceklerinden, arzu köpeklerinden, ihtiyaçlarına göre sizleri dürten, çekiştiren ve sürükleyen düşmanlardan kurtulmak için geldiniz demek. Demek buraya sırf bunun için geldiniz. O halde sizler gerçekten de eşek kızları ve oğullarısınız.'

Bardağını dudaklarına götürüp, içeceğinden bir yudum aldı. Gözlerini daha da kısarak sözlerine devam etti, 'Sizler krallığınızı istila eden düşmanlarla, onları ehlileştirip, ormandan kaçmalarına ve size koşarak gelmelerine neden olan gurudan daha fazla ilgilisiniz. Madem öyle, karşımda eşekler gibi oturun bakalım ve kaybolmuş çocuklar gibi yardım isteyin benden.'

'Lütfen bana yardım edin. Lütfen beni farelerimden, sıçanlarımdan, hamamböceklerimden, arzu köpeklerimden ve ihtiyaçlarına göre beni dürten, çekiştiren, sürükleyen düşmanlardan kurtarın. Sizler, kontrolden çıkmış, topallayan ve anıran sefil eşeklersiniz. Yaşınız ne

olursa olsun, acınacak durumdasınız. Zavallı bir eşek sürüsü. Sizce kendimi bir avuç eşeğin arasında nasıl hissediyor olabilirim?'

Önceden kapalı olan kapıdan çıktı. Kapıyı arkasından hızla kapattı. Gittiği gibi aniden geri döndü, kapıyı arkasından tekrar hızlıca kapattı. Bir elinde tespihi, diğerinde içinde bir nevi bitki karışımı olan kupası, sarımsak ve gül yağı kokusuyla, karatahtanın önüne tekrar geçti.

'Soruya cevap vermek isteyen parmağını kaldırsın.'

Parmak kaldırmaya cesaret eden olmadı.

Bu kez konuşurken bakışları daha sevecendi, 'Lütfen, benim için dua edin. Lütfen daha sabırlı olabilmem için dua edin. Kim için dua ettiğinize odaklanın ve benim için iyi şeyler dileyin. Ama en önemlisi, lütfen daha sabırlı olmam için dua edin.'

Sonra yanımıza geldi, her birimize katlanmış birer kâğıt verdi.

'Benim için dua ettikten, iyi dileklerde, özellikle de sabır temennisinde bulunduktan sonra lütfen bu kâğıtta yazılı olanları okuyup, ezberleyin ve aynı duayı tekrar edin. Şimdi gidin lütfen, çünkü yoruldum, dinlenmeliyim. Uyumadan evvel karatahtamdaki yazıları tekrar yazmam gerekiyor. İyi geceler.'

Hile yapmıştım, biliyordum ve kendimi bu yüzden kötü hissediyordum ama Leyla'yı Yalnızca Sabun'un oradaki evine bıraktım. Evime döndüğümde Hâkim Lukman'ın talimatlarını birebir yerine getirmeye o kadar hevesliydim ki kendisi için sabır ve iyi şeyler dilemeden evvel verdiği kâğıdı açıp, okudum.

De ki: O Allah'tır,
De ki: O, Allah, eşsiz, benzersiz bir tek'tir!
Her şey O'na muhtaç, O, hiçbir şeye muhtaç değildir!
O doğurmadı ve doğurulmadı.
Hiçbir şey O'na asla denk ve benzer değildir!

Bu yazı üzerimde, üniversite yıllarımda okumuş olduğum herhangi bir Zen öğretisi ile kıyaslayamayacağım kadar büyük bir etki yarattı. Öyle muazzamdı ki bu etki, idrak etmekte güçlük çekiyordum. Zihnim almıyordu, çünkü zihnim bukalemunlar, insan ve hayvan biçiminde tilkiler, köpekler, yılanlar, kaplanlar, hayaletler, şeytanlar, fareler, hamamböcekleri, akrepler ve bu kelimelerin içinde var olamayacak sayısız birçok mahlûkla doluydu.

De ki: O, Allah, eşsiz, benzersiz bir tek'tir!
Her şey O'na muhtaç, O, hiçbir şeye muhtaç değildir!
O doğurmadı ve doğurulmadı.
Hiçbir şey O'na asla denk ve benzer değildir!

Önümde bir dünya olduğunu artık biliyor, o dünyaya girmek istiyordum. Fakat asıl mesele, elime Hâkim Lukman tarafından tutuşturulmuş, buruşuk bir kâğıt parçasındaki o sözcüklerin dünyasına girmesi mümkün olmayanları geride nasıl bırakacağımdı. O sözcüklerin içindeki varlığı idrak edemeyecek, o dünyada var olamayacak, onu anlayamayacak veya onunla bir arada olamayacak zararlı yaratıkları nasıl olacaktı da yok edebilecektim:

De ki: O, Allah, eşsiz, benzersiz bir tek'tir!
Her şey O'na muhtaç, O, hiçbir şeye muhtaç değildir!
O doğurmadı ve doğurulmadı.
Hiçbir şey O'na asla denk ve benzer değildir!

Hâkim Lukman'ın talimatlarını tam olarak yerine getirmemiş olmakla beraber, tam da onun istediği gibi gözlerimi kapattım; o 'tek', 'sonsuz', 'kıyaslanması mümkün olmayan' ve 'kendiliğinden var olan Tanrı'dan Hâkim Lukman için iyi şeyler, özellikle de sabır diledim.

‘2. Mevlud, akşam yemeğinin ardından inkârı mümkün olmayan bir kitabı eline aldı, kendisi ve birlikte yemek yedikleri için okudu… Kuşku Götürmeyecek Kitap’tandı okudukları…’

‘Ya Sonra’ya devam etmek istesem de yorgunluktan gözlerimi; dişlerimi fırçalayıp, yüzümü yıkayıp, kendimi yatağa taşıyana kadar ancak açık tutabildim.

Beni hem korkutan, hem de heyecanlandıran, karanlık ama bir o kadar etkileyici yeraltı koridorunda bana adeta yaşam coşkusu veren bir dehliz boyunca yürüdüm, sonunda bir kapıya vardım. Fazla eserim olmamasına rağmen romanım ‘Hayat Devam Ediyor’ sayesinde hatırı sayılır bir yazar olmuş olsam da yalın ve sıradan bir adam olduğumu anlamıştım. Hayat Devam Ediyor ikinci baskısına girmeden ve bütün ülkedeki üniversitelerde edebiyat derslerinde okutulmaya daha başlamadan uzun zaman önce, şimdi birçok dilde tercümesinin yapıldığı ve uluslararası yayın platformunda yerini alma yolunda ilerleyen ‘Ya Sonra’ için yayıncılar kapımda sıralanmaya başlamıştı. O yeraltı geçidinin kör edici karanlığında yürüdükçe sezgilerim, inancım veya kalbimdeki, hâlâ ne olduğunu çıkartamadığım bir şey bana o kapıya doğru rehberlik etmişti.

Ne kadar uğraştıysam da kapı açılmıyordu bir türlü. Kapının kulpunu iki tarafa zorlayarak çevirmeye çalıştığımda açılmaya direndiğini görüp, kapıdan uzaklaştım, nereden geldiğimi ve o kapıdan içeriye girmeyi ne kadar çok istediğimi düşündüm. Öte yandan da uykuda olduğumun bilincindeydim, pekâlâ bir anda uyanıp, kendimi bambaşka bir alemde bulabilirdim ve bunun olmaması ve öbür tarafla tanışmak için her şeyi kaybetme pahasına kapıya tekrar yöneldim.

Kapının kulpunu bir tarafa çevirmeyi bir kez daha denediğimde milim kıpırdamadı. Diğer tarafı tekrar denediğimde kapıdan gelen mekanik sesle içeriye girmek için tek yapmam gerekenin kapıyı biraz itmek olduğunu anladım. Ancak, aynı anda arkam-

dan gelen bir seslenişle irkildim, 'Lütfen girme. Henüz değil. Geri dön. Bana geri dön.'

Göremesem de Leyla'nın sesiydi bu. Onu kaybetme korkusu yüreğime bir ağırlık gibi çöktü. Kapının kolunu bıraktım, vazgeçmek üzereyken onunla tanışmamın sebebini kavramıştım. Onun sebebi, benim sebebimdi; bu kez kararlılıkla kapıyı ittiğimde kendimi bir anda kör edici parlaklıktaki bir ışıkla dolu bir odada buldum.

Gözlerimi tekrar açabildiğimde siyah beyazdan gerçek yaşamın renkli dünyasına, o andan sihirli bir ana, sihirden görkemli bir varoluşa ve nihayet duaya, bir başkasının duasına geçtim, çünkü bu duayı benim etmiş olmam olanaksızdı.

Tek görebildiğim Burcu'nun gözleriydi, o gözlerin içinde de Leyla vardı. Burcu'yla tanıştığımızda başında olan başörtüsünün aynısını takmıştı. Burcu'nun gözlerinden Leyla'ya bakarak sessizce dua ettim. O kadar sessizce dua ediyordum ki kendi sesimi duyamaz olmuştum, buna rağmen Leyla'nın gözlerinin içinde dua etmeye devam ettim. Düşünmeyi, hayal etmeyi bırakmış, kim olduğumu unutmuştum. Nihayet, önce Leyla'nın gözleri, ardından da Burcununkiler kapandı. Kendimi 'HAŞERE KONTROL'ün arka kapısının önünde gözlerim açık bir halde dururken buldum.

'Öteki tarafta ne bulmayı umuyorsun, eşeğin oğlu, kıymetli dostum? Neyin ne olduğunu görmekten aciz olduğun için orada gözlerini, bedenini ve yüreğini kaplayan onca haşeratı yok etmek için böcek zehri mi var sanıyorsun? Buna mı inanıyorsun gerçekten? Bir tavus kuşu kadar mutsuz musun? İçinde havlayan köpeklerden yoruldun mu? Kurumuş bir ağaç gibi tek başına mısın? Mağaradaki ayıyı mı keşfettin yoksa? Yoksa güzel ama ölümcül bir çiçek olduğunu mu? Büyük bir günahı olan bir yılan mı yoksa? Maymunların kanunlarını takipçisi mi? Kaldırımdaki bir kuş pisliği mi? Korkunç dişleri olan güzel bir köpekbalığı mı? Yalnızca kendini düşünen bir yalıçapkını mı? Kocaman bir

sarımsak başı mı? Kibirli bir ağaçkakan mı? Bir filin kafasındaki çamur mu? Yiyeceğini çamura gömen bir timsah mı? Gezinen bir keçi mi? Kırmızı ve tehlikeli bir karınca mı? Olduğu yerde duramayan bir turna mı? Konuş! Konuşsana eşeğin oğlu! Gerçek aşkının o kapının ötesinde mi olduğunu düşünüyorsun?'

Konuşmak istesem de nutkum tutulmuştu. Nerede olduğumdan ya da oraya nasıl geldiğimden emin değildim.

Orada, ben öylece ağzımı bıçak açmadan, kendimi bomboş ve çıplak hissederek dururken tekrar konuşmaya başladığında bakışları daha bir yumuşadı, 'Lütfen dua et benim için. Lütfen daha sabırlı olmam için dua et. Kim için dua ettiğine odaklan, lütfen benim için iyi temennilerde bulun. En önemlisi, lütfen benim için sabır dile.'

'HAŞERE KONTROL'ün binasının açık duran kapısının yanında dışarıya çıkmamı bekledikten sonra konuştu, 'Benim için dua ettikten, iyi temennilerde bulunduktan ve özellikle de sabır lütfüne mazhar olabilmemi diledikten sonra lütfen şu kâğıttaki yazıyı oku, ezberle, aynı duayı defalarca tekrarla.'

Bir ayağımı öne attım, sonra da diğerini. Ertesi sabah uyandığımda tuhaf ama güzel bir hayata gözlerimi açtım. Kesin ve gerçek olan şey, Leyla'nın evlilik teklifimi kabul etmesiyle yapılması gereken bir sürü işin olduğuydu. Bunun ne zaman ve nasıl olacağı gibi konuları konuşmamız gerekiyordu.

Ancak kendimi bu düşüncelere veremiyordum bir türlü. Sıra bu detaylara gelince, onlar için gerçek anlamda bir heyecan duymuyordum. Zamanında bu işlerle eski eşim ilgilenmişti.

Bin bir türlü ayrıntı yerine gözlerini, ellerinin dokunuşunu, o öpücüğün hissini, sesini, bedeninin, saçlarının kokusunu, giysilerini, beraber yediğimiz yemeği, paylaştığımız sessizliği, sohbeti ve Hâkim Lukman'ın gizemini düşünmeye daldım. Diğer yandan da Burcu'yu anlamaya çalışıyordum.

Kendimi pekâlâ sıyırabilirdim bu işlerden, çünkü nasıl olsa kadınlar evlilik, aile ve çocuklar konularında su götürmez biçimde maharetlidirler. Ama iş Leyla'ya gelince, sevgisini paylaşmak istediğimi hissediyordum, bu da evlilik, aile ve çocuklarla ilgili konuları bir kadına yükleme düşüncesinden soğutuyordu beni.

O saatte açık olması gerektiğinden, Yalnızca Sabun'un kapısında 'Kapalı' yazısını görmek beni şaşırtmıştı. Kapıyı yüksek sesle çaldım. Bir iki adım geriye gittim, Leyla'nın penceresine baktım ama hareket yoktu.

'İsa'ya ihtiyacın var mı?'

Arkamı döndüğümde 'İsa Seni Seviyor' tabelalı adamı karşımda buldum. Kestane paketini bana doğru uzatırken, dostça bir gülümsemeyle bakan ışıl ışıl gözlerini bana dikmişti.

Bir kestane alıp, uzattığı eliyle elimi sıkarken, 'Ben, Charlie. Sen de Frank'sin, biliyorum. Leyla'nı da biliyorum, bu yüzden, endişelenecek bir şey yok dostum.'

'Leyla'yı nereden tanıyorsun? Ya beni?' diye merakla sordum.

'Seni yıllardır bu sokakta görürüm. Eskiden sokağın karşısındaki bankanın müdürüydüm. Leyla… Yani… O bir süredir bu sokakta oturuyor. Bu mahallenin sakinlerini az, çok tanırım. Ayrıca, geçen akşam 'HAŞERE KONTROL'deyken gözlerinizdeki o bakışı fark etmedim desem yalan olur, her ikinizin de. Gerçek gözler yalan söylemez demişti bilge biri bir zamanlar.'

'Haklısın. Gözler yalan söylemez, ben de tüm varlığımla öyle hissediyorum.'

'Benim de başımdan bir iki evlilik geçti dostum. Hadi üç olsun. Bu sebeple sözlerimi yanlış anlamayacağını umarım… Hayatınızın detaylarıyla ilgili olan… Her şeyi mühimse… İster bulaşıkların yıkanması, ister bacağa ya da dirseğe saplanan ani bir ağrı, birdenbire esiveren bir ruh hali ya da leylakların ve akas-

yaların baharda neden bu kadar önemli olduğu olsun. Demek istediğimi anlıyor musun?'

'Anlıyorum, Charlie, anlıyorum. Dinle, bir şey var ki yapmayalı uzun yıllar oldu. Eski bir bankacı olarak sen de muhtemelen yapmışsındır. Yürüyüş yaparken birer puroya ne dersin?'

'Dostum, hiç sormayacaksın sandım.'

Charlie'nin Tütün Dükkânı'nın kısa boylu, topluca sahibi Dave, ağzında Macanudo'suyla kasasının arkasında, ayakta durmuş, dışarıya bakıyordu. Dükkâna birisi girdiğinde kapının zili çalar, o da siyah melon şapkasını kenara biraz düşürür, saçsız başı meydana çıkar, selamını verir ve başka kelime etmeden, müşterilerinin karar vermesini bekler, sonra da alınanları, üzerinde altın simle Charlie'nin Tütün Dükkânı yazılı olan siyah plastik bir torbaya yerleştirirdi.

'İki Macanudo, lütfen.'

'Hemen. Söyleyin bakalım, tadının hoşunuza gitmesi dışında Macanudo hakkında bir şey bilir misiniz?'

Önce Charlie, sonra da ben bunlardan sıkça içtiğimizi fakat hakkında hiçbir şey bilmediğimizi itiraf ettik.

'Macanudo ilk olarak Jamaika'da, aslen Partagas'lı, Küba'lı puro yapımcısı, Bay Ramon Cifuentes'ın idaresinde üretilmiş. Size tavsiyem, şu Macanudo'lar olacaktır, beyler… Diplomat puroları.'

'Bana uyar. İyisi mi biz bir düzine alalım.'

Biz yol boyunca yürüyüp sohbet ederken ağaç ve kestane satıcıları da Macanudo tüttürmeye başlamışlar, dilbilim uzmanı çocuklarsa uygun bir şekilde reddedildikleri için durumdan sebeplenememişlerdi. Öte yandan Peter ve Paul, tıpkı Luigi ve Hong gibi teklifimizi kabul ettiler, kabul etmekle de kalmayıp, lokantalarını bir süreliğine bıraktılar ve bize katıldılar.

Hep birlikte yürüdük. Arada sırada yoldan geçenler duruyor, 'biz de İsa'yı seviyoruz,' dediklerinde Charlie cevabı yapıştırıyordu, 'inancınızı asla yitirmeyin ve etrafınıza yayın… Sakın unutmayın, İsa kurtarıcıdır.'

'Ben bu ülkeye gelmek. Çok çalışmak. Eş ölmek. Çocuklar gitmek, başka yer yaşamak. Ben hep erişte devam etmek. Ama eski başka.'

'Anlıyorum seni. İnsanlarda artık eski saygı kalmadı. Babam buralara ilk geldiği, çalışmaya başladığı günlerdeki gibi değil. O zamanlar söz vermenin, el sıkmanın bir anlamı vardı. Artık insanlar hiçbir şeye saygı duymaz oldular. Silahlara bile. Ne demek istediğimi anlıyor musun?'

'Ben yok bilmek sen ne demek. Ama erişte eski gibi değil. Bilmek ben.'

'Bankadaki işimden bu yüzden ayrıldım ya. Bankaların İsa'nın Kilise'sinden daha kalabalık olduğunu görmek ağır bir şey. Şimdi cüzdanım hafifse de yüreğim kanaatkâr.'

Kulağım onlardaydı, birlikte yürümek, sohbet etmek ve Macanudo'yu tüttürmek keyifliydi ama aklım fikrim Leyla'ydaydı.

'Sen erişte düşünmemek. Ben bilmek.'

'Arkadaşım haklı. Saygının, verilen sözün, el sıkışmanın bir değeri olduğuna inanan biri olduğunu görebiliyorum ama bizimle değilsin.'

'Dostlarım, bu adamın gözlerinde sanki o bakış yok mu… Anladınız değil mi?'

Bu lafın üzerine Luigi ve Hong yürüyüş sırasını bozdular. Önüme geçerek gözlerimi incelemeye başladılar.

'Haklı sen. O ben ne zaman eşim görmek o benzemek ama ölmek o. Çocuklar da gitmek. Sadece erişte ev kalmak.'

'Yüce Tanrı, aile ve haysiyet aşkına. Seni aşk çarpmış. Catarina'yla tanıştığımda çarpan şimşeğin aynısı. Benden miras geçmiş sanırım. Tamamen kalıtımsal.'

'Benden geçmediği kesin. İçmekten kendimi kaybedip, ertesi gün de deli divane gibi ne yaptığımı hatırlamamaktan böyle görünüyorumdur. Tanrıya şükürler olsun, İsa için.'

'Haklısın. Leyla'daydı aklım. Kalbim küt, küt çarpıyor… Biz… Bilirsiniz… Leyla ile Mecnun durumları… Demin onu görmeye gitmiştim ama yoktu. Dükkânının kapalı olduğunu görünce merak ettim.'

'Hay Allah. Öyle desene. Seninle karşılaşmadan az evvel onu Memo'nun Döner ve Pizzacı'sında Memo ve Burcu'yla konuşurken gördüm.'

'İsa'ya şükürler olsun. Şu Macanudo'yu gönül rahatlığıyla içebilirim artık.'

Dönüş yolunda, Luigi bize kapuçino ısmarlamak isteyince Luigi'nin Spagetti Evi'ne gittik, üzerinde 'Luigi'nin Sandalyesi' yazılı sandalyenin bulunduğu köşe masaya geçtik. Bizi Tom ismindeki birisiyle ve Tom'dan daha iri yarı ve etnik görünümlü birkaç adamla tanıştırdıktan sonra seslendi, 'Caterina!'

'Luigi, farkında mısın, bilmem ama şu yanında oturan beyefendinin gözlerindeki ifade, hani yıllar önce beni ilk defa gördüğün zamanki ifadenin sanki aynısı.'

'Farkındayım, Caterina. Ama ancak dostum Charlie buna dikkatimi çektikten sonra fark ettim. Hey İsa aşkına, Charlie! Bu kadar rahatsız görünmene şaşmamalı. Hiç olmazsa şimdilik çıkart üzerinden şu tabelanı. Catarina, yardım ediver, sonra da bize annemin öğrettiği o güzel, eski usül espressodan yapıp, getir.'

'İşte şimdi oldu, bayım. Bunu şimdilik mutfağa bırakıyorum, giderken alırsın. Hem sana hem Hong'a yer açıldı şimdi. Hong, nasılsın bakalım?'

'Catarina. Seni tekrar görmek güzel. Erişte orada. Eş yok. Çocuk yok. Ama erişte. Eski gibi değil ama erişte. Sen nasıl?'

'Her şey yolunda, Hong. Tanrı'ya ve Luigi'ye şükürler olsun.'

'İsa Seni Seviyor' tabelasını içeriye taşımaya çalışan Tom'un bir çırpıda yardımına koşmuş, sonra da ayaklarını sürüye sürüye mutfağa gitmişti.

'Evet, Frankie. Anlat bakalım şu Leyla'yı biraz. Yanlış hatırlamıyorsam, bir gece ikinize şarkı söylemiştim, sonra da 'HAŞERE KONTROL'de görmüştüm sizi. Adam gibi anlat bize bakalım, nasıl biri?'

'Ne desem… O… O Yalnızca Sabun'un sahibesi, temiz ve titiz, güzel şeyleri seviyor, bir de Çin çaylarına tutkun.'

'Çay yeşil kutuda?'

'Yani… Türlü çeşit çay kutuları ve değişik renklerde teneke kutular.'

'Yasemin çay. O halde erişte de sevmek.'

'Tanrımızın ve İsa Efendi'mizin öğretilerine bağlı olduğundan da kuşkum yok.'

O sırada Catarina, üzerinde espresso fincanları olan bir tepsi elinde, ayaklarını sürüyerek içeriye girdiğinde canoli ismini verdiği muhteşem hamur tatlısının kokusu içeriye yayıldı.

'Çocuklar! Çocuklar! Amma da sabırsızsınız. Bir rahat bırakın adamcağızı. Bırakmıyorsunuz ki konuşsun, yüreğini açsın. Sen devam et, oğlum. Ben seni mutfaktan da duyarım. Tanrı'ya ve İsa'ya şükürler olsun ki kulaklarım hâlâ keskin.'

'Doğru söyledin, Catarina. Pek söylemesem de hep haklısın zaten. Kahveni keyifle içmemden, canoli'ni iştahla yememden, pek söylemesem de hislerimi zaten bildiğini umuyorum.

'Bilmez miyim, Luigi. Beni her zaman el üstünde tutmuşsundur. Daha kahve lazım olursa, sesleniver.'

'İşte… Dediğim gibi, bisküvilerden, film izlerken pizza yemekten, yürüyüş yapmaktan, konuşmaktan, dinlemekten ve paylaşmaktan hoşlanıyor ve bunları yaparken yalnızca kadınların…'

'Hah işte, tam üstüne bastın. Bir tek kadınlar aynı anda hem yürür, hem konuşur, hem de dinlerler. Sen devam et.'

'Umarım ben de hayatımın bu devresinde hayatın cilvelerini paylaşma sanatını öğrenebilirim. İster yürüyüşte, ister dikkatle dinlerken ya da birlikte bir dilim pizza yerken veya şey planları yaparken olsun…'

'Bize bir şey anlatmaya mı çalışıyorsun Frankie? Planlamadan bahsediyorsan, işin içinde bir kadın varsa, o halde…'

'O zaman benim yerde erişte Plan iyi. Sonra da erişte.'

'Yüce Tanrım! Sen evleniyorsun! Şimdi gözümde canlandı: Büyük Kilise Haberleri: Onu Bekletme! -1 John, v. 18 der ki, 'Sevgide korku yoktur; ancak, mükemmel sevgi korkuyu bertaraf eder.' O halde ben de şahsen şöyle ekleyeyim, tabi eğer sakıncası yoksa, 'yeni bir aşkla, muhteşem bir hayat, yürüdükçe, konuştukça, dinledikçe, neticede, birlikteliği paylaştıkça.' Keşke delikanlıyken bilseydim bunları, ama nerde. Eğer bilseydim, belki bugün bir yandan yürürken, diğer yandan konuşup, dinlerken belki de şimdi ruh ikizimle sıcak yuvamda oturuyor, Allah ne verdiyse paylaşıyor olurdum.'

'Ağlatacaksın beni, Charlie.'

'Haydi ama Frankie, erkek gibi davran! O imzayı atacak, verdiğin söze bağlı kalacak, bir ailenin mesuliyetini üstleneceksin madem, gerçek bir erkek gibi davran ve zırlamayı unut.'

'Ama Luigi, bir türlü o sözleri telaffuz edip o imzayı atamıyor. Evlenmek demek, kilise ve şahitler huzurunda yasal belgelerin imzalanması demek.'

'Biliyorum! Biliyorum, Charlie! Ama sen anladın beni. Ağlamak yok! İşte bu kadar!'

'Erişte yok. Ben ağlamak.'

'İlahi sevginin, Yüce İsa'nın şahitliğinde edilen ibadetin fiziksel, zihinsel ve duygusal faydalarını biliyorsun.Tek söyleyeceğim bu, Frank. Ve bu rutini geliştirdikçe, O'nun huzur ve dinginliğe giden yolu olmadan, enerji akışının, ne işte ne de evde geçirdiğin saatlerde kesintiye uğramasını isteyeceksin. Önceki ısınma tekniklerini ve rutinini çöpe bile atabilir, rahatlayabilir, nefes ritmini düzenleyebilir, enerjini yeniden kazanabilir ve yalnızca şu sözü sürekli tekarlayarak doğru dengede olabilirsin, 'Ben, bana güç veren İsa yoluyla her şeyi yapabilirim.' Böylelikle sevgin kutsanır ve binlerce yıldır uygulanan, evrim geçiren bir geleneğin parçası haline gelir. Bu, bir bilim ya da sanat biçiminden farklı bir şeydir, kadim zamanlardan kalma bir uygulamadır Senden çok önce bunun fiziksel, zihinsel ve duygusal faydalarını yaşamış olanlardan sana bir armağandır. Toprağı kazarak saf bir kuyuya ulaşmaktan, insanın zihnine ve bedenine güç ve denge getiren saflıktan içmekten bir farkı yoktur bunun. Benim diyeceklerim bundan ibaret, Frank. İşte benden bu kadar.

'Ben demek. Kimse dinlememek. Erişte. Erişte yeter.'

Catarina'nın ayak seslerini işittiğimizde, bir parti daha kahve ve 'canoli' önümüze bırakılmıştı bile.

'Frank, kahvenle tatlını bitirdikten sonra git, Leyla'nı bul, bir konuşuver onunla. Bir de onun ne düşündüğünü öğren. Haydi bakalım, herkes yemeğe, bu kadar laf yeter.'

'Doğru söyledin, Catarina. Pek söylemesem de hep haklısın zaten. Kahveni keyifle içmemden, canoli'ni iştahla yememden, pek söylemesem de hislerimi zaten bildiğini umuyorum.'

'Bilmez miyim, Luigi. Beni her zaman el üstünde tutmuşsundur. Ama bu kadar kahve yeter artık. Frank'in sakinleşmeye ihtiyacı var. Fazla kahve hepinizi aşırı gergin ve geveze yapıyor.'

'Doğru söyledin, Catarina. Pek söylemesem de hep haklısın zaten. Kahveni keyifle içmemden, canoli'ni iştahla yememden, pek söylemesem de hislerimi zaten bildiğini umuyorum.'

'Biliyorum, Luigi. Biliyorum. Ama şimdi bu adamcağızla konuşup ona biraz nasihat etme zamanı.'

Bu sözlerden sonra ortadan kayboldu.

'Frankie, şimdi kulağını bana ver. Senin de gördüğün gibi, ailemde son söz daima bana aittir ama Catarina'mın son sözünü dinlemeyi ve ona saygı göstermeyi de ihmal etmem. Seninle, tıpkı kadınlar gibi, coşkumuzu, samimiyetimizi paylaştık. Hatta Charlie sana fiziksel, zihinsel ve duygusal olarak kas yapmanın yolunu bile gösterdi. Bilesin ki bir ailede kas yabana atılamaz. Sana bunun için ağlamamanı söyledim. Ama aslına bakarsan evliliğin ve arkadaşlığın da gizli bir formülü yok. Bir fincan kahveyi beraberce keyifle içebiliyor musunuz, o halde her şeyden keyif almanız mümkün. Eğer eşin güzel kahve yapmayı, ya da senin durumunda güzel çay yapmayı biliyorsa, birlikte oturup, kahvenizi ya da çayınızı içerken aile meselelerini konuşabiliyorsanız, işte o zaman mükemmel huzur ve iç dengesi size ihsan edilir. O halde, buna neden bugün başlamıyorsun? Bırak, her şey ortaya dökülsün. Git, kızı bul ve kahve mi, çay mı, grappa mı, her neyi tercih ediyorsan onun eşliğinde, konuş onunla.'

'Yeşil çay da unutma.'

'İsa aşkına.'

Luigi ayakkabılarını çıkardı, bacaklarını uzattı. Burnu ve topukları kırmızı, geri kalanı gri renkteki kalın çoraplarının içinde ayak parmaklarını oynattı ve tekrar söze girdi, 'Ben gururlu bir adamım Frankie. Yalana, dolana gelemem. Doğruya doğru. Bir kere… Yani çok eskiden… Ağlamıştım, Frankie.'

Kocaman bir gözyaşı göz pınarında birikiverdi. Luigi, nemli gözleriyle hıçkırıklar arasında boğuk çıkan sesiyle sözlerine devam ederken Hong onu dirseğinden kavradı Charlie de ansızın yüksek

sesle 'Yüce İsa,' dedi; 'Nasıl ağlamazdım ki, Frankie? Beni o yetiştirdi. Babamı o yetiştirdi. Onun oğulları gibiydik. Catarina'ma benim için nasıl makarna, kahve pişirileceğini o öğretti. Bana eşim Catarina'ya nasıl davranacağımı öğretti. Nasıl iyi bir koca olunacağını gösterdi. Kendi elleriyle peynir yapardı. Fasulye pişirirdi. Benim ve babamın bütün kıyafetlerimizi yıkar, ütüler, dikişimizi diker, tüm iyi kadınlar ne yaparsa, her birini yapardı. Eve köpek sokmazdı, çünkü o da senin Leyla'n kadar titizdi. Catarina ve ben her kimsek, onun sayesindedir. Çünkü annem bize örnek olmuştur. Babam bir çiftçi olsaydı eğer, inekleri sağar, tavuklara yem verirdi kuşkusuz. Ve asla kimseyi babam hakkında kötü konuşturmazdı. Hiç kimseyi! Kendi annesini bile! Anlıyorsun, değil mi Frankie, sana anlatmaya çalıştığım şeyi. Ağladımsa, bu yüzden. Gömüldüğü yer gözyaşlarımdan göl olduğu için toprağın suyu iki gün sonra çekilip, o çukur toprakla doldurulana kadar tabutunun başında nasıl beklediğimi anlıyorsun değil mi? Peki ya kalbimdeki boşluk, ya o nasıl kapanacaktı Frankie? Nasıl?'

Kendisini iyice koyuverdi. Gözyaşlarına boğulmuştu. Tom sandalyesinde dengesini kaybettiğinde, düşmemesi için koşup, yetişti. Catarina geri dönünceye, saçlarını okşayıp onu sakinleştirinceye kadar yanında bekledi.

Ağlamaya başlayan Hong da gözyaşları arasında konuşmayı başarmıştı: ' Luigi, Eğer sen aç ben erişte. Sen için iyi. Sen ağlamak. Sen şimdi acıkmak.'

'İsa Mesih, dualarımızı duyan, merhametli, Yüce kurtarıcımız, lütfen sevgili kardeşimiz, Luigi'ye huzur ihsan eyle ve annesinin çok yükseklerde ve emin ellerde olduğunu ona göster.'

'Seni anlıyorum, Luigi. Tıpkı bir baba gibi konuştun benimle.'

Yerinde doğrulup, tekrar konuşmaya başladığında sanki o ağlayan adam gitmiş, yerine başka biri gelmişti. 'O halde Frankie, hemen şimdi gidiyorsun ve eşini buluyorsun. Bisküvi, pizza, her neyi seviyorsa onunla paylaşıyor, seni nasıl mutlu edeceğiyle ilgili tüm

detayları bir güzel konuşuyorsunuz. Hatta istersen burayı arayabilir, Catarina'nın spagettisinden sipariş edebilirsin. Tom'la gönderirim.'

'Veya sen erişte istemek.'

'İsa seni korusun, Frank.'

'Teşekkürler. Tekrar tekrar teşekkürler.'

Kendimi dostların desteğiyle kuşatılmış ve bilgelikle donanmış hissederek dışarıya çıktığımda, ne yapılacağını bilen bir adamın kararlığı vardı üzerimde. Eğer Leyla'yla paylaşmayı, birbirimize inanmayı, samimi, sabırlı ve mütevazı olmayı başarabilirsek, Memo'nun Burcu'yla evliliği hakkında konuştuğu akşam sarf ettiği şu söz belki de benim Leyla'yla birlikteliğim üzerinde aynı güçlü etkiyi yapabilirdi: 'İster erkek, ister kadın olun, hiçbirinizin yaptığını görmüyor değilim; biriniz diğerinizden teşekkülsünüz.' Onun kitabını, Kur'an'ı, hiç okumamıştım, doğrusu İncil'i de sistemli bir biçimde okumuş değildim, fakat bu kelimeler beni bir şekilde çekmişti. Tıpkı Memo ve Burcu'nun ve Leyla'nın beni kendilerine çektiği gibi...

Biraz bisküvi, bir kutu yasemin çayı, bir şişe ithal paçuli yağı, üzerinde leylak ve akasya desenli, zarif kâğıt peçeteler ve Belçika çikolatası aldım önce. Ardından, onun için Kanada'dan ithal edilmiş bir çift yeşil süet terlik, Kyoto'dan ithal edilmiş incili bir bilezik, bir kese kâğıdı kestane, fazla büyük olmayan bir yılbaşı ağacı aldım. İster güneş, ister ay, ister yıldızlar ya da sevgimin gözlerime yansıyan pırıltısı olsun, ışığın daima onun üzerinde olmasını istediğim için, evliliğimiz boyunca eski eşimden tek söz etmemek için kendi kendime söz verdim. Satie'nin bir CD.sini, Rainer Maria Rilke'nin bir şiir kitabını, The Song of Solomon ve görünüşe göre, çoğu okurun bilinç düzeyini mistik birlik konumuna yükselten Aşka Dönüş'ün birer kopyasını aldım. Bu romanı okumamıştım fakat kitapçının tarifine bakılırsa kitabın konusu Leyla'yla bizim hikâyemize benziyordu. Kitapçı, Umay ismindeki bir karakterden ve bu kadına aşık olan ve onunla mükemmel be-

raberliğin yolunu bulmaya çalışan Jimmy, Jimmy Mancuso diye birinden bahsetti. En azından, konuyu böyle anlattı. Bir yerde kitabı satın almama sebep oldu. Ben de bizim beraberliğimizde hoş bir detay oluşturabileceğini ümit ediyordum.

Yolda bir kez daha durdum; taze çiçekler, Susie'nin manavından, Çin'den ithal portakallar, Lena Cohen'den Love Songs and Uplifting Light cd'si, bir de Rosey'in Baş Aksesuarları Dükkânı'ndan hoş ve sıradışı bir şapka aldım. Asistanı Sally, Rosey'in belki biraz üşüttüğü, belki de fazla konuşmaktan boğazı ağrıdığı için o gün izinli olduğunu açıkladı. Karar kılmış olduğum gösterişsiz ama sıra dışı şapkayı Rosey'in de kesinlikle onaylayacağı ve gerçekten harika bir şapka olduğu konusunda beni ikna etti. Ayrıca, vejetaryen olduğundan, McMurphy adındaki bir arkadaşının o saatlerde Rosey'e boğaz ilacı satın almak için dışarıya çıkmış olduğundan, bir de Martino adındaki ufak, tefek ama koca kafalı bir adamın dükkâna her gün uğrayıp, günün birinde vejetaryen olabileceğini anlattığından da bahsetti. Tam dükkândan ayrılmıştım ki, arkamdan seslendi. Rosey'in geri döneceğini söylemeyi unuttuğunu ve eğer şapkadan memnun kalmazsak, Rosey'le bu veya başka konularda konuşmak için tekrar uğramamızı söyledi.

Dükkândan dışarıya çıktığımda, işteki son günümden beri görmediğim Profesör Siyah Hikâye'ye rastladım. Biraz hoşbeş ettikten sonra, iki sene içinde Tarih Bölümü'nden emekli olacağını, sonra da kürsüdeki yerine oğlunun geçeceğini öğrendim ve Yalnızca Sabun'a doğru yoluma devam ettim.

Yolda, bir şiir hatırıma geldi. Şiiri kendi kendime okumaya başladım:

kalbini yanımda taşıyorum
seni kalbimde taşıyorum
ve hiç şüphe yok ki
nereye gidersem gideyim

benimle geliyorsun sen de
ve bir başıma yaptığım her şeyi
aslında sen de benimle yapıyorsun
kaderden korkmuyorum
çünkü sen benim kaderimsin
dünyayı istemem
çünkü dünyam sensin,
gerçeğimsin

ve sensin daima gökyüzündeki ayın manası
ve güneşin söyleyeceği tek şarkı sensin
işte kimsenin bilmediği en gizli sırrım
işte ruhun alabileceğinden
ve aklın saklanabileceğinden daha çok büyüyen
hayat denen ağacın kökünün kökü, dalının dalı, göklerinin göğü
bu yıldızları birbirinden ayrı tutabilen mucize
kalbini yanımda taşıyorum
ve seni kalbimde taşıyorum

Pazar çantalı yaşlı bir kadın benimle konuşana dek şiiri yüksek sesle okuduğumun farkında değildim.

'Sen ne kadar hoş ve romantik bir adamsın öyle.'

'Sağ olun. Alın yazımla karşılaştığım ve onu yüreğimde taşıdığım için olsa gerek.'

Yanımdan uzaklaşırken 'Sen bunu başarırsın, oğlum. Paylaşmak senin özünde var, bu bariz bir şey. Bana eşimi hatırlatıyorsun, Allah rahmet eylesin. Tıpkı senin gibi yakışıklı, çekici bir adamdı. Alınyazın, dünyanın en güzel kadını olmalı. Gözlerinden anlaşılıyor.'

Sonra uzaktan seslenildiğini işittiğimde Charlie, Hong ve elinde gitarıyla, Luigi'nin bana doğru yürümekte olduklarını gördüm.

'Siz evliliğinizin detaylarını konuşurken, isterseniz size serenat yapalım. Tabi sizi rahatsız etmeyecek şekilde, fon müziği gibi. Ben gitarın tellerine hafifçe vururken, Hong melodiyi mırıldanır, Charlie de alçak sesle şarkı söylerken, bir yandan da kulağa hoş gelen şeyler söyler, diyorum.'

'Beni duygulandırıyorsunuz, ama buna gerçekten gerek yok.'

Bunu dediğim sırada Leyla dükkânından dışarıya çıktı. Yalnızca Sabun'unun birkaç dükkân aşağısında durduğumuzu görünce yanına gitmemiz için el salladı. Ona doğru yürürken o güzel yüzüne baktım; bizleri gördüğü için ne kadar sevindiği yüzünden okunuyordu.

Luigi hemen gitarını çalmaya, Hong mırıldanmaya, Charlie de 'Uzak Bir Barınakta' ilahisini okumaya başladı.

Leyla'nın gözlerinde yaşlar birikmişti; 'Noel ruhu içinize işlemiş. Başkalarını mutlu etmek için kendi çalışma saatlerinizden feragat ettiğinizi görmek beni çok gururlandırdı. Günümü aydınlattınız. Lütfen içeriye buyurun, size bisküvi ve çay ikram edeyim.'

O sırada Luigi'nin Charlie'ye, Napoliten bir şarkı söylemediği için hesap sorduğunu yalnızca ben işittim.

'Kusura bakma, Luigi. Çekindim işte. Ben kadın, erkek aşkını çoktan unutmuşum. Benim için artık varsa yoksa 'ilahi aşk.' Tanrı kusurumu affetsin.'

'Affeder, affeder. Merak etme. Ama tekrar gitarımı elime aldığımı görürsen, rica ederim, beşeri aşkla ilgili bir şeyler çal.'

İçeride Leyla eline üzerinde 'Çin En İyi Yeşil Çay' yazan bir kutuyu aldığında Hong'un neşesi yerine geldi:

'Ben yeşil çay Çin çok sevmek.'

Leyla, Hong ve Luigi'nin lokantalarını bildiğini, Charlie'yi de 'İsa Seni Seviyor' tabelasıyla sokakta yürürken defalarca

gördüğünü söyledi, sonra da herkesi 'HAŞERE KONTROL'den hatırladığını sözlerine ekledi.

'Müsaadenizle, size çok net bir şey söylemek istiyorum. Sizden en ufak bir karşılık beklentim olmadığını bilin ki bana hiçbir şekilde şükran borcu duymayın. Buralardaki diğer dükkân sahiplerinden de duymuş olabileceğiniz gibi insanlara bir şey verdiğimde genellikle karşılık vermek isterler. Ama bu tatil döneminde, Meryem Ana'nın mucizesinin gerçekleştiği zamanları yeniden yaşadığımız bu günlerde sevgiden, karşılık beklemeksizin söz etmeliyiz. İşte bu yüzden, tüm dikkatimle, tıpkı bir baba ya da manevi baba gibi dinliyorum.'

'Meryem Ana kim? Erişte sevmek. Ben pişirmek.'

'Âmin. Komşunu da kendin gibi sev.'

'Hong, Charlie, bunlar çok anlamlı sözler. Sevgi bir İtalyan'ın yüreğini ancak bu kadar titretebilir. Ve hiç kuşkum yok ki adamım Frankie sevginin kaç tür lisanı olduğunu gösterecektir bize.'

Sözlerinin sonunda, gitarının tellerini hafifçe tıngırdatmaya başladı. Bu arada Hong yavaşça öne, arkaya doğru sallanmaya, Charlie de 'O seni seviyor' adlı Napoliten ezgiyi bir ilahi söyler gibi, ahenkli bir tonlamayla, ama biraz daha vurgu katarak söylemeye başladı.

Mahcubiyetten dilim tutulmuştu. Leyla'ysa, bu insanların yaptığı kusursuz müziği dinlerken gözlerini benden bir an olsun ayırmıyordu. Nihayet suskunluğumu bozup, bir şeyler söylemeyi başardım; 'Sevginin çeşitli mum boyaları vardır. Biri gökyüzünü, diğeri bir kadını, bir başkası bir erkeği ve bir diğeri de yuva denilen yere giden yolu boyar. Bir diğeri, o kadın ve erkek için eve huzurla yürüyebilmenin, içeride, belki çam ağacından bir masada ya da pembe bir kanepede, belki de alçak bir kahve masasında birer kâse mercimek çorbasını ve kuru ekmeği paylaşmanın püf noktalarını yazabilir. Çünkü yüreklerimizde minnettarlık olduğu

ve yüreklerimiz gökyüzüne doğru, 'Yalnızca Allah' yazan yere işaret ettiği sürece bütün bunların hiçbir önemi yoktur.'

Leyla ağlamaya başlayınca Hong kolunu Leyla'nın boynuna doladı. Onu, Luigi'nin gitarı ve Charlie'nin 'O Seni Seviyor' ezgisi eşliğinde mırıldanarak, hafifçe sallamaya başladı.

'…Öyle ki, o sıcak yaz günlerinde, tek yürek olmuş bu ikili bir karpuzu paylaşmak için masaya oturduklarında, melekler, sırf onlar beraberce karpuzun keyfine afiyetle varabilsinler diye yanlarında belirmiş, karpuzun çekirdeklerini çıkartmışlar.'

Lafımı bitirmiştim ki Hâkim Lukman'ı uzaktan şöyle bir görmemle, gözden kaybetmem bir oldu. Bu yüzden gördüğümün gerçekten o mu, yoksa bir hayal mi olduğunu kestiremedim.

'Bir adam bir kadını sevdiğinde, aklı bulduğu o iyi kadındadır hep. Onda yalnızca en yakın arkadaşını, huzur ve neşe kaynağını değil, kendisine kötü davranmayacak olanı da bulmuştur. Bir erkek bir kadını sevdiğinde ruhunun en gizli, en kuytu yerinde önemsemeyi ve paylaşmayı istediğini bilir, zamanla ondan yemek pişirmeyi öğrenmeyi veya ona hokey oyununu öğretmeyi istediğini bilir. Umursamak ister, paylaşmak ister, çünkü onun bütün dünyası kendi dünyasıdır artık, kendi dünyası da onun. Leyla, beni anlıyor musun? Ne demek istediğimi anlıyor musun?'

Leyla konuşacak durumda değildi. Giderek şiddetlenen bir ağlama krizine tutulmuştu. Hong, ona biraz daha sıkıca sarılıp, şarkıyı biraz daha yüksek sesle mırıldanmaya, Luigi'yse gitarının tellerine biraz daha güçlü vurmaya başladı. Charlie de müziğin artan temposuyla 'zilleri çal, zilleri çal, zilleri çal' diye tempo tutarken, o coşkuyla vecd haline geçti, şarkının sonunda 'amin' diye bağırdı.

Bu 'âmin'le birlikte Luigi, gitarını elinden bıraktı. Hâlâ Leyla'ya sarılıp, sallanmaya devam eden Hong'un dizini gitarıyla hafifçe dürttüğünde Hong gözlerini açtı, 'erişte hazır mı?' diye sordu.

'Yok, Hong. Rüya gördün herhalde. Erişte pişiren yok.'

'O zaman ben erişte.'

'Hah, işte bu iyi fikir, Hong. Epeyce yoruldum şarkı söylemekten.'

'Ama tek şartla. Sadece birer kâse erişte yiyip, bana gideceğiz ve yemeğe Catarina'mın pişirdiği spagettiyle devam edeceğiz.'

Aralarında böylece anlaşarak bizimle vedalaştılar. Leyla'yı ve beni Yalnızca Sabun'da başbaşa bıraktılar.

'Sadece roman yazdığını sanıyordum, Frank. Aynı zamanda şair olduğunu da bilmiyordum.'

'Ben de bilmiyordum, Leyla. Bana ilham veren, güzel sözcüklerin içindeki anlamı öğrenmeme vesile olan sensin. Beni harekete geçiren sensin Leyla.'

'Sen iyi bir adamsın, Frank. Karizmatik ve yakışıklısın da ama esasında çok iyi birisin. İşte yalnızca bu yüzden eşin olmak istiyorum.'

'Leyla, evliliğimizle ilgili bazı detayları konuşmaya ne dersin?'

'Konuşmalıyız, Frank. Ama planlar ve detaylar hakkında konuşmak bile içimde türlü heyecanlar yaratıyor, bu yüzden vakti geldiğinde, o anın tadını çıkartabilmek için biraz daha beklemek taraftarıyım.'

'Doğru söylüyorsun Leyla. Ben de böyle hissediyorum.'

'Şimdilik şu enfes yeşil çayın ve çikolata parçalı bisküvilerin keyfine varalım sadece. Yoksa şu sert, bademli olanları mı tercih edersin?'

'Sanırım çikolata parçalı olanlardan denemek istiyorum.'

Çayı hazırlarken, ona yardım etmek için peçetelerin üzerine çukulata parçalı bisküvilerden yerleştirdim. Sabah erkenden uğradığımı, onu bulamadığımı söyledim.

'Ah, dükkânı bugün biraz geç açtım. Bu sabah içimden Memo ve Burcu'yla konuşmak geldi, öyle birden. Lokanta henüz açılmamıştı. Kapılarına vardığımda ikisinin de arka taraftan çıkıp, beni üç kişilik bir kahvaltı sofrasına davet etmeleri şaşırtıcıydı.

Harika bir kahvaltının ardından lokantanın ön tarafına geçtiğimizde Memo'yla Burcu pizzanın tam kıvamında pişebilmesi için fırının ısınma sisteminden bahsettiler. Memo ayrıca sevginin içeride iyice olgunlaşabilmesi için kalbin de uygun şekilde pişmesi gerektiğinden ve bunu da usta bir aşçının yapması gerektiğinden söz etti. Ne demek istediğini sorduğumda, kahvaltı yaptığımız yerde duvarda ilgimi çekmiş olan siyah keçe panonun üzerine altın harflerle dokunmuş yazıdaki, Arapçadan tercüme ettiği kelimelerin sahibinden bahsetti.'

'Neydi bu kelimeler?'

'Tam hatırlamıyorum ama Tanrı'yı, ya da onun tabiriyle Allah'ı, iyi ve merhametli olan diye tanımlıyordu… Allah'ın tek Tanrı olması ve sonsuz olması… Hımmm… Hatırlamaya çalışayım… Evet… Doğurulan ve doğuran olmadığı ve hiçbir şeyin O'nunla kıyaslanamayacağı yazıyordu. Tercümesi böyleydi. Bu minvalde bir şey.'

'Leyla, 'HAŞERE KONTROL'deki akşamı hatırlıyor musun? Hani Hâkim Lukman hepimize birer kâğıt vermişti. Senin kâğıdında bunlar mı yazılıydı?'

'Yok, hayır. Alakası yok. Kelimesi kelimesine hatırlayamayacağım ama… Dur bakayım… O kâğıtta da Tanrı'nın iyi ve merhametli olduğu yazıyordu. Sonra rengimizi Tanrı'dan aldığımız, en iyi renklendirenin O olduğu gibi bir şeyler vardı. Yine bu tarz şeyler.'

Tam da bir şeyler söyleyeceğim sırada telefon çaldı. Aynı anda dükkâna bir müşteri girdi. Leyla'ya telefona cevap vermesini söyleyip, dükkâna giren kadının yanına gittim.

'Yardımcı olabilir miyim?'

'Bak işte bu çok makbule geçer! Dışarıda ne işim varsa, hem de hastayken! Ama Tanrı affetsin bugün işittiklerimi! Biraz üşüttüğüm için aziz bir dostumun verdiği ilaçları almış, evde dinleniyordum ki, baştan aşağı James Dean gibi, deri kıyafetli iki delikanlının evimin

önünden geçerken sarf ettikleri lafları ne burada, ne başka yerde ağzıma almam mümkün değil. Bilemiyorum, nesi var bu gençlerin? Benim zamanımda evde annemin başucundan ayrılmaz, ona bakardım. Pencerede oturup, dışarıyı seyrederken çayını önüne getirirdim, yeter ki bir sıkıntısı, derdi olmasın. Acaba bugünkü gençlerin anneleri yok mu? Ben de anne olabilirdim pekâlâ. Evde çocuğuma bakar, okuldan sonra öğlen yemeğine eve geldiğinde onunla ilgilenirdim, gel, gör ki bir eş bulamadım. Bu yüzden olmadı çocuğum. Çocukları sevmediğimden değil, bir hayat arkadaşı bulamadığım için. Kendime göre bir eş bulabilseydim eğer, kim bilir belki de birden fazla çocuğum olurdu. İki, hatta üç tane… Kim bilir? Ama hiç kuşkun olmasın, doğruyu yanlıştan ayırabilmesini, lütfen ve teşekkür ederim demesini, ödevlerinde t harfinin çizgisini, i'lerin noktalarını unutmamasını sağlardım. Ödevler güzelce bitti miydi, bir bardak süt, ev yapımı çikolata parçalı kurabiyeler, uykudan önce bir masal, sonra da cumburlop, yatağa. Ne televizyon, ne de rock'n roll türü müziğe evimde yer olmazdı. Ne var ki evlenebileceğim bir kimse karşıma çıkmadı hiç. Bunun yerine anneme baktım, gösterişli şapkalara tutkum vardı, bunu işe dönüştürdüm ve müşterilerim dükkânıma geldiklerinde her zaman kibarca dinledim onları. Bir iş yerin varsa, iyi dinleyici olacaksın. Dinlemek, bütün ilişkilerin anahtarıdır. Ve bugün işittiğim türde bir konuşma duymuşluğum vaki değil. Ben dikiş dikerken, pencereden dışarıyı seyreden anneciğimden öğrenip, kendi ellerimle yaptığım yatak örtüsünü boynuma kadar çekmiş, ilacımı almış, yatağımda dinleniyordum, derken kulağıma öyle olmadık sözler çalındı ki, olacak şey değil! Öyle yüksek sesle konuşuyorlardı ki ben bile içeriden duyabildim! Yani, anlayacağın, evet, bana yardımcı olabilirsin. Onları tekrar görürsem o dillerini yıkamak için bir sabun rica ediyorum. Yapışacağım yakalarına. İyi bir anne böyle yapar! Belki gerçek anneleri olmayabilirim, hayat arkadaşımı bulsaydım böyle olur muydu hiç, ama yine

de bu toplumda bir anne gibi ilgili, iyi ve dürüst biri olmamam için neden yok.'

'Bu sabun lavantalıdır. Belki onları biraz sakinleştirir. Ne dersiniz?'

'İyi fikir. Bugünkü gençlerde ara ki bulasın. Huzursuzlar. Benim zamanımda annem öğretmişti bana huzurlu olmayı. Babam herhangi bir sebepten evden gitse bile, annem her zaman bizimleydi. Huzuru onun sayesinde öğrendim. Sabah karnımı doyurur, beni okula gönderirdi, öğlen tatilinde beni sıcak bir çorba ve krakerlerle karşılardı. Sonracığıma okuluma tekrar dönerdim. Paydos zili çalıp da eve döndüğümde bir kurabiye, bir bardak süt ya da bir elmayla karşılardı beni. Beni yanına oturtur, bir yandan konuşur, bir yandan da masamızdaki yiyecekler ve tüm her şey için evvela Tanrı'ya dua ederek, O'nun lütfüyle tüketilecek olan akşam yemeğini pişirirdi. Sonra da bana bulaşıkları kurulatırdı, böylelikle birlikte kaliteli zaman geçirmiş olurduk. Bazen babam aramızda olmadığı için şikâyet etse de sonradan Tanrı'dan hep af dilerdi. Akşamleyin, beni salonda oturtur, okul kitaplarımı çıkartırdı, her neyse, geri kalanını da sanırım zaten anlattım. Anlatmasam da boş ver, her zaman bu kadar boşboğazlık yapmam. Belki de hastalıktan ve aldığım ilaçlardan aklım karıştı biraz. Ama şuna emin olabilirsin ki o yemek masasında bütün ödevlerimi bitirirdim, t'lerimin çizgisini, i'lerimin noktalarını koymayı ihmal etmez, dişlerimi fırçalar, yüzümü yıkar ve 'erken kalkan yol alır,' gibi ancak annelerin söyleyebileceği türden deyimlerle uykuya dalardım. Huzura giden yol buydu. Anneler bir şeyleri böyle öğretirlerdi. Onlar günümüz televizyonunun öğrettiğinden fazlasını öğretirlerdi. Öğretmenlerin bize öğrettiklerinin aynısını öğretirler, öğretmenlerin öğrettikleri de annelerin öğrettikleriyle asla çelişmezdi. Ama bugün herkes her şeyi öğretir oldu, hal böyleyken insan nasıl bir şey öğrenebilir ki? Şimdi anneler konuşmazken, cumhurbaşkanı başka telden çalarken, öğretmenler de yalnızca zorunlu oldukları şeylerden konuşurlarken bugünün

çocukları nasıl olur da barışı, huzuru öğrenebilirler? Tek çare şu lavanta sabunu, ver bir düzine bakayım!'

Sabunları üzerinde Yalnızca Sabun yazan pembe renkli kâğıda yerleştirdim, parasını kasaya koydum. Boğazı ağrıyan kadın başka tek kelime etmeden dükkândan çıktığı sırada Leyla da telefonu kapatmıştı.

'İlk satışın için hiç de fena değil. Tüm dikkatimi anneme vermek zorunda kaldığım için üzgünüm, o tuhaf görünümlü kadınla nasıl konuştuğunu dinleyerek çok şey öğrenebilirdim hâlbuki.'

'Sosyolog olsa gerek, anneler ve çocukları arasındaki kuşak farkı ve gençlerin yalnızlığı hakkında epeyce bilgisi var gibiydi. Emin değilim ama Budist de olabilir, huzur ve aile değerleri hakkında da bilgili biriydi.'

'İnşallah tekrar gelir. Onun gibi birisinin anlatacaklarını dinlemek isterdim.'

Çayımız soğumuştu. Leyla yenisini yapınca bu kez Darjeeling'den gelme hoş bir portakal çayı içtik birlikte. Dikkatsizce kullanımdan kaynaklanan kâğıt israfını ve doğanın tahribatını azaltmak için bisküvileri önceki peçetelere yaydım, ona bir kez daha yardım ettim.

Sonra gözlerimden yaşlar boşandı birden.

'Ama neden ağlıyorsun, Frank? Aramızda her şeyin mükemmel gittiğini sanıyordum. Hani her şeyin çok güzeldi.'

'Hayır, o değil, Leyla. Gerçekten de öyle. Gerçekten. Sadece o kadar minnettarım ki duygularıma hâkim olamadım. Bu gözyaşları bir damla daha su alamayacak kadar dolmuş birer sünger gibi. Gecenin gücüne ve üzerimde yarattığı etkiye hayranlık duyan bir kişiyken bu noktaya gelmiş olmama inanamıyorum Leyla. Onun şiirsel çekiciliğini günlük aktiviteye genellikle tercih ederdim. Aslında, günlük işler, ilginçtir, gecenin istikrarlılığı ve durgunluğu gibi görünenden daha durağandı. Gündüz üzerime çöken kasvet, özlemler ve sevgi yoksunluğu geceleyin kendini daha da yoğun hissettirirdi, can bulurdu adeta ve içime işleyen sabah kahvesinden

daha güçlü bir etki yaratabilecek bir eylem arayışı sabırsızlıkla dürterdi beni. Sabah kahvesindeki kafein yerini, karanlığın içinden çıkagelen ve ışığın izini sürerek, yavaşça etkisini gösteren kafeine bırakırken, izleri de hayatın yazı tahtasından nihayet tamamen silinirdi. İşte bu yüzden, geceleyin yalnızlığıma, bireyselliğime, özlemlerime, o büyük aşk hikâyesine duyduğum gereksinimime yakınlaşmaya çalışırdım, çünkü bunu yapmazsam eğer, kendimi uykunun kollarına teslim etmekten, ya da bir kaybeden olarak uyumaya direnmekten başka çarem kalmamış demekti. Karanlığın içinde bir kahraman olmaya çalıştığım için bu kurban sendromuna da fazla takılı kalamazdım, bu yüzden, bir şey yapmadan, öylece oturur, olup biteni izlemeye geçer ve beklerdim. Hatta mesafeden bile korkmadığımı açık yüreklilikle söyleyebilirim. Ve belki de korkmadığım ve karanlıktan kaçmadığım için şimdi bu, seninle kendimi içinde bulduğum bu aydınlık gözüme sanki cansız doğa resmi gibi görünmüyor. Leyla, demek istediğim, gece de gündüz de seninleyken kendimi çok canlı hissettiğim, öyle ki karanlığın içi de aydınlığın içi de artık aydınlık.'

'Ben de aynen böyle hissediyorum ama bu şekilde ifade etmem mümkün değildi. Seninle içtiğim bu çay bile sanki sihirli, sanki olağanüstü. Eşimleyken, Allah rahmet eylesin, kendi tercihim bu olmasa da, çoğunlukla onun hatırı için kahve içerdim. Ama seninleyken çay keyfimi de yaşayabiliyorum.'

'Evliliğimizle ilgili işleri yoluna koyduğumuz gün, yeniden doğduğum gün olacak, Leyla. Yeni bir ruhla, yeniden doğmuşum gibi. Gerçekten evlendiğimiz günde ise, tüm ruhani doğumların Yaratıcısı'nın benim için öngörmüş olabileceği bir hayata başlayacağıma inanıyorum. Bunun eski eşimle değil de seninle olacağını düşünmek, öyle… Neyse, hayırlısı neyse, Tanrı bilir. Leyla. Sana biraz fazla sofuca geliyor mu sözlerim?'

'Bunu sorman ilginç, Frank, aslına bakarsan, ben de kendimle ilgili aynı şeyi sorguluyordum. Düşüncelerimde, sözlerimde Tanrı

kelimesi sanki daha bir anlam yüklü. Sanki O'nun ismini telaffuz etmedikçe sözcüklerin bir manası yok.'

'Anlıyorum. Bahsettiğin o karanlıkta kadınları ve Tanrı'yı düşünürdüm. Boyuna. Ama yine de çoğu zaman bir aşk hikâyesine kafa yorardım. Bazen de, özellikle daha yakın zamanlarda, Tanrı'yı düşünürdüm. Kadın ve Tanrı arasında kalakalmış biriydim. Şimdi seninleyken hâlâ kadın ve Tanrı arasında kalmış biriyim aslında çünkü hayatımda sen varsın ve takdiri ilahi böyleyse beraber bir yuva kuracağız, ama bir şekilde eskisinden farklı. Şimdi, daha ziyade sevdiğiyle birlikte Tanrı sevgisinden nasiplenen bir adam gibi hissediyorum. Beni anlıyor musun?'

'Frank, gerçek bir yazar olduğunu bir kez daha görebiliyorum. Hislerimiz bunca zaman tamamen aynıymış meğer. Tek farkımız, benim de bir kadın olarak, kendimce doğru erkeği arıyor olmammış. Şimdi mademki beraberiz, ben de, tıpkı senin gibi Tanrı sevgisinden nasibimi biraz daha alabilmeyi umut ediyorum.'

Sohbet ederken Charlie gülümseyerek ve tabelasına işaret ederek yanımızdan geçti. Yalnızca Sabun'un tam önüne yerleşmiş olan Kurtuluş Ordusu topluluğunun bireyleri 'Sessiz Gece'yi söylemeye başladılar. Akşam karanlığı çökmüş, hafifçe kar serpelemeye başlamıştı. Leyla, kapı levhasını 'Kapalı' yazan tarafa çevirmişti, her şey yolundaydı, olması gerektiği gibiydi. Kendimi süslenmiş bir yılbaşı ağacının en tepesindeki yıldız misali, dünyanın zirvesinde hissettim.

İlk evlendiğim, gamsız, tasasız günlerde kendimi pek bir beğenirdim. Ve yanımda olan ya da olmayı başaran her kim olursa olsun, onun da kendini bir şekilde beğenmesi gerekirdi. Beni durdurabilecek tek şeyin ya bir ayna ya da bir kadının bakışlarının olabileceği, hızlı yaşadığım dönemlerdi. Geçmişte, 'Ama planlar ve detaylar hakkında konuşmak bile içimde türlü heyecanlar yaratıyor, bu yüzden vakti geldiğinde, o anın tadını çıkartabilmek için biraz daha beklemek taraftarıyım,' gibi bir şey duymak beni fena

halde sinirlendirirdi. Atlatıldığımı düşünürdüm. Ama Leyla'nın sözlerinde şimdi haklı olduğunu düşünüyor, kendimi iyi ve güvende hissediyordum. 'Doğru söylüyorsun, Leyla. Ben de böyle hissediyorum,' dürüst bir yanıttı bu Temelinde öfkenin yattığı bir incinme duygusunu bastırmak amacıyla, savunma mekanizmamı kullandığım, öylece sarf edilmiş bir yanıt değildi.

Leyla'yla her şeyi ama her şeyi istiyordum. İyi günde de kötü günde de yanında olmak istiyordum. Leyla'ylayken hiçbir şeyin olmadığı, sakin günler yaşamak istiyordum, çünkü sevgililerin kendi heyecanları yanında olaylar daima sönük kalır. Leyla'ylayken, masama kar yağsın, ben yukarıdan, yoldan geçen iki kişinin karların arasında ağır ağır yürüyüşlerini, dumanı üstünde tüten kestanelerden, ardından bir yılbaşı ağacı almak için durmalarını, Kurtuluş Ordusu korosunun camdan kâsesine para koyuşlarını ve yolun karşısından, 'İsa Seni Seviyor' tabelasına işaret eden Charlie'ye el sallayışlarını izlerken, mutfak masasında oturayım ve kahve makinesinin kahveyi süzerken çıkardığı sesi dinleyeyim istiyordum. Onunla, Luigi'nin Spagetti Evi'nde, bir köşe masada, loş ışığın altında oturup, elini tutmak istiyordum. Leyla'ylayken, Hong'un Dim Sum Evi'nde, Hong'un gururlu bakışları altında erişteleri mideye iştahla indirmek istiyordum. Leyla'ylayken çağrı geldiği zaman 'HAŞERE KONTROL'e gidip, Memo ve Burcu'nun sahip olduğunu hissettiğim türde bir huzuru bulmak istiyordum. Leyla'ylayken, dünyayı deneyim ve mantık süzgecimden tekrar gözden geçirmek, birlikte keşfedip, ellerimizi uzatıp, beraberce tutacağımız mükemmel bir kitaptan gözümüzü ayırmadan, bu yaşamdan, sonsuz yaşama giden yolda kitabın sözlerinin ve sırlarının izinden gitmek istiyordum. Başlangıcın yalnızca içinde bulunduğumuz an kadar uzak olmasını, sona ulaşmaktan ziyade o sözlere ve sırlara beraberce duyduğumuz inanca dair bir an istiyordum.

Kahvemi içerken, masada oturduğum yerden aşağıya baktım. O insanları, henüz ellerinde kestaneleri ve yılbaşı ağacı olduğu

halde, tuttuğum gibi, Ya Sonra'nın içine yerleştirmiş ve şu satırları yazdım:

'…İyi kadınlar, iyi erkekler içindir, iyi erkekler de iyi kadınlar içindir… Onların mükâfatı pek çoktur!'

'Frank, deminden beri sana sesleniyorum. Dışarının seyrine öyle dalmışsın ki. Kendini 'Sessiz Gece' ilahisine mi kaptırdın? Yoksa içindeki yazar bir hikâyenin içinde yolunu mu kaybetti? Gelsene. Yukarıya gel. Mercimek çorbası yapacağım. Annemden öğrendiğim bir tarif. Sonra da Memo'nun Döner ve Pizza'cısına gideriz. Ne zaman istersek uğrayabileceğimizi, bize Türk kahvesi ikram edeceklerini söylemişlerdi. Haydi, yukarıya gel.'

Üst katta ona yardım etmek istediysem de yemek hazır olana kadar kanepede uzanıp, bir şeyler okuyarak veya televizyon seyrederek dinlenmem için ısrar etti. Pembe kanepenin yastığına başımı dayadım, bacaklarımı uzattım ve içimden beraber olduğum bu iyi kadına teşekkür ettim.

Gözlerimi kapattığımda, içimi ısıtan duygular içinde 'Ya Sonra'yı yerinden çıkarıp, yazmaya devam ettim:

'... Evliliklerinin ilk günlerinde…'

'Eşek kafalı! O nerede? Neden onu da getirmedin?'

'Ne… Ama… Buraya geleceğimden haberim bile yoktu. Gözümü açtım ki buradayım.'

'Ne demek, haberim yoktu. Eğer onun açlığını kendi açlığın gibi düşünebilseydin, eşek kafalı ve o açlığı aklınla kontrol altına alabilseydin, o da şimdi burada olmaz mıydı sence? Neyse, geldin madem, geç otur şöyle.'

Kapının arkasına geçip, gözden kayboldu. Elinde birtakım bitkilerle dönüp, ikimiz için çay yaptı.

'Şimdi olmaz, Yasin. Sabret, oğlum. Bak, misafirim var. Beklemiyordum ama gelmiş bir kere. Yoksa hiç ilgilenmez miydim seninle.'

Çayımı uzattı. Bakışlarını üzerime dikti. Odanın köşesinden yürüteçli tahtayı çekip, üzerini sildi ve şunları yazdı: Fareleri ve sıçanları öldür. Hamamböceklerini imha et. Yılanları defet. Hayaletleri, şeytanları ve kaplanları bir üfleyişle ait oldukları yere gönder.

Üzerine 'bilgelik' yazıp, tebeşiri yerine koydu ve söze girmeden önce yüzüme dikkatle baktı, 'Eşek kafalının biri olduğundan artık hiç kuşkum yok! Bir de buraya eşek hastalıklarını getiriyorsun. Buraya bitki çayı içmeye geliyorsun, huzur bulmaya, hastalıklarına deva aramaya geliyorsun ama hakiki ilacı almayı reddediyorsun. Yok, numaracının tekisin sen. Yaşayan bir eşeğin oğlusun! Ağzını açıp, sevimli sözler sarf ediyorsun diye doktorun sana o sevimli sözcüklere uyacak tatlı bir ilaç vermesini bekliyorsun. Tatlı, sevimli bir ilaç! Peki ya hani Leyla nerede! Nerede? Sözleri pek tatlı ama bir o kadar boş fikirlerle dolu, tavuk gibi eşelenip, didikleyen, horoz gibi kabara kabara yürüyen, ısıran karınca seni!'

'Ama Hâkim Lukman…'

'Aması maması yok… Nedenine gelince, bu ışık parlamaları… Sabırsızca bekleyerek sürekli yer değiştiren 5 elementten ibaret bir şimşek olan zihninden gelebilir ancak… Lütfen… Lütfen, affet beni… Lütfen Tanrı'ya bana sabır bahşetmesi için dua et.'

Sonra, 'bilgelik' sözcüğünün yanına şöyle yazmıştı: İyi kadınlar, iyi erkekler içindir, iyi erkekler de iyi kadınlar içindir. Onların mükâfatı pek çoktur…

Yazıyı okuduğumda şaşkınlıktan ayağa fırladım, kendimi az önce uzanmış olduğum pembe kanepenin yanındaki kahve masasının yanında buldum. Leyla yanımda, servisleri, çorba ve kızarmış ekmekleri masanın üzerine yerleştirmekteydi.

Masanın yanında, minderlerin üzerine oturup, yemeğimizi yedik.

'Sen iyi bir adamsın, Frank. Burcu bu sabah bana senin özel biri olduğunu söyledi. Memo da senin için 'iyi adam' tabirini kullandı. Ben de tüm kalbimle inanıyorum buna.'

Bir şey söylemeye korkuyordum. Tavuk gibi eşelenip, didikleyen, horoz gibi kabara kabara yürüyen, sözleri hoş ama boş fikirlerle dolu ısıran bir karınca olmak ödümü patlatıyordu. Ona bakıp, duygularımı bakışlarımla ifade etmeye çalıştım.

'Memo 'iyi adam,' tabirini kullandıktan sonra Burcu'yla kendisinin yolunda gittikleri bir kitaptan olduğunu söylediği, Arapça bir şeyler söyledi. Dediklerini İngilizceye tercüme ettiğinde tek düşünebildiğim, bu kelimelerin bize rehberlik edebileceğiydi.'

'Neydi bu kelimeler?'

'İyi kadınlar, iyi erkekler içindir, iyi erkekler de iyi kadınlar içindir… Onların mükâfatı pek çoktur…'

'Leyla, biz bir rüyada mıyız yoksa şu an gerçek mi?'

'İçindeki yazarı bir kez daha görebiliyorum. Ben de senin gibi hissediyorum, Frank. Seni tanıdığımdan beri sanki bir rüyadayım… Çok güzel bir rüya. Eğer bu bir rüyaysa, Frank, ya da gerçekse, seninle birlikte olduğu için çok mutluyum. Tek söyleyebileceğim bu. Otur lütfen,çay getireyim.'

Boş kâseleri ve kaşıkları toplarken yanına gidip yardım etmek istesem de cevabı, 'hayır… Dinlenmene bak. Rüyanda benimle beraber rüya görmeye devam et. Bu bizi daha da güzelleştirir. Hemen dönerim,' olmuştu.

O akşam Memo'nun Döner ve Pizzacısına gitmedik. Niyetimiz buydu ancak kapıyı çalan Tom bizi Luigi'nin Spagetti Evi'ne götürmeye kesin kararlıydı.

Hong, Dim Sum Evi'nin yanından geçerken içeriden bize el salladı. Tom'un keskin bakışları durumu hayal kırıklığıyla da olsa kabullenmesine yetti.

Luigi bizi köşe masasında oturduğu yerden gördüğünde hemen seslendi, 'Catarina! Catarina! Espressoyu getir, Catarina. Dostlarımız bizi ziyarete gelmiş.' Diğer ziyaretçiler, daha doğrusu müşteriler başlarını kaldırarak bize şaşkınlık içinde baktılar.

Birçoğunun gözlerinden, sebebi bizler olmasak da bir nevi kıskançlık okunuyordu. Yeterince baktıklarına kanaat getirip, Leyla'nın üstünlük taslamadığını gördüklerinde, Luigi'nin Spagetti Evi'nde olmaktan kaynaklanan samimiyet, huzur ve güvende olma hissiyle yemeklerine ve sohbetlerine geri döndüler.

'Ah… Sen ne iyi kadınsın, Catarina. İşte benim eşim. Canoliyi de unutmamışsın.'

'Catarina hepimize sevecen bir tavırla selam verdi. Bu hanımefendi tavırlı kadın, mutfağa ağır adımlarla dönerken, Luigi sözlerine devam etti, 'Sizleri bu akşam boşuna çağırmadım. Belki tavrım bencilce gelebilir ama herhalde iyiliği karşılıksız bırakmayan biri olduğumu çoktan anlamışsınızdır. En azından senin bunu iyi bilmen gerekir, Frank. Hitabet sanatından anlamam. Öyle süslü püslü sözlerle işim olmaz. Şarkı söylerken hariç tabi... Ama iyiliğe değişik lezzetlerle karşılık vermeyi de bilirim, bilmem anlatabiliyor muyum?'

'Luigi, bize gerçekten hiçbir borcun yok. Frank'la senin için bir şey yapmak bizi sadece mutlu eder. Aslında önceki gitar dinletisi için sana asıl biz borçluyuz. Lütfen, her ne istiyorsan söyle, elimizden geleni seve seve yaparız. Değil mi Frank?'

'Evet, elbette, Leyla. Lütfen, rica ederim, çal haydi… Yani, sor Luigi.'

'Pekâlâ. Mesele şu. Yavaş yavaş üşütüyor muyum, nedir? Cadde boyunca her yere ilanlarını tavşan gibi oradan oraya koşturarak asan adamı gördükten sonra 'HAŞERE KONTROL'e neden gittiğimi doğrusu ben de bilmiyorum. Neticede dışarı çıktım. Üzerinde 'HAŞERE KONTROL' yazan, yanında da kendi portresinin olduğu o tuhaf posterlerden birini aldım, neymiş diye baktım. Üzerinde ayrıca, 'Gizli Bahçe'ye gelin! Ancak giriş yalnızca ve yalnızca O'na bağlıdır,' yazdığını gördükten sonra, gidip gitmeme konusunda tereddütte kalmış olmama rağmen, saati ve yeri ezberlediğimi hatırlıyorum. Sonra o gün gelip çattı-

ğında gözümün önünden gitmeyen o yüzü, gerçek hayatta görme fırsatını kaçırmak istemedim. Benimki gibi bir işletmeniz varsa eğer, Frankie, Leyla, idareyi ona buna bırakamazsınız, özellikle de içeriye sızmaya çalışan haşeratı sıkı kontrol altında tutmanız gerekir. Ama nedense aylaklık ederek oraya gittiğim o geceden beri, bir de elime de o kâğıdı tutuşturduğundan beridir, kafeslendim sanki sinsice cezbedildim. Size bunu nasıl anlatabilirim ki? Sersem gibi oldum. Bilmem anlatabiliyor muyum?'

'Biraz daha açık olabilir misin, Luigi?'

'Ne?'

'Biraz daha… Net anlatabilir misin?'

'Neyi daha net anlatayım?'

'Sersem gibi hissediyorum dedin ya, onu.'

'Bakın ben, kusura bakmayın ama… Ah… Nasıl diyorsunuz… Daha net olmaktan nefret ederim ve lütfen, bunlardan sakın ha Catarina'ya bahsedeyim demeyin. Üzülebilir. Kontrolümü kaybettiğimi düşünmesini istemem.'

'Merak etme, Luigi. Sen anlatmana bak.'

'Pekâlâ. Bazen onu görüyorum. Bakın, yanlış anlamak yok. Hap falan da kullanmam. Bunu Tom'a defalarca söylemişimdir. Arada sırada biraz grappa, o kadar. Ama haplarla işim olmaz. Her neyse, bazen karşıma çıkıyor ve rüya mı görüyorum, yoksa gerçek mi, emin olamıyorum. Üstüne üstlük, şükürler olsun ki hayatta hiç kimseden duymadığım biçimde, bana fütursuzca 'eşeğin oğlu' diye hitap ediyor. Bir defasında sesini bir hayli yükselterek otorite ve dünya asayişi için tavuk gibi eşelenip, didikleyen, horoz gibi kabara kabara yürüyen, sözleri hoş ama boş fikirlerle dolu ısıran bir karınca olduğumu söyledi. Sonra da bana büyük ulusların cumhurbaşkanlarının kan emici ağabeyi diye hitap etti. Ben yalnızca onların çalılarında bitmiş bir meyveymişim, ya da onlar benim meyvemdeki çalılarmış. Onun gibi bir şey. Sizce ne demek istemiş olabilir? Böyle bir tabirden kim ne anlayabilir? Hadi bir çalıdaki

meyve olsam tamam da meyvedeki çalı ne demek olabilir? Bir de o gece bana verdiği kâğıdın üzerindeki yazılar da cabası.'

'Kâğıtta ne yazıyordu?'

'Catarina benim kölem olmalıymış. Bu kısım adil. Catarina'nın adını nereden bildiğini anlamış değilim, o da ayrı mesele. Bu kadarla kalsa iyi. Ben de onun kalbindeki sevginin kölesi olmalıymışım. Ben bu şekilde nasıl iş yaparım ben? İnsanlar benim bir kadının kalbindeki sevginin kölesi olduğumu bilseler hakkımda kim bilir ne düşünürler? Şimdi anladın mı seni buraya neden çağırdığımı? Bekle ki Hong bu işten bir şey anlasın. Hele, Tom. Bunları ona anlattığımı düşün bir. Charlie'nin ne diyeceğini de adım gibi biliyorum. Neyse, anlattım işte. Bu konuda yalnızca size güvenebilirim.'

'Bak Luigi, sana ne diyebilirim, gerçekten bilmiyorum. Anlattıklarını biraz düşünmem lazım. Bence kafa karıştırıcı olduğu kadar da enteresan bir durum. Ya sen ne düşünüyorsun, Frank?'

'Aynı fikirdeyim, Leyla.'

Luigi boynunu bükmüş, ağlamak üzereydi ki Leyla elinden tutup, 'Haydi ama Luigi. Endişelenecek bir şey yok. Düzelir her şey. Doğrusu, bu aralar bana da bir şeyler oluyor. Kadınsı bir sezgi gibi bir şey. Sakıncası yoksa bir şey yapacağım.'

'Ne yaparsan yap, yeter ki bu kafa karışıklığından kurtar beni. Ne gerekiyorsa yapın, lütfen. Bu belirsizliğe dayanamıyorum.'

'Eşini buraya tekrar çağırman mümkün mü?

'Tabi ki. Catarina, çabuk, buraya gel! Espresso da getir. Calona da.'

İçeriden yüzünde mutlu bir ifadeyle çıktı, bize minnettar bakışlarla servis yapmıştı.

'Catarina, gel, otur lütfen. Eşin Luigi'yle tanışma imkânım oldu. O çok iyi ve dürüst bir insan. Yalnız, mümkünse sana bir konuda bilge ve iyi bir anne gibi danışmak istiyorum.'

'Elbette, tatlım. Rica ederim. Benimle kızım gibi konuşman beni mutlu eder.'

'Son zamanlarda rüyamda tuhaf görünüşlü bir adam görüyorum, ama bilemiyorum, bu bir rüya olmayabilir de. Yanlış anlama sakın. Hap filan kullanan biri değilim. Sadece arada sırada biraz şarap, o da yemeklerle beraber. Ama uyuşturucu, asla. Her neyse, bu adamı görüyorum ve dediğim gibi, gerçek mi, rüya mı bilemiyorum. Bir de bana, şükürler olsun ki bu güne kadar asla kimseden işitmediğim bir biçimde 'eşeğin kızı' diye hitap ediyor. Bir defasında sesini bir hayli yükselterek dünyayı idare etmek için tavuk gibi eşelenip, didikleyen, horoz gibi kabara kabara yürüyen, sözleri hoş ama boş fikirlerle dolu ısıran bir karınca olduğumu söyledi. Bana büyük ulusların cumhurbaşkanlarının kan emici kızı diye hitap etti. Ben onların çalılarında bitmiş bir meyveden başka bir şey değilmişim, ya da onlar benim meyvemdeki çalılarmış. Sence ne demek istemiş olabilir? Böyle bir tabirden kim ne anlayabilir? Hadi bir çalıdaki meyve dese tamam da meyvedeki çalıya ne demeli? Dengem bozuldu, gerçekten. Bazen ciddi ciddi psikiyatriste gitmeyi düşünüyorum. Ne gerekiyorsa yapmaya hazırım, yeter ki bu kafa karışıklığından kurtulayım. Kafamdaki bu keşmekeşe dayanamıyorum.'

Sözlerini bitirdikten sonra arkasına yaslandı, annesiyle karşılıklı oturan bir kız evladın bakışlarıyla Catarina'nın söze başlamasını bekledi.

'Bak kızım, öncelikle sana şunu söyleyeyim. Bir kere sen kesinlikle tavuk gibi eşelenip, didikleyen, horoz gibi kabara kabara yürüyen, ısıran bir karınca falan değilsin. Ben olsam, onun çalısında bitmiş bir meyve ya da meyvedeki bir çalı olduğunu, her ne zırvalıksa, sana öyle bir şey demeye cüret eden o herifin kafasına spagetti sosunu karıştırdığım o tahta kaşığı indiriverirdim bir güzel. Kendini karmakarışık hissetmene hiç gerek yok. Bir kere, yanında oturan adamın Luigi olduğunu unutmayalım. Benim kocam. Nasıl otoriter biri olduğunu Tom'a sor istersen.

Bütün büyük milletlerin cumhurbaşkanları, Luigi'nin kendi kızına ne kadar çok benzediğini bilseler sana hiç durmaz, en güzel kızları diye hitap ederlerdi. Asıl eşeğe gelince, bir başkasına 'eşeğin kızı' diye hitap eden kimsenin ta kendisidir. Öyle bir eşek ki sırtında dünyanın en harika kitaplarının olduğu bir kutu taşısa da, o yükün ağırlığı altında ezilir ama bir tanesini bile eline alıp, okumak aklına gelmez. Onun gibilerinden olsa, olsa papağan olur. O kitaplardaki cümleleri tekrarlamaktan öteye gidemez, kelimelerin güzelliğini kalbinin derinliklerinde duyumsayamazlar. Ama şunu da unutma canım. Bilge adam eşeğe de biner; eşeği de, kitapları da istediği yere götürür. İsterse kadınlardan uzak da durur, çünkü zaten onlardan uzak durmayı daha başından bilmiştir. Bu yüzden de eğer bu tuhaf görünüşlü adam arada bir rüyalarına giriyorsa ya da bunlar rüya olmasa da, sen emin olamadığın için ben de bilemiyorum, ama şunu unutma. O da yalnız. Kalacak bir yer arıyor kendine. Yaşayacak bir ev. Ve eğer seni seçmişse, bence pek de aptal biri sayılmaz. İyi, güzel ve sevgi dolu bir insanı gördüğü zaman tanıdığı kesin. En azından sadece bu yüzden sana zarar vermeyecektir. Ve unutma ki Luigi yanı başında oturuyor.'

Sözlerini bitirdiğinde kendimi sanki bir yoga seansından çıkmış, birkaç tai chi hareketi yapmış, jakuzide dinlenip ardından buhar odasına geçmiş, sonra duş almış, tıraş olmuş ve birisinin dünyanın en iyi mercimek çorbasını ve yanında kızarmış ekmeği benim için hazırlamış olduğunu bildiğim yere, evime doğru yürüyormuşum gibi hissettim.

Luigi'ye gelince, sandalyesinde sırtını dikleştirip, Tom'a seslendi, birkaç dakika içinde Borsalino şapkası başında, müşterilerine güven veren duruşuyla, espressosunu yudumlarken, sürekli bar tezgâhının yanında, bir eli ceketinin cebinde duran Vinnie Lupara adındaki birine gitarını getirtti.

Derken, ayağa kalktı, Catarina'nın elinden tutup, onu sandalyesine oturtmuş, yanında ayakta durarak gitarıyla 'Arkadaşınım',

'Bebeğimsin Sen Benim', 'Bir Erkeğin Sahip Olabileceği En İyi Şey', ve 'Hep Yanımda Kal' ve bunun gibi şarkılar döktürmeye başladı.

Şarkı faslından sonra elini üç kere şifreli biçimde salladığında, Luigi Luparo adındaki Sicilya'da dağlık bölgede yaşayan, tanınmış bir aile babasının erkek kardeşleri olduklarını sonradan öğrendiğim kişiler olan Tom, Vinnie, Vincenzo Lupara adındaki başgarson ve Vincenzino Lupara ismindeki aşçı dakika sektirmeden yanında bitti. Bu kişi aslında, Luigi'nin Spagetti Evi'nin ilk kurucusu olan Luigi'nin babasının ağabeyi, Vincenzo Bellisimo'ydu ve dolayısıyla pizzacıya ilk kurulduğunda onun ismi verildi.

Gözlerinde yaşlarla bir tarantella parçası çaldıklarında pizzacıdaki müşteriler de kendilerini müziğin ritmine coşkuyla kaptırdılar. Tom, Vinnie, Vincenzo ve Vincenzino müzik aletlerini çalarlarken, Luigi gitarını göz kulak olmam için bana teslim ettiler. Catarina'nın elinden tuttular. Catarina Luigi'nin ayaklarının üzerine basarak dansa başladı. Bu güzel çift yalnızca iki hayat arkadaşının yapabileceği gibi, sanki özel efekt tekniklerinin kullanıldığı bir filmden çıkmışçasına, tarantella dansını baştan sona yaptı.

Salonda büyük bir alkış koptu. Tabak ve bardaklarına bu kez daha özel bir şeyler için kaşık ve çatallarıyla vurmaya başladıklarında Luigi Catarina'yı kollarına alıp onu öptü.

Kalbim heyecandan duracak gibiydi. Catarina, Tom'un yardımıyla mutfağa ağır adımlarla dönerken, Vincenzo kapıdaki görevine, Vinnie kasanın başına, Vincenzino mutfağa, Luigi'yse sandalyesine geri dönmüştü. Yerinden çıkacakmış gibi atan kalbimle ayağa kalktım. Luigi'nin gitarını kaptım. Gözlerimi Leyla'nınkilerden bir an olsun ayırmadan 'Aşk Bu' şarkısını çalmaya başladım. Aklımı bateri çalmaya taktığım zamanlar vaktiyle gitar dersleri almam konusunda ısrar etmiş olan anneme içimden dua ettim o anda.

'Leyla, eğer günün birinde Yalnızca Sabun'dan sıkılır, gelip benimle çalışmayı düşünürsen veya olur da herhangi bir şeye ih-

tiyaç duyarsan, bil ki ben, Luigi Bellisimo, Vincenzo Bellisimo'nun oğlu, Allah rahmet eylesin, sana borçluyum, ona göre.'

'Ne demek, Luigi. Frank'le ikimizi masanda ağırlaman, bizimle bu anı paylaşman yeter.'

'Frankie, senin işe ihtiyacın var mı?'

'Sağ ol, Luigi. Üniversitede hocayım, yeni romanım üzerinde çalıştığım için bir yıl izin aldım. Yine de iş teklif edecek kadar beni düşündüğünü bilmek benim için bir şereftir.'

'Seninkisi gibi bir dimağ işime yarardı. Leyla yokken, senin aklından faydalanabilirdim, tıpkı eskiden kontrolü elimden kaybetmeye başladığımda tekrar ele geçirmek için ne yapmam gerektiğini bulmak için'Catarina'nınkinden faydalandığım gibi. Catarina! Kahve!'

Luigi taze kahvesinden bir yudum alıp sözlerine devam etti, 'Ne yazıyorsun, Frankie?'

'Şey… Roman.'

'Tarih hakkında yazmak daha iyi. Tarih dediğin, gerçeğin kendisi. Soylar, aileler. Ama sen profesörmüşsün. Ben ne anlarım ki.'

'Haklısın, Luigi. Tarih okumak, yazmak için iyi malzeme. Ama nedense o türe ısınamadım bir türlü ben. Tarihinin benim için pek bir anlam ifade etmediği bir dünyada nasıl yaşamam gerektiğini kestirmeye çalıştım hep.'

'Ah, Frankie. İşte şimdi tam bir profesör gibi konuştun. Bu konular beni aşar. Ama bir bildiğim varsa eğer, insan kendi anlamını kendi yaratır. Kendi dünyasını kendisi yaratır insan. Benim öğretmenim, babamdı. Okula gitmemişti ama bana öğrettiği bu. Sen ne diyorsun, Leyla?'

'Sana katılıyorum, Luigi. Frank'e de katılıyorum. Günümüzde yeni yemekler yaratmak lazım. Biraz ondan, biraz bundan alıp karıştıracaksın, işte sana yepyeni bir yemek.'

'Kusura bakma, Leyla. Zeki bir kadın olduğunu biliyorum. Hele bu akşam benim için büyük bir sorunu hallettin. Ama Luigi'nin Spagetti Evi'nde biraz ondan, biraz bundan yemek yapılmaz. Burada yemekleri bildiğimiz gibi yaparız. Eski tas, eski hamam.'

'Bana kalırsa, bunda bir sorun yok, Luigi. Catarina yanında olduğu, eski usül pişirmeyi sevdiği sürece, siz ikiniz başkalarının imreneceği bir şeye sahipsiniz.'

'Neymiş ki bu, Leyla?'

'Sevgi.'

Luigi'nin yüzü kızarmaya başladı. Etrafına şöyle bir göz gezdirdi, kendisine bakan olmadığını görünce rahatladı. Boğazını temizledikten sonra, 'dediğim gibi, Leyla, Frankie... Burası sizindir,' dedi. Leyla'ya utangaç bir ifadeyle baktı. Neredeyse fısıltıyla, 'teşekkür ederim,' diye ekledi.

Yılbaşı için süslenmiş sokağa çıktık. Ağaçlar, dükkânların vitrinleri, evlerin pencereleri, rengârenk ışıklarla bezenmişti. Sokağın sonunda Peter, Paul ve Mary eşyalarını toparlayıp, gitmek üzere hazırlık yapıyorlardı. Kestaneci ve yılbaşı ağacı satıcısı bize uzaktan el salladılar. Memo'nun Döner ve Pizzacı'sına doğru yola koyulduk.

Charlie'nin Tütün Dükkânı'nın önünden geçerken içeride Dave ve Charlie'yi puro içerken gördük. Charlie ince, uzun purosunu tüttürürken bize gülümsedi Purosuyla Dave'e işaret etti. Hatta Hâkim Lukman'ı bile Dave'in yanında ayakta, çay içerken gördüm ama sanki Yasin arkasından göründüğünde bile orada olmayı umursamıyormuş gibi bir hali vardı. Dükkânda her şey yolunda, olması gerektiği gibi görünüyordu.

Nadiren de olsa bazen kalp zihinden daha fazla büyüdüğünde gözlere her şeyin çok güzel göründüğü bir düşünce anı gelir. her şey yerli yerindedir, zamanlama mükemmeldir. Artık Leyla'yla birlikte yürüyen ben değildim, ona bakan artık ben

değildim. Hayatımda ilk defa hayatın hayal ettiğim gibi ilerlediği bir romanın içindeydim. Ve bunu daha önce hiç yaşamadığım için kimin kim olduğuna dair merak da duymuyordum. Bunun yerine, biz vardık ve birlikteydik. Gördüğümüz her şey bizdik. Biz, bize bakıyorduk. Arkamıza bakan, bizdik. Eğer birisi bana bu bizin içinde bana Hâkim Lukman diye hitap etseydi, cevap verirdim hiç düşünmeden. Luigi'ydik, Leyla'ydık, Catarina'ydık. Birçok ismimiz vardı ve harikaydık. Gündüz nasıl harikaysa, gece de o kadar harikaydı.

Derken, Memo'nun Döner ve Pizzacısı'na gelmiştik bile.

'Hoş geldiniz.'

'Seni tekrar görmek ne güzel, Memo.'

'Bahsettiğin çaydan hâlâ var mı?'

'Olmaz mı hiç, Leyla. Bu akşam sizi bekliyorduk. Bir dakika, hemen dönerim.'

Geri döndüğünde yalnız değildi.

'Tanıştırayım, Sadi. Bir akrabamız, derslerinden zaman buldukça işlere yardım ediyor.'

Tanışma faslından sonra Sadi siparişleri almak için ön tarafa gitti. Biz de lokantanın arka tarafına geçerken, akşam yemekleri pişirecek olan Ahmet'le tanıştırıldık. Sadi'den olsa olsa bir, iki yaş büyüktü ve kendisi de öğrenciydi.

Burcu ocakta çay hazırlıyordu. Arkasına döndüğünde her zamankinden daha fazla ışık saçtığını fark ettim.

'Hoş geldiniz. Sağ olun, geldiğiniz için.'

'Bizi çağırdığın için asıl sen sağ ol, Burcu.'

Sofraya oturduğumuzda daha önce hiç içmediğim bir çay içtik: Türk çayı. Lale biçimindeki cam bardağa önce küçük bir çaydanlıktan az ama çok yoğun bir miktar çay konulmuş, sonra da üzerine su eklenmişti. Şeker de eklendiğinde içimi muhteşemdi.

Bundan sonra kahveyi neredeyse ikinci plana atıp, çoğunlukla çay içen bir adam olabileceğimi düşünmeye başladım.

'…Ve işte aynen böyle oldu.'

'Bir Batılı'nın gözüyle bakıldığında, hikâyen inanılmaz. Gençliğe adım attığınız çağda görücü usulü evlenmişsiniz ve birbirinizi ne kadar çok sevdiğiniz aşikâr. Bu nasıl olabiliyor?'

Burcu konuya Memo'nun bıraktığı yerden devam etti, 'Anne babamız bize örnek oldular, biz de onların yolundan gittik. Onlar büyüklerinden nasıl öğrenmişse biz de onlardan öğrendik. Hazreti Muhammed'in örnek olduğu hayatı günlük yaşama onlar nasıl uyarladıysa biz de aynısını yaptık. Birlikte Kur'an okumaktan haz duyduk ve öğretilerini günlük hayatımıza uygulamaya çalıştık.'

'Diyelim ki eğer Kur'an'ın ana fikri nedir diye sorsaydık, ne derdiniz?'

Söze Memo devam etti, 'Allah kendisinden Biz diye bahseder. 'Biz' olmanın bir gizemi vardır. İki veya daha fazla insan 'biz' olabildiği zaman, yaşamda karışıklıklar ve fırtınalar olsa da rahmet ve merhamet de olur.'

'Memo'yla ben, sabrın içine doğmadıkça 'biz' olunamayacağını keşfettik. Hayattaki zorluklar ve fırtınalar yalnızca sabırla atlatılabilir. Birliği bölmeye çalışan güçlerle savaşmak isteyenlerin arkasından sadece merhamet ve şefkat kalır.'

'Şöyle de denebilir, Burcu'yla ben, insanın varmak istediği yere varabilmesı için bir eşeğin inatçılığından daha fazla sabra ihtiyacı olduğunu anlamış bulunuyoruz. Aksi takdirde insan onun istediği yerde kalmaya tabi olur.'

'Ve hiçbir eşek, sabırlarını o inatçılığa karşı tek güç haline getirmiş olan iki kişiye karşı gelecek kadar aptal değildir.'

'Bize büyüklerimiz tarafından böyle öğretildi. Peygamberimiz bize bunu öğretir. Kitabımız bunu öğretir. Biz de evliliğimizi bu şekilde yürütmeye çalışıyoruz.'

Leyla bana baktı. Ben de kayıtsız kalamadım, baklayı ağzımdan çıkardım, 'Leyla'yla evlenmeyi düşünüyoruz.'

'Ne güzel. Peygamberimiz evliliği tavsiye eder. Kadının erkeğin kölesi, erkeğin de kadının kalbindeki sevginin kölesi olması hoşuna gider. Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için. Aile.'

Sıra dışı bir şey dikkatimi çeker mi diye etrafıma bakındım ama yoktu, sadece dördümüzdük, çaylarımız yenilenmişti ve etrafa harika bir huzur ve dinginlik hâkimdi.

'Araba hızlıdır ama insan zihni daha da hızlıdır, derdi babam. İşte o zihni bilgelik jeneratörüne bağlayabilen kişi, bu dünyanın türlü tuzaklarından kaçabilir, bunlar ister eşek, ister akrep, ister kaplan, ister şeytan biçiminde olsun ya da insani özelliklerden ve birlik değerlerine bağlılıktan uzak şeyler olsun, fark etmez.'

Leyla'yla biraz şaşkın bir ifadeyle göz göze geldiğimizde ikisi de bize anlayış ve sempatiyle baktılar.

Burcu biraz daha çay, lokum ve badem, kuru üzüm ve kuru kayısılardan ibaret bir karışım getirdi. Leyla önce Burcu'ya, sonra da Memo'ya baktı. Sorusunu ikisine de yöneltti, 'İnsan bilgeliğin ne olduğunu nasıl bilebilir? Şu bahsettiğiniz jeneratör olayı. Zihni bilgelik için ona bağlamak meselesi. İnsan bunu nasıl yapabilir?'

Yanıt, Burcu'dan geldi, 'Bir akşam Memo'nun babası pencereden dışarıya bakmamızı ve gördüklerimizi ona söylememizi istemişti. Memo bir servi ağacı, ben de uzakta, tepede ışığı yanan bir ev gördüğümü söylemiştim. Ardından, babası bir kez daha bakıp, ''la ilahe illallah' dememizi istemişti. Biz de ne diyorsa yapmıştık. Sonra da bunu bize defalarca tekrarlatmıştı. Tekrar baktığımda bir duvar, bir köpek, bir de kaybettiğim annemin hayalini görmüştüm. Memo da yürüyen bir adam görmüş önce, sonra da Peygamber'e ve kendisinden önceki, yani İsa, ya da Hazreti İsa Peygamber fikrine odaklandığını söylemişti. Babasıysa her defasında bize o sözü tekrarlatmıştı.'

'O sözü tekrar söyleyebilir misin? Tam anladığımdan emin bile değilim.'

'Arapçadan İngilizceye tercüme edersek… Allah'tan başka hiçbir şey yoktur ve O'ndan başka Allah yoktur.'

Dışarıda Hâkim Lukman'ı, Charlie'yi, deri ceketli iki genci, baştan aşağıya ışıklandırılmış bir yılbaşı ağacını, bir çocuğun mısır gevreklerini en az annesi kadar çok sevdiği bir kâseye dökmesi gibi yağan kar tanelerini ve Leyla'nın Memo'nun Döner ve Pizzacı'sının arka tarafındaki mutfak penceresinden dışarıya bakarken, kendi dünyasına dalmış olduğunu görebiliyordum.

Bugüne kadar ne kadar çok okumuş, ne kadar eğitim görmüş olursam olayım, spiritüalizm, felsefe, psikoloji üzerine ne kadar çok konferanslar dinlemiş olursam olayım, sanki o güne kadar öğrenmiş olduğum tüm her şeyin kâğıt üzerinde, suda dağılan harfler gibi dağıldığını hissediyordum ve kendi yazmış olduklarım da buna dahildi.

Memo adeta aklımızı okudu. 'Acıkmış olmalısınız,' deyip, dışarıya çıktı. Burcu da 'Ahmet'e bizim için pizza ve döner hazırlatacak,' açıklamasında bulundu.

Çocukken, haliyle Yılbaşı'nı bir çocuk gözüyle görürdüm. O günlerde sanki… Evvel zaman içinde, sonsuza dek mutlu yaşamışlar dedikleri, bu olsa gerekti. Okul tatil olurdu ve sonsuza dek mutlu yaşardık. Yılbaşı tatilinin son haftalarına doğru her gün, sonsuza dek mutlu yaşardık, biteceğini bile bile. Ve Yılbaşı günü nihayet gelip çattığında, her şey harika olurdu, Noel Baba bize neşe getirirdi, ama asıl İsa'nın doğumuydu coşkuyla kutlanan.

Artık bir yetişkindim ve çocukluğumdan yıllar sonra, yine aynı duygular içindeydim. Tıpkı çocukluğumda, annemle babamın hep birlikte sonsuza dek mutlu yaşayabilelim diye yılbaşı için gerekli hazırlıkları yaptıkları zamanlardaki gibi kendimi genç ve güvende hissediyordum. Yeniden böyle hissetmek gü-

zeldi: Onların evvel zaman içinde, bir zamanlar mutlu yaşamış olduğunu bilmek güzeldi.

O sabah dışarıya çıktığımda, 'Allah'tan başka hiçbir şey yoktur ve ondan başka Allah yoktur,' cümlesini düşünüp, durdum. Kendi kendime bu cümleyi tekrarlarken, evimin önünde park edilmiş arabalara, her zamanki yerine kurulmuş yılbaşı ağacı satıcısına ve soğuğa rağmen bulutsuz, masmavi gökyüzüne baktım.

O sırada birisi sanki düşüncelerimi okumuşçasına arkamdan omzuma dokunduğunda arkama döndüm. Sevecenlikle ışıl, ışıl bakan gözleri, kırmızı, beyaz giysileri, kocaman göbeği, gümüş renkli tokasıyla, kocaman kemeri ve aynı renk çizmeleriyle karşımdaki kişinin Noel baba olduğunu bir bakışta tanıdım.

'Mutlu Yıllar, ho, ho, ho.'

'Söyle bakalım, bu yılbaşında Noel Baba'dan ne istiyorsun?'

Ne demeliydim, bilemedim. Bu soruya en son cevap verdiğimde hokey eldivenleri, paten, lastik disk ve hokey sopası almıştım. Tereddüt ettiğimi fark edince sorusunu tekrarladı, 'Haydi. İsa seni seviyor. Noel Baba'dan bu yılbaşında ne istiyorsun?'

Daha cevap veremeden yakalamıştı bizi.

'Hah, buradasın demek. Bütün gece seni aradım. Bütün gece! Sanki uyumaya çalışmanın bir faydası varmış gibi. Bu dünyanın iyice çivisi çıkmış artık. Çok vahim. Nesi var bu insanların, anlamıyorum ki.'

'Ne oldu ki… Sorun nedir? Bakın, Yılbaşı zamanı, İsa sizi seviyor, hem yakında herkese hediyelerini de vereceğim, herkes mutlu olacak. Peki ya siz? Rica etsem, bacanızdan aşağıya indiğimde benim için bir bardak süt, biraz da kurabiye bırakır mıydınız acaba?'

'Hiç sanmıyorum, Noel Baba! Sen önce bu sene her şeyi düzeltmeye bak. Bugünün gençleri daha barışçıl olmadıkça, ko-

nuşmalarını annemin zamanında konuştukları gibi düzeltmedikçe, mümkünatı yok. Ben senin annen sayılırım. Onunki de. Hey Allah'ım, sen şu Yalnızca Sabun'daki adamsın!'

'Merhaba. Tekrar görüştüğümüze sevindim. Merak ettim, sabunlarla ne yaptınız?'

'Dün gece baktım ki yine ortalıkta dolanıyorlar, hemen gülkurusu rengi pazen geceliğimin üzerine kalın hırkamı, ayağıma kalın yün çoraplarımı ve lastik botlarımı geçirdiğim gibi dışarıya çıktım. Bu arada kafamdaki bigudileri de unutmuşum, şapkalarımdan birini kafama geçirmemle az yanmadı canım. Neyse, bir elimde senin sabun vardı, diğerinde de bir kâse su. Bir, iki sokağa bakındım, sonra öksürük tuttu, ben de onları bulamadan geri döndüm.'

'Peki o ne…'

'Dahası var. Hem üşümüş, hem acıkmıştım, en iyisi mi kendimi eve atıp, sıcak bir çorba veya sıcak çikolata içeyim demiştim. Tam ne içeceğimi düşünürken, kocaman paltolu, altında da hani şu şehir kanalizasyon işçilerinin giydiği türden sarı lastik botlar ve o botların altından sarkan bir kaftan, başında da kalın, beyaz yünden kenarsız bir şapka giymiş acayip görünüşlü bir adam bana avazı çıktığı kadar bağırmaya başlamasın mı?'

'Neden böyle bir şey yapmış olabilir ki? Hem de yılın bu zamanında. İsa'nın sevgisini bir an için unutmuş olmalı, kesin. Her neyse, ne diye bağırıyordu?'

'Beni o kadar hazırlıksız yakalamıştı ki bir eşekle ilgili kısım dışında, birinci kısmı zaten duymadım. Soluk bile almadan, akrepler, kaplanlar, kertenkele ve şeytanlar, hayaletler, yılanlar, fareler, sıçanlar, öldürücü karıncalar, arılar ve eşek arıları, oradan oraya korkudan kaçışan heybetli filler, virüsler, çıkmaz bir sokağın sonunda ters dönmüş, floresan boyalı yol tabelaları, tehlikeli balıklar, kendilerinden daha ürkek ve tedirgin ceylanların peşinde olan ürkek ve tedirgin tilkiler ve yandaki büyü dükkânındaki bumerang karmadan bahsetti.'

'Yandaki dükkân mı?'

'Sahi. Ben de çözemedim bunu. Sesinin tonunu giderek yükseltiği için araya girip, bir şey söylemeye fırsat bulamadım ki… Önce gözlerinize saldırırlarmış, sonra da içinize girerlermiş. Her birine dönüşürmüşsün. İnsan biçiminde kalıp, onlara dönüşürmüşsün. İçinizdeki, sizi insanlıktan uzaklaştıran kedi, köpek, kertenkele, aslan, ayı, fil ve bunun gibi diğer şeyler biçiminde tezahür eden sayısız spritüel enerjinin hiçbirini öldürmemişsiniz. Sizin aklınız alıyor mu böyle bir şeyi? Ben yalnızca elimde sabun, o gençlerin ağızlarını, söylemeye dilim varmıyor ki, şeyden… Temizleyip, yani arındırıp, daha barışçıl olmaları, kendilerini düzeltmelerine yardım etmek için duruyordum orada.'

'Âmin!'

'Bir de beni şey için… Bir şey için suçlamaya kalktı, gel de hatırla! Bir de kurtulmamız gereken bir şey için hesap günü gelip, çattığında bir borazan çalınacakmış ve bir kamyonun bagajı gürültüyle kapanacakmış ve ne borazan ne de bagaj benim kontrolümde olmayacakmış.'

'Bak, işte bunda haklı. Allah biliyor ki bunda haklı. Diğer şeylerde haksız olabilir, aklı falan karışmıştır belki, ama burada yanlışı yok.'

'Noel Baba, neden bu kadar emin olabiliyorsun? Annem görmüş geçirmiş kadındı, ömrümde ondan bile ne bir borazan ne de bagaj kapanmasıyla ilgili bir şey işitmediğime eminim.'

'İncil'de var. Borazandan bahsedilmiş, gerçi kamyonet kapağının kapanmasıyla ilgili bir şey hatırlayamadım ama eğer borazan ve temsil ettiği hakikatle aynı bağlamda ifade edilmişse o da kesinlikle doğrudur, çağrı geldiğinde, geldiği yerin önemi yoktur.'

'Ben biraz yoruldum ama Noel Baba, bana bir söz vermeden şuradan şuraya gitmem.'

'Bu yılbaşı için benden vermemi istediğin söz mü bu yoksa? Çünkü eğer öyleyse, seninle şimdi burada anlaştık, diyelim, yılbaşı

arifesinde sana başka bir hediye getiremem, ona göre. Sadece süt ve kurabiye için gelirim, bilesin. Anlaştık mı?'

'Anlaştık, efendim. Yalnızca Sabun'dan bu bey de şahidimiz. Eğer Yılbaşı'ndan evvel seni alışveriş merkezinde ya da başka yerde görürsem, kucağına oturmaya kalkışmayacağım, sözüm söz.'

'Pekâlâ. Söyle bakalım.'

'Yanılıyor olabilirim. Ama sanmıyorum. Yanıldığım pek vaki değildir. İhtiyacım olduğundan değil ama hafızam için muntazaman vitamin ilaçları alırım ve gerçekten de en son bir konuda ne zaman yanıldığımı hatırlamıyorum. Neyse, Tanrı'ma şükür, ne kendimden, ne İsa Efendi'mize ve Tanrı'ya bağlılığımdan en ufak kuşkum olmadığı gibi, dün akşam aramaya çıktığım o iki gencin sizden motosiklet isteyeceklerini adım gibi biliyorum. Ve eğer tek amaçları Zen Budizm'i öğrenmek bile olsa onlara asıl gereken, Yalnızca Sabun'dan alınmış şu sabunlardır, başka bir şey değil. Her sabuna şöyle bir not iliştireceğim, 'Kusura bakmayın, çocuklar, ama bu sene size hediye yok. İnsanlarla, size hitap edildiği gibi konuşacaksınız. Ben her ne kadar Noel Baba olarak motosiklet fikrinden hiç hazzetmesem ve yerinizde olsam, tasarruflu, küçük bir araba bile almayı düşünmeden evvel düzgün ve kazançlı bir iş sahibi olmayı beklemeyi tercih etsem de o diller önce temizlenecek, sonra belki gelecek yıl, eğer size hitap edildiği gibi konuşuyor olursanız, bakarız.' İşte, diyeceğin, budur, Noel Baba.'

'Bir şeyden pek emin değilim.'

'Nedir? Budizm'e mi takıldın?'

'Yok, hayır. Orası beni ilgilendirmiyor. Bir tek bu notun altına ismimi, Noel Baba diye imzalamak konusunda tereddütlüyüm.'

'Yalnızca senin ismin bu nota geçerli bir değer verebilir. Sahip olduğun gücün farkındasın. Bir sen varsın, bir de İsa. Eh, notun üzerine İsa'nın adını yazamayacağımıza göre.'

'Yüce Tanrım, bak işte bu doğru. İtirazım yok. Sen ne düşünüyorsun, Frank?'

'Charlie…'

'Ne, Charlie mi? Bu da ne demek oluyor? Senden o sabunları aldığımda ne kadar kibar bir beyefendiydin. Şimdi Noel Baba'ya, sanki askerlik arkadaşınmış gibi Charlie diye hitap ediyorsun.'

'Özür dilerim. Haklısınız. Dün gece pek uyumadım da ve bir de… Neyse, müsaadenizle.'

'Unut gitsin. Anneciğim olsa t'lerin çizgisini, i'lerin noktasını da üşenmeden hatırlatırdı.'

'Hata yapmak insanlara, ancak affetmek Allah'a mahsustur.'

'Madem öyle, bu gençler bu sene motosiklet fikrini askıya alıyor, sabunların tadına bakıyor, makul birer iş bulana kadar araba fikrini de akıllarından çıkartıyorlar.'

'Güzel. Anlaştık o zaman. Artık eve gidip yemeğimi yiyebilir, tuzlu suyla boğazımı çalkalayıp rahat bir uyku çekebilirim. Mutlu seneler, inşallah. Bu dünyada doğru işi doğru zamanda yapmasını bilen Noel Baba gibilerinin olduğunu bilmek gibisi yok. Bence sen gerçekten Allah'ın sevgili kulusun ve ne yalan söyleyeyim, kendimi şimdi çok daha iyi, dünya için de bir nebze daha umutlu hissediyorum. Umarım o iki genç de kendilerine çeki düzen verir, adam olurlar ve fareler, sıçanlar ve benzeri diğer şeyler hakkında bağırıp duran deli divanelerin dünyayı daha da mahvetmesine izin vermezler.'

''İsa Seni Seviyor'a ne oldu, Noel Baba?'

'Kulaklarına inanamayacaksın. Gündüz 'İsa Seni Seviyor' tabelamla bankanın yanından geçerken eski çalışanlarımdan birine rastladım. Meğer banka bir hayır işi yapmak istiyormuş. Bizim civarlarda Noel Baba olmadığı için, bir Noel Baba kiralamak istemişler. Sadece birkaç gün için, ücret de fena değil. Açıkçası paraya sıkışmıştım biraz. Bu kostümün kendine nasıl davranıyorsan, başkalarına da öyle davran felsefesini yansıttığını da düşününce, işi kabul ettim.'

'Doğru olanı yapmışsın, Charlie. Yani, Noel Baba. Benimle Yalnızca Sabun'a gelsene, Leyla'yı şaşırtalım biraz.'

Noel Baba yol boyunca anneleriyle birlikte dışarıya çıkmış küçük çocuklara ve meraklılarına torbasında taşıdığı klasik tip tarçınlı şeker bastonlarından vermek için sık, sık duruyordu. Bankanın da yılbaşı arifesi gecesi bir parti düzenleyeceğini yolda giderken öğrendim. Partinin programıyla ilgili posterler şimdiden cadde boyunca asılmıştı.

Kestane satıcısı birkaç kestaneyi bir şeker bastonuyla takas etti. Noel Baba da Yılbaşı ağacı satıcısının elinde kalmış olan ağaçların her birinin üzerine birer şeker yerleştirdi. Bir tane de satıcıya verdi. Peter, Paul ve Mary kendilerine düşen paylarıyla hak edilmiş bir mola vermekteydiler. İki gencin, deri kıyafetleri ve ağızlarındaki şekerlemeyle, konuşmadan yürüdüklerini görmekse memnuniyet vericiydi.

'Senden bir ricam olacak, Frank. Sakıncası var mı?' Aniden döndü, bana baktı.

'Elbette sorabilirsin, Charlie, yeter ki elimden gelen bir şey olsun.'

'Az şey geçirmedim, Frank. Kendimi sorguladığım zamanlar oldu. Doğrusunu istersen, hem de pek çok kez. İki ya da üç evlilik yaptım, belki de dört... Hatırlamıyorum. İçki sofrasında geçti ömrüm. Eski bir arkadaşımın dediği gibi, alkolü bırakmaya çok çalıştım ama ayıkken değil. Bendeki de o hesap. Her neyse, Allah'a çok şükür, işimden ayrıldığımdan beri, aylardır ağzımı bile sürmedim. Tövbe ettim bir kere. Beni Noel Baba kılığında görsen de gerçekte O'nun isminin ruhuyla yaşıyorum. Biri sanki diğerinin içinde, bilmem anlatabiliyor muyum? Aksi takdirde anne babasından bu dönemi, anne babasının öğrettiklerinden çok farklı gören bir yetişkin için Yılbaşı'nın ne anlamı olabilir ki? Hayatım öyle bir noktaya gelmişti ki insanlar beni ne bir partiye davet eder, ne bir hediye getirir olmuşlardı. Sırf arkamdan atıp, tutmak için beni

konuşturmaya çalışanlar da oldu. Bana dikkatlerini ve zamanlarını ayırarak sanki iyilik yapıyormuş gibi görünmeye çalışanlar. Ama merhamet olmadan, şefkat olmadan, dualarımdan, inancımdan, ilahi olanla bağımdan hayır gelmeyeceğini, hayat gailesini ve hayatın yükünü çekmeyi reddedişimi anlasalardı eğer, oh olsun, demek yerine kollarını açıp, beni sevgiyle kucaklarlardı belki. Böylece ben de onların içindeki yüce varlığı takdir edebilir, tüm dünya beni yüz üstü bıraksa bile İsa'nın insanı nasıl bir sevgiyle kuşattığını kavrayabilirdim. İnsanların ne kadar sevgisiz olduğuna, selam verişlerindeki samimiyetsizliğe, benim gibi birini dostları arasında şarap ve eğlencelerine meze malzemesine dönüştürmelerine şahit olduğumda neredeyse bunalıma girmiştim. Şimdiyse, umurumda değil. Tek istediğim sevgi dolu biri olabilmek. Frank, yani… İsa Seni Seviyor tabelamla ya da kırmızı bir kostümle sokak, sokak dolaşıyor olmam bir fark yaratıyor mu sence? Sen bir sevgi adamısın, bunu bildiğim için, gerçekten soruyorum bunu Frank. Sevginin değerini bilen biri olduğun aşikar. Bu, Leyla'ya, Luigi'ye, Hong'a bakışlarından okunuyor ve şey, beni de sevdiğini hissetmiyor değilim.'

Torbasını yere bıraktı. Neden sonra Rosey'in Baş Aksesuarları Dükkânı'nın girişi olduğunu fark ettiğim yerde, kaldırıma çöktü. Başını dizlerinin ve kollarının arasına alarak sarsıla sarsıla ağlamaya başladı.

Başlangıçta onu rahatlatmak için çaba göstermedim. Bu gözyaşlarının kalbindeki son karanlık lekeleri temizlediğini anladığım için yanında sessizce bekledim. Hayatımda böyle gözyaşı döküp, dökmediğimden emin değildim ama insanın bu yaşlar olmadan yaşamdaki tüm geçmiş hatalarının farkına varıp, merhametli ve şefkatli olmasının hiç de kolay olmadığından emindim. İsa'sıyla buluşması için ona yeterince zaman ve mesafe tanıdıktan sonra yanına iliştim.

'Charlie, seni gördüğüme her zaman memnun olmuşumdur. İyi ki o banka dairesinden çıkmışsın, iyi ki tabelanı görmüşüm ve

şimdi de iyi ki bu kostümünle karşımda duruyorsun. Bu sokakta olduğunu bilmek bile beni daha az yalnız hissettiriyor. Bana Luigi'yi hatırlatıyorsun belki de o seni hatırlatıyordur. Belki de Hong'u anımsatıyorsun bana ya da aklıma birden geliveren herhangi bir kişiyi. Sonuçta bizler burada olmanın anlamını bulmak için içimizdeki labirentlerde yolumuzu bulmaya çalışan harika varlıklarız. Seni bir dostum olarak seviyorum ve bizler için bu yaptığını takdir ediyorum.'

Noel Baba, İsa'dan almış olduğu tüm ilhamla gözlerimizin içine baktı, hemen söze girmese de özel bir anı paylaştığımızı biliyordum. Sanki bir perde kalkmış, geçmiş bir hayat yaşanıvermişti. Bir şekilde uzlaşılması, affedilmesi ve kabullenilmesi gereken bir geçmişin geride bırakılmıştı. Bizleri daha iyi insani ilişkilerin kurulmasının mümkün olabileceği bir şimdiye hazırlayan ve bir merhaleden diğerine geçip duran, bir nebze daha kanaatkâr ve insan olabilmek uğruna çaba gösterilen bir yaşamın izleri giderek meydana çıkıyordu.

'Hâkim Lukman hakkında ne düşünüyorsun, Frank?'

'Bilemiyorum, Charlie. Akıl sır erdiremedim bu adama. Ya sen?'

'Beni hem ürkütüyor hem de ilgimi çekiyor. Söylediği her şey aklımı o kadar karıştırıyor ki, merakım daha da artıyor. Kullandığı kelimeler, o bakışları, hayatıma damdan düşer gibi girmesi, girdiği gibi çıkması. Bazen sanki elinde bilmediğim bir yere ait bir anahtar varmış gibi geliyor bana. Bazen de bir zamanlar elimden düşürmediğim şişenin vücut bulmuş hali olabilir mi diye düşünmeden edemiyorum.'

'Bir şeyleri kullanarak başka bir şeye işaret ediyor. Sanki bir hayli eski, bozulmamış: Saf bir şey.'

'Biliyorum. Bu muammanın anlamını bir çözsem, nasıl desem, sanki gelmiş geçmiş bütün zamanlar içinde, yani aslında İsa'nın zamanıyla ilgili bir şeyleri çözebilecekmişim gibi geliyor bana.'

'Yani, sonsuzluğa dair bir histen mi bahsediyorsun? Zaman ve mekân ötesinde bir yer gibi.'

'Evet. Kesinlikle. Hâkim Lukman'la birlikte yer mefhumum allak bullak oldu. Sanki onunla ne zaman karşılaşsam, ardından kendimi başka bir yerde buluyorum. Ama… Şu işe bakın! Şuradaki Luigi değil mi, yanında konuştuğu da Hong.'

Görünüşe bakılırsa birbirimizi aynı anda görmüş, aynı anda birbirimize doğru yürümeye başlamıştık. Tam o tarafa yöneldiğimiz sırada Sally, elinde iki çay kupasıyla Rosey'in Baş Aksesuarları Dükkânı'ndan çıktı.

'Selam. Yeni gelen şapka kutularının arasından kafamı uzatıp dışarıya baktığımda ikinizi gördüm. Pek sıkı fıkı bir haliniz vardı, ben de çay getireyim,' dedim.

Çaylarımızı uzattığı sırada Luigi ve Hong yanımıza geldiler, birkaç dakika içinde de Luigi. Hong, Charlie ve ben, Yılbaşı'ndan bir önceki, aşırı olmasa da omuz omuza vermenin içimizi olduğu kadar dışımızı da ısıttığını hissettirecek denli soğuk havada, Rosey'in Baş Aksesuarları Dükkânı'nın önündeki merdivenlerde, şekersiz kahvesinden feragat etmeyen Luigi dışında hepimiz, elimizde çaylarımızla, dünya meselelerini konuşan bir grup adam gibi oturmuştuk. Sally'se büyük olasılıkla alışverişlerini son dakikaya bırakanlar tarafından rağbet görecek olan yeni şapkaların arasından arada sırada görünüyor, çaylarımızı tazeliyordu.

'Siz ikiniz ne konuşuyordunuz öyle? Dikkatinizi birkaç kez çekmeye çalıştım ama nafile. Hong geldiğinde o fark etti beni.'

'Luigi, yok içeri gelmek. Yok benimle erişte yemek.'

'Söyledim ya Hong. Kahvaltıda spagettiyi fazla kaçırmışım, tokum. Pasquale Deliquento, yanında yardımcısı, Petro Spakafacı'yla birlikte Büyük ligde beysbol oynamak isteyen Salvatore Puppulino denilen çelimsizle ilgili teklif sunmaya gelince usulen bir de onlarla yemek yedim. Anladığıma göre takımdakiler sopasını kullanmayı beceremediği için onu beysbol sopası kullanılmayan

bir spor dalına geçmesi için teşvik ediyorlar. Fakat Delinquento'ya bakılırsa, Puppulino'nun beysbolun peşini bırakmaya niyeti hiç yokmuş. Statta kurduğu tezgâhta beysboldan keyif alan gerçek hanımefendi ve gerçek beyefendilere şekerleme ve içecek satarken, Puppulino müşterilerin tüm keyfini savurmayı beceremediği sopsıyla kaçırınca da Petro Spakafacı'nın tepesi atıvermiş. Kısacası, bu adamı takımlarında istemedikleri için benim takıma geçmesi için teklifte bulunuyorlar.'

'Vay, vay, Luigi. Bir beysbol takımının sponsorluğu yaptığından haberim yoktu. Bilseydim, finansal yükünü hafifletmek için bankadaki bazı eski tanıdıklardan ortak sponsorluk gibi bir şey rica edebilirdim.'

'Aman yok. Gerekmez. Bankayla, borçla işim olmaz benim. Kimse işime karışmasın, istemem. Aslında hallettim o problemi. Benim takımdaki beysbolculardan Carmen Grande'nin onu öyle bir eğitmesini sağlayacağım ki, bir ihtimal, hanımların ve beylerin iyi vakit geçirmeye geldikleri asıl maçlara bile çıkabilir, kim bilir. Ayrıca eğer Puppulino benim takımda olacaksa küçük beysbol sopasını sadece tek yöne savurması gerektiğini öğrenmesi gerekecek. Bazen sopasını iki tarafa da salladığı için vuruş yapamadığı gibi bütün oyunu batırıyormuş.'

'O sevmek. Ben erişte.'

'Bak işte, bu hiç fena fikir değil, Hong. En iyisi mi biraz seninle kalsın bakalım. Her neyse, sizlerde ne var ne yok? Ya sen, Frankie, Leyla'yla evlilik planlarınız nasıl gidiyor?'

'Ağırdan almaya karar verdik. Şimdilik limana giden yolda yürümekten memnun olduğumuza ve nihayet demirlediğimizde, o gemiden birlikte inmenin planlarını yapmanın ve en az yolculuğun kendisi kadar heyecan verici olduğuna inandığımız yeni bir hayata yelken açmanın tadına varmak istediğimize karar verdik.'

'Frankie, yine benimle bir profesör gibi konuşmaya başladın. Senin gibi okumuş bir adamın yanında benim esamem okunmaz

ama bana göre çocuk oyuncağı bu iş, Frankie. Hiç bekleme derim! Demir tavında dövülür, derler. Senin demirinin de sıcak olduğunu görüyorum. Bugünün işini yarına bırakma. Eğer böyle düşünmeseydi, babam o zamanlar Vincenzo'nun Spagetti Evi'ni kuramazdı. Eğer ihtiyar bu aklı bana vermeseydi, Vincenzo'nun Spagetti Evi'ni Luigi'nin Spagetti Evi'ne dönüştürmem kabil değildi.'

'Anladım galiba, Luigi. Bu bankacılıktan, münzevi bir yaşama, derken, Noel Baba işine girmem gibi bir şey mi?'

'Çin. Ben erişte. Burada. Ben erişte. Bütün hayat. Ben erişte.'

'Emin değilim, Charlie. Ben fazla değişiklikten hazzetmem. Büyük değişiklikler yaşadın mı, bilemem. Ama sevdim seni. O Macanudo'yu içişinden ve gitarıma eşlik edişinden bu çocukta bir şeyler var demiştim.'

'Sağol, böyle dediğin için, Luigi. Bunu duymaya ihtiyacım vardı.'

'Bir diyeceğim daha var. Olur da yeniden bir değişikliğe ihtiyaç duyarsan, bana gelebilirsin, bilesin. Lokantam göründüğünden çok daha büyüktür. Yapacak iş her zaman bulunur.'

'Sağol, Luigi. Sağol. Kim bilir? Kısmet.'

Üşütmemizden korkan Sally adeta dipsiz olan bardaklarımızı bir kez daha doldurdu, hepimizin başına harika ama bir o kadar da salaş şapkalar yerleştirdi. Noel Baba kırmızı Noel Baba şapkasının üstüne geçirilmiş, kenarları fırfırlı, yünden örme şapkasıyla biraz tuhaf görünse de o mor ve altın sarısı şapkanın sıcaklığı onu keyiflendiriyordu.

'Ne kadar ince düşünceli bir hanım! Adresini öğrenip, kendisine özel bir hediye vermek isterim.'

Luigi'nin de başında kocaman bir şapka vardı, ortasından geçen keçe şeridi ve geniş kenarıyla stil olarak gerçek bir Borsalino'yu andırmakla beraber, hantal duruşu ve siyah Peru yününden örülmüş olması kendisini ele veriyordu.

Hong'sa neredeyse gerçek aşçı şapkası gibi duran bone biçimindeki beyaz şapkasıyla halinden memnun görünse de onunki de yünden yapılmıştı ve bu şapkayla mutfağında pişen eriştelerin buharının altında saçsız başının rahat etmesi mümkün değildi.

'Anne Çin. Şapka da. O ölmek. O zaman erişte. Şimdi erişte. Çin.'

Öte yandan, hepsinin bana bakışlarında bir kıskançlık seziyordum. Kendimi göremesem de adeta değişim geçirmiş hissetmem hayret vericiydi. Benimki de onlarınki gibi örme bir şapka olmakla beraber Stetson tipi, kahverengi bir kovboy şapkasıydı ve kenarına çok güzel bir tavus kuşu tüyü iliştirilmişti. Bana sanki güç ve güven vermiş, kendimi genç, zinde, yakışıklı ve karizmatik hissettiriyordu. Sanki hayat alelade pamuklu kumaş sıradanlığından çıkmış, ipekli bir kumaşa dönüşmüş, üstüne de Venedik'ten gelme en iyi ithal kristalin elmas keskinliği eklenmişti.

'Kes şunu Frankie! Profesörlüğün tuttu yine. Şapkanı gururla taşımalısın, kibirle değil. Erkek adam şapkasına kendi kişiliğini katar, şapka onu şekillendirmez. İlk Borsalino'mu başıma geçirdiğimde babamın ilk öğrettiği şey bu olmuştu. Onun sade mantığına daima saygı duymuşumdur. Serde gençlik vardı, yakışıklı, çekici de sayılırdım ama bu sadelikle güçlendim, öz güven sahibi oldum. Babamın amcalarından Don Pino Peppino'nun da aralarında bulunduğu, depolarımızda dolup taşan, İtalya'da rafine edilen ve etiketlenen kaliteli Türk zeytinyağını saymazsak, mahallemizde olan bitenden fazlam vardı, eksiğim yoktu. Belki de Catarina sayesinde, bana bu kadar iyi baktığı için genç kalabildim. Ama sen de bir profesör olarak muhtemelen kabul edersin ki, gençliğimi bir nebze de işler ters gittiğinde, asıl amacın para kazanmak olduğu ve kibirlerinden geçilmeyen kişilere daha da prestij kazandırmak için basılan kitaplardaki sahte fikirlere karşı bana dayanma gücü veren bu yalın zihniyete borçluyum. Bunun yerine neden Türk zeytinyağı ithal etmiyorduk ki? İtalya'da rafine edilir, gerçek adı verilirdi, yapılacak şey buydu. Mermer işinde de durum aynı.

Türkiye'de fazlasıyla var. İtalya'da işleniyor, sonra da dünyanın en iyi mermeri diye satılıyor ve sen de en az benim kadar iyi biliyorsun ki İtalyan mermeri kitaplardan daha çok para ediyor. Bir de öyle bir kazancı düşün, eğer kitap yazmaktaki amaç para kazanmaksa! Ama ben ne anlarım ki? Bilirkişi sensin. Onca kitabı okuyan, profesör olan sensin. Ben hâlâ sevsem de sevmesem de insanları bir araya getirmeye uğraşıyorum, bir şeyler öğrenmek için. Ama şunu da belirtmeden edemeyeceğim, Frankie. Bunlar bir yana, o şapkayla hiç de fena görünmüyorsun.'

'Sağol, Luigi. Şapkalara olan zaafını ve merakını bildiğim için, bunu senden duymak bir başka.'

'Neyse, bırakalım bunları şimdi. Siz neye karar verdiniz…'

Rosey ve Hâkim Lukman dev bir kasırgaya dönüşmeye hazır ani bir rüzgar gibi karşımıza çıkıverdiler.

'Aaa… Selamlar, selamlar, selamlar ve selamlar. Boğazımı üşütüp, birkaç gün gelemiyorum; sonra da bir bakıyorum ki dükkân dolmuş taşmış, aman ne hoş. İletişimsizlikten ölüyorum sandım vallahi. Paylaşım yok, yoldaşlık yok. Şimdi mademki hepiniz buradasınız, zaten neşe ve barış dolu bu muhteşem zamanda, üstelik annemin ödevlerimi yapmamın ödülü olarak hafta sonlarında bana zevkle ve sabırla yapmayı öğrettiği şapkalarla sizi gördüm ya, içime adeta su serpildi. Hepinize Allah'tan huzur ve barış temenni ediyorum. Ve neşe. Hay Allah, kabalığımı mazur görün. Bu beyefendi, Lokman Hakan. Biraz fazla konuşkan ama tam bir hayvan sever ve hayvan haklarının da sıkı bir takipçisi. Tutsak olmuş olan kaplan, fil, aslan, ayı ve başka pek çok hayvanın serbest bırakılmasından bahsediyor sürekli. Ayrıca Tanrı'sı olan ve duaya benzer sözlerden ibaret bir inanca sahip. Yasin diye biriyle konuşup duruyor, doğrusu ben kimseyi ne gördüm, ne de işittim ama bir bildiği vardır elbet. Ah, az kalsın unutuyordum. Lokman, bu… Ah… Yalnızca Sabun'dan, Noel Baba ve şey… Neydi…'

'Hayır! Onların hepsi eşeklerin oğulları. Gördüm hepsini, ötede beride anırıp eşinirken. İster yetişkin eşek, ister sıpa, ister yavru kaplan görünümünde olsunlar, ister bir zamanlar Nuh'un gemisinden inip yolunu kaybetmişlerden olsunlar, bunlar, üç beş hesabın peşinden koşturup, nihayetinde nefes alan tüm varlıkların bulunduğu şu gök kubbenin altında yitik birer sedadan ibarettirler, o kadar.'

'Lokman, tuhaf bir tarzın olabilir ama iyi bir adam olduğunu biliyorum, Lokman, hayvan haklarının koruyucususun, onu da biliyorum. Ama şimdi kapımın önünde belki bir çay, belki bir kahve içip, biraz sohbet için gelmiş bu beylere hayvansal sesler, hayvansal özellikler yakıştırman, hiç olmadı. Söylediklerin hiç doğru değil. Tek amacı bağışlamak, barış ve mutluluk getirmek olan Noel Baba'mız burada ve onun, evrenin huzurunu bozacak kimseyle dost olmayacağını biliyorum. Birer motosiklet için yanıp tutuşan ve annelerinden asla duyamayacakları sözcüklerle konuşan çocukların bu sene Noel Baba'dan Yalnızca Sabun'dan alınmış ve her birinin üzerine ince bir uyarı notu yazılmış, altında da kendi imzasının olduğu sabunlar alacaklarını biliyor muydun? Bu, Tanrı'nın gerçeğidir, Lokman. Tanrı şahidimdir ki bu yıl Noel Baba'nın görevi budur. Takdir edersin ki bu, bir eşeğin işi olamaz ve eşek arkadaşları olan bir eşeğin yapacağı bir iş olmadığı da kesin. Eğer bütün hayvanları serbest bırakabilseydik, çocukları serbest bırakabilseydik, köpeklerin olmadığı yerler yaratabilseydik ve sırf insanların işi görülsün diye, hiçbir zaman okuyamayacakları kitap tomarlarını taşıyan eşeklerin kıymetini anlayabilseydik, annemin tabiriyle, yaşa ve yaşat, işte olması gereken hayat, diyebilirdik.'

'Lütfen beni affet. Haklısın. Lütfen Allah'tan benim için af dile. Lütfen Allah'tan bana daha fazla sabır vermesini dile.'

'Allah affetmeyi sever. Affetmekten asla yorulmaz. Allah'ın adına, affedildin, Allah sana sabır versin.'

'Eğer babam burada olsaydı, kendisini nasıl hissederdi, bugün yeni yeni anlayabiliyorum. Bu yüzden senin de son derece sabırlı bir adam olduğunu görebiliyorum, Lucky. Buraya bu hanımla geldin, dediklerine kulak verdin ve şey… Sen de bana dua et, olur mu, Lucky. Sabrımın daim olması için dua et çünkü kimileri tam olarak istediğim yerde olmasa da, herkesi birbirine yaklaştırabilmenin bir yolunu arıyorum.'

'Erişte iyi. Herkes beraber.'

'Biliyorum. Annem hayattayken ve onsuz geçirdiğim yıllarda, sayesinde öğrendiğim bir şey var, iyi olmak, kötü olmaktan iyidir. Bir şey iyiyse, iyidir, kötüyse, kötüdür. O böyle derdi, ben de aynısını söylüyorum şimdi. Bu yüzden Hong, eğer erişteni iyi pişiriyorsan bu, kötü pişiriyor olmandan iyidir. Tıpkı şapkalarım gibi. Benim de iyi şapkalar yapmam, kötüsünü yapmamdan iyidir. Noel Baba iyi şeyler veriyorsa ne güzel ve onun kime ne verip, ne vermeyeceğini gayet iyi bildiğinden de hiç kuşkum yok.'

'Benim erişte iyi.'

'Benim Catarina'm da iyidir.'

'Bana kalırsa, bize bu gösterişli şapkaları veren hanım iyi biri.'

'Leyla'yla ilgili hislerimi zaten biliyorsunuz.'

'Annemin ne kadar iyi olduğunu da biliyorsunuz.'

'Yasin iyi bir çocuk. Bir zamanlar eşeğin oğluydu, ama artık değil.'

Tavrı değişmiş, bize açılıp geçmişinden bahsetmek üzere olduğunu fark etmiştik. O tuhaf ve gizemli haline akıl erdirebilmek ümidiyle tüm dikkatimizi Hâkim Lukman'a verdiğimiz sırada Luigi aniden, 'yine profesörlüğün tuttu, Frankie,' diye çıkış yaptı, aynı anda da Sally içeriye elinde büyük bir tepsi, ağız sulandıran fıstık ezmeli kurabiyelerle girdi.

'Ah, selam, Rosey. Evde hastalıkla boğuştuğunu sanıyordum. Merhaba…'

'Tanıştırayım, Lokman Hakan. Lokman, asistanım Sally, benim için arkadaştan öte, kardeşten farksızdır, annem bile bizi birbirimizden ayırmaz. Laos ve Hawaii'de bulunan erkek kardeşlerim de ona oldum olası kardeş gözüyle bakmışlardır. Sally, hayatım, şuradan Lokman'a göre bir şapka seçer misin rica etsem? Yılbaşı'nın şerefine, Lokman da paylaşım ve ilgiden nasibini almalı, değil mi ama. Bir tane de arkadaşı Yasin'e seçiver, ne zaman karşılaşırlarsa o zaman verir.'

Dükkâna geri dönmek üzere arkasını döndüğünde Noel Baba ayağa kalkıp, şefkatle bakan gözlerle, 'Teşekkürler, Sally. Allah senden ve bu iyiliğinden razı olsun,' diye şükranlarını dile getirdi.

Sally ona nemli gözlerle ve hafiften pembeleşmiş yanaklarıyla bakıp, 'yapabileceğim bir şey olursa, lütfen çekinmeden söyle Noel Baba,' diye cevap verdi. Kendi beresinin üzerine geçirmiş olması dışında benimkinin aynısının siyahı olan şapkasıyla, Hâkim Lukman'la sohbetimize ve sokağımızda gerçekleşecek olan ve bankanın cömertliğine borçlu olduğumuz yılbaşı toplantısını dört gözle beklemeye koyulduk.

O sırada Noel Baba'nın, isminin Catherine olduğunu söylediği genç bir banka memuresi sigara molası için dışarı çıktı. Bize doğru yürüyüp, Noel Baba'ya dikkatli bir şekilde göz attı. Bir şey söylememekle beraber dudakları gülümser gibi belli, belirsiz kıvrılmıştı.

'Hepinizin caddede Yılbaşı partisinden önce yapılacak partimizden haberi var değil mi?'

'Ben erişte.'

'Catarina insanların rahatça içeriye girip çıkabilmeleri, spagetti ve diğer İtalyan yemeklerinin sunulacağı açık büfeye rahatça ulaşabilmeleri için bizde, Luigi'nin Spagetti Evi'nde hazırlıklara girişti bile. Geleneksel lezzetler. İyi bir ülke. Bu ülke gibi. Çok çalış, karşılığını gör.'

'Ben de caddede dolaşarak İsa'nın doğumunu müjdelerken, herkese şeker bastonları dağıtacağım.'

'Herkese şapka vermem mümkün değilse de en iyilerinden birkaç tanesini belki bir piyangoyla satar, gelirini Kurtuluş Ordusu yardım kuruluşuna bağışlayabilirim. Onlar ne yapacaklarını bilirler. Annem, onlara yılbaşı zamanında bağış yapmamı tembihlerdi. Bunun hayatıma iyi şeyler getireceğini söylerdi. Karşılığını görürmüşüm bir şekilde. İnanırdım ona. Bazen, Rosey'in Şık Şapkacısı'nı, haftalığımdan ayırdığım, yılın bu zamanında onlara yaptığım kısıtlı bağışlar sayesinde kurduğumu düşünürüm. Bilemem tabi, ama yine de böyle düşünmek hoşuma gidiyor. İyi düşün, iyi şeyler yap, iyilik gör, gibisinden. Gerçekten de annemin anlatmaya çalıştığı şey buydu aslında. Belki kötü söz kullanmamam bu yüzdendir. Konuşurken kendi ruhuma iyi gelen kelimeleri kullanmaya dikkat ederim, bunun başkalarının da ruhuna iyi gelebileceğini ümit ederim, hem…'

'Rosey, bazen öyle bir an geliyor ki küfretmemek için kendimi zor tutuyorum. İnsanları birbirlerine yakınlaştırmaya çalışacak gücü kendimde bulmakta zorlanıyorum.'

'O zaman sen de benim gibi yap, Luigi. O kötü düşünceler aklından çıkana kadar iyi sözcükleri kullan. İyi sözcükleri kullanmaya devam ettikçe zaten herkes etrafında olmak isteyecektir, bu sayede hem onları orada tutmak için uğraşmana gerek kalmayacak, hem güzel bir dille konuşmak sana da iyi...'

'Frankie ne düşünüyor bu konuda acaba? Profesör gibi konuşsa da duyalım, bakalım! Frankie, konuş haydi!'

'Ama ben hiçbir şey…'

'Frankie, söyle bakalım, planlar nasıl gidiyor?'

'Dediğim gibi, ağırdan almaya karar verdik biz. Şimdilik, limana giden yolda olmaktan memnunuz, limana nihayet demirlediğimizde, o gemiden birlikte inmenin planlarını yapmanın ve en

az yolculuğun kendisi kadar heyecan verici olduğuna inandığımız yeni bir hayata yelken açmanın tadına varmak istiyoruz.'

'Fena düşünmemişsiniz, Frank. Ağırdan alacaksınız madem, tabi istersen, kendinize nasıl bir yol çizdiğinizi ve gereksiz sıkıntıları nasıl bertaraf etmeyi düşündüğünüzü anlatmak istersen eğer, seni dinlemeye hazırım.'

'Ne demek istiyorsun, Luigi?'

'Eşeklerin kulaklarını ve dillerini kes, onların gözlerini kapat.'

Hâkim Lukman bunları söyledikten sonra, dizginlerinden kurtulmuş yabani bir at gibi fırladı. Kaşla göz arasında yanımızdan uzaklaştı. Her zamanki gibi tavşan gibi sekerek yürümediği için, küçük Yasin geride kalmıştı. Kaftanı, giderken sallanan sarı lastik botlarının üzerinden uçuşurken, siyah Stetson şapkasının başından uçuverdi, altından beyaz yünlü beresi göründü. Yasin, Stetson'u yakaladığı gibi, başına geçirdi, köşeden dönüp gözden kaybolurlarken, Catherine'in sesi duyuldu, 'Vay canına! Bu iyiydi işte!'

Şaşkınlıktan dilimiz tutulmuş, öylece bakakalmıştık. Rosey bir şey diyecek gibi ağzını açtı, sonra bir şey demeden kapattı, zayıf olan beklentimizi suya düşürdü.

Noel Baba ayağa kalktı. Rosey'in Şık Şapkacısı'ndan içeriye göz attığı sırada Sally arkasına döndü ve aralarında kelimelerin ötesinde bir konuşma geçti.

Karşıdan karşıya geçerlerken 'Baba, o da neydi öyle?' diye sorulduğunu duyan tek kişinin ben olduğumdan emindim.

'O da neydi öyle? Yaşından hiç beklenmeyecek bir sürat. Lokman Hakan böyle koşmayı nereden öğrenmiş olabilir ki? Bu ne zindelik! Genç arkadaşı bile yetişemedi adama. Ama Stetson'u da hak etti doğrusu. Tanrım, o nasıl bir yakalayıştı şapkayı! Gençliğinde Kurtuluş Ordusu'na epey bağışta bulunmuş olmalı. Geçmişte yaptıklarının karşılığını görüyor adeta. Büyük bir de-

ğişim geçirmiş gibi bir hali var. Onu daha güçlü, daha güvenli, daha genç ve canlı, yakışıklı ve çekici göstermiş, alelade pamuklu kumaş sıradanlığından çıkarmış, ipekli bir kumaşa dönüştürmüş, üstüne de Venedik'ten gelme en iyi ithal kristalin elmas keskinliğini eklemiş. Gençlerin, annelerinden duymadıkları bir biçimde konuştuklarında göründüklerindeki gibi değil, başka türlü bir sahiciliği vardı halinin. Herhalde harika bir annesi vardı. Bunun başka açıklaması olamaz. Böyle şeyler hayatta durduk yerde olmaz ki. Anneler yapmaları gerekeni yaptıkları ya da yapmadıklarında birer birer meydana çıkar tüm gerçekler. Gerçekler…'

'Frankie!'

'Sadece Frankie! Kimse erişte!'

Rosey'in Şık Şapkacısı'na birkaç yaşlıca hanım geldi. Bizi selamlayıp dükkâna girdiler. Rosey, ismim iki kere ve 'kimse erişte' bir kez daha tekrarlanana kadar konuşmaya devam ettti. Müsaade isteyip yanımızdan ayrıldı. Hong ve Luigi beraber yola koyulduklarında, Noel Baba hâlâ bankanın önünde Catherine'le sohbet ediyordu, Dave ise temiz hava almak üzere dışarı çıkmıştı. Akıl süzgecinden geçirilmesi gereken pek çok düşünceyle eve gitmek üzere yola koyuldum.

Başımdan bir evlilik geçmişti. Geçmişi geride bırakmaya çalıştığım için evli olduğum dönemle ilgili fazla detaya girmek istemiyordum. Köprünün altından çok sular akmıştı. Ama bu seneler boyunca nasıl olgunlaştığımı, geçirdiğim değişimleri ve hayatta geldiğim noktayı görmeyi gerçekten istiyordum. Evliliğimi sonlandırmış olmamın benim için en hayırlısı olduğunu sonradan anlamıştım. Geceleri ümitsizliğe kaptırmadan atlatabiliyordum artık ve kendimi, daha yoğun bir aşkla bakabildiğim hayatı özel, güzelliklerle dolu ve tartışmaya açık olmayan haliyle tasvir edebileceğim bir roman yazmaya istekli hissediyordum.

Yalnız kaldığım dönemde, ayrılığın ilk aylarını atlatıp, ardından da boşanmamın gerçekleştiği sene 'Hayat Devam Ediyor'

romanımı yazmayı başarmıştım. Zamanla, yalnızlığa, bekarlık hayatına alışmama yardımcı olan kişilerle tanışmış, karşıma çıkan seçeneklerle yüzleşmiştim. Leyla'yla tanışana kadar evliliği hiç kimseyle düşünmemiştim. Aslında ikinci romanım, 'Ya Sonra'yı yazdığım dönem, kendim için de ikinci bir hayata başlangıç yapma gayretinde bulunduğum bir süreçti. Evlilik ve boşanmanın olgunluk dönemimdeki önemli dönüm noktalarının olduğu bir hayattan daha güzel bir hayat istiyordum artık.

Hayat beni bu noktaya getirmişti, hayatımın hâlâ en iyi döneminde sayılırdım ve kendisi de hayatının en güzel çağında olan ve ikinci bir başlangıç yapacak olan Leyla'yla, ne zaman olursa evlenmeye hazırdım.

İnançsızlığı yüzünden geceyi iç huzuruyla keşfetmeme engel olmuş olan biriyle yapmış olduğum o evliliğin teferruatları arasında bocalamış olsam da ne pahasına olursa olsun o yolda tutunmaya çalışıp, ilerlemeye çabalamamı ister, istemez kendi zayıflığıma veriyordum. Bireysel emeklilik birikim planları ve bu dünyadan göç ettikten sonra ek bir güvence yolu olarak sonsuza dek mutlu bir şekilde dinlenebileceği toprak parçasını şimdiden seçme planlarıyla fazlaca meşgul ve iki tarafa meyilli olmakla kalmayıp, üstelik yanlış tarafa meyleden arkadaşlara sahip biriyle muhataptım. Derken geçmişi geride bırakmaya çalışan irademin ipinin ucu iyice kaçınca, düşüncelerimi köprünün altından akan sular misali akışına bırakmış, çocuklarına itaat ettirmeyi ilke edinmiş tutumuyla, annesi öyle uygun gördüğü için her yılbaşı zamanı illaki bir araya geldiğimiz ailesini düşünmeye başlamıştım.

Bu aile iştahı kabarık, cüzdanı kabarık ve iş kendilerini düşünmeye gelince sınır tanımayan bir aileydi. Biri, esprileriyle duyanların irkilip, homurdanmalarına neden olacak kadar şakacı biriydi. Ancak, kendisi bu irkilme ve homurdanmaları gülmekten kırılmak olarak yorumlardı, bu yüzden de esprilerin tadı iyice kaçana kadar uzatır da uzatır, tekerleği yeniden icat etmeye kalkardı. Eğer Luigi orada olmuş olsaydı ismimin sayısız defa

kullanıldığı pek çok durumda insanları bir araya getirme çabasında şimdikinden çok daha maharetli olması gerekecekti.

Diğer erkek kardeşse, gündüz musluk tamirciliği yapan, gece kendisini ölene kadar rahat ettirecek maddi zenginliğe ulaşmak ümidiyle hesap kitap yapmakla uğraşan ve geceleri uyumayan biriydi. Aramızda dolar bakımından anneyle yarışabilecek tek kişi olmasına rağmen sevecen bir kişiliği olduğundan ve hayatta taptığı tek şey için ya da daha fazla ilgi çekmek uğruna onun tüm kaprislerine katlanmaktan geri durmazdı.

Bu erkek kardeşlerin çocuklarından bir tanesi vardı ki parlak zekâsıyla istese bir unvan sahibi olabilir, o zaman taş kesilmiş gibi ifadesiz duran asık suratı belki daha az dikkat çekebilirdi. Aslında bu kendini kandırma çılgınlığından kendisini kurtarma potansiyeline sahipti ama ne kadar güçlü bir beden ve zihne sahip olsa da yenik düşmüştü o da. Ahlaki değerlere bağlılık, bu gruptakilerin vazgeçilmezlerinden değildi. Ve ben bu insanları ailem olarak kabul etme hatasını yaptığımdan ve bu süreçte ahlaki değerlerimi nerdeyse tamamen kaybetmek üzere olduğumdan beri oradan, şimdiki gibi, neyin ne olduğunu daha iyi bildiğim zayıflık anlarım dışında sarsılmadan nasıl çıktığıma hâlâ şaşıyordum. Başımda taşıdığım ve onların silik karakterleriyle ilgisi olmayan Stetson'a layık olduğum sonucuna vardığımı düşünmeden edemiyordum.

Giderek havaya girmeye başlamıştım. Kendimi güçlü ve güvenli hissettiren Stetson'umla daha farklı, genç, yakışıklı ve çekici hissederken, hayatın sanki alelade pamuklu kumaş sıradanlığından çıkıp, ipekli bir kumaşa dönüştüğünü, üstüne de Venedik'ten gelme en iyi kalite kristalin elmas keskinliğinin eklendiğini hissettiğim sırada iki silahımı da boşaltmıştım.

O annenin kızıyla evlenip, bir zamanlar içinde bulunduğum o topluluktakiler gibilerden uzakta olmanın mutluluğuyla şimdiki hayatıma şükrettim. Caddeye göz gezdirdiğimde, hayatın, orada

yaşayanlar sayesinde ne kadar güzel olduğunu huşu içinde düşündüm. Bu insanlar evliliğimde yanımda olan insanlar değillerdi. Eski eşimin yakınları değillerdi. O hayatta Hâkim Lukman'ın yeri olamazdı, Yasin çoktan kaybolmuş olurdu, Catarina sıradan bir aşçıya indirgenirdi, Luigi'den korkulur, Charlie yanlış anlaşılır, Hong kaale bile alınmaz, Leyla haset edilir ve diğer hiç kimse asla olduğu gibi olamazdı. 'HAŞERE KONTROL'ün büyüleyiciliği fark edilmez, Rosey'in Şık Şapkacısı demode görülür, Hong'un Dim Sum Evi'ne pis yaftası yapıştırılır, Luigi'nin Spagetti Evi fazla şoven bulunur, Memo'nun Döner ve Pizzacısı helal et kullandığı için küçümsenir, Yalnızca Sabun, ancak Leyla olmasa kabul görebilirdi. Banka bir numara olur, şamatasını yapardı. 'Hayat Devam Ediyor'a hayali ya da kopya bir dünya yarattığım için, bana da hâlâ kendi zamanımın Henry Miller'i olmaya çalıştığım ve güncel olan gerçekliği reddettiğim için küçümsemeyle bakılırdı. Peki ya 'Ya Sonra'ya ne bulunurdu acaba, acaba ne?

Önceleri dışa vurmak saygısızlığını göstermediğim öfkemi, nefretimi ve o köprünün altından akmış olan suları nasıl küçümsemeyle gördüğümü anlatabilecek sözcükleri şimdi içimdeki silahlar patlatıyordu birer, birer. Ve tam o sulara dalarak herkese verip, veriştirebileceğim, Hendy Derkson ve Hammy Pooh Pooh gibilerinin zamanından kalma simalara ait anlık imgelemeler de dahil olmak üzere başka şeyler ve kimseler bulmak amacıyla tam o sulara dalmak, onları affetmemin söz konusu olmadığı bir geçmişin içine dalmak üzereydim. Hâkim Lukman'ın yanımdan koşarak geçti. 'Eşeklerin kulaklarını ve dillerini kes, onların gözlerini kapat,' diye bağırdığını duydum. Zihnim dondu. Köprünün altındaki sular dondu. Vücudum da dondu. Ve buzdan bir heykel gibi Memo'nun Döner ve Pizzacısı'ndaki yazının önünde durdum. Ezberlemiş olduğum o Arapça kelimelere baktım:

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.
Hamd, Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.

O, rahmândır ve rahîmdir.
Ceza gününün mâlikidir.
Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.
Bizi doğru yolu göster.
Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu;
Gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil.

İçimdeki tüm buzlar, donmuş olan ne varsa gözlerimde yaş olarak birikti. Memo'nun karşısında duruyordum, gözyaşlarım, insana sıcaklık veren lokantasında altımdan gürül gürül akan bir suya, derken bir gölete dönüştü. Kapının altından kaldırıma taştı, oradan da yolunu bulup kanalizasyona aktı.

'Bu gözyaşları iyiye alamet. Artık gerçek yüzünü görebiliriz. Bu gözyaşlarında can veren her şey bir ağaçtan düşen yapraklara ve meyvelere benzer. Ama ağacın kendisi ölmez. O kendisini yeni bir hayata hazırlar. Onu takip etmiş olanların öğrettiği yol budur. Gözyaşların sana sevgi, şefkat ve güvence vaat eden, tutunduğun tüm sahte mücevherlerden seni arındırır. Gözyaşların yeni yaprak sürgünlerini getirecek ve bu başlangıç ve ağaçtaki meyveler beslendikleri kaynaktan türeyecek. Ümitsiz olma, Frank. Arkana bakma ve önünde duran bu yazının yeni büyüyen ağacının meyvesinin özünü oluşturmasına izin ver.'

'Memo, ben bir rüyada mıyım, yoksa bütün bunlar gerçek mi?'

'Eğer inancın varsa, bunlar gerçek demektir. Ama eğer inancın yoksa hepsi hayalden ibarettir.'

'Kimsin sen, Memo?'

'Memo'yum, tabi ki. Türkiye, Malatya'dan Memo'yum, bildiğin gibi. Türk Memo. Ama ülkemi ve ülkemin insanlarını ne kadar çok sevsem de sigara kullanmıyorum. Bu yüzden bana 'bir Türk gibi sigara içiyorsun,' şakası işlemez.

'Memo, rica ederim. Ben ciddiyim. Ben burada aklımı kaçırmamaya çalışıyorum.'

'Sevgili kardeşim. Ben de ciddiyim. Memo'yum dedim ya. Türkiye, Malatya'dan Memo. Ama ülkemi ve ülkemin insanlarını ne kadar çok sevsem de sigara içmiyorum. Bu yüzden bana 'bir Türk gibi sigara içiyorsun,' şakası işlemez. Ona göre, tamam mı?'

Ağzından çıkan sözleri anlamadım ama anladığımı söyleyip, geçiştirdim. Ona güveniyordum. Ona güvendiğim için anlasam da anlamasam da söylediklerinin doğru olduğunu biliyordum. Anladığımı söyledim, çünkü onun alelade bir Türk olmadığını, karşıma çıkmış olan herhangi sıradan biri olmadığını biliyordum.

Benimle konuşurken, akıcılıkla hareket eden bir beden, geçmişinin boyunduruğundan kurtarılmış bir yürek, geride kalmış bir evliliği ve sonuçlarını artık umursamayan bir zihinle şimdi kuru olduğunu gördüğüm yere doğru baktım. Sanki varlığını bir nur gibi kuşatan Arapça kelimelerin altında duran Memo'nun karşısında durdum. Bu ışığın içinde bulunduğumuz alan gözüme tüm karakterlerinin, her neyle meşgul olursa olsunlar, tüm işlerini 'la ilahe illallah,' felsefesiyle yaptıkları bir köy gibi göründü. O'na baktıkça, tüm bildiklerim ve gözümün aldığı her şey, 'la ilahe illallah'ın tezahürüne dönüşüyordu. O ışığa daha fazla bakamadığım için gözlerimi sımsıkı kapattığım sırada gözlerimin arkasından, kalbime doğru bir akım geçtiğini hissetim ve sarsılmaya başladım. Sarsılmam şiddetlendikçe gözlerimi açmaya çalıştığım esnada bir elin beni kolumdan kavradığının, düşmemi engellediğinin farkına vardım.

'İyi misiniz? Sokakta bizim tarafa bakıyordunuz, sonra birden sarsılmaya başladınız. İyi misiniz şimdi?'

Yüzüme ilgi ve endişeyle bakan ve kendime geldiğim için rahatlamış görünen insanların arasındaydım. Kestane satıcısının bu sözlerinden sonra Yılbaşı ağacı satıcısını, Peter, Paul ve Mary'i bana gülümserlerken gördüm.

'Evet. İyiyim. Aslında, kendimi hiç bu kadar iyi hissetmemiştim.'

'İyi. İyi. Korkuttunuz bizi. Mutlu yıllar.'

Yerlerine döndüklerinde arkalarındaki boş arsada bir grup çocuğun topla hokey oynadığını gördüm. Aralarında Yasin de gözüme ilişti, gülümseyen yüzleriyle az önce etrafımda toplanan kişilerin çocuklarına benzeyen çocuklar arasında koşturuyor, mutlu görünüyordu.

Peter, Paul ve Mary 'Dünya'ya Neşe' ilahisini söylüyor, sokak satıcıları etraflarına toplanmış kişilerle meşgul oluyorlardı. Daha evvel Rosey'in Şık Şapkacısı'nı ziyaret etmiş olan kadınlar evlerine dönerlerken, başlarındaki gösterişli ama şirin şapkalarıyla liseli kızlar gibi kıkırdıyorlardı.

O sırada birisi gol diye bağırdı, sesin geldiği yöne baktığımda Yasin'i sevinçle zıplarken gördüm. Aklıma Leyla düştü. Karşısına en iyi halimle çıkmak istediğim için eve gidip biraz kestirdikten sonra onu bulmak için dışarıya çıkmaya karar verdim.

Kestirmeden önce 'Ya Sonra'yı yazmaya biraz devam ettim:

!…İyileştiğinde, hastalığından, geçmiş sirkenin sinmiş olduğu ağır kokulu giysilerini çıkardı üzerinden, bala bulanmış çamaşırlar giydi, sonra da uygun bir takım elbise geçirdi üzerine ve uygun sözcükler bulup, yeni eşine akşam dışarı çıkmak isteyip istemediğini sordu…'

Birkaç saat sonra sabah oldu. Uyandığımda gücüm yerine gelmişti. Duş aldım, tıraş oldum. Güderi ceketimi giymeyi düşündüm. Vazgeçtim, onun yerine gardırobumdan lacivert takım elbisemi, beyaz bir gömlek ve şal desenli bir kravat çıkardım. Kıyafetimi siyah deri ayakkabılarıma ve kıyafetime uygun çoraplarla tamamladım, Dışarıya çıktığımda, yol üzerinde Rosenberg'in Çiçek ve Gül Dükkânı'na bir demet taze çiçek satın almak için uğradım. Orada babasının maddi desteğiyle dükkânı üzerine geçirmeden evvel yeni işine alışmaya çalıştığını söyleyen Nicola'nın oğlunu

tekrar gördüğümde hem şaşırdım hem sevindim. Bu çiçekçiye daha önce hiç girmemiştim ama pek çok sefer önünden geçtiğimde içeride yaşlıca bir hanımın durduğunu görmüştüm. Penceredeki, etrafı rengârenk çiçeklerle süslenmiş 'İndirim' yazısının tahminimin aksine çiçeklerle değil, dükkânla bir ilgisi olması gerektiğini sonradan anladım. Dükkândan çıkacağım sırada Bayan Rosenberg arka taraftan çıktı. 'Marco, bu nazik beyefendiye çiçekleri için bir kart isteyip istemediğini sordun mu acaba?' diye işini hatırlattı.

'Ay, unuttum, Yvonne.'

Küçük, beyaz bir zarftan çıkarıp uzattığı kartın üzerine 'Seni seviyorum' yazdım, çiçeğe iliştirmesi için geri verdim.

Bu yaşlı hanımın gözlerindeki sevecenliği, kendisini bir daha göremeyecek olsam da asla unutmayacağım hissine kapıldım.

'Tanrım, harika görünüyorsun!'

'İyi şanslar, Frankie!'

'Erişte. Sonra gitmek.'

Hepsine el salladım. Yoluma tam gaz koyuldum, duracak zamanım yoktu. Kendimi güvenli, genç, yakışıklı ve çekici hissediyordum. Hayat sanki alelade pamuklu kumaş sıradanlığından çıkmış, ipekli bir kumaşa dönüşmüş, üstüne de Venedik'ten gelme en iyi ithal kristalin elmas keskinliği eklenmişti.

O hoş ve tatlı hanımın sözleri hâlâ kulaklarımdaydı, 'Genç, dinç adamsın, evladım. Bu çiçekleri alacak kadın gerçekten çok şanslı.' Bayan Yvonne Rosenberg'i neden daha önce tanımamıştım ki? Ya da Bay Rosenberg'i? Bu hoş, yaşlı, başlı hanımla nasıl olmuştu da karşılaşmamıştık hiç? Bana yalnızca iyi dileklerini sunan ve bundan hiçbir çıkarı olmayan bir kişiden duyduğum bu samimi sözlerden neden bu kadar etkilenmiştim?

Paydos etmiş olan Catherine bile akşam bankadan çıkarken bana el salladı, yoluna devam etti. Yalnızca Sabun'a vardığımda Leyla kapıdaki 'Açık' yazısını 'Kapalı' yazan tarafa çevirmekteydi.

'Frank, göz kamaştırıyorsun! Hayırdır?'

'Bizim için, Leyla. Bu gece akşam yemeği için danslı bir yere gideriz diye düşünmüştüm. Kristal Küre Sarayı'na. İstersen tabi, içinden geliyorsa. Eğer istemezsen, pizza da ısmarlayabiliriz, Hong'un ya da Luigi'nin orada erişte, spagetti de olur. Başka bir yere de gidebiliriz.'

'Elebette, Kristal Küre Sarayı'na hiç gitmemiştim. Aslında dans etmeyeli yıllar oldu. Beni çok mutlu ediyorsun, Frank. Yukarı gel. Ben de bu arada hazırlanayım. Bu takım elbiseli yakışıklı ve çekici adamın yanına yakışmam lazım.'

'Ah, tamam, Leyla. Beni utandırıyorsun.'

'Seni böyle olduğun için seviyorum. Utanmak, erdemliliğin bir parçası ve bugünlerde erkeklerin takındığı agresif kibirlilikten sende eser yok.'

Üst katta, pembe kanepesinde oturup, beklemiştim. Önümde açık duran bir not defterine tutmuş olduğu notlardan Leyla'nın bir süredir Arapça çalıştığını görebiliyordum. Üç defa üst üste yazmış olduğu yazıya tekrar tekrar baktıkça bu Arapça kelimelerin Hâkim Lukman'ın bana verdiği kâğıtta yazılı olan yazının aynısı olduğunu fark etmiştim.

De ki: O, Allah, eşsiz, benzersiz bir tek'tir!
Her şey O'na muhtaç, O, hiçbir şeye muhtaç değildir!
O doğurmadı ve doğurulmadı.
Hiçbir şey O'na asla denk ve benzer değildir!

Leyla'nın bu kelimeleri neden defalarca yazmak zahmetine girdiğini merak ettim. Geri geldiğinde ona sormaya karar verdim ama tekrar odaya girdiğinde kendimi yıllardır hissetmediğim kadar çarpılmış hissettim. Kafamı toparlamak için o yazıya tekrar baktım. Üzerinde bir elbise, çoraplar ve topuklu ayakkabılar

vardı. Elbiseye, çoraplara ve ayakkabılara daha detaylı bakmak istiyordum ancak başımı indirdim. O yazıyı tekrar okumayı tercih ettim. Derin bir soluk aldım, sakince 'Bu gece muhteşem görünüyorsun, Leyla,' diyebildim.

Yanıma oturduğunda parfümü yüzünden gözlerimi yazıya tekrar çevirdim. 'Frank, dışarıya çıkmadan, evliliğimizin planları ve detayları hakkında konuşmaya ne dersin?' diye sordu.

'Konuşmalıyız, Leyla. Ama planlar ve detaylar hakkında konuşmak bile içimde türlü karmaşık duygular yaratıyor, bu yüzden vakti geldiğinde o anın tadını çıkartabilmek için biraz daha beklemek taraftarıyım.'

'Doğru söylüyorsun, Frank. Ben de öyle hissediyorum.'

'Yolculuğumuzun tadını çıkartalım. Kristal Küre Sarayı'na yemeğe gidip, dans edelim.'

'Memnuniyetle.'

Kol kola girdik, bir taksi geçene kadar bekledik. Takside, arka koltuğa geçip, sessizce el ele tutuşarak Kristal Küre Sarayı'na doğru yol aldık.

'İkiniz de çok hoş görünüyorsunuz. Bu akşam Kristal Küre Sarayı'ndaki en seçkin çift olacaksınız. Hey gidi anılar. İsabel'ime orada evlenme teklifi edeli yıllar geçti. Üç evladımız oldu. Hepsi de büyüdüler, kendi ailelerini kurdular. Eh, İsabel'in sağlığı da yerinde. Yukarıda beni bekliyor şimdi. Bunca yıl beklediği gibi. Allah'a çok şükür.'

'Orası hâlâ İsabel'inle gittiğinizdeki kadar iyi midir acaba?'

'Bak işte bunu güzel sordun. Şehrin o tarafına yıllardır yolum düşmedi ki. Düşünüyorum da, hâlâ yerinde duruyor mudur, ondan bile emin değilim.'

'Sanırım duruyormuş. Noel Baba söylemişti. Ben de o taraflara gitmemiştim daha önce.'

'Noel Baba mı?'

'Neyse, uzun hikâye. Bir kere eşlerinden biriyle oraya gitmiş, gerçekten güzel bir yermiş dediğine göre. Kendisi tavsiye etti de.'

'Eşlerinden biri mi? Siz gençler bu günlerde ne kullanıyorsunuz böyle? Benim zamanımda biraz Jamaika tütünü içerdik, ama iyi bir işe gireceksek buna teşebbüs bile etmezdik. Yine de geri kalanımızın Noel Baba'yı eşleriyle görmüşlüğümüz olmadı hiç.'

''Yok, yok. Öyle değil. Luigi bile oraya Catarina'yla fi tarihinde gitmiş dediğine göre.

'Luigi Bellisimo mu? Luigi'nin Spagetti Evi'ndeki Luigi mi? Onu tanır mısın?'

'Evet. Hong'u da. Onu anlamak pek kolay olmadı ama gençliğinde, eşi hayattayken onlar da Kristal Küre Sarayı'na gitmişler.'

'Hong Wong mu? Hong'un Dim Sum Evi'ndeki Hong mu?'

'Ta kendisi.'

'Arkadaş çevreniz inanılmaz, bayım. Keşke zamanında onlarla tanışma şerefine varabilseydim! Gerçi bir keresinde gerçekten sıra dışı biriyle tanışmıştım. Amanın! Pek tuhaf biriydi! Bir akşam çıkagelmişti, bir yaz gecesiydi ve üstünde ağır bir palto vardı. Hani şehir kanalizasyon görevlilerinin giydiği türden botlar vardır ya, o sarı, plastik botlardan giymişti. Botların üzerinden kaftanının etekleri sarkıyordu. Yetmezmiş gibi, başına da beyaz, yünden, kalın ve kenarsız bir şapka geçirmişti. Ve bütün gece boyunca, eşiyle yemek yiyip, dans ederken, yüksek sesle konuştuğu için filler, kaplanlar, yılanlar ve bu tür şeylerin insanları ele geçirdiğinden bahsettiğini duymuştuk. Ama asıl şaşırtıcı olan, daha sonra eve döndüğümüzde eşimin onunla aynı fikirde oluşuydu. İnsanlar giderek insanlıktan çıkıyor, hayvanlar gibi davranıyorlarmış. Ama Luigi'ye gelince, o başka tabi. Bizim Luigi Bellisimo değil mi? Hah, işte geldik. Tabelası bile aynı duruyor. Buyurun, yılların eskitemediği Kristal Küre Sarayı.'

'Sohbet için teşekkürler. Kendine iyi bak.'

Dışarıya çıktığımızda Leyla bana döndü. 'Burayı seçtiğine sevindim. Hiç duymamıştım ama eğer Noel Baba tavsiye etmişse eğlenceli, güzel bir yer olmalı. Bu arada Noel Baba derken?' dedi.

'Bizim Noel Baba. İsa Seni Seviyor'un Noel Baba'sı.'

'Hah! Şu bizim Noel Baba. Hakiki olanı yani. Haydi. İçeriye girelim. Burası biraz serin.'

Kristal Küre Sarayı, Bilumum Uluslararası ve Evrensel Mekanizmalar adındaki bir yerin üst katındaydı ve girişteki basamaklarda, kapıda sıra olmamasına rağmen, bir tür korumaya benzer, asık suratlı bir adam vardı.

Kısık, neredeyse karamsar denebilecek bir sesle, 'Sizler Kristal Küre Sarayı için mi gelmiştiniz?' diye sormuştu.

'Evet. Methini çok duyduk.'

'Hangisinin?'

'Hangisi mi? Bir tek burası var sanıyorduk.'

'Yok, Yani, Sonia'yla ortağı Asram'ın burayı satın almadan önceki hali mi, sonraki hali mi?'

'Bizim buranın şu anki ya da önceki sahibi hakkında hiçbir fikrimiz yok. Burayı bize sadece çok özel bir dostumuz tavsiye etti. Ayrıca, buraya yıllar evvel gelmiş, harika bir zaman geçirmiş olan diğer arkadaşlarımızın da önerisi üzerine geldik.'

'O zaman Sonia ve ortağı, Asram'dan önceki halini kastediyorsunuz. Size doğrusunu söyleyeyim mi, burası artık yaramaz. Eski ihtişamını ancak benim gibi burada harika anıları, harika deneyimleri olmuş olanlar görebilir. Burada eskiden kim olursa olsun, kendisini rahat hissederdi. Kapılar bütün herkese açıktı. İnsanlar hangi ırktan, dinden, cinsiyetten olurlarsa olsunlar, kendilerini rahat ve özgür hissederlerdi. Bildiğiniz gibi, o zamanlar bu ülkede hâlâ bazı meseleler çözülmeye çalışılıyordu. Bu da ister menüsü, ister müzik seçimleri olsun, bu anlayışı destekleyen ilk

kuruluşlardan biriydi. Şimdiyse, kimi suçlayacağını kestirmek bile güç. Buraya hâlâ değişik dil, din, ırktan insanlar geliyor gelmesine, sizler gibi, ama bir tür… Nasıl desem… Ah… Demokrasinin içinde saklanan bir tür komünizm diyeyim, bunu başka bir şekilde tarif edemeyeceğim. Bilmem anlatabiliyor muyum?'

İkimiz de ne anlatmak istediğini düşündüğümüz sırada Bilumum Uluslararası ve Evrensel Mekanizmalardan birisi çıkıp, 'Denby, nasılsın?' diye seslenmişti. 'Ne zaman benimle çalışacaksın?'

'Biliyorum, biliyorum, Bob. Ama düşünmeden edemiyorum, burası belki bir gün eski ihtişamlı günlerine geri döner diye umuyorum işte.'

'Burada en az senin kadar eskiyim, Denby. Bir mucize olmadıkça burası yeniden canlanmaz, bunu ikimiz de gayet iyi biliyoruz. Yanlış anlamayacağını umarım ama dedikodudan her ne kadar nefret etsem de bence babamın Bilumum Uluslararası ve Evrensel Mekanizmaları kurmasına bizzat şahit olan kız kardeşimin eski sahipleri gittiğinde Kristal Küre Sarayı'nı devralması yanlıştı. Hele Asram, nerden çıktı bu adam, anlamadım. Eski sahiplerinin onu da tasvip etmeyeceklerinden eminim.'

'Haklısın, Bob. Kesinlikle haklısın. Ama bak ben buradayım. Hâlâ sabırla bekliyorum. Buranın eski güzelliğine kavuşmasından umudumu kesmedim.'

'Neyse, iyi geceler, Denby. Allah'a emanet ol.'

'Sen de. Sen de.'

İkimizin de yüzündeki kuşkulu ifadeyi fark etmişti. Tam bir hayal kırıklığı içindeydim, sonuçta burayı önermiş olan bendim. Tek istediğim, Leyla'yla ileride hatırlayabileceğimiz, güzel bir hatıramızın olmasıydı. Ama durum ümitsiz görünüyordu, hevesimiz kırılmıştı ve bu şanssızlığı kabullenmekten başka çaremiz yoktu. Bir tür bencilce, kibirli, kıskanç, fesat, kindar, kuşkucu, sabırsız ve

egoist bir güç; daha önceki tatminkârlık, huzur ve iddiasızlığın yerini almıştı.

'Ne düşündüğünüzü biliyorum arkadaşlar. Ama bana sorarsanız, yine de şu basamakları çıkın, içeride birkaç saat geçirin, derim. Kendinizi artık yüzüne bakılmayan, sadece işlevi için kullanılan ama bir zamanlar el üstünde tutulan kıymetli eşyalarla dolu bir müzedeymişsiniz gibi hissedebilirsiniz. Fakat unutmayın, tıpkı bir müzedeki gibi neyin ne olduğunu ve ne olabileceğini öğrenmek hâlâ mümkün.'

'Frank. Mademki buradayız. Belki de en iyisi keyfini çıkarmak. Yukarı çıkalım, içeriye bakalım bence.'

Ve öyle yapmış, Kristal Küre Sarayı'na girmiştik.

İlk izlenimim hoş değildi. Öyle bir ikili tarafından karşılanmıştık ki yemekler iyi çıksa bile yiyip yiyemeyeceğimden emin değildim. Kadın tıknaz ve bodur, arada beyaz tutamların göze battığı, saman renginde, taraz taraz saçları olan, göbekli ve kocaman popolu biriydi.

Erkekse, şahin gözlü, dağınık sakallı, fazla meraklı ve sırıtmayla, tehditkârlık arasında insanı tereddütte bırakan, kaypak bir yüz ifadesi olan, zayıf biriydi. Üstelik sanki konuşmayı ilk defa öğrenirken, alfabeyi koca göbekli ve koca popolu bir kişiye odaklanabilecek bir beyin yapısıyla öğrenmiş izlenimi veren bir İngilizce aksanıyla konuşuyordu.

Karnıma bir yumruk yemiş gibi olmuştum. Kristal Küre Sarayı'nın bir zamanlar sahip olduğu ihtişamından eser kalmadığı belliydi. Bizi içeriye nazikçe buyur etmişlerdi, konuşurken seslerindeki tonlama tanıdıktı. İfade biçimlerinde insanın yüzüne bakarken kulağa hoş gelen ama arkalarını döner dönmez son derece itici olan bir şey vardı. Onlara baktığımda tek hissettiğim kesif bir riyakârlıktı. Fakat neticede oraya yalnızca akşam yemeği ve dans için gelmiştik ve bu insanlarla ticari bir iş yapmayacağı-

mıza göre yürekleri riyakârlıkla dolu olsun, olmasın bizim için fark eden bir şey yoktu.

Bizi dans pistine yakın bir masaya götürüp baş başa bıraktılar. Bulunduğumuz yer, dikdörtgen biçiminde, büyük bir salondu ve bir müzik grubunun ya da DJ'in çıkabileceği bir sahnesi vardı. Dans pistinin tepesinde, odanın açıklı, koyulu gümüşi loş ışığını yansıtan, renkli cam parçalarından yapılmış görkemli bir küre asılıydı: Kristal küre.

Bu muhteşem objeye baktığımda bende yarattığı tek hayal kırıklığı, üzerinde birikmiş olan toz yığınının ışığını gölgelemesiydi. Diğer masalarda fazla kimse yoktu, olanlar da neredeyse karamsar denebilecek bu ortamda sıkılmış görünüyorlardı.

Ekoseli masa örtüleri defalarca yıkanmaktan solmuş, dans pistinin cilası kaybolmuş, ahşap zemin yer yer bozulmuştu. Masamız, ikimizden birinin hareket etmesiyle sallanıyordu ve menüler yıpranmış görünüyordu.

İş okumaya gelince durum daha da beterdi. Seçeneklerden pek çoğunun üzeri, bulunmadığı anlamına gelecek şekilde tükenmez kalemle karalanmıştı. Menüye baştan aşağıya göz attığımda, et yemeklerinin listeden tamamen çıkartılmış olduğunu ve menünün vejetaryen yemeklerden ibaret olduğunu fark ettim. Biraz daha detaylı incelediğimde farklı isimleri olan vejetaryen yemeklerinin hepsinin içeriğinin aynı olduğu ortaya çıktı: Pilav, lahana, havuç ve Hint baharatlı mercimek. Bütün yemeklerin fiyatı aynıydı ve aşırı pahalıydı. Yemeğin yanında içilen su veya çay fiyata dâhildi.

Leyla'yla birbirimize baktık, omuz silktik. Tam çıkıp gitmeyi önereceğim sırada yanıma bir garson yaklaştı.

'Cevabını zaten bildiğiniz sorular sormayın.'

Ardından, siparişimizi beklemeye başladı. Leyla havuçlu pilav, haşlanmış lahana, Hint usulü mercimek ve çay istemişti. Ben de tercihimi pilav, mercimek, lahana yahnisi ve yanında rendelenmiş havuç ve çiftlik suyundan yana kullandım. Çiftlik suyunun ne

olduğundan emin olmamakla beraber, ismi değişik gelmişti ve en azından bu suyu keşfetmenin Kristal Küre Sarayı'na gelmemize değecek bir şey olmasını ummuştum.

'Leyla, ne kadar güzel olduğunu söylemiş miydim hiç?'

'Doğrudan söylemesen de gözlerinden birçok kez okudum. Peki ya ben sana ne kadar yakışıklı olduğunu söylemiş miydim hiç?'

'Galiba söylemiştin Leyla.'

Konuşurken, gözlerimiz sahneye takılıyor, bir yandan da müziğin ne zaman başlayacağını merak ediyorduk. Garsonu görüp, bunu sormak için yanına gittiğimde daha sorumu bitirmeden cevabı yapıştırmıştı: 'Cevabını zaten bildiğiniz soruları sormayın!'

'Evlilik planlarımız hakkında konuşmak ister miydin, Leyla?'

'Konuşmalıyız, Frank. Ama bunu burada konuşmayalım.'

'Haklısın, Leyla. Düşünemedim.'

'Yemeğimizi bitirelim ve gidelim buradan.'

'Haklısın. İyice acıktım zaten. Yemeğimizi yiyelim ve gidelim.'

İkimizin de sesi cılız ve moralsiz çıkıyordu. Açlıktan mı yoksa Kristal Küre Sarayı'nın genel havası mı bizi böyle hissettirmişti, emin olamamıştım.

'Neler düşünüyorsun? Uzaklara gittin bir an.'

'Ne, pardon, Leyla. Siparişimizin gelmesi bu kadar uzayınca açlıktan eskiden tanıdığım birini düşünmeye başlamıştım. Tıpkı şu Asram'a benziyordu.'

'Kim?'

'Eskiden iş arkadaşımdı. Albert diye biri. Bir Hint rahibiyle sözüm ona yirmi küsur yıl yaşamış olan biri. Asram'ın dış görünüşünden ziyade, genel halindeki bir şey bana onu hatırlattı. İkisinde de aynı bencil, kibirli, kıskanç ve sabırsız hal var. Albert'ın

bir rahiple, bir guruyla yirmi yıl geçirdikten sonra hâlâ öyle olması tuhaftı. O guruyla hiçbir benzer tarafı yoktu. Guru'yla birkaç defa karşılaşmıştık. Harika bir adamdı. Şimdi Albert gibi birine katlandığı için ne kadar harika biri olduğunu çok daha iyi anlıyorum.'

'Ne diyeceğim, Frank. Siparişimizin gelmesini beklemeyelim. Burada herhangi bir şey yemekten çekinmeye başladım. Çok olumsuz bir havası var buranın. Durduk yerde geçmişte uzak durmayı tercih ettiğimiz kimseleri bile düşünmeye başladık. Benim de aklımdan benzer şeyler geçiyordu. Sürekli kutsallık, ruhaniyet, doğrular, yanlışlar, ahlaki davranışlar gibi konulardan bahseden bir arkadaşım vardı. Ama bana bencillikten, kibirli olmaktan, kıskançlıktan, kincilikten, kuşkuculuktan ve sabırsızlıktan başka bir şey hissettirmezdi. O da Sonya'ya benziyordu. Kişiliğine tamamen zıt bir yerin idaresini üstlenmişti. Okuduğum Katolik kız lisesinin müdürüydü.'

Masaya bir türlü gelmeyen yemeğin parasını bıraktım. Dışarıya çıkmak üzereyken, Sonya, Asram ve yanlarında duran garson neden gittiğimizi sorduklarında ikimiz de aynı anda cevap verdik, 'Cevabını zaten bildiğiniz sorular sormayın.'

Dışarıya çıktığımızda Hâkim Lukman'ın 'Eşeklerin kulaklarını ve dillerini kes, onların gözlerini kapat' diye bağırıp, koşar adımlarla geçtiğini gördük. Leyla'nın sürekli 'la ilahe illallah' diye tekrarladığını duyuyordum.

Bu kelimelerin sesi şehrin tüm seslerini susturmuştu. Sonra da Leyla'nın dudakları hâlâ hareket ediyor olmasına rağmen bu kelimeleri artık duyamaz oldum. Sağır ve dilsiz oldum. Gözlerim de eşi benzeri olmayan bir tür yabancı film çeken bir kameraya dönüştü. Kristal Küre Sarayı'na geri döndüm. Leyla'yla birlikte, ne olduğumuzu anlamadan, bildiğimiz her şeyi bir anda içine çekip yutan bir yerde oturuyorduk. Dünyaya gelip gitmiş tüm insanları ve dünyanın, ister çiçek, ister ağaç, ister böcek, ister

hayvan ya da insan olsun, içinde barındırdığı sayısız biçimdeki enerji türlerine can verme gücünü hissettim.

Yer, aynı yerdi. Salonun loş ışığını, açıklı koyulu gri tonlarda yansıtan, renkli karelerden ibaret o muhteşem camdan küre, dans pistinin üzerinde hâlâ asılı duruyordu: Kristal küre.

Üzeri hâlâ tozla kaplıydı. Ortam hâlâ kasvetliydi. Ekoseli masa örtüleri hâlâ soluk, dans pisti hâlâ cilasız, ahşap zemin hâlâ yer yer bozuk, menüler yıpranmış görünüyor, masamız hâlâ her hareketimizde sallanıyordu. Her şey önceki gibiydi ama tek bir farkla.

Karşımızda, dans pistinin diğer tarafında Memo ve Burcu'dan başka oturan kimse yoktu. Onlara baktıkça bulunduğumuz yer çeşit çeşit, harika insanlarla dolmaya başladı. Her yaştan insanlar. Türbandan gece kıyafetine, kaftandan takım elbiseye kadar, her çeşit giysileriyle, hareketlerinde, bakışlarında ve seslerinin tonlarında mütevazılık olan insanlar.

Sahnede yerlerini alan müzisyenlerin çaldığı melodiler, insanların giysileri, davranış biçimleri, bakışları ve konuşmalarındaki mütevazılık, ortamdaki birlik duygusunu pekiştirmişti, tıpkı eşit aralıklarla yanıp, sönen, ışığını herkese eşit derecede yansıtan ve herkese aynı menüyü sunan camdan bir küre gibi.

Işık sönüp de salon karanlıkta kaldığında sebebi biz değildik, biliyorduk. Tekrar yanıp, parlak ışığını yaydığındaysa biliyorduk ki bizim içindi. Bu ışıkta birbirimizi görebiliyorduk. Bu ışıkta birlikte var oluyorduk. Kristal Küre Sarayı'nı eski ihtişamına birlikte geri döndürmüştük.

Birlikte, yalnızca kendimizi görüyorduk, Sonya ve Asram'dan ses seda yoktu, ortada yapmacık bir garson yoktu, Bay Denby dâhil, hepimize yetecek kadar yiyecek taşıyan ve üzerinde beyaz renkte uzun ve geniş bir kıyafet olan bir adam vardı.

Yemek servisi önce Memo ve Burcu'ya yapıldı, onlar da hepimize servis gelene kadar beklediler. Memo çatalını eline

aldı, ardından da biz. Lokmasını ağzına attıktan sonra yemeğe koyulduk hepimiz. Yemeğimizi hep birlikte, ortama bir şekilde hayat veren, Charlie ve Dave, Catherine, Peter, Paul ve Mary, sokak satıcıları, Sally, Rosey, John, orada bulunanların, aralarında yedik. Birlikte yemek yediğimiz kişilerin arasında Yasin'in de bulunduğu çocuklar, konuşmadan oturan takım elbiseli Hâkim Lukman, Nicola ve Marco, kendilerine çeki düzen vermeleri gereken iki delikanlı, Bayan Rosenberg, Hong, Luigi ve Catarina ve aralarında daha önce rastlamadığım, Türk'e benzemelerine rağmen Türk gibi sigara içmeyen bir grup insan da vardı.

Yemekten sonra çatal bıçağımızı tabaklarımızın üzerine bıraktık. Kollarımızı kavuşturduk, Memo'yla Burcu'ya baktık. Onlar ayağa kalktığında ayağa kalkıp arkalarından dışarıya çıktık. Dışarıda hava, geldiğimiz zamana göre daha soğuktu. Aslında, ortalığı acı bir soğuk kaplamıştı şimdi. Kapıda bekleyen Denby üzerine uzun bir palto geçirmişti, başında da olsa olsa Rosey'in Şık Şapkacısı'ndan alınmış gibi duran bir şapka olduğuna yemin edebilirdim.

'Merdivenleri çıktığınıza değmiştir umarım.'

Cevap ortadaydı. Kristal Küre Sarayı'nın girişinde görevi icabı ayazın ortasında bekliyordu. Öte yandan, caddenin karşı tarafında tuhaf bir çift dikkati çekmekteydi. Bunlardan biri tıknaz ve bodur, arada beyaz tutamların göze battığı, saman renginde, taraz taraz saçları olan, göbekli, kocaman popolu biriydi. Diğeriyse, şahin gözlü, dağınık sakallı, fazla meraklı ve sırıtmayla tehditkârlık arasında insanı tereddütte bırakan, kaypak bir yüz ifadesi olan, sıska bir adamdı. İnsan varoluşuna dair istenmeyen atıkların boşaltıldığı, yer altının bağırsaklarından gelen nahoş kokularla karışan sıcak havanın etrafına buram buram yayıldığı kanalizasyon ızgarasının yanında, bir kartonun üzerine tünemişlerdi. Derbeder görünüyorlardı, giysileri lime limeydi ve yüzleri de kir pas içindeydi.

Ve insana 'iyi biten her şey iyidir,' dedirtecek türden, ancak bir komedide olabilecek bir sonla biten bir peri masalında olduğu gibi, tam o sırada, bizi daha önce Kristal Küre Sarayı'na götürmüş olan taksinin oradan geçmekte olduğunu görerek durduk. Gece hepimiz için mutlu bir şekilde son buldu.

'Sizler son müşterilerimsiniz bu akşam. Sonra da evli evine, köylü köyüne. Ben de nicedir olduğu gibi İsabel'ime. Bizi ertesi güne çıkartacak birer kâse çorbayı, biraz kuru ekmeği, birer bardak çayı paylaşmak için, Allah'ın izniyle.'

Bizim sokaktan geçerken Memo kasasının arkasında duruyor, Burcu da lokantanın arka tarafından çıkıyordu. Yalnızca Sabun'un önünde durduğumuzda, Leyla'yı tabelası 'Kapalı' tarafa çevrili olan kapısını açarken izledim. Eve doğru yoluma devam ettim.

'…Bal iplikleriyle dokunmuş giysilerini çıkarıp, şükranla yerlerine geri yerleştirmişti…'

Pencerenin kenarında pamuklu pijamalarımı, sabahlığımı ve terliklerimi giydim. Pencerenin kenarına geçtim. Bir bardak yasemin çayı içerken gündüz Yasin'in gol attığı boş sahaya baktım.

Derken, Yasin olduğum ve bir tenis topunun arkasından koşturduğum, puan kazandıkça, tuttuğum profesyonel takımda kendime örnek aldığım kişinin benimle gurur duyacağını hayal ettiğim çocukluk günlerime gittim. Yaşım ilerledikçe kendisine benzemek istediğim kişiler de zamanla değişmişti. Kimi zaman beni koruyan, tarzlarına özendiğim benden büyük çocuklar, kimi zaman aktörler, müzisyenler, ressam ya da yazarlar olmuşlardı.

Oturmuş, dışarıyı seyrederken, bu insanların bugün hiçbirinin hayranı olamayacağımı düşündüm. Dışarıdan bakan birinin gözüyle, amaçsız, toplumsal başarının basamaklarını tırmanmaya azim duymayan biri gibi görünebilirdim, ancak içimde hayatım boyunca sıkı sıkıya tutunduğum bazı şeyler olmuştu. Başarılı bir aşk hikâyesi istiyordum, bütün zamanların aşk hikâyeleriyle boy ölçüşebilecek, büyük bir aşk hikâyesi.

Ayrıca, bir yazar olarak tanınmak istiyordum ama herhangi bir yazar olarak değil. Günümüzün tanınmış bir yazarı ve bu dünyadan göç ettikten sonra da yıllarca var olacak bir yazar. En büyüklerinden. Dünyaya gelmiş eşsiz düşünürlerinden biri. Fakat aklımı karıştıran bir şey vardı: Memo.

Burada yaşıyor, bir pizzacı işletiyor, bir kasanın arkasında durup, tüm gün pizza siparişleri alıyordu. Bildiğim kadarıyla bana geçmişimde hayranı olabileceğim herhangi bir özelliği de olmamasına rağmen pamuklu pijamalarım, sabahlığım ve terliklerimle evimde otururken bir şekilde üzerimde müthiş bir etki yarattı. Leyla'yı ne kadar çok sevsem de o Burcu değildi. Ve kendimden bir şikâyetim olmasa da ben de Memo değildim.

Bu düşüncelerin ne demeye geldiğini merak ediyordum. Memo'dan belki de bir şeyler öğrenebileceğimi düşünmeye başladım. Leyla da Burcu'dan öğrenebilirdi belki. Beraberliklerini anlamlı kılan, dış görünüm, sosyal statü, maddi zenginlik, ulus bilinci veya diğer dünyevi tanımlamaların ötesinde bir bağ vardı aralarında.

Yanındayken ne hissettiğimi gözden geçirirken, beden dışı deneyimler yaşamak gibi mistik konulardan söz edenlerin benimle aynı şeyleri hissedip hissetmediklerini merak ediyordum. Bu sözcüğe gerçekten hiçbir bir sempatim olmasa da pek çok sözde açık görüşlü kimseden, uyuşturucudan kafası bulanmışlardan veya zihinlerini meditasyonla ya da yaptıkları her neyse bir şekilde boşaltan kimselerden birçok defa duyduğum 'aşmak' sözcüğünü sıkça düşünür olmuştum.

Memo, kendimi aşma isteği uyandırıyordu bende ama neyi aşmam gerektiğini bilmiyordum. Bunu idrak edecek netliğe sahip değildim. Bende değişme isteği uyandırıyordu, sanırım bunu en iyi bu şekilde ifade edebilirdim.

Değişebilsem, belki o zaman onun Burcu'yla olan evliliği gibi bir evliliğim olabilirdi. Ama mesele bundan ibaret değildi. Ne zaman

Charlie'yi, İsa veya Noel Baba haliyle düşünsem, ne zaman Luigi'yi veya Hong'u aklımdan geçirsem, buna bir anlam verememekle beraber, Leyla da dâhil olmak üzere hayatıma yeni girmiş olan bu harika insanlardan herhangi birini düşünsem, her nedense Memo öne çıkıyordu. Kristal Küre Sarayı'nı, etrafını kuşatan onca hoş insanla, yalnızca o hayata döndürebilirdi. Memo olmadan Kristal Küre Sarayı'nın sunacak hiçbir şeyi yoktu. Memo gerçek Kristal Küre Sarayı'nın içinde olduğu sürece Sonya ve Asram gibiler taş bir kaldırımda üşüyüp, aç kalmaya mahkûmdular.

Pencere kenarında oturmuş, boş bir otoparka bakarak, geçmişte kendime örnek aldığım kişilerin muhasebesini yaparken Memo'nun, kendisini Kristal Küre Sarayı'nın kralı yapabilecek haslete sahip olduğundan ve Burcu'nun da çok değerli bir kraliçe olduğundan en ufak kuşku duymamıştım.

Orada otururken, gerçek kimliğinden emin olamadığım Hâkim Lukman'ı hâlâ üzerindeki yelek ve takım elbisesiyle, Yasin'le birlikte boş bir hokey kalesine doğru koşup, 'Eşeklerin kulaklarını ve dillerini kes, onların gözlerini kapat,' diye bağırırken gördüm. Öyle şiddetli bağırıyordu ki evimdeki eşyalar zangırdamıştı. Yanımdaki masanın üzerinde dünya haritasını gösteren bir küre vardı ve muhtemelen bir yer sarsıntısı nedeniyle devrilmek üzere olduğu sırada düşmesine mani olmak üzere elimi uzattığım anda bir natürmort resimde olabilecek biçimde donakaldım. Ancak göz, zihin ve kalp şuurum açıktı. Tek görebildiğim, Memo'nun ışık saçan yüzüydü. Yüzü sonradan Arapça kelimelerden oluşan bir okyanusun dalgaları arasında yüzen bir ışık topuna dönüştüğünde, gördüğüm kelimeleri ilk defa okuyabildim:

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.
Hamd, Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.
O, rahmândır ve rahîmdir.

Ceza gününün mâlikidir.
Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.
Bizi doğru yolu göster.
Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu;
Gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil.

Tekrar hareket etmeye başladığımda ve otopark boşalıp, ortalık sakinleştiğinde bir mumun aleviyle yaktığım bir kâğıt parçasının, kısmen muma karışmış, kısmen de mumluğun dibine dökülmüş küllerine baktım. Bunun, Hâkim Lukman'ın bana verdiği kâğıt olduğunu ve onu mumun aleviyle köşesinden nasıl yaktığımı hatırladım.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.
Hamd, Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.
O, rahmândır ve rahîmdir.
Ceza gününün mâlikidir.
Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.
Bizi doğru yolu göster.
Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu;
Gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil.

Bir sevgi seli içindeydim. Hâkim Lukman'ın gecenin bir vakti, ayazda, boş bir otoparkta, Uganda'dan çok ama çok uzakta, oğluyla hokey oynamasının nasıl bir sevgi gerektirdiğini düşünmek beni derinden etkilemişti. Okumaya başladım:

De ki: O, Allah, eşsiz, benzersiz bir tek'tir!
Her şey O'na muhtaç, O, hiçbir şeye muhtaç değildir!
O doğurmadı ve doğurulmadı.
Hiçbir şey O'na asla denk ve benzer değildir!

Sonra da tam oğlu babasından topu kapıp, bir gol attığı ve neşeyle havaya zıpladığı sırada, Hâkim Lukman'dan benim için daha fazla sabır dilemesini ve bana iyi temennilerde bulunmasını istedim. Uzaktan Hâkim Lukman'ın yüzünden okunan gururu ve gözlerinin kenarında biriken yaşları görebiliyordum.

Yorgun hissetmekle beraber uykum olmadığı için başımı ellerime dayadım, gözlerimi tavana diktim. Odada sokak lambasının içeriye süzülen ışığı dışında bir ışık yoktu ve tavana ve duvarlara gölgeler vuruyordu.

Hayat ne kadar inanılmazdı. Sofrada tuz olduğunu bilmek gibi. Ya da dünyanın en iyi ithal deri ayakkabıları için çoraplar olduğunu. Bir araba için direksiyon olduğunu. Ya da evde kalıp çorba hazırlayan bir anne. Ya da sabun. Patlamış mısırın tadı, henüz sıcakken. Yutulduktan çok sonra ağızda, dişlerin arasında kalmış olan fıstık ezmesinin tadı. Soğukta kestane kızartan bir kestane satıcısı. Kâğıt torbada ve elde tutulan sıcak kestaneler. Boş bir arsada hokey oynayan çocuklar. T'lerinin çizgisini çeken ve i'lerinin noktasını koyan küçük bir kız. Evde, içeride. Pijamalarımın, sabahlığımın, rahat, deri terliklerimin, kanepemin, tavanın, içerisinin ve pencerenin bariyeri olmadan dışarısının üzerimde yarattığı hisler. Bir erkek ve kadının evlilik hayali. Çocuklar. Sevgi. Çalışan insanlarla dolu dükkânlar. Yalın bir mesaj: İsa Seni Seviyor. İyi bir adam. Noel Baba. Çinli bir adam: Hong. Erişte. Eşine hizmet eden Catarina. Luigi Bellisimo: Son sözü eşine bırakan. Başlar için şapkalar. Şapkalar için başlar. Bir köy kahvesi. Bir sokak. Bir park. Yabancılarla dolu, yabancı bir yer. Nicola'nın anıları Marco'nun geleceği. Bayan Rosenberg'in gözlerindeki ifade. Çiçekler. Spagetti. Döner ve pizza. Çay. Yasemin. Kurtuluş Ordusu Topluluğu. Kahve. Hokey oyunu. Bir yılbaşı ağacı satıcısı. Sally gibilerinin gönülden bağlılığı. Bir hemşire. Karşıdan karşıya geçerlerken Noel Baba'nın kolundan tutan Catherine. Leyla.

Kelimeler: 'Memo'nun babasının pencereden dışarıya baktığı, gördüklerimizi anlatmamızı istediği zamanı hatırlıyorum. Ben de

gördüğüm her şeyi… O sözleri her defasında tekrarlatmıştı bize… Arapçadan İngilizceye tercümesi şöyleydi: 'Allah'tan başka hiçbir şey yoktur ve Allah tektir.'

Yolun karşısından tavana ve duvarlara yansıyan sokak lambasının ışığı zihnimi oyalarken, beni uzaklara götürdü Her şeyin Allah'ın tezahürü olduğunu şükranla idrak etmemi sağladı.

Gözlerimi ovuştururken kapımın ısrarla çalındığını duyduğumda doğru duyduğumdan emin olamadım. Önce rüya gördüğümü düşünerek, gözlerimi kapattım. Tekrar uykuya dalmak istiyordum. Fakat kapı inatla, daha da gürültülü biçimde çalınmaya başladığında yatağımdan korkuyla zıpladım. Bir yandan da dış kapının zilini çalmadan binanın içine nasıl girmiş olabileceklerini düşünüyordum. Tedirginlikle kapıya doğru gittiğim sırada dışarıdan birinin, 'Frank! Frank! İçeride misin? Benim, Tom! Aç kapıyı' diye seslendiğini işittim.

Kapıdaki Tom'du ve endişeli bir ifade almış yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

'Beş dakikadır kapını çalıyorum. Öldün mü, kaldın mı merak ettim, dostum. Neyse, dinle! Haydi, hemen giyin! Luigi seni bekliyor!'

'Peki. Üzerimi değiştireyim.'

'Hayır! Vakit yok! Sabahlığının üzerine bir ceket geçiriver, terliklerini de çıkart, ayakkabılarını giy. Çorap giymeye vakit yok. Acil diyorum!'

Ayağıma geçirdiğim deri botlar yürüdükçe topuklarımı vuruyordu. Derimin soyulduğunu ve giderek acı vermeye başladığını hissediyordum. Çok geçmeden, hissettiğim ıslaklıktan ve ayak bileklerime kadar tırmanan sızıdan derimin soyulduğunu anladım. Buna rağmen hızla, sanki bir tür tempolu yürüme egzersizine katılmışız gibi, yolumuza devam ettik. Bu arada sesi soluğu çıkmayan Tom daha da endişeli görünüyordu ve ona birkaç defa 'Tom! Neler oluyor?' diye sormama rağmen beni ya duymazdan geldi ya da gerçekten duymadı.

Luigi'nin Spagetti Evi'nde Luigi ve Catarina, Luigi'nin masasında oturuyorlardı, önlerinde espresso fincanları, yanlarında da, baston yutmuş gibi duran Lupara ağabeyler, Vinnie, Vincenzo ve Vincenzino vardı. Tom, onların arkalarından alelacele bar tezgâhının arkasına, tanımadığım bazı kişilerin yanına geçti. Birinin yamuk bir ağzı, diğerinin bowling topuna benzeyen bir kafası vardı. Bir başkası demir yumrukluydu, bir başkası da yontulmamış kütüğe benziyordu. Diğerlerini tarif edecek kelimeleri ise bulamıyordum.

'Frankie! Ciddiyet lütfen!'

Catarina da 'Frank. Bu ciddi bir konu,' diye tekrarlarken, sesinin tonu daha yumuşaktı.

Vinnie, Vincenzo, Vincenzino ve Tom da başlarını sallayarak aynı fikirde olduklarını belli ettiler. Bardakiler ya ayaklarının duruşunu değiştirdiler ya da sessizce öksürdüler. Tanımadığım bu adamların yüzlerine göz attığımda hepsinin bakışlarında aynı ifadeyi gördüm.

'Luigi. Bu kadar ciddi olan nedir? Neler oluyor?'

Gözlerimin içine baktığında, Catarina'nın yüzü daha da endişeli bir ifade almıştı. Luigi sağ elini espresso fincanına doğru uzattı. Kahvesinden ağır ağır bir yudum aldı. Fincanını düşünceli bir tavırla masaya geri bıraktı. İçime işleyen bir bakışla gözlerini gözlerime dikti. Boğazını temizleyip kendi içinde öyle uzak bir yerlere gitti ki söze girdiğinde, kelimeleri, denizin dibinden uzun yıllar unutulmuş bir sandık gibi sürükleyerek çıkarttı adeta. Sandığın yüzeye ulaşmasıyla kelimeler de suyun yüzeyinde patlayan baloncuklar gibi gelmişti kulağımıza.

'Frankie. Artık yakındır. Sana söyleyebileceğim şimdilik bundan ibaret. Burada, yanımda olmanı istiyorum. Sana güvenim ve saygım var. Nasıl ki Tanrı şahidimdir, sen de buna şahit ol.'

'Neye şahit olacağım, Luigi?'

'Catarina, Frankie'ye bir fincan espresso getiriver. Buna ihtiyacı olacak.'

Catarina ayağa kalktı, ağır ağır mutfağa gitti. Vinnie, Vincenzo, Vincenzino ve Tom da başlarıyla Luigi'yi onayladılar. Dükkândaki yabancılar da söylenenleri bakışlarıyla tasdiklemişlerdi. Catarina içerideyken hepsinin başlarını eğip, daha da ciddileşen yüzlerini gördüğümde içimi bir korku kapladı.

Bir şey söylemeye kalksam, Vinnie, Vincenzo, Vincenzino veya Tom'un 'sakın' demeye gelen bir ifadeyle baktıklarını görüp, vazgeçiyordum. Ayrıca diğerlerinin yüzlerine baktığımda aynı tedirgin bakışı onlarda da görüyordum.

Catarina geri döndüğünde ortamın havası o kadar ağırlaşmıştı ki kendimi adeta ayaklarımdan yerin altına çekilmiş gibi hissediyordum. Luigi bir el hareketiyle oturmamı ve kahvemi içmemi işaret ettiğinde ayaklarımı hâlâ hareket ettirebiliyor olmama şaşırdım.

Catarina; şimdi Vinnie, Vincenzo, Vincenzino ve Tom'un yanında duruyordu. Hepsi, espresso kahvemden aldığım her yudumda konuşacak gibi duran ama ağzını bıçak açmayan Luigi'ye endişeyle bakıyorlardı.

Luigi nihayet ellerini çenesinin altında kavuşturdu. Yüzünü ellerine yasladı. Yumuşak bir ses tonuyla, babacan bir şekilde ama ciddiyetle konuştu, 'Frankie, senin neyin var böyle?'

'Hiçbir şey, Luigi. Yok bir şeyim. Aslında kendimi iyi hissediyorum. Uzun yıllardır böyle iyi hissetmemiştim. Daha dün akşam…'

Lafım henüz bitmemişti ki Noel Baba, Hong'un kolundan tutarak içeriye girdi. Onu Luigi'nin masasına yılbaşı ağacının altına bırakılan bir hediye gibi oturttu. Bunun üzerine Catarina mutfağa ağır adımlarla geri döndü. Vinnie, Vincenzo, Vincenzino, Tom ve yabancı konuklar onaylar gibi bakmışlardı.

'Hong, Noel Baba, sizi bugün buraya ben çağırdım ve sabah tam 8:31'de burada olduğunuz için size müteşekkirim. İkinizin de bu iyiliğinizi karşılıksız bırakmayacağım. Toplantıyı biraz erken başlattığım için kusura bakmayın, ama size gerçekten müteşekkir olduğumu biliyorsunuz.'

Hong başıyla onayladı. 'Erişte isteyen?' diye sordu.

'Sağol, Hong, ama kahvaltıda biraz spagetti yemiştim. Catarina benim için pişirmişti. Espresso kahveyi de.'

'Yılbaşında ödeşiriz, Luigi.'

'Teşekkürler, Noel Baba. Şimdi, size kısaca özetlemem gerekirse... Sözüme şöyle başlamıştım, Frankie, senin neyin var böyle, diye sormuştum. Frankie de, 'Hiçbir şey, Luigi. Yok bir şeyim. Aslında kendimi iyi hissediyorum. Uzun yıllardır böyle iyi hissetmemiştim. Daha dün akşam…' diyordu ki siz geldiniz. Toplantıda vardığımız nokta bu.'

'Değil gerçek. Frank, değil gerçek. Erişte istemek?'

'Haklı, Frank. Doğruyu söylemiyorsun. Noel Baba'nın gözünden bir şey kaçmaz. Sen de biliyorsun, benim de gözüm üstündeydi.'

Catarina hemen başıyla onayladı. Vinnie, Vincenzo, Vincenzino, Tom ve yamuk ağız da bakışlarıyla durumu onayladılar. Bowling topu kafalı, yontulmamışkütük ve diğerleri de onu takip ettiler.

'Demedi deme,' dedi Luigi.

'Ama gerçekten… Ben, ben, ben…'

'Yok, Frankie. Sen hiç de umduğumuz gibi bir adam çıkmadın. Evlilik detaylarınızdan bahsetmedin bile. Yalnızca Sabun'a, onunla Kristal Küre Sarayı'na gitmeyi biliyorsun ama işi tamamına erdirecek düğümü atmanın tarihine gelince senden ses seda çıkmıyor. Hani nerede şefkat ve paylaşım? Hem de Leyla kadar güzel bir hanıma böyle davranıyorsun! Yazıklar olsun sana, Frankie! Yazıklar olsun!'

'Ama Frank, evladım! Sen çorap giymemişsin. Deri ayakkabıları böyle çorapsız giyersen ayakların mahvolur. Tom, şu ayakkabıları ayağından çıkartıver! Vah vah, ah canım!'

Tom eğildi, denileni yaptığında herkes yara bere içindeki topuklarıma şaşkınlıkla baktı.

'Ah, İsa aşkına, bunu nasıl yapabildin Frank! Ayakların bu durumdayken, çorapsız bunca yolu nasıl geldin?'

'Çorap iyi. Erişte de.'

'Frank, oğlum, burada bekle. Tom, sen benimle gel. Vinnie, Vincenzo ve Vincenzino, onu rahat ettirin. Sizler de çocuklar. Sen de Luigi, zavallı çocuğa bağırmayı bırak artık.'

Birkaç dakika içinde geri döndüler. Tom'un elinde su dolu bir leğen ve ilk yardım çantası, Catarina'nın elinde de bir çift çorap vardı.

Catarina ayaklarımı ılık suyun içinde dikkatlice sabunla yıkadı. Suyla durulayıp topuklarıma merhem sürdü. Yara bandıyla yaraların üzerini kapattı. Luigi'nin çoraplarından bir çiftini ayaklarıma yavaşça geçirdi.

'Artık işimize bakabilir miyiz? Catarina, kahveleri tazeleyiver. Çocuklar, siz de şöyle biraz açılın da rahat, rahat konuşalım yahu.'

'Yer açmak.'

'Aramızdaki mesafe ve aldığımız nefes için İsa'ya şükürler olsun.'

'Frankie, doğrusunu istersen beni hayal kırıklığına uğrattın.'

'Neden ki Luigi?'

'Kendimi baban yerine koymuştum, seni korumak, kollamak istemiştim. Bana istediğin zaman gelebilirdin. Ama gelen, giden oldu mu? Hayır. Bana gelip, 'Luigi, Leyla'yla evliliğimizin detaylarını nasıl konuşacağımı bir türlü kestiremiyorum' dedin mi? İlgi ve desteğimize tenezzül ettin mi? Eğer yapsaydın, şimdiye kadar çoktan evlenmiştiniz. Bana bak, Frankie. Ben evliyim. Catarina evli.

Hong evliydi ve günün birinde yine evlenecektir. Tom'a bakarsan, o da evli. Vinnie, Vincenzo, Vizncenzino, evli, eşleri de memleketlerinde. Arkamda gördüğün adamlarım, evlenme sırası elbet onlara da gelecek bir gün. Ve onların evliliklerini planlarlarken sorun yaşamayacaklarına bahse girerim. Noel Baba bile, Kuzey Kutbu'ndaki evine döndüğünde kendisini şefkatle karşılayan, hayatı paylaştığı biriyle evli. Ama sana gelince, Frank, of… Seni oğlum yerine koymuş olmasaydım, ama öyle ya ne anlarım ki ben. Profesör sensin.'

'Luigi, yaklaşan evliliğimizin detaylarını tam olarak konuşmadık diyemem.'

'O halde mesele nedir? Birbirimize karşı açık ve dürüst olduğumuzu sanmıştım. Birbirimizden gizlimiz saklımız olmaz sanmıştım. '

'Luigi, evlilik planları ve detayları hakkında konuşmak bile içimizde türlü karmaşık duygular yaratıyor.Vakti geldiğinde o anın tadını çıkartabilmek için biraz daha beklemek istediğimizden evlilik hakkında konuşmayı ne zaman düşünsek, her defasında erteliyoruz.'

'Bu nasıl ipe sapa gelmez bir mantık böyle? Boş laf, zırvalığın daniskası. Açık görüşlülük safsatası bunlar. Buna yan çizmek denir! Demiri tavındayken dövmemek denir! Sen demiri soğumaya bırakmış gibisin. Bu iyi değil, Frankie. Bugünün işini yarına bırakma. Eğer böyle düşünmeseydi babam Vincenzo'nun Spagetti Evi'ni nasıl kurabilirdi! Peki ya ben, babam bu diyardan göçüp gittiğinde, ruhu şad olsun, Luigi'nin Spagetti Evi'ni nasıl kurabilirdim?'

'Allah'a çok şükür.'

'Frank, ben Dim Sum Evi nasıl erişte yapmak?'

'Frank, canım, Luigi'yi dinle. Ona iyi kulak ver. O benimle evlendi. Bizim zamanımızda işler başka türlüydü ama ne gerekiyorsa yaptık. Bak işte bu günlere kadar geldik.'

Leyla'yla izlemeye karar verdiğimiz yola kuşkuyla bakmaya başlamıştım. Haklı olabilirlerdi. Ne de olsa çoğu evliydi, hepsinin işi gücü vardı, hayatta ilerliyorlardı, yaşamlarını kendi başlarına idame ettirebiliyorlardı, yaşlarına göre iyi durumdaydılar. Mesela, evlilik gibi herhangi bir konuda ister sebep, ister sonuç odaklı bir bakış açıları olsun, ne önemi vardı. Tuttukları yolda kendilerini eninde sonunda doğru sonuca ulaştıran, üstün bir düşünce biçimleri olduğunu düşünmeden edemiyordum ve...

'Frankie, yine profesörlüğün mü tuttu? Luigi Bellisimo'nun o kafanın içinde neler döndüğünü bilmediğini mi sanıyorsun?'

'Pardon, Luigi.'

'Sorun değil, Frankie. Basit düşün, yeter. Burada uzay matematiğinden konuşmuyoruz. Espresso alır mısın? Canoli'yle iyi gider. Catarina, Frankie için espresso kahve ve canoli getir. Bakıyorum da terlemeye başladı.'

'Erişte, Frank?'

'İsa seni seviyor, Frank. Endişelenecek bir şey yok.'

Tom, Vinnie, Vincenzo ve Vincenzino'nun bakışlarından beni anladıklarını ve yanımda olduklarını görebildim. Diğerlerin de gözlerindeki ifadeyi gördüğümde mahcubiyetimi anlatabilecek kelimeleri bulamadım.

Utanç içinde, başımı önüme eğdiğim sırada Luigi'nin Tom'a 'şimdi git, Tom,' dediğini duydum.

En az 15 dakika boyunca kimsenin sesi soluğu çıkmamıştı ve bu sürede ne başımı kaldırabilmiş, ne de gözlerimi ayaklarımdaki Luigi'ye ait olan çoraplardan ayırabilmiştim. O sırada Luigi'nin Spagetti Evi'nin kapısı birden açıldı ve içeriye Rosey, Sally ve Leyla girdiler.

'Leyla! Selam. Seni görmeyi beklemiyordum.'

'Tom dükkânı kapatmam için ısrar etti. Luigi acele olarak beni çağırmış dediğine gore. Neler oluyor?'

'Evet. Neler oluyor, Luigi? Sally'le ben Tom bizi çağırmaya geldiğinde suratının ekşiliğini gördüğümüzde az daha kalpten gidiyorduk. Dükkânda müşterilerimiz de vardı ama onları çabucak gönderdik, kapıya 'Kapalı' tabelasını astık. Ayrıca kalemle altına 'Kapalı , inşallah yakında döneriz,' diye yazmayı da ihmal etmedim. Leyla'nın şu yüzüne bak, sonra da Sally'nin yüzüne bak, benimkinin kopyası. Al birimizi vur öbürümüze, gören bizi üçüz zanneder. Luigi… '

'Rosey! Bir dur. Catarina'nın kulakları bugün rahatsız. Hah şöyle. Şimdi, Catarina, herkese espresso kahve ama Rosey'e sadece yarım fincan, sonra eğer kulakların düzelirse bir yarım fincan daha getirirsin.'

Ardından, kadınlar bir masaya, erkekler de Luigi'nin masasına geçtiler.

Catarina espresso kahve ve canoli'yle geri döndüğünde herkes kahvelerinden ilk yudumlarını almıştı. İlk lokmalarını ağızlarına attıklarında Noel Baba söze girdi.

'Sevgili cemaat, bugün burada…'

'Noel Baba. Yorma kendini. Enerjini konuşarak harcama. Ben hallederim.'

'Ben erişte getirmek.'

'Tom, Hong'un koluna giriver. Sadede gelirsek, burada toplanmamızın sebebi, hepimizin bu caddede yaşayan bir aile olmamız. Bu caddede başka aileler de vardır ama sizler, ailemin içindeki gerçek ailemsiniz ve gerçek ailenin nasıl korunup kollanacağını babam bana burası henüz Vincenzo'nun Spagetti Evi'yken öğretmiştir. Bütün gerçek aileler gibi bizim de iletişime ihtiyacımız var ama bunu söylemek ne kadar acı gelse de iletişimde başarısız olduğumuzu üzülerek söylemek zorundayım. İletişim iki yönlü bir sokaktır. Bir şey gönderilir, karşı taraf da bunu alır. Bildiğin, eski usül karşılıklı sohbet. Bundan anlar, bunu bekleriz biz. Catarina şahidimdir. Bazı zaman ben anlatırım, bazı zaman da o. Gün gelir

o dinler, gün gelir, ben. Tıpkı şimdi olduğu gibi. Bakın lafa giriyor mu hiç? Sonra belki bazılarınıza söz hakkı verebilirim. Sonra da dinleme sırası bana gelir, konuşmanızı istersem.'

'Luigi, sen şimdi tıpkı annemin eskiden konuştuğu gibi…'

'Dediğim gibi, şimdilik bu kadar kahve yeter. Evet, bir iletişim sorunu yaşadık. İsim vermek bana yakışmaz ama Frankie ne demek istediğimi çoktan anladı. Belki biraz Baba filmindeki gibi olacak ama babam Vincenzo'nun mertçe, yüz yüze konuşmaya bu kadar önem verdiği bu sokakta, nasıl olur da birbirini seven iki kişi evlenmeden kalır, olur şey değil bu. Babam kalkmış, evlenmiş. Ben onun eşine, anneme iyi bir evlat olmuşum. O, ikimize de annelik yapmış. Peki neden? Sebep, babamın iletişim becerisi. Burası iyi kiliseleri olan bir şehir. İyi de rahipleri var. Münzevi bir hayat süren, evlenmeyen rahipler. Tek yaptıkları dua etmek ve gerektiğinde yemek yemek olduğundan her daim huzurlular. Bazısı çok yese de onlar da dualarını eksik etmezler. Her zaman Tanrı'dan ve İsa'dan onları affetmesini dilerler.'

'Bizde de İsa'nın Kilisesi var, Luigi.'

'Biliyorum, Noel Baba. Bütün kiliseler İsa'ya aittir. Frankie, Leyla sizlere herhangi bir şekilde bir yardımım dokunabilir mi?'

'Hiç sanmıyorum, Luigi. Yalnızca Sabun'un bütün faturaları ödenmiş durumda, ayrıca, hayatımda Frank'in olması bana yetiyor.'

'Ben de sanmıyorum. İkinci romanım neredeyse bitmek üzere. Leyla da hayatımın merkezinde.'

'Hımmm. Pekâlâ, demek çifte kumruların hayatında her şey kontrol altında.'

'Evet, Luigi.'

'Luigi, evet.'

'Leyla, Frankie ikinizin ne zaman evlilik plan ve detaylarından konuşmayı düşünseniz bundan vazgeçtiğinizi, bunları

konuşmanın içinizde türlü karmaşık duygular yarattığını ve vakti geldiğinde o anın tadını çıkartabilmek için beklemek istediğinizi söylüyor. Doğru mu bu?'

'Doğru, Luigi.'

'Leyla, sen hanım bir kızsın, bayanlar hakkında kötü konuşmak da bana yakışmaz ama bu nasıl ipe sapa gelmez bir mantık böyle? Boş laf, zırvalığın daniskası. Açık görüşlülük safsatası bunlar. Buna yan çizmek denir! Demiri tavındayken dövmemek denir! Bu iyi değil, Leyla! Bugünün işini yarına bırakma. Eğer böyle düşünmeseydi babam Vincenzo'nun Spagetti Evi'ni nasıl kurabilirdi, ya ben, babam bu diyardan göçüp, gittiğinde, ruhu şad olsun, Luigi'nin Spagetti Evi'ni nasıl kurabilirdim?'

'Allah'a çok şükür.'

'Leyla, ben nasıl Dim Sum Evi erişte?'

'Luigi'yi dinle, Leyla, canım. Ona kulak ver. O benimle evlendi. Bizim zamanımızda işler başka türlüydü ama ne gerekiyorsa yaptık. Bak işte bu günlere kadar geldik.'

'Ne demeliyim, emin değilim, Leyla. Evlilik üzerine ahkâm kesemem. Hiç evlenmedim. İstemedim değil ama her nedense doğru kişiyi bulamadım. Annem bulmuştu ama o da çekti, gitti. Üstelik onunla evlenmeden evvel değil. Şeyden sonra…'

'Demek istediği, Leyla, babasının aileye benim katılmamdan önce evi terk etmemiş olduğu. Baktı ki üç kadın kendi başına yetiyor, kendince sebeplerden, terk etti bizi.'

'Sizleri dinledikçe Frank'la izlemeye karar verdiğimiz yola kuşkuyla bakmaya başladım. Belki de haklısınız. Ne de olsa çoğunuz evlisiniz, hepinizin işi gücü var, hayatta ilerliyorsunuz, yaşamlarınızı kendi başınıza idame ettirebiliyorsunuz, yaşınıza göre iyi durumdasınız.'

'Tanrı ve İsa şahidimdir ki siz ikiniz birbiriniz için yaratılmışsınız. Tıpkı Catarina ve benim gibi. İsterseniz şimdi mutfağa geçin, planlarınızı

iyice bir konuşun, döndüğünüzde de Rahip Francesco'yla bağlantıya geçerim, o da sizi dini vecibelere uygun olarak evlendirebileceği bir gün ayırtması için sekreteri Joan'le bağlantıya geçer.'

'Ben de İsa'nın Kilisesi'ndeki Bakan Francine'in sekreteri Joany'le görüşüp, Leyla'nın seninle dini vecibelere uygun biçimde evlenebilmesi için uygun bir gün bulup, ayarlamasını isteyebilirim.'

'Ne diyorsunuz çocuklar? Catarina gidip onlara biraz daha kahve ve canoli hazırla, hepsini orada bırak ve sonra da buraya gel.'

Tom, Vinnie, Vincenzo, Vincenzino, Hong, Noel Baba, aramızda yeni gördüğüm kişiler, Rosey ve Sally hep birden alkışlarıyla tempo tuttu. Biz de önümüzde ağır ağır yürüyen Catarina'nın peşi sıra mutfağa yollandık.

Mutfağa girip baş başa kaldığımızda, espresso fincanlarımızdan birer yudum aldık. Canolerimizi yerken birbirimize baktık. Aramızda ilk defa hiç olmadığı kadar uzun bir sessizlik olmuştu.

İlk konuşan Leyla oldu.

'Aziz Mary Katolik Kilisesi'nde evlenmiştim.'

'Ben de bir azizin kilisesinde evlenmiştim, ismini hatırlayamayacağım ama yaşım tuttuğu için Doğu Ortodoks Kilisesi olduğundan eminim. Anlıyor musun? Eski eşim ve ailesinin işleri.'

'Hem de çok iyi anlıyorum. Noel Baba'yı sevmiyor değilim ama istediğim İsa'nın Kilisesi de değil.'

'Tamamen aynı fikirdeyim Leyla, bana göre de değil.'

'Belediye binası?'

'Bundan iyisini hak ediyorsun, Leyla.'

'Sağol Frank. Sen de öyle. Ama geriye ne kaldı ki?'

'Bilmiyorum. Sinagog desek, söz konusu değil. Tapınak desek, ister Budist ister Hint tapınağı olsun, ikisi de bana bir şey ifade etmiyor. Bununla birlikte, ihtiyacımıza göre bir töreni kendi başıma

planlayabileceğimi de sanmıyorum. Sana olan ve bu mekânların ötesinde bir yerden tasvip edildiğini bildiğim sevgim ve hayatımın geri kalanını seninle geçirmek istediğimi bilmem haricinde neye ihtiyacımızın olduğunu bile bilmiyorum.'

'Seni çok iyi anlıyorum, Frank. Ne kadar güzel ifade ediyorsun.'

'Bana bunları söyleten sensin, Leyla. Yani, daha iyi bir adam olma çabam senin yüzünden.'

'Sana seni sevdiğimi hiç söylemiş miydim, Frank? Benim için bütün dünyadaki en yakışıklı erkek olduğunu?'

Gözlerim yaşlarla doldu. Yutkunup ona gözlerimde biriken yaşlarla baktım.

'Yanınıza geleyim mi çocuklar? Anlaşıyor musunuz? İsterseniz Catarina'yı göndereyim.'

'Yok, yok, Luigi. Biz iyiyiz. Özet yapıyoruz.'

İçeriye döndüğümüzde sanki arkadaşlarından sevgililer günü kartı almayı bekleyen çocuklarınki gibi merak ve heyecanla bakan gözler üzerimize çevrilmişti. İçeriye el ele tutuşarak girdik. Ben otururken, Leyla ayakta durmayı, onlara hitap etmeyi tercih etmişti.

'Luigi, Catarina, dostlar, gösterdiğiniz içten saygı ve Frank'le aramızda güzel şeylerin geliştiğini görmek istediğiniz için sizlere yürekten teşekkür ederiz. Her şey olması gerektiği gibi gelişiyor da. Aslında, bu tüm evren için geçerli. Luigi Catarina'yı seviyor ve onunla güzelliği ve sevgisi için evli. Hepinizi tek tek saymayacağım ama mukakkak ki hepiniz sevmiş, sevilmişsinizdir. O halde hepimiz birer sevgiliyiz diyebiliriz. Peki ya sevgili Sevilen'in en iyi yönlerine öykünmek isteyen kişi değil midir? Frank, şu ana kadar evlilik sürecinde detayların nasıl şekillendiğine bakarsak kendimizi sevgili addedebileceğimizden eminim. Sevgili'mizin en iyi yönlerini benimsemenin yolunu aradıkça daha fazla sabır göstererek bunun olması gerektiği gibi devam edeceğini kesin olarak söyleyebiliriz. Şimdilik detaylar konusunda bizden bu kadar.'

Herkes donakalmış gibi, hiçbir tepki vermeden yerinde oturuyordu. Bütün yüzler, Hong'un zaman zaman anlaşılmaz bir ifadeye bürünen yüzüne benziyordu. Luigi birden ayağa kalktı, ellerini göğüs hizasına getirip yüksek sesle şaklattı. Sonra bir kez daha, bir kez daha... Ellerini o kadar coşkuyla çırpmaya başlamıştı ki herkes ayağa kalkarak bizi ayakta alkışladı.

Leyla ikimizin de adına teşekkür etti. Elimden tuttu, beni dışarıya çıkardı. Yalnızca Sabun'un kapısını anahtarıyla açıp, 'Kapalı' tabelasını 'Açık' tarafa çevirdi. Bu sırada alışveriş listelerini aceleyle tamamlayan ve kendilerini yoğun bir çalışma gününe hazırlayan insanların, heyecanlı alkış sesleri hâlâ kulağımıza geliyordu.

Ertesi gün, Yılbaşı arifesindeki asıl partiden önceki partinin gerçekleşeceği akşamdı. Sonraki gün de alışveriş yapmak isteyenlerin, aldıkları hediyelerle sevdiklerini mutlu edebilecekleri son gündü.

Yorgun düştüğümü fark eden Leyla biraz kestirmem için beni üst kata gönderdi. Bu arada kendisine bir fincan çay hazırladı. Yukarıya çıkarken Yalnızca Sabun'a gelen müşterilerin ve onları karşılayan Leyla'nın seslerini duyabiliyordum.

Ne kadar uyumaya çalışsam da uyku tutmamıştı bir türlü. Beynimin içinde bir şey beni adeta dürtüklüyor, karşıma sürekli Hâkim Lukman'ı çıkartıyordu. Sonunda, sabahlığımın üzerine ceketimi geçirdim. Merhemlenmiş, bandajlanmış ve üzerlerine Luigi'nin çorapları geçirilmiş ayaklarımın çok daha iyi hissettiğini düşünüyordum. Hâkim Lukman'ın 'HAŞERE KONTROL'üne yürüyerek gitmeye karar verdim.

Leyla'ya nereye gittiğimi söylemek istesem de müşterileriyle meşgul olduğu ve araya girmek istemediğimden dışarıya çıktığımı başımla işaret ettim. O da karşılık olarak başını eğdi. Aramızda iyi bir iletişimin olduğunu, beden diliyle de anlaşabildiğimizi görmek beni sevindirmişti.

Dışarıya çıkarken, tıpkı daha sonra yolda yürürken olduğu gibi, bazı hanımların bana gözlerini dikip baktıklarını fark ettim. Memo'nun Döner ve Pizzacısı'nın önünden geçerken Memo da bana gülümseyerek bakıyordu.

Belden aşağısı da yukarısı da heybetli, takım elbiseli, ayaklarında simsiyah mokasen ayakkabılar, üzerinde kaşmir bir palto olan yaşlıca bir adam yolda beni durdurdu. Bir dakika beklememi istedi. Yaşlı adamın başında Rosey'in Şık Şapkacısı'ndan alınmadığı besbelli bir fötr şapka ve gözlerinin yerinde madeni paralar vardı. Elini iç cebine attı, bir tomar para çıkardı ve 'Büyük bir davayı henüz kazandım. Fakat kazanmışım, kazanmamışım, bunun benim için maddi bir önemi yok. Zaten gelirim çok iyi, anlayacağın. Ben her zaman kazananlardanım,' dedi.

Deri evrak çantasını koltuğunun altına sıkıştırmış, karşımda dikilirken, çantasının bir köşesinde JACKIE COOKIE – A Ş, onun da altında KURABİYE, KURABİYE, KURABİYE yazısını okuyabilmiştim.

'Tuhaf, biliyorum ama bir Noel Baba'yla tanıştım. Noel Baba, hep kazanan tarafta olmam nedeniyle daha yardımsever olmamın takdir edileceği konusunda beni ikna etti. Yılbaşı'nı ve Yüce İsa'nın doğumunu kutlayacağımız şu günler hayır yapmak için uygun bir zaman. Şimdi şu parayı alıyorsun ve kendine doğru düzgün bir kıyafet alıyorsun. Mutlu yıllar! Ha, bu arada unutma, İsa Seni Seviyor. Bana da hatırlatıldı bu.'

Para için teşekkür ettim. Yaşlı adamın verdiği paraları sabahlığımın cebine yerleştirdim. Yoluma devam ettim. Tam köşeyi dönmek üzere olduğum sırada Jackie Cookie yanıma koşarak geldi. Soluk soluğa, 'Az daha unutuyordum. Vergiden muaf olabilmem için hayır bağışladığıma dair şunu imzalar mısın?' diye sordu.

Evrak çantasını, JACKIE COOKIE – A Ş, altında, KURABIYE, KURABİYE VE KURABİYE yazan taraf üstte kalacak şekilde tutmuş, üzerine de bir form yerleştirmişti. Formun üzerinde JACKIE

COOKIE'NİN HAYIR BAĞIŞLARI, onun altında, AMACI İÇİN, onun altında YALNIZCA BU SEBEP İÇİN, onun altında VE DAHASI, onun altında, BU DURUMDA, onun altında, KOŞULLAR ALTINDA, onun altında, MUTABAKAT SAĞLANAMAMASI DURUMUNDA, onun altında, SONRA, onun altında, KOŞULSUZ OLARAK, onun altında, İSTER ANLAŞILSIN, İSTER ANLAŞILMASIN, onun altında, JACKIE COOKIE, onun altında, BİRİCİK VE EN DEĞERLİ, onun altında, İŞ BU BELGEYLE, onun altında, ALLAH'IN TAKDİRİ KABUL EDİLEN DURUMLARI KAPSAYACAK ŞEKİLDE ve onun altında da DAİMA KAZANAN TARAFTA OLMA DURUMU yazıyordu.

Altında tarih ve yer bilgilerinin doldurulacağı bir satır bulunan ve BU BAĞIŞ, KURABİYE, KURABİYE VE KURABİYE'NİN SAHİBİ SN. COOKIE'DEN ŞÜKRAN VE MİNNETLE KABUL EDİLMİŞTİR başlığının altındaki satırı imzalamak üzere olduğum sırada kendi kendime şöyle demiştim, 'Yola düş, Jack. Eşeklerin kulaklarını ve dillerini kesmekle, onların gözlerini kapatmakla meşgulüm.'

Sabahlığımın cebinden parayı çıkardım. Eline uzanıp avucunu açtım. İçine parayı koydum, sonra da elini sıkıca kapattım. Onu orada öylece bıraktım ve ilginç bir tesadüf eseri, o sırada oradan geçmekte olan bir taksinin içindeki bir yolcu sanki içine doğmuş gibi penceresini açtı. Ona 'soytarı' diye seslendi. Böylesine afallatıcı bir kelimeyi bu kadar rahat kullanan kadını görebilmek için taksinin içine doğru baktım. Çizgi filmlerdeki domuz karakterine ne kadar benzediğini gördüğümde, gözlerime inanamadım. Yanında da yüzü sırlarla dolu bir mabet kadar ciddi olmakla beraber, bu sırların içindeki mistik bilgiden yoksun gibi duran biri oturuyordu. Aklı fena halde karışmış görünen ve siyahtan beyaza dönmüş, inanılmaz gür saçları olan bu bey de başını aşağı yukarı, onaylar gibi salladı.

Bu ikilinin aksine, arka koltukta oturan ve 'soytarı' kelimesini başıyla onaylayan adama göre saçları daha seyrek ve yaşça daha geçkin bir hanım bu sözden rahatsız olmuş görünüyordu. 'Soytarı'

iddasında durum ikiye bir gibiydi. Olup bitene tam anlam verememekle birlikte, soytarı olsun, olmasın, Jackie Cookie'nin yanından ayrılmış olmaktan memnundum. Taksideki üçlüye gelince, onlardan da hoşlanmamıştım. Yanımdan geçtiklerinde tuhaf bir hisse kapıldığımı bilmekle beraber nedenini açıklayamıyordum. Bu, Kristal Küre Sarayı'na ilk defa gittiğimde kapıldığım hissin aynısıydı ve ne Sonya'yı ne de Asram'ı hatırlatacak bir şey görmek istiyordum.

Yürürken, sahip olduğum zenginliği düşündüm. Bu, Leyla'nın muntazam tırnaklarına parlatıcı sürülmüş, uzun, ince ellerine bakmaktan geçen bir zenginlikti. El ele tutuştuğumuzda aramızdan bir enerji akımı geçiyordu. Işıltılı ve Yalnızca Sabun'un sağladığı türlü hoş kokunun sinmiş olduğu saçlarından geçen bir zenginlikti bu. Özellikle de gözlerinden, o anki iç dünyasını yansıtan hâkim tonun arasında yeşilin onlarca farklı tonuna sahip gözlerinden geçen bir zenginlik. Lise çağındaki sevgilinin son okul balosundan çok önce hayalini kurmuş olabileceği gibi mükemmel bir başla taçlandırılmış ve yüzüyle orantılı boynundan geçen bir zenginlik. Peki ya o okul balosunun kraliçesi kim olabilirdi? Yepyeni, üstü açık bir spor arabayı, egzotik kokuların okyanusun tuz kokulu havasına karıştığı bir sahil şeridinde süren en maceraperest sürücüyü heyecanlandırabilecek, ayaklarından, göğsüne kadar sahip olduğu kıvrımlardan geçen bir zenginlik.

İsmine Leyla denen bu zenginliğin içinde yüzerken, öyle derin bir huzura dalmıştım ki bir an için dünyayı unutmuşum. Ne var ki o bildik sokak şiiri kulaklarıma çalındığında, dünyanın sefaletinin içine yeniden çekiliverdim.

'Aman be, boş ver onu! Kadını da! Hepsini def et!'

'Evet, evet, hepsini def et.'

"Lanet herifler, nereden anlayacaklar ki zaten?"

"Ha... Lanet herifler, ne anlayacaklar ki."

Durup, dünyanın enerjisine uyum sağladıkça ayaklarıma güç geldiğini hissettim. Ardından seslendim, 'Buraya, yanıma gelin. Konuşmamız gerekiyor biraz.' Gerekiyordu da.

Sokağın karşısından bulunduğum tarafa geçtiler, karşımda dikildiler. Bir şey söylemeden konuşmamı bekleyen bu iki delikanlıya baktım. Konuştum da ama kelimelerle değil. Uzanıp, ikisini de kulaklarından tuttuğum gibi kafalarını tokuşturduğumda hem afallamış hem de canları yanmıştı. Lise yıllarımda, daha sonra üniversitede kütüphanede veya odamda edebiyatla ilgilenmediğim ya da ödev hazırlamadığım zamanlar güreş şampiyonalarına katılır, cirit atar, boks yapar, iyi de futbol oynardım. Hırsımı alamadım. İkisinin de kafasını ellerimle kavradım; merhemlenmiş, bandajlanmış ve Luigi'nin çorapları geçirilmiş ayağımla tekmeyi önce birinin, sonra da diğerinin arkasına hızla ve kararlılıkla indiriverdim. Onlar toparlanmaya çalışırken aralarına geçtim; bir ayağımla birinin, diğeriyle de öbürünün ayağının üzerine bastım İkisini de dirseklerinden kavrayıp, konuştum.

'Yılbaşı'na az kaldı. Sizi temin ederim ki eğer kendinize çeki düzen verir, eğer sözlerinizi annelerinizi gururlandıracak şekilde düzeltecek olursanız, sizi ister sevsinler, ister sevmesinler, ister hayatta olsunlar, ister olmasınlar, onlarla ister konuşun, ister konuşmayın, onları aranızdaki anne evlat bağının değerini anladığınızı göstererek gururlandırırsanız, sizin arkanızda olacağım. Belki inanmayabilirsiniz ama Noel Baba hayatta ve aramızda ve Tanrı'ya olan tüm inancıyla size hak ettiğinizin en iyisini vermekten başka bir arzusu da yok. Bilmem yeterince iyi anlatabildim mi?'

İkisi de donuk ve fersiz gözlerle bakıp anladıklarını söylediler.

Ama en sonda söylemeleri gereken kelimeyi söylemeyi ihmal ettikleri için sözlerini tekrarlattım.

'Evet, yeterince iyi anlattınız, bayım.'

'Evet, yeterince iyi anlattınız, bayım.'

'Sizler ne nazik, ne iyi delikanlılarsınız böyle. Umarım yarın sokak partisinde görüşürüz. İyi geceler.'

'İyi geceler bayım.'

'İyi geceler bayım.'

Yanımdan uzaklaşırlarken yalnızca şu sözleri işitebiliyordum, 'Eşeklerin kulaklarını ve dillerini kes, onların gözlerini kapat.' Yoluma devam edip, 'Hey, ne işin var burada?' diye sorulduğunu işitene kadar duyabiliyor, ancak etrafımda kimseyi göremiyordum.

İyice yaşlanmış olan Nicola, bir ağacın altında bir tahta parçasının üzerinde oturmaktaydı. Etrafında kimsecikler yoktu, adam sanki evinin ön ya da arka bahçesinde keyif çatıyor gibiydi. Ayın ışığı, ya da müstehzi gülüşünün yanı sıra, yanan tek sokak lambası etrafını aydınlatmaya yetiyordu.

Üzerinde hâlâ erkeklerin vaktiyle köyün terzisine düzgün bir takım elbise diktirdiği bir zamandan kalma, öyle alelade değil, kaliteli kumaştan dokunmuş, en az kırk senelik bir takım elbise vardı. Ayaklarında inşaat botları vardı ve gri üzerine kırmızı şeritleri olan kalın, inşaat çoraplarını pantalonunun üzerine hava geçirmesin diye geçirmişti. Başına da kulaklarına kadar çekmiş olduğu mahalli profesyonel takımının hokey şapkasını geçirmişti. Eldivenleri şapkasıyla takımdı.

'Gel, geç yanıma. Bu gece konuşmaya ihtiyacım var.'

Dediğini yaptım.

'Tanrı beni seviyor mu?' diye sordu ardından.

Lafa bu soruyla başladı. Anlattıkça anlattı, gözümde giderek sırtında bir kambur taşıyan, ufak tefek yaşlı bir adama dönüştü. Yaşını, sırtındaki kamburu, hayat yolunda kendisini terk edilmiş hissedişini, tam hatırlayamadığı zamanlara ait bir hikâyeyi yeniden yorumlayışını, garip bir dünyada, garip bir zamanda kayıp bir yabancı olduğunu görmek değildi beni ürküten. Neler geçirdiğini, insanların başkalarını incitmek için nasıl işbirliği yapabildiğini ya da kaderin zamanla mücadeleyle dolu bir kader yaratmada nasıl işbirliği yapabildiğini anladığım için etkilemişti hikâyesi beni. O yerde, o ağacın, ayın ve yıldızların ışığı altında bu kişinin, kendisini ölümün pençesine bırakmadan, Allah'la iletişim halinde

olan yaralı yüreğiyle aktardığı hikâyesi beni büyülemişti. Bunca zaman tek yapmaya çalıştığı şeyin, Allah'ın onun için takdir ettiği yeri kabullenmeye çalışmak olduğunu anlamıştım.

'Duyduğuma göre oğlumla karşılaşmışsınız. Çiçekçi'de. Sen de oraya gitmişsin. Önce buraya gelmişsin, sonra da oraya gitmişsin. Oğlumu tanırsınız, kitaplara çok düşkündür. Benim anlayabileceğimden çok hem de. Bir de şu çiçekleri kitapları sevdiği gibi sevebilse… Ah, yine kaptırdım kendimi hayallere. Eskiden Nicola'ydım ama burada bana Nick diyorlar. Durum bu yani.'

Sözlerini bitirdiğinde beni unutmuştu bile, arkasını dönüp, evine doğru yürüdü. Hemşire ve kocasıyla tanıştığım sokaktan geçtim. Evlerinde televizyonun ışığı parıldıyordu, sokak sakin ve huzurluydu. Şehrin liman bölgesine yaklaştığımda, ithalat ve ihracatla ilgili depo ve ofislerin, gümrük firmalarının, nakliye kamyonetlerinin olduğu alan karşıma çıktı. Sokağın sonuna doğru, üzerinde ışıklı bir yazıyla Mama Bella'nın Pizzacısı yazan bir dükkân gördüm. Gaetano Christiano kasanın arkasında ayakta duruyordu. Dükkânın girişi, ön cephede, önlerinde birer bank bulunan iki pencerenin tam ortasındaydı.

Hava soğuktu ve kamyon şoförü olduklarını tahmin ettiğim iki adam içeride bulunan tek masayı işgal etmişlerdi. Pizzalarını yiyip, konuşurlarken her ikisinin de bileklerinden görünen dövmeleri dikkatimi çekti.

'Ee, senin sefer nasıldı?'

'İyiydi. Dört günümü aldı ama ücret dolgundu. Şimdi şu pizza bitsin, birkaç günlüğüne eve, hanımın yanına gideceğim inşallah. Uzaktan akrabalar da geliyor, evde olmanın tam sırası. Ya senin?'

'Benim de iyiydi. Şu ana kadar fena bir kış olmadı benim için. Oğlanlara istediklerini alabilecek kadar iş çıktı. Hanım da ona götürdüğüm kürk paltoyu görünce kim bilir nasıl şaşıracak. Senin gibi, ben de ailemin yanına gitmek, biraz onlarla vakit geçirmek, bol bol ev yemekleri yemek için can atıyorum.'

Gaetano dükkânının arkasından üzerine geçirmiş olduğu domates lekeli önlüğü sarkık göbeğinin üzerinde katlanmıştı. Sıcaktan bıyığından ter damlayarak çıktı, beni içtenlikle karşıladı.

'Emeklilik yaramadı, Frank. Çalışmayı özledim.'

Şans eseri pijamamın cebinde bir Macanudo vardı.

'Sağol, Frank. Allah senden razı olsun. Dükkânı kapattıktan sonra içerim.'

Hızlı adımlarla yoluma devam ettim. Zincir vurulmuş, kilitli demir kapının önünde durdum. Binanın içinde, daha önce 'HAŞERE KONTROL' yazan yerde yanmakta olan başka bir ampul olduğunu görebiliyordum, fakat tabela, 'FANNIE TUVALET MALZEMELERİ' olarak değiştirilmişti. Altında da tam ortasında küçük harflerle Fannie ve Fannie Dağıtım A. Ş. yazıyordu.

Orada hayal kırıklığı içinde bir süre durdum.

'Al benden de o kadar. Ben geldiğimde burası henüz açıktı ama içeriye girdiğimde karşıma çıka çıka çeşitli tuvalet temizlik malzemesi satan bir kadın çıktı. Hâkim Lukman'ı görmek istiyordum. Üstüne sinmiş sigara kokusu, ettiği çirkin laflar ve berbat aksanına bakılırsa temizliğe önce kendisinden başlaması lazım.'

İsmini hatırlamıştım, Jake, evsiz Jake'di bu. Üzerindeki herhangi bir şey isteyip istemediğimi sorunca, en iyisi değiş tokuş yapmak diye düşündüm. Ben sabahlığımı çıkardım, o da üzerindeki her neyse onu. Oradan ayrılmadan önce kendisine sokak partisini de hatırlattım.

Leyla tam 'Açık' tabelasını 'Kapalı' tarafa çevirdiği sırada yetiştim ona. Pijamalarımın üzerine giydiğim şeyi sorunca açıkladım. Onu üzerimden çıkartırken her nasılsa adeta eridi, paramparça olup yere bir toz yığını gibi dağıldı. Leyla yeri süpürdü, ardından da da sıcak birer bardak çay içerek dinlendik.

'Nereye gitmiş olabilir? Bu kadar çabuk.'

'Gerçekten şaşırtıcı. Bir de Jake'in, kıyafetimi değiş tokuş yaptığım adamın dediğine göre orada cadalozun biri çeşitli tuvalet malzemeleri satmaya başlamış. Kadın hem çirkin bir aksanla konuşuyormuş hem de ağzı bozuğun biriymiş.'

'Allah Allah. Bugün Yalnızca Sabun'a gelip tüm nezaketleriyle konuşan tatlı, ihtiyar hanımların tam tersi. Konuşmaları öyle sevecendi ki aksanlarına dikkat bile etmedim.'

'Günün güzel geçti mi?'

'Evet, Frank. Sana seni ne kadar sevdiğimi hiç söylemiş miydim?'

'Benim seni sevdiğimden çok mu?'

'Bu tartışılır.'

'Leyla?'

'Efendim, Frank.'

'Sana hiç seni ne kadar sevdiğimi söylemiş miydim?'

'Hımmm… Benim seni sevdiğimden çok mu?'

'Bu tartışılır.'

'Frank?'

'Efendim, Leyla.'

'Gidip, bizim için bir DVD filim kiralayabilir misin? Ben de sen dönene kadar mercimek çorbasıyla kızarmış ekmeği hazırlamış olurum.'

DVD dükkânı bankanın yanındaydı. Film kiralama alışkanlığım olmadığı için daha önce oraya hiç gitmemiştim. İçeride Catherine'i görmek beni şaşırttı.

'Hey, selam. Bankadan sonra ek olarak burada mı çalışıyorsun?'

'Ah, hayır. Beni ikiz kızkardeşim Catherine'le karıştırdınız. Ben Vickie.'

Biraz Noel Baba ve İsa'dan, sonra da yılbaşı partiden bahsettik. O akşam için önerisi, vizyona yeni girmiş olan Orta Doğu'dan Gelen Adam filmiydi. Dediğine göre, bu yabancı bir filmdi ve İngilizce seslendirmesi de mükemmeldi. Konusunu sorduğumda, bir tünelin sonunda ışığı bulmak için yapılan ve insanın sabrını sınayan bir dizi olayla ilgili olduğunu söyledi.

Tünelin sonunda ışık olan bir yolculuk fikri hoşuma gittiği için diğerlerine hiç bakmadan, o filde karar kıldım. Dışarıya çıktığımda yaptığım seçimden memnundum.

Vickie beni çok iyi karşılamıştı. Catherine'i düşündüğümde, onun da kendine has bir parıltısı olduğunu düşünmüştüm. Dışarıya çıktığımda yanımdan yan tarafında FANNIE TUVALET MALZEMELERİ, altında da küçük harflerle Fannie ve Fannie Dağıtım A. Ş. yazan bir minibüs geçti.

Vickie'nin yanından iyi hislerle ayrılmamın ardından bu şoför canımı sıktı. Bu olsa olsa Fannie ve Fannie Dağıtım A. Ş.'nin daha genççe Fannie'si olmalıydı. Ona bakarken, ister istemez Jake'in 'cadalozun biri' tabirini aklımdan geçti. Öbürünün kızı olması muhtemel, daha genç olan bu Fannie'nin de acaba annesi kadar çirkin bir aksanı ve konuşma biçimi var mıydı? Bu arada, minibüsün gözden kaybolmasına, mahalleden çıkıp gitmesine memnun oldum.

'Kimdi o?'

'Noel Baba! Ödümü patlattın. Ama haklısın. Kendimi o kadar kaptırmışım ki geldiğini fark etmedim bile.'

'Frank, Noel Baba olarak, dünyayı baştan sona arşınlamış ve dini bütün biri olarak bunun gibilerine daha önce rastlamadığımı rahatlıkla söyleyebilirim. Minibüsünün üzerindeki yazıyı okumak istesem de o suratı gördüğümde hayretten gözlerim şaşılaştı. Şaşı gözlerle ne yapayım ki bir şey okuyamadım.'

Orada 'FANNIE TUVALET MALZEMELERİ, altında da küçük harflerle Fannie ve Fannie Dağıtım A. Ş. yazıyordu.'

'Vay canına! Çok anlamlı. Her neyse, sana iyi geceler. Şimdi İyi Seyirler Kiralık DVD'de çalışan kızım Vickie'ye bir uğrayacağım. Dediğine göre 'Orta Doğu'dan Gelen Adam' filmini mutlaka izlemeliymişim. Haydi bakalım, iyi geceler, Frank. Allah'a emanet ol.'

'İsa seni seviyor, Noel Baba. Bunu görebiliyorum. İyi geceler.'

Çorbalarımızı yaramaz iki çocuk gibi ama birbirini seven iki insanın samimiyetiyle höpürdeterek içtik. Bazen Leyla ekmeğime tereyağı sürdü, bazen de ben onunkine... Böylece kâselerimizi silip süpürdük. Çayımızı içerken, kimi zaman Thames Nehri'nin sağ kolunda kullanılan İngilizce aksanı neşeyle taklit ettik, kimi zaman da sol yakada kullanılan aksandan dem vurduk. Bazen de Londra'nın merkezinde kullanılan aksanla konuştuk. Bu arada demli, sütlü ve şekerli çayımızı içmeyi de ihmal etmedik. Yoksa ne sağ, ne sol ne de şehrin merkezinde konuşulan aksan denemelerimizde başarılı olmamız mümkündü.

'Leyla, iyi ki kısacık etekler giyen sarışın bir hostese benzemiyorsun.'

'Aşırı kıskanç ya da daracık kıyafetler giymeye meraklı kadınlardan olmadığıma da memnunsundur herhalde.'

'Ah Leyla! Sana bu halinle yanıp tutuştuğumu biliyorsun.'

'Anladıysam Arap olayım!'

'Aman ne komik.'

Bulaşıkları yıkayıp, kurularken, çoğunlukla Thames Nehri'nin sağ kolunda yaygın olan aksanla konuşmaya devam ettik. İşimiz bittikten sonra büyük bir kâse sıcak patlamış mısır ve sodalarımızla salona geçtik.

'Ne seyrediyoruz, Frank?

'Orta Doğu'dan Gelen Adam' diye bir filim. Tavsiye üzerine aldım.'

Fakat DVD'ye cd'yi yerleştirdiğimizde filmin isminin 'Uganda'dan Gelen Adam' çıkması şaşırttı bizi.

Oldukça cüsseli, esmer, uzun boylu ve yakışıklı ve neredeyse Quinn ya da Brando havasına sahip bir karakter olmasına rağmen filmin başrol oyuncusu olan Lucky Hackman'ı ikimiz de daha evvel her nasılsa hiç izlememiştik.

Filmin açılış sahnesinde bu aktör, masasının başında, büyük, deri bir koltukta oturuyordu, etrafında da oturan ve ayakta duran adamlar vardı. Derken, içeriye Havram adındaki biri giriyor, merhamet dilenmeye başlıyordu. Lucky Hackman bu adama sert sert bakıp, ağzını yamultarak, müşfik bir ses tonuyla 'Fillerin nasıl davrandığını gördün mü? Sen de öyle davrandın işte. Tıpkı bir fil gibi. Zihninin karanlık ormanındaki bir fil gibi. Şimdi de karşıma geçmiş, sana acımamı istiyorsun. İstediğin adalet bu. Bunu verebilecek bilgeliğe sahip olanlardan adalet ve merhamet istemekte haklısın. Seni, sağ kolum, Negah Mot'a havale ediyorum. Negah, sen karar ver, ne yapalım?' diye sormuştu.

'Komutanım Lucky Hackman, yaptıklarını bu dünyanın domuzlarına, eşeklerine, uçan yarasalarına, sivrisineklerine, kertenkelelerine ve bunları özelliklerini pekiştirmek için kullanabilecek diğer hayvanlara yem olarak verelim derim.'

'Sen bilge bir danışmansın, Negah Mot. Dediğin gibi olsun. Akıl küpü danışmanım, Negah Mot'u işittin mi, Havram?'

'İşittim, komutan Lucky Hackman.'

'Bir şey söylemediğine göre onun danışmanlığını kabul ediyorsun o halde.'

'Kabul etmek zorundayım, komutan Lucky Hackman.'

'O halde bencil, kibirli, kıskanç, kindar, kuşkucu ve sabırsız enerjinle yaptığın her işin sevimsiz niteliklerinin kendi karakterlerini pekiştirmeye yarayabilecek domuzlar, eşekler, uçan yarasalar, sivrisinekler, kertenkeleler, diğer hayvan ve böceklere yem olarak verilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir. Seni affedeceğim ama karşıma bir daha asla çıkmayasın. Seninle işbirliği içinde olan eşini alacaksın, çekip, gideceksiniz buralardan, doğuya bir yere,

ama ondan aynı şeyleri yapmasını istemeyeceğiz. Kendisi, bencil, kibirli, kıskanç, haset, kindar, kuşkucu, sabırsız ve egoist enerjisini sana hizmet etmek için saklayabilir. Ancak, gözüme gözükmeyeceksiniz. Bundan böyle, Uzak Doğu'da bir ülkeye taşınacaksınız. Bugün size merhamet gösteriyorum, adil davranıyorum, Havram, bilesin. Hem de tahmin edemeyeceğin kadar; gemindeki insanları kandırdığından çok daha fazlasıyla. Tuttuğun rota sağlam değil, kaptan. İyi niteliklerden korkakça kaçtın sen. Gemindeki insanların güvenine ihnetinin utancını bundan sonra eşin Soneiya'ya her baktığında hatırlayacaksın.'

İkimiz de huzursuz olmuştuk, filmde neler olduğuna dair bir fikrimiz olmadığından dikkatimiz dağılmaya başlamıştı ve izlerken sabrımızı deneyen olaylar dizisinin tünelin sonunda ışığı bulması da muhtemel görünmüyordu. Bununla birlikte, ikimiz de Havram'ın gemisini yanlış idare etmiş olan berbat bir adam olduğu konusunda hemfikirdik.

'Ne diyeyim, 'İyi Seyirler' kiralık DVDcisindeki genç hanım, Vickie, tatlı bir kız ama işine ne kadar odaklandığı biraz meçhul, her neyse… Şu Orta Doğu'dan Gelen Adam'a ne oldu acaba?'

Filmi durdurduk. Patlamış mısırlarımızı yerken New York'un kuzey ve güneyinde kullanılan İngilizce aksanla pratik yapmaya başladık. Bu aksanlar ikimiz için de hemen hemen aynı derecede tanıdık olsa da Leyla şehrin batı tarafına daha aşinaydı, bense daha ziyade doğu yakasına hâkimdim. Böylelikle, farklı New York aksanlarıyla oyalanarak kenetlendik birbirimize.

İrlanda dilinde beni alt etmişti. Bu dilde hem doğu, hem batı, hem kuzey aksanına hâkimdi. Bana gelince, sadece güney aksanını becerebiliyordum, o kadar. Ama güney ve batı Galler'de zafer benimdi. Doğu aksanında da onu az farkla geçmiştim. O ise yalnızca Kuzey Galler aksanında başarılıydı. Avusturalyacada zafer onda, Yeni Zelandacadaysa bendeydi. Hint aksanına gelince, berabere kaldık. Thames nehri'nin sağ yakasında konuşulan İngilizce aksanı

kullandık, sonra sol yakaya geçiş yaptık. Bazen de merkez Londra aksanından dem vurduk. Londra aksanlarını denerken üzerinden geçmiş olduğumuz Hint aksanında aramızda bir rekabet olmadı. Bu oyuna daha gerçekçi bir hava katmak için bir yandan da sütlü, şekerli, kakuleli ve başka çeşit Hint çaylarımızı içtik.

Domino oyununa geçtiğimiz sırada hatırımıza Toronto şehri geldi. Dünyanın en karışık kültürlü şehirlerinden biri olduğundan, şehrin değişik bölgelerinde kullanılan İngilizceyi pratik etmek yerine orada yaşayan Çinliler, Jamaikalılar, Filipinliler, Museviler, Guyanalılar, Sri Lankalılar, Polonyalılar, İtalyanlar, Almanların İngilizce aksanlarının üstünden geçtik şöyle bir.

'Çıkıp biraz yürüyelim mi, Frank. Ne dersin?'

'Harika fikir derim, Leyla.'

'Pijamalarınla bu havada üşürsün, benim paltolarım da sana uymaz ama sırtına alabileceğin genişçe, yünlü bir şalım var, istersen.'

Yalnızca Sabun'dan çıktığımız sırada önceden nasihatte bulunmuş olduğum iki gençle karşılaştığımızda bize hitap biçimleri memnun ediciydi.

'İyi akşamlar bayım. İyi akşamlar hanımefendi. Yılbaşı arifesi için ne kadar güzel bir akşam.'

'Evet. İyi akşamlar. Bu yıldızlı ve mehtaplı ve yıldızlı gecede size iyi yürüyüşler efendim.'

Yanımızdan ayrılıp yollarına devam ettiler. Leyla da koluma girdi, bana iyice sokularak, 'Günümüz gençlerinin böyle konuştuğunu duymak insana güven veriyor. Anneleri sayesinde olsa gerek,' dedi.

'Günümüzde insanların kalbinin bir köşesinde sessiz bir devrimin gerçekleştiğini düşünüyorum. Yarattığımız, neredeyse tamamen yasadışı olmakla birlikte kabul gören dünyayla ilgili

farkındalık bence gün geçtikçe artıyor. Ne demek istediğimi anlıyor musun, Leyla?'

'Anlıyorum, Frank. Ben de okuldan döndüğümde annemin beni çorba, kraker veya bir dilim tereyağlı ekmekle karşıladığı bir zamanda yetiştim.'

'Annen bana Rosey'in annesini ya da kendi annemi hatırlatıyor. Ama en çok tarladan döndüğünde ya da memleketlerinde babasıyla neyle meşgulse onları karşılayan Luigi'nin annesini hatırlatıyor. Leyla, sana özel bir şey söyleyebilir miyim?'

'Frank, bana istediğin her şeyi söyleyebilirsin ve söylediklerine daima saygı duyacağımı bilmelisin.'

'Tahammülsüz ya da insanlardan nefret eden bir olduğumu düşünmezsin umarım ama toplumumuzda geçerli olan bazı fikirler bana ters geliyor.'

'Anlat, Frank. Belki de aynı görüşteyizdir.'

'Bir kere şu var ki alternatif yaşam biçimlerinin kabul edilebilir ya da geleneksel yaşam biçimleriyle aynı değerde olduğu görüşüne katılmıyorum.'

'Katılıyorum, Frank. Eski eşim de bu görüşteydi. Yanlış ahlâk anlayışının; bu anlayışa sahip olanların, iddia ettikleri kadar harika veya özgürleştirici olduğunu hiç düşünmedik biz. Eski eşim avukattı. Onların ele geçirmeye çalıştıkları haklara kaşı savaşırdı ama sonuçta şu anda detayları hakkında karar verme sürecinde olduğumuz şeyi gerçekten de elde etmiş durumdalar.'

'Eşin akıllı adammış Leyla. Keşke ben de eski eşim için aynısını söyleyebilsem. Avukat değildi gerçi ama senin eşinin savunduğu şeyin aksi fikirler uğruna savaş vermekten geri durmazdı.'

'Mesleği neydi, Frank?'

'Eğitimcidir.'

'Senin gibi profesör mü o da?'

'Hayır. Daha ziyade 1 – 5 yaş grubu çocuklara yönelik özel eğitim uzmanıdır.'

'Frank, çocuğumuzun olmaması senin için sorun olur mu?'

'Beni mutlu ediyorsun, Leyla. Her konuda anlaşıyor gibiyiz.'

'Ama yine de az önce karşılaştığımız kibar gençler gibilerini de yabana atmamak lazım.'

'Doğru diyorsun. Belki de bu konuyu ileride tekrar düşünüp, o zaman karar vermeliyiz.'

Luigi'nin Spagetti Evi'nde karşılaştığımız Tom'un yanına gitmek üzere oraya yöneldiğimizde Hong'un Dim Sum Evi'nin yanından geçtik. O sırada Hong elinde buharı tüten erişte kâsesini kaldırıp içeriye girmemiz için işaret etti. Ben de yaşına hürmeten, onu kırmamak için Tom'a işaret edip, bir iki dakika gecikeceğimizi ima ettim. Tom da karşılık olarak baş parmağıyla 'tamam, ama dikkat et' demeye gelecek biçimde işaret etti. Eğer erişte de domates sosu olmazsa, erişte hem yavan hem de mideyi temizlemeye yarayacak asitten yoksun olur. Neticede mide dengesi için gerekli olan iyi bakterilerin eksikliği midenin dengesini pekâlâ bozabilirdi. Luigi buna fazlasıyla önem verir, Çin lokantalarında domates sosunun yerine kullanılabilecek yoğurdun asla bulunmadığını, bunun da kötü bakteri oluşumuna çanak tuttuğunu söylerdi. İyi eğitim görmüş biri olmasa da pek çok kimse Luigi'yi akıllı bulur, kendilerini bir çıkmazda bulduklarında yolundan şaşmazdı.

Erişteyi de daha önce yediğimiz mercimek çorbası kadar iştahla silip süpürdüğümüzü gördüğünde Hong mest oldu. İşin aslı, bütün Çinli müşteriler, zaten bütün müşteriler de Çinliydi, yemeğimizi yerken gülümseyerek, 'kızalmış pilav da iyi,' 'sen beğenmek Çinli adam yemek,' 'sen Çin'e gelmek annem sana yemek pişirmek,' 'sen sadece erişte istemek' gibi şeyler söyleyip, durdular.

'Frank, Leyla, orada bir şey yediniz mi?'

'Yedik, Tom. Hem de birkaç kâse erişte.'

'Aman Tanrım. İçeriye girdiğinizde Luigi'den rica et, Catarina ya domates soslu spagetti yapsın ya da ev yapımı köy yoğurdundan bir iki kâse getirsin. Menüde olmasa da buzdolabında tıbbi amaçlı her zaman bulundurur.'

Bazen öyle bir an olur ki insan zihni geçmişten bir anı sanki o tarihi anı tekrardan yaşarmış gibi hayata döndürüverir. Leyla içeriye girerken, ben de Luigi'nin Spagetti Evi'ne adım atmak üzereyken; başına gelenleri anlamaya çalışan aptal ve zavallı bir adam olduğum zamanlara gitmiştim. Üniversiteye başladığım, genç ve kimseye bağlı olmadığım, yazarların, ressamların, filozofların ve psikologların ve onlar gibi, zamanla dünyayı şekillendirmiş olan diğer ileri görüşlü kimselerin fikirlerinin etkisi altında olduğum senelerdi.

Buda'nın bilgeliği, Zorba'nın yaşam enerjisi, Henry Miller'in cüretkârlığı, Jackson Browne'ın hasreti ve hüznü, Leonard Cohen'in güzel melankolisi, Van Morrison'un vizyonu ve ritmi, İsa'nın yaşamı, arada Yunan adalarına yaptığım kaçamaklar... Avrupa ve Kuzey Afrika'da başka ülkelere sırt çantamla yaptığım seyahatlerin yanı sıra kimisini gerçekleştirebildiğim, kimisi de boşa çıkan gizli hayallerimle mutluydum. Gençtim, gücüm, kuvvetim yerindeydi, beni uzun boylu, esmer ve yakışıklı bulan ve benimle beraber olmaktan hoşlanan bir iki kız olurdu daima. Yine de tüm bu özelliklere sahip olmama ve genç yaşıma rağmen Budapeşte Çingene Lokantası'na bir gün eski eşim olacak kadınla içeriye adımımı attığımda henüz onların taklitçisinden başka bir şey değildim.

Çingene çalgıcılar hünerlerini bizim için sergilerlerken, nadir Macar içeceğimiz eşliğinde bol ve lezzeli şnitzelimizi yediğimiz sırada, çiçekçi kadın yüzünde kocaman bir gülümsemeyle eski eşimin şnitzelinin yanına bir gül bırakmıştı.

'Bazen Frank, sana baktığımda bir Buda görüyorum, bazen de Zorba'nın enerjisini. Bunlar Miller'in cüretkârlığıyla birleştiğin-

deyse seni dayanılmaz buluyorum. Browne, Cohen ve Morrison'ı dinlediğimiz akşamı hatırlıyor musun? Müziğe nasıl kaptırdığını gözlerimle görmüştüm ve İsa şahidimdir, bir çift göze yansıyan bunca duygusallığa daha önce hiç şahit olmamıştım. Onların acı ve özlemlerine karşı gösterdiğin hassasiyet etkileyiciydi.'

'Benimle evlenir misin?'

'Evlenirim. Seni istiyorum. Benim Zorba'm olmana ihtiyacım var.'

O günden yıllar sonra, evimde, klozetin üzerinde yıllar sonra oturup, düşündüğümde kendimi aptal ve zavallı hissettiren şeyin o günün ardından berbat bir yiyecek zehirlenmesi geçirmiş olmamın veya beynimin içinde çalmaya devam eden o müziğin yarattığı dayanılmaz baş ağrısı olmadığını biliyordum.

Sağ ayağımla Luigi'nin Spagetti Evi'ne girerken Luigi'nin oturduğu masadan beni görmekten memnun olduğunu fark ettim. Sol ayağımı da basıp, içeriye girmek üzereyken o zamana geri dönmüştüm.

'Çöpü dışarıya çıkar! Bir kere de unutmasan olmaz. Yoksa bütün zamanını kitap okuyarak geçirebileceğini mi sandın, Frank? Buda ve Zorba'nın hayatını yaşayamazsın. Frank olmak nasıl bir şey biliyor musun? Biraz kendin olmaya başlasan diyorum. Bugünün kahvesiyle uyansan bir gün de, Cohen'in geçmişte yarattığının kokusuyla değil. Çöpü çıkar yeter! Sonra alışverişe gidiyoruz. Daha fazla kıyafete ihtiyacım var. Geleceğe ancak böyle bakabilirsin, Frank. Sen öyle bakarken zaman geçiyor bile.'

Tom elini omzuma koyup, 'Frank, iyi misin?' diye sordu. 'Erişte mi dokundu yoksa?'

Leyla doğruca Luigi'nin masasına gitti. Buzlarım ağır ağır çözülürken, Tom'a doğru döndüm.

'Tom, hayata kafa yorduğun olur mu hiç?'

'Her zaman, dostum. Her zaman. Ama sen iyi olduğuna emin misin? Az önce bir şey oldu sana.'

'Geçmiş zaman, Tom. Geçmişin sesi sanki bugün gibi kulaklarımda.'

'Seni anlıyorum, Frank. Bana da sık sık olur.'

Bana bir Macanudo uzattı. Ardından purolarımızı tüttürmeye başladık.

'Luigi'yle tanışmadan evvel hukuk öğrencisiydim ve şehir merkezinde önemli bir firmada avukattım. Beklentim, günün birinde beni ortakları yapmaları yönündeydi. Onlar gibi hırslıydım ya da öyle olduğumu sanıyordum. Ama gün geçtikçe çözülüyordum. Pahalı deri ayakkabılarıma bakıyor, takım elbiselerimin, ipek eşarplarımın, şapkalarımın, kaşmir paltolarımın, üzerinde ismimin ve bir yerlerinde çalıştığım firmanın adı yazan deri çantamın artan ağırlığını hissediyordum. Bir gün mahkeme salonunda ayakta duruyordum, kürsüde de kadın bir yargıç vardı. O sırada tek görebildiğim, uzun, kırçıl saçlı siyah bir karga, arkasında da üzerinde ADALET yazan bir tabela asılmış bir duvardı.'

Bir an sustu, Macanudo'sundan bir nefes çekti. Kenarları hafifçe kızarmış gözleriyle gözlerimin içine baktı.

'Sonra öğrendim ki o kuş meğer başka bir kadınla yaşıyormuş ve bir de çocuk evlat edinmişler. İki anneli bir çocuk.'

Konuşmayı bıraktı, Macanudo'sundan bir nefes alıp, kızarmış ve yaşlı gözleriyle gözlerime baktı.

'O gün orada avukat kimliğimle bulunmuyordum, bir başkası tarafından temsil ediliyordum. Boşanıyordum, Frank. Her şey bitip de oradan eski eşimin zafer dolu bakışları üzerimde dışarıya çıktığımda şu anda anlatamayacağım kadar karmaşık bazı koşullar yüzünden ne çocuğumun velayetini alabilmiştim ne de cebimde beş kuruşum kalmıştı. Başka bir devirdi bu, Frank. Arkama bile bakmadım. Hiçbirini bir daha da görmedim. Çocuklarımı bile. O da başka hikâye gerçi. Karışık işler, anlatmaya değmez.'

Sessizliğe büründü. Macanudo'sundan bir nefes daha çekti, kısık ve ışık saçan bir volkana dönüşmüş gözleriyle, içime işleyen bir bakışla baktı tekrar.

'O akşam kiraladığım yeni evime gittiğimde deri çantamı, deri ayakkabılarımı, hiç giymediğim takım elbiselerimi, apartmanın çöp boşluğuna atmıştım. Koltuğa sırtımı yaslayıp, adalet hakkında düşünceye dalmıştım. Sonra dank etmişti. Luigi'yle tanışalı birkaç yıl olmuştu. Adalet sistemi, Luigi gibilerini bölgelerinden uzak tutmak için haraç veren başkalarından menfaat elde ettiği için kendisinden haraç almak isteyen temsilcilerinden biriyle irtibatını önlemek istediğinde Luigi onlara pabuç bırakmamış, bir kuruş vermemişti. Ben de o zaman gözüpekliğine hayranlık duyduğum bu adamın savunmasını üstlenmiştim. Karmaşık bir hikâye, detayları da atladığım için daha da karışık geliyor olabilir ama bana bunda güvenebilirsin Frank. Her neyse, üniversite yıllarında bir hukuk öğrencisiyken, Browne ve o ekoldekilerin şarkıları kulaklarımda, Buda ve diğerleri hakkında kitap üstüne kitap devirdiğim zamanlar, gerçekten bir fark yaratma isteğim vardı. Hatta geceleri Cohen ve Morrison dinleyerek duyarlılığımı kaybetmeyip, gün ağardığında da üzerime üniformamı geçirip, sistemin bir parçası olarak çalışarak, dünya işlerini yoluna koymak için ne gerekiyorsa yapmaya bile hazırdım.'

Bir an durakladı. Macanudo'sunun külleri silkeleyip, 'Bildiğin gibi değil, Frank, o kargayı ve eski eşimi aklımdan hiç çıkaramadım. Adalet mekanizmasını ellerinin altında tutup, o koridorlarda boy gösterenlerin bir Browne veya bir Cohen'i dinleme hassasiyetine sahip olanları veya Morrison'un mistik tarafına yeterince ilgi duyabilen kişileri alt edebileceklerine inanamıyordum. İşte o gün, orada hukuktan mezun olduğuma karar vermiştim. Luigi'nin şahsi telefonu hâlâ bendeydi, aradım ve beni ekibine kabul etti. Ve şimdi adalet herkes için mevcut. Bunu yaşayış biçimimizden görebilirsin. Şu sokağa bir bak, Frank, her şey ne kadar anlamlı. Her şey olması gerektiği gibi. Yaşa ve yaşat mantığı bu.'

'Hiç bu şekilde düşünmemiştim, Tom, ama haklısın galiba. Bu mahalleye geldiğimden beri hayatım gerçekten de olumlu yönde değişti.'

'Değişmek de zorunda, Frank. Kimse bilmez ama Luigi bir hayli hayır işi yapar. Yaptıklarını insanlara gazetelerden duyuran tiplerden değildir. Yapmakla yetinir. Sana bir örnek vereyim. Bir gün bir çocuk gelmiş. Ağzı bozuk mu bozuk. Sövüp, sayıyor herkese. Luigi onu önce kendi haline bırakmış, arada sırada da onu masasına çağırdığı olurmuş. Bir gün sorduğunda, bu çocuğun iki annesi olduğunu öğrenmiş. Kadınların biri bir hâkim, diğeri de Feminist Kadınlar Feminist Hisseder'in editörüymüş.'

'Yoksa aynı…'

'Bilmiyorum, Frank. Öğrenmek istemedim. O karganın dış görünüşünü ya da bana hissettirdiklerini zihnimde yeniden canlandırmayı hiçbir zaman istemedim. Bu düşünceler bana eninde sonunda eski eşimi hatırlatacaktı, hem ayrıca… Her neyse, Luigi duruma şöyle el koymuştu. Annesinden evde kalıp, çocuk için güzel yemekler pişirmesini ve çocuk eve döndüğünde onunla uzun uzun konuşmasını rica etmişti, ama öyle sadece sınırlı, kaliteli bir zaman değil, çocukla gerçekten uzun bir süre geçirecekti.'

'İşe yaradı mı bari?'

'Başlangıçta hayır. Ama aşağı yukarı on beş gün sonra Feminist Kadınlar Feminist Hisseder'de bir kriz yaşandı ve derginin bir sonraki sayısı Tütün Keyfi Neşesi adıyla basıldı. Üstüne üstlük, derginin başına Che Cubarra isminde yeni bir editör getirtilmişti.'

'Öteki editöre ne oldu?'

'Ona gelince, aralarında Her Şey Kadınlar, Kadınlar Her Şey İçin'in de bulunduğu, Absürd Atılımlar ve bunlar gibi tanınmış dergilere geçmeye çalışmış ama hiçbiri onu kabul etmeye yanaşmamış. Feminist Kadınlar Feminist Hisseder'in Tütün Keyfi Neşesi'ne dönüşmesinin arkasındaki gerçekler duyulmaya başladığında kimse ona bulaşmak istememiş. Bu arada bunların birer

söylentiden öteye geçmediklerini de belirteyim. Ama söylentiler bazen ne kadar etkilidir, bilirsin.'

'Çocuğa ne oldu peki?'

'O şimdi hatırı sayılır bir idareci, emrinde pek çok işçi çalışıyor. Nevada'nın batısında Luigi'yle alakası olan, daha doğrusu ona ait olan bir işletmede çalışıyor.'

'İnanılmaz. Hayatına örnek alabileceği bir erkek modeli girdikten sonra düzelmiş sanki.'

'Başka şeyler de oldu, Frank.'

'Ne gibi?'

'Annesi, hâkim olan, çok sıkıntı çekti. Bazı şeyler meydana çıkıp da Luigi bunları ifşa ettirdikten sonra işten çıkartıldı. Neticede, bir hâkim olarak çalışma şansını da kaybetti.'

'Ne yaptı peki?'

'Onlar diyelim, Frank. Hiç kimse ne Feminist Kadınlar Feminist Hisseder kadar sığ görüşlü bir dergide fiyasko olmuş bir editörü istemiş ne de bir zamanlar büyük, küçük tüm işletmelerle bağlantıda olmuş olan eski bir hâkim ya da avukatla bir alakaları olsun istemişler. Bu yüzden Luigi herkesin sırt çevirdiği bu ikisine acıyıp, merhamet göstermiş ve o çocuğa telefon açıp, bu ikisini idarecisi olduğu binada temizlikçi olarak işe almasını istemiş.'

'Kabul etmişler mi?'

'Sen ne diyorsun? Bugün bu ikisi sistemde asgari ücret olarak kabul edilenden daha iyi bir gelire sahipler, ayrıca sağlık sigortaları ve tatil harcırahları da cabası. İki taraf da böylece kazançlı çıkmış oldu. İşe Luigi el koyunca herkes kazandı. İşte adalet bu. İşte bu yüzden bu adamı seviyorum, onun için çalışıyorum ve uygun gördüğü her şekilde de ona hizmet etmeye hazırım.'

'Zamanla ben de sevdim bu adamı, Tom. Ne zaman yanında olsam sanki dipnotlarla, tezlerle dolu bir dünyadan çıkıp, daha basit, yalın bir dünyaya giriyorum. Yıllar önce okumuştum, ba-

sitliğin yolu akıldan geçermiş. Akılsa çalışmaktan. Çalışmaksa disiplin ister, disiplin de sabır…'

'Sana anlatmayı unuttuğum bir şey var, Frank. O bu kadar adil biri işte. O zamanlar bundan haberim yoktu tabi. Dediğim gibi, yaptığı hayır işleri kendisinde saklıdır. Ama bir süre sonra bazı telefon konuşmaları yaptığını, bazı şeyleri yeniden ayarlayıp, eski eşimi de kazançlı çıkartacak bir durum yarattığını tesadüfen öğrendim.'

'Nasıl yani?'

'Adam zeki biri diyelim, Frank. Onun hırslı tarafını bilen biri olarak, Her Şey Kadınlar, Kadınlar Her Şey İçin'in de bulunduğu Absürd Atılımlar ve bu tür tanınmış dergilerin özel bir çekiliş düzenledikleri ve bu çekilişte, Her Şey Kadınlar, Kadınlar Her Şey İçin'de işler henüz bozulmadan önce belirlenen listedeki isimler arasında onun kazandığına dair sahte bir notla evine kutular dolusu feminist tarzda çok şık pantolon takımlar hazırlatıp, göndertmiş. O da giydiği bu kıyafetlerle, iş yerinde merdivenleri birer, birer tırmanmış ve tekrar zirveye oturmuş. İleride, iş dünyasında daha da terfi etmek artık kendisine kalmış bir şey.'

'Şimdi ne durumda peki?'

'Küçük General'in elebaşı.'

'Anlamadım.'

Bana senin neyin var der gibi baktı, Macanudo'sundan bir nefes çekip, gülümseyerek, 'Küçük General, aralarında Her Şey Kadınlar, Kadınlar Her Şey İçin'in ve işler ters gitmeden önce Feminist Kadınlar Feminist Hisseder'in de bulunduğu, Absürd Atılımlar gibi belli başlı dergilerin yazarlarının stres attıkları yer. O da şimdi buranın müdürü işte.'

' Hâlâ bir şey anlamış değilim.'

'Kristal Küre Sarayı'nın olduğu yeri biliyor musun?'

'Bak işte bunu biliyorum.'

'İşte, Küçük General onun yanındaki sokaktadır. Kristal Küre Sarayı el değiştirdikten sonra onunla rekabete geçti. Oranın idarecileri, Sonia ve Aram denen meymenetsizleri karalama kampanyalarına bile karıştılar.'

' Hâlâ anlamıyorum.'

'Bunda anlamayacak ne var, Frank? Bir düşün, sen kendin Absürd Atılımlar ve Her Şey Kadınlar, Kadınlar Her Şey İçin'in de aralarında bulunduğu dergilerde ya da çoktan bozguna uğramış Feminist Kadınlar Feminist Hisseder'de iş arayanların arasında olmak ister miydin?'

'Hah, şimdi oldu.'

'Anlayacağını biliyordum. Luigi insanlara ihtiyaçlarını vermekte mahirdir. Her neyse, amma gevezelik yaptım. İçeriye girdiğinde domates soslu veya yoğurtlu spagetti yemeyi ihmal etme. Luigi'nin seni dört gözle beklediğinden eminim. Aramızda kalsın, daha bu sabah mutfağın yanından geçerken, biliyor musun Catarina… Şu Frankie'yi sevi… Yani… Hoşuma gidiyor… Dediğini duydum.'

'Luigi evlendiğinden bahsetmişti, Tom. O halde, yeniden mi evlendin?'

'Öyle oldu, Frank. Şimdi harika bir kadınla evliyim. Catarina onu benim için kendi elleriyle seçti ve Luigi için tam bir nimet olan bu tatlı kadının ellerinden hâlâ minnetle öpüyorum. Bir de… Şey… Bak, Luigi ve Catarina dışında tek bilen sen olacaksın. Karım hamile, Frank. Hem de hiç planlamadan. Çok mutluyuz, o da ışık saçıyor adeta, görmelisin. Bütün zamanını çocuklar için kahvaltı ve öğlen yemekleriyle ilgili yemek kitapları okuyarak geçiriyor ve genelde de harika bir aşçıdır. Bizi eski usül sevgiyle beslediğine yemin edebilirim. Annemde, senin annende, Luigi'nin annesinde, etrafımızdaki, birbirimize bir anlam ifade eden bütün bu insanlarda gördüğümüz türden bir sevgi. Suni olmayan… Ah,

söyletme beni, Frank. Dünyanın gidişatını kendin de görebilirsin. Tek diyebileceğim, çok şükür ki Luigi gibi insanlar var.'

Kar serpiştirmeye başladığı sırada Noel Baba yanında birisiyle çıkageldi. Bizi hazırlıksız yakalamıştı.

'Duydum, duydum, Tom. Suni olanlardan bahsettiğini duydum. Hemfikir de olsak böyle konuşmak doğru değil.'

Noel Baba'nın yanında, tıpkı Charlie'ye benzeyen ve İsa Seni Seviyor tabelası taşıyan biri duruyordu, oysaki Charlie'nin o kocaman sakalın ve kırmızı şapkanın altında olduğundan emindim.

'Ne düşündüğünüzü tahmin ediyorum çocuklar. Bu, Charles. İkiz kardeşim. Düşündüm de İsa'nın sevgisinin eksikliği, özellikle de günümüzde hiç de iyi bir şey değil. Bu zamanda Noel Baba olmamasına gönlüm razı gelmedi. İşte bu yüzden Charles'la Noel Baba bütün gönderilerini tamamlayıncaya kadar yardım etmesi konusunda anlaştık. Charles, tanıştırayım, Frank ve Leyla, bu bey Luigi'nin yanında çalışan Tom, bu hanım da buranın sahibi Luigi'nin eşi, Catarina.'

'Tanıştığımıza memnun oldum, Frank, Tom.'

'Tanıştığımıza memnun oldum, Charles.'

'Ben de öyle, Charles.'

'Baksanıza, şuradaki Charlie'nin Tütün Dükkânı'ndan Dave değil mi?'

Gerçekten de tütün dükkânının kısa boylu, topluca sahibi, ağzındaki Macanudo ile karşı taraftan bize doğru gelmekteydi. Siyah fötr şapkası başındaydı, üzerine de mavi ekoseli bir mont geçirmişti. Üzerinde Charlie'nin Tütün Dükkânı yazan plastik bir torba vardı elinde.

'Sohbet güzel desenize.'

Elini çantasına atmış, herkese birer Macanudo çıkarmış ve purolarımızı uzun ahşap kibritlerle yakmıştı. Bir arada purola-

rımızı tüttürmek, bir yandan içimizi ısıtmış, bir yandan dakeyif ve mutluluk vermişti bize.

'Tütün Keyfi Neşesi'ni bu denli popüler kılan da bu. İnsanlara bunu öğretiyor. Birlik. Vericilik. Kardeşlik. Dostluk. Paylaşım. Mal yetiştiremiyorum. Hele şu tatil döneminde, insanlar henüz yılbaşı alışverişlerine başlamadan elimdekiler tükendi bile. Sebebi, yılın bu zamanına mahsus paylaşım ve kardeşlik ruhu olsa gerek.'

'Başka hangi dergiler tutuluyor?'

'Bilmiyorum. Kendim başka dergi almam, boşandığımdan beri de başka dergilerle ilgilenmedim. İlk eşim Her Şey Kadınlar, Kadınlar Her Şey İçin'in müdavimiydi ama şimdiki hanımım benim gibidir. Akşam yemeğini takiben bir Macanudo ve Tütün Keyfi Neşesi'nin bir nüshasıyla yorgunluk atarız. Her ay eve iki tane getiririm. Bulaşıkları yıkadıktan sonra güzel bir java kahvesi yapar, sonra da ona günümü anlatırım. Puromu yakar, ayaklarımı berjerin ayaklığına yerleştirir, bir yandan purolarımızı içer, bir yandan da okuruz. Bazen de puro ağzımda, koltukta uyuyakaldığım olur. O zaman bunu nasıl başarıyor, bilmiyorum ama beni yatağıma yatırıyor. Bunu nasıl yaptığından emin değilim, çünkü bana göre ufak tefektir, üstelik oldukça da zayıftır.'

'Çocuk var mı, Dave?'

'Evet, iki tane. İkisi de buradaki üniversitede okuyor. Öğlen yemeğine hâlâ eve gelirler, Mary akşam üzeri kütüphanede araştırma yaparlarken dikkatlerini verebilmeleri için iyi beslenmelerine dikkat eder. Mary beni çoktan yatırmış olduğundan gece onları genellikle görmem ama onları beklediğinden ve derslerinden sonra eve döndüklerinde sıcak yemeklerle karşıladığından eminim. Aile olmadan hayatın ne anlamı var ki?'

'Dostumuz Frank'in de yakında dünya evine gireceğinden haberin var mıydı?'

'Yok, bilmiyordum. Kaçırmışım bunu. Buralarda olup, biten hemen her şey kulağıma gelir hâlbuki.'

'Öyle işte. Senin neredeyse hemen karşındaki dükkândaki hanımla, Leyla'yla hem de.'

'Hiç tanımıyorum. Yoksa şu ilginç şapkalar giyen ve yoldan geçeni durdurup, sohbet eden hanım mı?'

'Yok, yok. O Rosey'in Baş Aksesuarları Dükkânı'ndan Rosey.'

'Ne dükkânı ne?'

'Caddenin aşağısındaki şapkacı dükkânı.'

'Rosen'in çiçekçisinin yanı mı yoksa?'

'Rosenberg.'

'Tamam, anladım.'

Frank'le Leyla bu günlerde evlilik hazırlıklarının planlarıyla meşguller.

'İyi düşünmüşsünüz, Frank. Mary de aynısını yapmıştı. Aylar süren hazırlık sürecinin ardından nihayet tamam dediğinde o cumartesi günü apar topar dükkânı kapatmayı ayarlamıştım. Haberi Cuma günü almıştım, bu yüzden, hazırlık yapacak fazla zamanım olmamıştı ama bir şekilde idare etmiştim. İş yaşamında esneklik, yaşamda esneklik, iyi bir Macanudo, iyi bir hanım, bir nüsha Tütün Keyfi Neşesi, bir fincan javayla şu hayat merhalesi pekâlâ atlatılabilir, hem de zaferle. Her neyse, benim gitmem lazım, Mary bekler, Morrison'un Birahanesi'nde bir, iki kadehten sonra vakit de iyice geç olur. Haydi, iyi geceler size, Allah'a emanet olun. Luigi'ye selamlarımı iletin ve hukuk bürosundan teftişe gelen temsilcilerle bu ay hiçbir sorun yaşamadığımı söyleyin olur mu? Şu karşıdan bize doğru gülümseyerek gelen kadınlar da kim ki?'

'Ne tesadüf. Rosey ve Sally!'

'Hımmm. Eğer Mary'ciğim hayatımda olmasaydı şapkamı eğip, şu frapan şapkalıya bir selam vermeden geçmezdim. Şapkasının

altından görünenler bigudi mi, onlar da neyin nesi? Ey Tanrım! Benim Mary'm de aynı böyle yapıyor.'

Rosey ve Sally bize el sallamaya başladığı sırada Sally'nin ayağı kaydı. Aniden sihrini kaybeden uçan bir halı misali arka üstü yeri boyladı. Aklıma ilk gelen, yeni birikmiş kar tabakasının altında bir buz tabakasının oluşmuş olabileceğiydi.

Noel Baba 'Ya Rabbim, sen koru!' deyip, bir hamlede, kızağının onu götürebileceğinden daha seri bir şekilde sokağın karşı tarafına geçti. Diğerlerimiz henüz yoldayken o lahzada yanına çömeldi, evladını ilk defa acile getiren bir anneninki gibi endişeyle bakan gözlerini ona dikti.

'Ah, Tanrı hepimizin yardımcısı olsun! Talihsizliğin böylesi nasıl olur da Sally gibi şeker bir insanı bulur? Ambulans çağırsam mı? Ama ya sonra düşersem? Kendinde mi, Noel Baba? Yüzüne üfle, yüzüne. Yok, yok daha iyisi, suni teneffüs. Ah, Frank, Tom ve Charlie de buradaymışlar… Neler görüyorum, beyefendi… Atın, atın o puroyu ağzınızdan! Bunların zararlarından haberiniz yok mu, yoksa? Hem görmüyor musunuz burada temiz bir suni teneffüse ihtiyacı olan bir insan var. İsminiz neydi bu arada? Ayrıca, başınızdaki o şapka hiç bu havaya göre değil. Frank, ambulans çağır, çabuk! Tom, arkasından git, kayıp, düşmesin! Charlie, sen burada kal, Noel Baba'ya yardım et!'

'Ben Charlie değilim. Charles'ım.'

'Ama seni üzerinde taşıdığın tabelanla ilk tanıdığımda veya ne zaman bankaya bir işim düşse, kendini Charlie olarak tanıtmıştın. Şimdi Charles olmak da nereden çıktı? İstediğin daha fazla resmiyet mi? Bak işte buna bir şey diyemem. Büyükbabam, annemin babasının adı Charles'ken kırkından sonra kendisine Charles diye hitap edilmesini istemişti. Ama ben onu zaten Charles olarak tanımıştım, o yüzden de ona Büyükbaba Charles derdim. Ayrıca Bobby diye biri vardı, büyükbabamın arkadaşıydı, o da daha sonra kendisine Bob denilmesini istemişti.'

'Yok, hanımefendi. Sandığınız gibi değil. Charlie hâlâ Charlie, Noel Baba da aynı kişi, ben Charles, ikiz kardeşiyim.'

'A, öyle mi! Baştan desenize şunu.'

'Bir saniye müsadenizle, ben de Charlie'nin Tütün Dükkânı'ndan Dave.'

'Sizin, bayım, sağlık danışmanlığı almanız lazım.'

'Dediğim gibi, baylar, Mary beni bekler, bir iki bardaktan sonra da vakit iyice geç olur. Haydi, size iyi geceler, Allah'a emanet olun.'

'Hey! Puronuzu söndürmeyi unuttunuz!'

Dave, sanki Noel Baba'dan ders almışçasına, bir hamlede gözden kayboldu.

'Ah, Sallyciğim! Ayağa kalkmışsın. İyi misin?'

'Evet. On dakikadır ayaktayım. Noel Baba'nın ilgisi sayesinde.'

Noel Baba'ysa, yanında, kolunu ona destek olmak için dolamış, dünyanın herhangi bir yerinde kendisine ve Yılbaşı ruhuna inanan ve yıl boyunca iyi ve uslu davranmış bir çocuğa elindeki son hediyeyi verdiğinde olabileceği kadar mutlu görünüyordu.

'Haydi. Hepimizin bir şeyler yemeye ihtiyacı var. Bu gece Catarina'nın mutfakta harikalar yaratacağından eminim, özellikle de Sally'nin yüreğimizi ağzımıza getirdiğini öğrendikten sonra.'

Tom'u takip ederken, Noel Baba tekrar düşmesini engellemek için Sally'nin kolunu sıkı sıkıya kavradı. Vardığımızda, Catarina, Luigi ve Leyla'yla birlikte oturmuş, bir yandan da Leyla'nın elini tutmuştu. Üçü de kendilerini sohbete iyice kaptırmış görünüyorlardı. Çok geçmeden hepimiz sofraya geçtik. Vinnie, Hong'un elinden süpürgesini almak için yanına gelse de Hong süpürgeyi elinden bırakmadı.

'Leyla muhteşem bir kadın, Frank.'

'Sağol, Luigi. Catarina gibi olabilsem, bana yeter. Catarina, teşekkürler, bütün tavsiyelerin için. Senden çok şey öğrendim.'

'İyi bir hayatı hak ediyorsun tatlım. Senin de hayatın bizimki kadar güzel olur inşallah.'

'Catarina, buradaki hiç kimse spagetti ve belki birkaç şişe grappaya hayır demeyecektir. Sonra da espresso kahve ve canoli.'

'Haklısın, Luigi. Haklısın. Sen her zaman haklısın.'

Catarina ağır adımlarla mutfağa doğru giderken Rosey endişeyle, 'Grappa nedir? Ne olduğunu bilmediğim şeyleri içmekten hoşlanmam. Taze sıkılmış havuç suyunu tercih ederim. Bazen de taze maydanoz, bir dilim zencefil eklerim, bir de…' dedi.

'Üzüm sever misin?'

'Evet ama genellikle…'

'Mesele yok o zaman, grappayı da seversin. Tom, Rosey'e lokantayı gezdiriver, ona grappa çeşitlerimizi ve üzümden yapılma diğer mamullerimizi uzun uzun tanıt.'

Luigi bacaklarını masanın altından uzattı, arkası açık deri terlikleri ve kırmızı topuklu, kalın gri inşaat çoraplarıyla rahatı yerinde görünüyordu.

'Mademki buradasınız, konuşmamızın belki de tam sırası.'

Durakladık, bizler de dikkat kesilmiştik. Ardından söze girdi tekrar.

'Hâkim Lukman. Göz göre göre kaçırdım onu elimden, sonra da sırra kadem bastı mübarek. Adamlarım da yerini tespit edemiyorlar. İşin doğrusu, onunla konuşmaya ihtiyacım vardı. Belediyeden, şehrin en ücra köşelerine kadar çeşitli kaynaklardan kulağıma hakkında pek çok şey çalındı ama iş somut bilgiye gelince, o yok işte. Çimentoyu severim, bilirsiniz. Fikirler de işte öyle somut olmalı. İşlerin sağlam yürümesi için. Anlatabiliyor muyum bilmem?'

Bunun üzerine şöyle dedim, 'Tüm bildiğim, eskiden 'HAŞERE KONTROL'ün olduğu yerde şimdi üzerine sinmiş sigara kokusuyla, çirkin aksanıyla, hoş olmayan biçimde konuşan, temizlik ürünleri satan ve Hâkim Lukman'ın geri dönmesine sıcak bakmayan birinin olduğu.'

'Biliyorum, Frankie. Kadın şirretin biri. Bir de kızı var, yan cephesinde FANNIE TUVALET MALZEMELERİ, altında da küçük harflerle Fannie ve Fannie Dağıtım A.Ş. yazan bir minibüs kullanıyor. Hoş tipler olmayabilirler ama klozet temizlik hizmeti de veriyorlarmış ve işlerinde de gayet iyilermiş. Şimdi doğruya doğru.'

'Kesinlikle haklısın, Luigi. Ağabeyim, Noel Baba olmadan önce İsa Seni Seviyor tabelasını üzerime aldığımda beni, başkalarına ne ekersen, onu biçeceğini söylememi tembihleyerek teşvik etmişti.'

'Tamam. Bu doğru olabilir. Ama şahsen Noel Baba olarak onları yalnızca yaptıkları işe göre değerlendiremiyorum. Karakterlerini ister istemez göz ardı edemiyorum. Düşünüyorum da, artık söylenecek sözün kalmayacağı, tüm defterlerin dürüldüğü gün geldiğinde onlara verecek bir hediyem olacak olmasına da o gün tedarikçim sanırım Yalnızca Sabun olacak.'

'Noel Baba, ne düşünüyorum, biliyor musun?'

'Nedir, Frank?'

'Bence Rosey'in sana o gençler için verdiği sabunu kullanabilirsin. Eğer Leyla'yla benim görüşüne inanırsan, müthiş bir değişim geçirdiklerini söylemeliyim. Kulağa çirkin gelen tek söz etmiyorlar artık.'

'Bak sen, haberim yoktu bundan. Şu bize beyefendi ve hanımefendi diye hitap eden nazik gençlerden bahsediyorsun, değil mi?'

'Pekâlâ. Madem öyle, Yalnızca Sabun'dan sabunlar Fannie'lere gitsin, gençlere gelince de, ne desem, onların geleceğini biraz görür

gibiyim. Onların hediyeleri ellerine beklemedikleri kadar çabuk geçecek sanırım. Benden iltimaslı ve içinde İsa'nın sevgisinin olduğu hediyeler.'

'Catarina! Daha espresso ve canoli! Şimdi, gelelim öbür işimize. Hâkim Lukman. Ne yalan söyleyeyim, kişiyi insan olma hasletinden uzaklaştıran kedi, köpek, kertenkele, aslan, ayı, fil ve bunun gibi diğer şeyler biçiminde tezahür eden sayısız spiritüel enerjinin hiçbirini öldürmemek meselesini hiç anlamış değilim. Hayat yolunda insan suretinde dolaşıp, hayvansal arzular ve içimizde barındırdığımız diğer hislerle ısırıyor, tırmalıyor ve tıslıyor olmamız üzücü. Ama yeni yeni anlıyorum şimdi. Fannie ve Fannie Dağıtım A. Ş.'nin resmi gözümün önüne gelip duruyor. Size de oluyor mu bu?'

'Evet. Bana da.'

'Evet. Bana da.'

'Evet. Bana da.'

'Evet. Bana da.'

'Evet. Bana da.'

'Evet. Bana da.'

'Siz ne demek? Erişte istemek?'

'Hayır, Hong! Yat, uyu sen. Yemek pişirmekten yorgun düştün bugün.'

'Siz istemek. Ben pişirmek.'

'Tamam, Hong. Şimdi uyu. Çocuklar seni daha sonra Tom'la beraber taşıyıp, yatağına yatırırlar. Süpürgeni de mutfakta bırak. Sizlere gelince, o halde bizi insanlığımızdan uzaklaştıran ve hayvan ve diğer şeylere ait arzu ve dürtülerle ısırıp, tırmalayıp, tıslamamıza yol açan, içimizde barındırdığımız kedi ve köpek, kertenkele ve aslan, ayı ve fil ve türlü, başka şeyler olarak tezahür eden sayısız spiritüel enerjiyi öldürmediğimiz sürece ne olacağı konusunda aynı fikirdeyiz.'

'Evet. Artık biliyoruz.'

'Evet. Artık biliyoruz.'

'Evet. Artık biliyoruz.'

'Evet. Artık biliyoruz.'

'Evet. Artık biliyoruz.'

'Evet. Artık biliyoruz.'

'Erişte şimdi bilmek istemek?'

'Uyu, Hong. Uyu. Hâkim Lukman'ın nerede olduğuna dair fikri olan var mı bu arada?'

'Umarım başka bir yere gitmemiştir.'

'Umarım şehirden ayrılmamıştır.'

'Umarım ülkeyi terk etmemiştir.'

'Umarım bu gezegeni terk etmemiştir.'

'Umarım yılın bu zamanında Rosey'in baş aksesuarlarından bir tane almadan bir yere gitmemiştir.'

'Erişte ummak. Ben yapmak.'

'Erişte yok, Hong. Ve biliyorsunuz, söz konusu Hâkim Lukman'sa, her şey mümkün. Bana neticede bu bölgeden, şehirden, ülke ya da gezegenden, şapkalı ya da şapkasız ayrıldığına dair bilgi gelse hiç de şaşırmam. Bu sohbet iştahımı mı açtı, nedir? bir şeyler yemeye ne dersiniz?'

'Luigi, sanırım hepimiz acıktık. Ama Catarina'nın pişirmesindense ya da ihtiyar Hong'u uyandırmaktansa, gidip Memo'nun Döner ve Pizzacısı'ndan pizza ısmarlayacağım.'

'Gerek yok, Leyla. Catarina hepimize şimdi bol bol spagetti, kıtır ekmekli salata, İtalyan usulü yumurta çorbası, zeytin, enginar turşusu, güneşte kurutulmuş domates, yeşil salata, dilimlenmiş keçi peyniri, domates soslu fasulye, sosis hazırlayıverir.'

'Hayır, Luigi. Israr ediyorum. Feminist değilim ama bu konuda benim dediğim olacak.'

'Pekâlâ, madem öyle diyorsun. Ama sadece bu seferlik. Bir daha bana üstünlük taslamak yok. Bir daha bana asla inatçılık yapmayacaksın, ona göre. Anlaştık mı?'

'Anlaştık. Frank, bana eşlik eder misin?'

'Elbette.'

İkimiz dışarıya çıkmak üzereyken, diğerlerimiz de biraz yürüyüp, temiz hava almaya karar verdiler. Sonuçta, Leyla ve ben, Luigi, Catarina, Charlie ve Charles, Tom, Rosey ve Sally ve Vincenzo, Vincenzino, elinde süpürgesiyle Hong ve Hong'un kolundan tutan Tom ve Vinnie, cümbür cemaat dışarıya çıktık.

Leyla yolda bize Yılbaşı şarkıları söyletmeye başladı. Çok geçmeden hepimiz kol kola girdik. Noel Baba ve İsa'yla ilgili olan her şeyi kutlamanın tadını çıkartmaya koyulduk.

'İsa aşkına! Benim gördüğümü sizler de görüyor musunuz?'

Hepimiz bir ağızdan tekrarladık: 'Gördüğümü görüyor musunuz?'

Tıpkı bir depremin insana inanılmaz gelmesi ya da adaletin hesabını kestirme yoldan kesen bir avukat, bir delinin akıllı, mantıklı konuşması, bir psikiyatrın herhangi bir kimseyi ilaçlı ya da ilaçsız tedavi etmesi gibi, insana ne kadar inanılmaz gelse de, Memo'nun Döner ve Pizzacı'sının içerisinde, başında kocaman, beyaz açşı şapkası, kaftanının üzerinde beyaz önlüğü, alttan görünen sarı lastik botlarıyla karşımızda duran Hâkim Lukman'dan başkası değildi.

Yanına yaklaşıp karşısında durduğumuzda bizlerin farkında değilmiş gibi, kendisinden başka kimsenin göremediği Yasin'le konuşmasına devam etti.

Sonra sustu ve o anda Yasin hepimize göründü.

Baba, oğulun birbirlerine sessizce, sevgi dolu bakışları gözlerimizi yaşarttı. Bu bakışta, bu sessizlikte zaman veya yer sınırı

tanımayan bir sevgi diliyle konuşmuşlardı. Bizleri de etkisine almıştı bu sessizlik. Başımı önüme eğdim. Gözlerimi kapattım, göz kapaklarımın iç yüzeyine baktım.

Gözümde ard arda canlanan her bir karede gözyaşlarımı tutabilmek için yapabileceğim tek şey buydu. Tüm bir hayata dair karelerdi bunlar. O zamanlar etrafımda olan insanlarla geçirdiğim bir hayat. Şimdi geriye dönüp, baktığımda zihnimde canlanan kısa anlardan ibaret bir geçmiş yaşam. Geçmişe neden gittiğimi bilemesem de Hâkim Lukman'ı öyle görmek, bende bir şekilde onun gibi sevmek arzusu yarattı. Tüm zamanların tüm boyutlarını hayata geçirecek bir sevgiye sahip olmak istiyordum.

Ve böylece, bu sevgiyle, o zamana gittim. Benim de yanlış idare edilmiş, yeniden finanse edilmiş ve sevgiden, bir aslanın gözüpekliğiyle söz eden bir sistemin sağladığı krediyle ödünç alınmış olan çocuklarımın olduğu bir zamandı bu. Hâkim Lukman'ı, bu aslanı öldürebildiği için seviyordum. Hâkim Lukman'ı 'HAŞERE KONTROL'ü idare ettiği için seviyordum. Ve Hâkim Lukman'ı hakkı olanı geri alabildiği için seviyordum.

Göz kapaklarımda, Hâkim Lukman bir cephesinde kapının üzerinde büyük harflerle 'HAŞERE KONTROL', tam altında Hâkim Lukman ve 876 Ocean Drive ve (212) 678 – 1786 detaylarının yer aldığı minibüsünün kapısını açmış, ben içeriye geçtikten sonra da arkamdan kapıyı gürültüyle kapatmıştı. Şoför koltuğunda otururup, minibüsünü 876 Ocean Drive'a doğru sürerken çizgi bir karakter gibi görünüyordu.

Dış kapıyı tutan zincire aldırmadan minibüsünü doğruca içeriye sürdü. Bir zamanlar 'HAŞERE KONTROL' tabelasının asılı olduğu kapının önüne geldiğinde frene bastı.

Hâkim Lukman, kapıyı çalmaya tenezzül etmemişti. Ne üstüne sinmiş sigara kokusuyla, çirkin kelimelerle dolu çirkin aksanıyla konuşup duran ve iyi bir banyoya ihtiyacı varmış gibi görünen kadına, ne de kendisinin de iyi bir temizliğe ihtiyacı olduğu belli

olan, üzerine sinmiş sigara kokusu ve aksansız olmakla birlikte kulağa kötü gelen sözcüklerle konuşan, onun daha genç benzerine aldırış etti. Yanlarından geçti, dükkânın iç kısımlarına açılan kapının açılmasını emretti.

Ve kapı gerçekten de açıldı.

Kapıdan girdiğimiz sırada Leyla yanımda belirdi. Aşırı soğuk değilse de yeterince soğuk olan havadan korunmak için üzerine beyaz bir parka geçirmiş, kulaklarına beyaz kulaklıklar takmıştı. Kar yağmıştı ve ayaklarındaki beyaz, yumuşak deri botların üzerinden ve paltosunun altından sarkan papatya desenli elbisesi görünüyordu.

Bana elmadan yapılmış ılık bir içecek uzattı. Pencerelerin, dükkân kapılarının ve ağaçların Yılbaşı ışıklarıyla donatılmış olduğu caddede Yalnızca Sabun'un camekânının önündeydik. Sokak lambaları ve hayal gücünün elverdiği her yer simlerle süslenmişti. Cadde boyunca masalar yerleştirilmişti ve ortalık yiyecek, içecekle doluydu.

İçimizde en mutlu görünen Hong'du. Üzerine geçirmiş olduğu, Çin'in Mançurya zamanından kalma palto, Mançurya çizmeleri ve pantolonu, başında Rosey'in Baş Aksesuarları Dükkânı'ndan edinilmiş, frapan şapkasıyla, içine her ne katıyorsa pişirdiği erişte kazanının başında tüm asaletiyle duruyor, masadaki, porselen kaşıkları ve tahta çubuklarıyla beraber sunulmuş olan porselen kâselere eriştеleri doldurup, duruyordu.

'Erişte. Herkes erişte!'

Tabaklarına ilk servis yapılan Hâkim Lukman ve Yasin oldu. Tanrı şahidimdir ki o sırada gökyüzünde, belki de tümünün arasında Yılbaşı ağacını süsleyecek olan ve aşağıda olan biteni onaylayan bir yıldız gördüm.

Catarina küçük fincanlara espresso dolduruyor, bir yandan da spagetti tabaklarını dağıtıyordu. Yanında duran Luigi, Macaundo'sunu tüttürüyor, bir yandan da Tom, Vinnie, Vincenzo

ve Vincenzino'yla sohbet ediyor, arada sırada da sokağa göz atıyordu.

Peter, Paul ve Mary 'Sessiz Gece' ilahisini söylüyorlar, kestane satıcısı, bu yemişlerin iç ısıtan lezzetini tatmak isteyenler için hazırladığı kestane paketlerini uzatıyor, Yılbaşı ağacı satıcısı o akşam için trafik akışının yasaklandığı sokağın ortasında, elinden çıkarmayacağı, elindeki en iyi ağacı süslüyordu.

Dave, Macaundoları dağıtmak ve yakmakla meşguldü. John'a gelince, John'un Köy Kahvesi'nin önünde kurduğu bir masada, uzatma kablosuyla çalıştırdığı kapuçino makinasının başında, ağzının kenarından sallanan Macaundo'sunu içmekteydi.

Bayan Rosenberg gül dağıtıyor, Marco da gülleri isteyenin paltosuna iğneliyordu. Babası Nicola, caddenin karşı tarafında başını Catarina'nın spagetti tabağına eğmiş, karnını tıka, basa doyururken, bir yandan da gözlerini oğlundan ayırmıyordu.

Sally caddede elinde fıstık ezmeli kurabiyelerle dolu bir tepsiyle bir yukarı, bir aşağı dolaşıyordu. Rosey harika ve renkli frapan şapkalarını sergilediği kutunun yanında ayakta duruyor, gelip, geçenlerden o tarz bir görünüme veya biraz ısınmaya ihtiyacı olduğunu düşündüğü kimselere şapka hediye ediyordu.

Charles 'İsa Seni Seviyor' tabelası ve cebinde taşıdığı içki matarasıyla Dave'in yanına gitti. Matarayla Macanudo'yu değiş tokuş etti. İçkiyi yudumlayıp, purolarını içerlerken sohbete daldılar. Çok geçmeden aralarına Mac ve Madge de katıldı, yeni Macanudolar yakılmış ve şişe elden ele dolaşmaya başlamıştı.

Jake, kıyafetleriyle mükemmel bir uyum içinde olan frapan şapkası ve Nevada gibi bir yerde bir çiftlik sahibinin giyebileceği tarzda botlarıyla harika görünüyordu. Gaetano, üzeri neredeyse boyuna gelen pizza dilimleriyle dolu el arabasını yürütmekteydi.

Bu pizza dilimlerinin ilk talibi Bill olmuş olsa da bu dilimi gerçek bir centilmen gibi üzerinde hâlâ beyaz eteği, beyaz çorapları ve beyaz ayakkabıları olan Kate'e uzattı. Erkekler için gömlekler,

hanımlar için de bluzlar hazırlamış olan terzi Vincenzo caddede, eşi Gabriela ve iki küçük kızı, Vittorina ve Roseta'yla gezintiye çıktı. Zaman ve mekân sınırlarını aşan bir sevginin dile geldiği bir sükûnet anında Mama Bella ve Vito Christiano Gaetano'ya pizza dilimi dağıtımında yardım ettiler.

Aynı anda, Leyla'nın yanında durduğum sırada, gözlerimi açtı, çocuklarıma baktım. Sevgiden, bir aslanın gözüpekliğiyle bahseden bir sistemin, kötü bir idareyle, yeniden finanse edilerek ve kredi teminatıyla elimden aldığı çocuklar. Hâkim Lukman'a o aslanı öldürebildiği için baktım. Klozet pompaları ve çeşitli tuvalet temizleyicileri satışında istedikleri kadar başarılı olsunlar, hayatlarını Fannie ve Fanie Dağıtım A.Ş. olarak sürdürenler gibilerine kapalı olan bir kapıdan girebildiği için baktım ona. Klozet temizlik hizmeti sunmalarına ve iş kolları sıvayıp, çalışmaya geldiğinde işten kaçmasalar bile.

Gözlerimi açıp bakmaya devam ederken Sonya ve eşi Asram'ı gördüm. Kristal Küre Sarayı'nda tek başlarınaydılar ve şimdi de yılbaşı ağacı satıcısı o yıldızı, baştan aşağıya süslerle donatılmış olan ağacın tepesine asması için Asram'a uzatıyordu. Tüm bunları seyre dalmışken kulağı okşayan bir ses beni selamladığında, sesin geldiği yöne döndüm.

'Mutlu seneler, bayım.'

'Evet. Mutlu seneler, bayım.'

Biri Catherine'in, diğeriyse Vickie'nin elinden tuttu. Arkalarında, yüzü ışık saçan bir Noel Baba kızağına binip, geyiklerine 'İsa Seni Seviyor' diye bağırdı. Gökyüzüne yükselmeden önce de el salladı. Cinlerin hepsinin önü bol bol erişte, spagetti, espresso kahve, kapuçino, kestane, tereyağlı kurabiyeler, Macanudolar ve pizzayla doluydu. Kıyafetlerini kravat, gösterişli şapkalar ve sevgi dolu yüreklerinin üzerine taktıkları güllerle tamamlamışlardı.

Ama Noel Baba'nın yanında, sevgiden, bir aslanın gözüpekliğiyle konuşan bir sistemin, kötü bir idareyle, yeniden finanse

edilerek ve kredi teminatı karşılığında elimden aldığı çocuklarımın oturduğunu gördüğümde gözlerime inanamadım. Bir yandan sevinç gözyaşları dökerken, bir yandan şaşkınlık içinde gözlerimi ovuşturdum.

Yıldızlara, zamanın başlangıcına, savaştan önceki, yaşamın hediyeler getirdiği, hayatın hâlâ o yadsınan kederle dolu olduğu ve babalarının elinden tutmakla tüm korkuların bertaraf edilebildiği bir zamana doğru bakıyorlardı.

O gökyüzünde, o ışığın içinde Noel Baba'yla ve kucakları, yürekleri sevgiyle dolu olanların sağladığı yiyeceklerle dolu cinlerle birlikte o kızağın üzerine binmiş olan çocuklarımın gözlerinde, her eylemin, her bakışın insanı incitmesinin veya acı vermesinin gerekmediği bir zamana dair bir mutluluk vardı. Noel Baba göz kırpıp, çocuklarım aşağıya doğru baktığında, onlarla göz, göze geldim. Sevinçle, yaşla dolan gözlerimi şaşkınlıkla ovuşturduğum an anlamıştım bunu. Ancak ayın önünden geçip, gitmelerinin ardından yaşamın manasını derin bir huşu içinde düşüdüm.

Leyla'ya döndüm sonra.

'Biliyorum, Frank. Bir şekilde, her şey çok anlamlı. Aslında, ne giden var, ne de gelen. Her şey, değişirken bile, bir şekilde olduğu gibi kalıyor. Çaydan, kahveye, çukulatalıdan, fıstık ezmeli kurabiyelere, dünya bir çılgınlıktan, diğerine geçerken, savaş devam etse bile, her şey bir şekilde,sevgiyle ilgili. Luigi'nin kafasının içinde harmanlanan ve öyle veya böyle, bir değişimden geçse de, bir şekilde hükmü yerine getirilen ve biraz sevgiyle bir fincana dökülen kahve gibi, modern dünyayı ve bu tımarhanedeki vatandaşlarını reddeden ve onları hiddetlendiren bir adaletten ibaret tüm her şey. Şu anda bulunduğumuz yerde durabilmemiz için her şey her nasılsa o fare ve sıçanları öldürmek, hamamböceklerini imha etmek, yılanları defetmek, hayaletleri, şeytanları ve kaplanları bir üfleyişle ait oldukları yere göndermekle ilgili. her şey bir şekilde FANNIE'NİN TUVALET MALZEMELERİ'ne karşı 'HAŞERE

KONTROL'ün tarafında olmak ve KRİSTAL KÜRE SARAYI'nın doğru kişilerce yönetildiğinde olabileceklerle ilgili. Bu akşam tüm bunların idrakine vardım.'

'Ben de öyle, Leyla. Her şey bir şekilde olması gerektiği gibi. Her nasılsa Tanrı'dan başka hiçbir şey yok ve tek Tanrı, O.'

'Başka nasıl bir açıklaması olabilir ki, Frank?'

'Hiçbir fikrim yok, Leyla. Yaptığım çalışmalar bu alana yeterince ışık tutabilmiş değil.'

'Memo ve Burcu'yla tanışana dek 'HAŞERE KONTROL'e gereksinim duyulmayabilecek bir hayatı tam manasıyla kavramış değildim. Onlar her nasılsa, ara yolların, karanlık koridorların, abuk sabukluğun olmadığı bir dünyada yaşıyorlar. Ne demek istediğimi anlıyor musun?'

'Aynı şeyi düşünüyordum, Leyla. Sanki buradalar ama buraya ait değiller. Bilmem anlatabiliyor muyum?'

'Aynı şeyi düşünüyordum, Frank. Su nilüferleri gibiler. İçinde yetiştikleri su bile yapraklarından dışarıya süzülüyor. Ne demek istediğimi anlıyor musun?'

'Anlıyorum, Leyla. Bu mükemmel bir benzetme. İçinde olmak ama ait olmamak durumu.'

'Biliyor musun, Frank'

'Efendim Leyla?'

'Charlie henüz Noel Baba olmadan önce, 'İsa Seni Seviyor' yazısıyla dolaştığı zaman, İsa'nın bu dünyada olduğunu ama bu dünyaya ait olmadığını sık sık söylerdi, hatırlıyor musun?'

'Hatırlıyorum, Leyla. Buda'nın, İsa'dan bu şekilde söz ettiğinde, bu dünyada yaşarken, ondan soyutlanmak hakkında söyledikleri de aklımda.'

'Bir de şunu dinle. Bir keresinde, Burcu'yla dükkânda otururken bana peygamberleri Muhammed'in insanın ölmeden önce

ölmesi gerektiğini söylediğini aktarmıştı. Doğrusu, şu ana kadar bunun anlamını idrak etmemiştim.'

'Görünüşe göre onların peygamberi Muhammed kendisinden önce söylenmiş olanı söylemiş. O öğretilerle çelişmiyor söyledikleri.'

'Frank, onlarla ilgili olan hiçbir şey sanki onlara ait değil, sen de hiç fark ettin mi bunu? Sanki başka bir şeyle ilgili. Çok ince bir çizgi bu, tarifi çok zor. Bilmem anlatabiliyor muyum?'

'Anlıyorum, Leyla. Onları yılbaşı ağaçlarıyla, renkli lambalarla, simlerle, geyik ve kızaklarla etkilemek mümkün görünmüyor. Yine de etrafları bunlarla kuşatılmışken yaşamlarını bu unsurların içinde ama bunlara ait olmadan huzur içinde yaşıyorlar.'

'Frank, üzerindeki takımı beğendim. Tek kelimeyle kusursuz. Yapmam gereken bir şey var. Ben bu işle ilgilenirken sen de herkesi toplar mısın, ama soru sormak yok.'

'Senin için ne olsa yaparım, Leyla.'

Böylece dışarıya çıkmış, sorularını karşılıksız bırakmış olsam da caddedeki herkesi bir araya topladım. Çok geçmeden, Yalnızca Sabun'un dışında toplanmıştık.

'İnanabiliyor musun? Yüce İsa aşkına, bu ne güzellik. Frankie, sen ne talihli bir adamsın. Catarina gel, bak. Tıpkı senin gençliğin.'

'Evet bayım. Bu bey dediklerinde sonuna kadar haklı.'

'Evlen onunla, oğlum. İyi olan hayatı yaşa. Onun Luigi'si ol.'

'Bakın, bakın! Noel Baba yukarıda tam üstümüzden geçiyor, şimdi de bize doğru bir şey bir şey atıyor… Bir demet çiçek. Ve bir kutu… Bir kutu daha… Bir kutu daha… Aman Allah'ım… Yüzükler! '

Memo ve Burcu, Memo'nun Döner ve Pizzacısında, ezberlemiş olduğum Arapça sözcüklerin yazılı olduğu duvar panosunun altında bizleri beklemekteydiler:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.
Hamd, Alemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.
O, rahmandır ve rahimdir.
Ceza gününün malikidir.
Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.
Bizi doğru yolu göster.
Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yolunu;
Gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil.

'Siz neye inanıyorsanız, biz de ona inanıyoruz. Sevginize şahit olduk. İzlediğiniz yolu gördük. O yolda ilerleyebilmemiz için bize yardım etmenizi istiyoruz. Bu, ne kendi annelerimizin ne de burada bulunan kimsenin yoluyla çelişmeyen bir yol. Bizim bildiğimiz İsa'yla ya da Buda'yla birçok benzerliği olmakla birlikte, yaşam biçiminizde ve evliliğinizde peygamberinizin öğretilerinin uygulamasını görebiliyoruz ve girdiğimiz bu yolda ilerlemeye duyduğumuz ihtiyacımızda, peygamberinizin öğretilerini bizimle paylaşmanızı istiyoruz. Sizden, altına 'Allah tekdir, O'ndan başka ilah yoktur' imzasının atılabileceği, o kelimeleri söylemenizi istiyoruz. Memo, bu töreni Burcu'yla evlendiğinizde yaptığınız usulde yönetir misin? Bunu bizim için yapar mısın?'

Burcu ve Catarina Leyla'nın yanında, Luigi de benim yanımda ayakta duruyordu.

Memo önümüze geçti ve gözler üzerindeydi.

Allah'ın meleklerini, peygamberlerini, yaratısının anlatıldığı kitapları ve yarattıklarının içindeki sırları sevdiğini duymuştum. Allah'ın yarattıklarını sevdiğini duymuştum. Öbür dünyadan, sonsuz âlemden bahsedilmişti. Gerçeklik âleminde, insanın içinde bulunduğu, ancak ait olmadığı alemde, sevgisinin büyüklüğünden kaynaklanan kıskançlığı nedeniyle O'nun sevgisinin dışında hiçbir şeyin var olamayacağını duymuştum. Yalnızca tek bir Allah olduğunu ve yaşamış oldukları zaman ve yer bir yana, peygamberlerinin tümünün O'na işaret ettiğini duymuştum.

Âdem'den, İbrahim'e ve Muhammed'e kadar uzanan çizgi içinde kalan herkesin Buda'nın sevdiği, İsa'nın sevdiği ve Memo ve Burcu'nun sevdiği, o aynı aileye ait olduğunu anladım.

İyi insanlarla dolu, gerçekten güzel bir sokakta yaşadığımızı ve Tanrı'nın kaplanlar ve filler, hayaletler ve şeytanlar, fareler ve sıçanlar ve bu gibilerinin dostluğunu seçenler için ara yolların, karanlık koridorların olmasına izin verecek denli lütufkar ve sevgi dolu olduğunu anladım. Noel Baba'yı ve çocuklarımı daha masum bir zamana götürmek isteyen sevgisini bile anladm.

Bu kez Nikola'ya baktığımda dünyayı affetmiş olduğunu anladım. Dolayısıyla, ben de ara sokaklar ve karanlık koridorların olduğu bu dünyayı affettim.

Ancak, bizim sokağa girdiğimizde, Memo ve Burcu'nun inandığı şeyin ekseni etrafında dönmekte olan bir dünyaya doğru ilerlerken, bir daha asla eskisi gibi olmayacak bir sokağa girmiş olduğumuzu biliyordum. Bu, içinde olmakla beraber ona ait olmayan bir sokak olacaktı bundan böyle. Harika bir sokak.

'Frankie, nihayet ipe sapa gelir bir şey söyledin. İlk defa şu profesörlük safsatasını bir kenara bıraktın ve senden somut bir şey duydum. Betonu severim, bilirsin.'

'Seninle aynı fikirdeyim, Frank. Ve Luigi'nin sevdiği her şeye varım ben de.'

Leyla'yla kol kola girip, beton yolda yürüdük. Ayaklarımızın altında uzanan bu yol, somut bir yoldu.